הארץ

50 אג' שנה נ"ד/יום ב' י"א באלול תשל"ב, 21 באוגוסט 1972 V. 54/16,142/AUGUST 21, 1972

ישראל תגייס גורמים בינלאומיים בענין הכופר

נמסר דיווח לממשלה ✶ טרם הואט זרם העליה ✶ פרס סקר את ההתפוצצות במטוס

מאת דן מרגלית, כתב "הארץ"

הממשלה קיימה אתמול דיון ממושך, בו הוחלט על גיוס אר־גונים יהודיים בעולם, ממשלות, אישים ואף מפלגות קומוניסטיות במערב נגד גזירת הכופר שהטי־לה ברית המועצות על עלית יהו־דים אקדמאים.

בממשלה נמסר, כי לוא נענו ה־יהודים ללוח המחירים הסובייטי היה התשלום נאמד בעשרות רבות של מיליוני דולרים בשנה. נאמר, כי לא ברור מה הכופר סיגבו מבעלי שני תוארים אקדמיים. סופר על סכומים עצומים שנדרש לשלם אחד היהודים — 24 אלף דולרים — מפ־ני שיש לו שני תוארים אקדמיים — במוסיקה וברפואה.

בישיבת הממשלה השתתפו את־מול נציגי הסוכנות היהודית אריה פינקוס, אריה דולצין ומשה ריבלין.

מתכונת ההנהלה הציונית

היום מתכנסת ההנהלה הציונית ומגיע יו"ר ועדת הנשיאים מר יע־קב שטין, שהשתתף שלשום בשיחה עם שר החוץ האמריקאי מר וויליאם רוג'רס, בה נתבקש הממשל להפ־עיל את קשרי הבית הלבן עם מוס־קבה כדי לבטל את הכופר.

השגרירויות הישראליות יופעלו. הוזה פניה גם למזכיל הכללי של האו"ם. שר החוץ אבא אבן מסר על פעולות שכבר נעשו ועל הפעלת ציבוריות ישראליות בכל הארצות ב־ענין זה. ראש הממשלה גולדה מאיר מסרה סקירה על הידיעות מברית המועצות.

בסוף השבוע יגיע לארץ גם מר מקס פישר, שהשתתף בפגישה עם שר החוץ האמריקאי, בה נתבקשה התערבות הבית הלבן.

אין לישראל ידיעה מדוע נבחר עיתוי זה להטלת הכופר. מניחים שזה בגלל המבוכה אצל השלטונות לגבי העובדה, כי גם יהודים מברית המועצות ה־מקוריות, ולא רק מהארצות ש־סופחו אחרי מלחמת־העולם, מבקשים בהמוניהם לעלות.

היו סימנים מוקדמים על כוונת הרוסים להציק, כמו הגברת ההפ־רעות לשידורי הרדיו וידיעות על הרדיפות נגד מבקשי רשיו־נות עליה (לעת עתה לא נעצרה תנועת העולים המגיעים לוינה. ה־דבר יורגש רק יותר מאוחר — נא־מר אמש לסופר "הארץ" בירושלים).

"התעללות ציונית"

בתום ישיבת הממשלה הוחלט לג־נות את ברית המועצות ולפרסם את ההודעה הבאה:

"הממשלה שמעה דיווח על הידי־עות בדבר הכופר החדש המוטל על ידי ממשלת ברית המועצות על אק־דמאים יהודים הרוצים לעלות ליש־ראל.

(סוף בעמוד 2, טור 1)

מוסקבה שותקת

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 20 (מיוחד ל"הארץ"). אמצעי התיקשורת הסובייטיים לא הגיבו היום באישור או הכחשה על הידיעות לפיהן הטילה ממשלת ברית המועצות כופר השכלה על היהודים הרוצים להגר. גם בשידורים לאירופה ולארה"ב אין כל תגובה של התעמולה הסובייטית נגד ההא־שמות.

עתון שוודי — סוואנסקה דאג־בלאדט — כותב על נושא זה, כי יש להסביר חוסר־תגובה זה כצעד תעמולתי של בריה"מ אשר מטרתו לרכוש את אהבת עמי ערב.

נושא הגירת יהודים מברית ה־מועצות לישראל הוזכר פעמים רבות בעתונות הערבית ונוצל על ידי סין ואלבניה כהוכחה לכזב של דברי מוסקבה בדבר הידידות עם עמי ערב. העתון כותב, כי פרסום התחלה עשוי לשרת את ענייני בריה"מ המועצות במדינות ערב.

בצורת ופחיתה

עתון אחר מזכיר את הצורך שיש כיום לברית המועצות במטבע קשה בגלל הבצורת. העתון כותב, כי את תביעת בריה"מ לכופר יש להבין כנסיון מצד הממשל לסחוט כסף מן העם היהודי.

חוגים יהודיים מתכוננים להפגין בנושא זה בעת שיתכנס בקופנהאגן "קונגרס לחקירת פשעי ארצות הב־רית בהודוסנאם" המיועד להיפתח ב־10 באוקטובר. לקונגרס זה יבואו ראשי השמאל בעולם. כן יבואו נצי־גים רבים מן הגוש המזרחי.

הכנסת לישיבה ביום ד'

הגב' מאיר תמסור הודעה בענין הכופר

מאת כתבו הפרלמנטרי של "הארץ"

הכנסת תדון ביום ד' בכופר שהטילה ממשלת בריה"מ על א־קדמאים יהודים הרוצים לעלות לישראל ועל הידיעות בדבר הר־חבת תחולת הכופר.

היוזמה לקיום המושב המיוחד בעת הפגרה יצאה מסיעת גח"ל והצטרפו אליה סיעות המערך, המפד"ל, ל"ע, המרכז החפשי, אגודת ישראל, פא"י, העולם הזה.

ראש הממשלה הגב' מאיר תמסור הודעה בתחילת הישיבה.

קריאת הסתדרות המורים

מזכיר הסתדרות המורים ח"כ ש־לום לוין פנה בקריאה בשם מרכז המורים בישראל אל הקונפדרציה ה־עולמית של ארגוני ההוראה ולהס־תדרויות מורים בארצות שונות. רא־שי הסתדרויות המורים נקראו ל־השמיע קולם נגד "כופר הדיפלומה" שהוטל על מורים יהודים המבקשים לצאת מברית המועצות, בסך 5000 דולר, שמשמעותו למעשה שלילת הזכות היסודית של האזרח להגר מארץ לארץ. הסתדרויות המורים נתבקשו להפעיל השפעתן כדי לב־טל את רוע הגזירה.

הקריאות הופנו בין השאר לאר־גוני המורים בארצות הברית, אי־טליה, בריטניה, גרמניה, והארצות הסקנדינביות וצרפת.

החלטת ההסתדרות

הועדה המרכזת של ההסתדרות קיבלה אתמול החלטת הזדהות עם יהודי ברית המועצות, נוכח הגזי־רות החדשות על אקדמאים יהודים המבקשים לעלות לישראל, וכן הז־דהות מלאה עם הודעותיה ומאמ־ציה של ממשלת ישראל ומוסדותיה הממלכתיים על גזירות ותקנות אלה, תוך קריאה לגיוס דעת הקהל העולמית לביטולן לאלתר.

הועדה המרכזת פונה בדחיפות אל תנועות הפועלים בעולם, אל אר־גוני פועלים בין־לאומיים, לאינטר־נאציונאליים מקצועיים ולחטיבות עובדים מאורגנות בעשרות מדינות בעולם החפשי — להרים קול מחאה והתריעה נגד הגזירות ולהיאבק עד לביטולן.

גם האיגודים המקצועיים וההס־תדרויות הארציות נתבעו על־ידי ה־ועדה המרכזת לפנות מיד לעמיתי־הם ברחבי העולם ולהפעילם לביטול רוע הגזירה.

(10 תלמידי תיכון פתחו בשביתת־רעב ראה בעמוד 4)

גרמניה שוקלת מתן סיוע כלכלי למצרים

רמזים על כך נמסרו לישראל ✶ צרפת גיששה אפשרות של תיווך אירופי במזה"ת ✶ התעניינות ברעיונות דיין להסדר חלקי

מאת דן מרגלית, סופר "הארץ"

גרמניה שוקלת את האפשרות התנאים להגיש סיוע כלכלי ל־ארצות ערב. למעשה הכוונה היא בעיקר למצרים. בון סבורה, כי רצוי להגיש סיוע כזה למצרים, בעיקר לאחר צאתם של היועצים הסובייטים. דברים ברוח זו נאמ־רו לשגריר ישראל אלישיב בן־חורין, אשר קיים סידרה של פגי־שות במשרד החוץ הגרמני.

הגרמנים ביקשו לשמוע את חוות דעתה של ישראל על המצב שנו־צר במזרח התיכון בעקבות יציאת הרוסים ממצרים. בהזדמנות זו אף הובהר לישראל, כי גרמניה שוקלת מתן סיוע כלכלי למצרים. ממדי ה־סיוע ותנאיו טרם נקבעו.

נשק צרפתי ללוב

כפי שמסרו מקורות ישראליים ב־פאריס ביטתה צרפת לגשש לגבי אפשרות שהיא תיטול חלק מרכזי בתיווך בין הצדדים במזרח התיכון. אך היות שידועה לפאריס עמדתה השוללנית של ישראל היה לגורמים שונים הרושם, כי פאריס מתכוונת לגייס לעזרתה את גרמניה, במאמץ לרכך את ההתנגדות הישראלית.

לגורמים ישראליים בפאריס נא־מר, כי צרפת אינה מתכוונת למ־כור נשק למצרים כחלק ממדיניות האמברגו שלה כלפי מדינות הנמ־צאות במצב מלחמה בקו החזית ה־ראשון במזרח התיכון. אולם הדבר לא חל על לוב, לפיכך אין ירוש־לים רואה בסירוב צרפת למכור נשק למצרים דבר בעל משמעות. עד ש־יוכרע גורל האיחוד המצרי־לובי יסופקו לקאדאפי 85 מתוך 115 מטו־סי המיראז' הכלולים בהסכם עם צרפת. ישראל רואה מטוסים אלה כאילו נמכרו למצרים.

מכל מקום, ישראל רוצה לבדוק את השמועות שנפוצו מאמץ צרפתי לגייס את גרמניה לנסיון תיווך מ־שותף. לשגריר בן־חורין הובהר, כי אין כוונה גרמנית לעסוק בתיווך, אלא שבון שוקלת רק את מתן הסיוע הכספי למצרים.

משקיפים בישראל אמרו אתמול, כי הם סבורים שגם מצרים אינה מעוניינת עתה ביוזמה מדינית צרפ־תית, שעלולה לשחרר את ארה"ב מהלחץ הערבי. יוזמה כזאת עלולה להיחשב בעיני הערבים כאיבוד זמן. אין הם מעוניינים שמאמצים עק־רים של צרפת, שאינה מקובלת על ישראל, יתפסו את סיכויי קהיר ל־הניע את וואשינגטון לפעולה מדי־נית.

לונדון נרתמת למרכבתה של צרפת

במקביל לכך נודע, כי מתקיימים מגעים רצופים בריטיים־מצריים. ב־ירושלים סבורים, כי לונדון מבקשת לחזור לשוק המצרי תוך ניצול ה־חלל הריק שנוצר עם יציאת הרו־סים, כפי שניצלה צרפת את יציאת האמריקאים בלוב.

יש סימנים שלונדון הבטיחה ל־מוראד גאלב להינתק מצמידותה ל־וואשינגטון בנושאים המזרח התיכו־ני.

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

חסן מלך מרוקו נואם לפני קצינים בכירים של צבאו. המלך צולם בשבת בעת שנשא את דבריו והודיע, כי החליט לבטל את משרת שר ההגנה וליטול על עצמו את הפיקוד הישיר על הצבא (צילום רדיו של אי.פי.).

מלך מרוקו מציע לראשי האופוזיציה חלק בשלטון

ראבאט, 20 (עי"ר, ע"צ). חסן ה־שני מלך מרוקו קרא היום בנאום רדיו וטלוויזיה (שידור שני מאז ה־התנקשות בחייו לפני חמישה ימים) לכל המנהיגים הפוליטיים המבקשים לתרום לפתרון המשבר הנוכחי ליטול חלק בשלטון.

המלך אמר, כי חוץ מכס המלוכה כל המישרות הפוליטיות, הפינאנסיות והמינהליות פתוחות לכל אחד, בלי שים לב לשייכותו המפלגתית.

שתי מפלגות האופוזיציה העיק־ריות, מפלגת איסטיקלאל הימנית ו־האיחוד הלאומי־הסוציאליסטי של הכוחות העממיים, אשר סירבו ל־הצטרף לממשלה לאחר נסיון ההפי־כה בשנה שעברה, טרם הגיבו על קריאת המלך היום, כי ימתינו עד שיגדיר המלך את התנאים של השי־תתפותן האפשרית בבחירות ובממ־שלה.

במרוקו עצמה שורר שקט והכוחות הפוליטיים נמנעו מנקיטת עמדה על המצב שנוצר. רק ביטאונה של מפ־לגת איסטיקלאל "ל'אופיניון" כתב הבוקר, כי המרוקנים שואפים לשינוי

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

רבת־עמון, 20 (עי"ר). רוחי אל חטיב, מי שהיה ראש עיריית מזרח ירושלים הגולה לירדן בשנת 1968 אמר היום ברבת עמון, כי בי"ד באו־גוסט השנה נעשה נסיון להטמין חו־מר נפץ במסגד אל אקצה.

קרוב ל־300 ניספו בשטפונות בקוריאה

סיאול, 20 (עי"ר). — מספר האנ־שים שמצאו את מותם בגשמי ה־זעף שפקדו את סיאול ואזורים אח־רים בדרום קוריאה הגיע היום ל־294. מלבד זה נמסר על 89 נעדרים ו־276 פצועים. בהודעת המשטרה נאמר, כי 199 אנשים מצאו את מו־תם בסיאול בלבד.

נודע, כי למעלה מ־200 אלף אנ־שים נמלטו מבתיהם בסיאול וכ־40 אלף היו חייבים לנטוש את בתיהם באזורים אחרים של המדינה.

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות להיום: ירו־שלים 22 עד 30 מעלות, תל־אביב 24 עד 30, חיפה 26 עד 30, לוד 22 עד 34, באר־שבע 22 עד 35, אילת 27 עד 41, מפרץ שלמה 28 עד 39, רמת הגולן 19 עד 29, הר שומרון 22 עד 30, עזה 23 עד 31, יריחו 23 עד 37.

הלחות היחסית ללא שינוי ניכר. גובה הגלים 40—80 ס"מ.

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 50 אגורות

2 הערבים שנעצרו ברומא צפויים ל־15 שנות מאסר

משטרות אירופה נתבקשו לבדוק אם היו מעורבים במעשי חבלה נוספים

רומא, 20 (עי"ר). שני הערבים הצעירים המואשמים במסירת פ־טיפון ממולכד לשתי בחורות בריטיות, אשר גרם לפיצוץ במ־טוס "אל־על" שהיה בדרכו מרו־מא ללוד, הואשמו בכוונה לגרום להרג המוני. העונש למעשה זה בחוק הפלילי האיטלקי הוא 15 שנות מאסר.

לפי החוק העונש על נסיון כזה — אם הוא מביא למותו של אדם — הוא מאסר עולם, אך אם הכוונה לא מצליחה ואיש לא נהרג, יהיה העונש המינימלי 15 שנות מאסר.

הצעירה הפולניה ששמה לא הוכר, הכירה את הערבים וחי־תה אותם אתמול יחד עם שתי הבחורות האנגליות, רות ווסקין ואודרי הלטון.

שני החשודים נעצרו בשבת בש־עות הבוקר בוריה ואנצ'ו שברומא. משטרת רומא מסרה, כי העבירה את טביעות האצבעות של החשודים ל־כל המשטרות באירופה, כדי שיוכלו להשוותן עם אלה של אנשים שהש־תתפו במעשי חבלה שונים, אשר בוצעו כפי הנראה על־ידי פלשתי־נאים.

המשטרה היתה נאלצת להגן על שתי הצעירות הבריטיות מפני הס־תערות של עתונאים וצלמים שביק־שו לשוחח עמן. הן הועברו לבית המלון שלהן במבואות רומא.

"רציתם להרוג אותנו"

העתון הלונדוני רב־התפוצה "ניוז אוף דה וורלד" מביא היום בהרחבה רבה את סיפור שתי הצעירות. הע־תון מספר, כי כאשר נערך מיסדר זיהוי במשטרת רומא והצעירות זיהו את הערבים, פרצו השתיים בבכי

(הסוף בעמוד 2, טור 1)

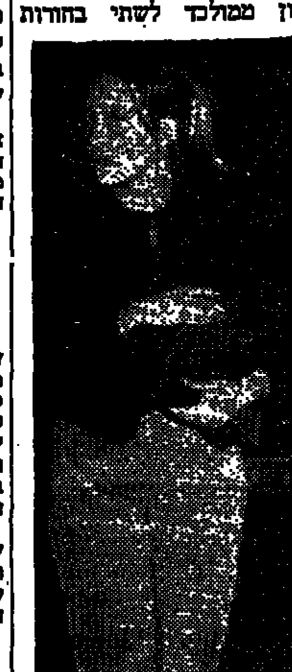

זוהי הצעירה הפולניה שצולמה בעת שיצאה ממשטרת רומא לאחר חקירה שנמשכה כמה שעות, בקשר לנסיון הפיצוץ במטוס אל על ביום ד' שעבר. נמסר, כי נערה זו היא דמות־מפתח שהוליכה למעצרם של שני הצעירים הערבים. (צילום רדיו של אי.פי.).

מיזוג־אויר
תדיראן
המקרר בע"מ
רח' הרצל 20, חיפה
טל. 668340-668349

משרדינו עברו
לאתר הבנייה של
בית בכור
ברחוב מקדונלד 18, רמת־גן
(הכניסה מצומת ז'בוטינסקי—ביאליק)
אחים בכור
חברה לקבלנות ולבנין בע"מ

קריאה למדענים בעולם למחות נגד הפיכת אנשי־מדע בברה"מ לעבדים

(ע). צמרת הקהילה המדעית ב־ישראל הכריזה אמש מלחמה על ה־גזירה הסובייטית בדבר כופר עליה מהמדענים היהודים המבקשים לע־לות לישראל והציעה לפעול בקרב אנשי המדע בעולם כדי לחבל בקש־רים הקושרים את בריה"מ ועולם ה־מדע במערב וכדי להרתיעה מלמנוע את עלייתם של המשכילים היהו־דים.

כנס חירום שנערך באוניברסיטת תל אביב על־ידי האקדמיה הלאומית למדעים, ועד המדענים בישראל ש־ליד המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, ועד ראשי המוסדות להש־כלה גבוהה בישראל וציבור מדענים בכירים מכל רחבי הארץ, יצא ב־אזהרה אל ממשלת בריה"מ, כי ל־התנהגותה משמעות בינלאומית חמו־רה, כאשר היא מעוררת ספק ב־כוונותיה המוצהרות כמדינה הדו־גלת בנורמות מוסריות מקובלות ו מוציאה עצמה מקהילת העמים ה־תרבותיים.

הכינוס קרא למדענים בעולם כולו למחות נגד המזימה להפוך אנשי מדע לעבדים מודרניים.

הכנס נפתח ונוהל על ידי מר אברהם הרמן, נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים. נאמו פרופ' גר־שום שלום, נשיא האקדמיה הלאו־מית למדעים בישראל, נשיא אוני־ברסיטת תל אביב, פרופ' יובל נא־מן, העומד בראש ועד המדענים ב־ישראל למען יהודי בריה"מ, חבר הפרלמנט הבריטי ג. ג'אנר המבקר כעת בישראל, פרופ' שניאור ליפ־סון, ממכון וייצמן למדע, ופרופ' ולאדימיר ברבוי, פיזיקאי עולה־חדש שהגיע לישראל לפני כשבועיים. ה־מדען, שדיבר רוסית ותורגם ה־נמו לעברית, אמר, שהיהודים תרמו רבות לקידומה של בריה"מ, אך אין הם מגישים את החשבון עבור תרומתם זו, אלא מבקשים אך ורק רשות לצאת ולעלות לישראל. על מנהיגי העולם, אמר, לדעת שכאשר הם יושבים ליד שולחן אחד עם מנהיגי בריה"מ ולוחצים את ידיהם הם לוחצים ידיים המגואלות בדם של יהודים.

כנס החירום ננעל בשירת התקווה.

שטוקהולם, 20 (עי"צ). הסיסמו־גרפים בתחנת המיצפה באופסלה רשמו היום בצהריים פיצוץ אטומי תת־קרקעי בהרי אורל, צפונית לים הכספי — הודיע פרופסור מרקוס באת, מנהל תחנת המיצפה.

נעצר על הצעת שוחד לשחקני מכבי שעריים

חשוד שפעל בשליחות הפועל מרמורק

מאת אבי ולנטין, סופר "הארץ"

שנה לאחר חשיפת תופעות של שחיתות בכדורגל, שנתגלו בדיוני ועדת החקירה הממלכתית בראשות השופט עציוני, עדיין קיימים ומוכ־רים משחקי כדורגל בישראל. חוק־רי המטה הארצי של המשטרה הצ־ליחו ראיות נגד מנהלי קבוצת ה־כדורגל של הפועל מרמורק (מרחו־בות), שעלתה בסוף העונה לליגה הלאומית, על נסיונותיהם להטות תו־צאות משחקים כדי להבטיח את הע־לייה באליפות ליגה א', מזרח ה־דרום.

אתמול שוחרר בערבות של 1000 ל"י, בבית משפט השלום בתל־אביב, מרדכי בן־משה, החשוד כי פעל ב־שליחות מנהלי הפועל מ. מרוק כדי לשחד שני כדורגלנים של מכבי שע־ריים להכשלת קבוצתם במשחק ליגה נגד הפועל אשקלון שהיה ב־27 ב־מאי. הוא גם חשוד, כי הציע ל־כדורגלני שעריים להכשיל את קבו־צתם במשחק נגד מכבי בת־ים ש־היה ב־17 ביוני.

חוקרי המשטרה סיימו את עבו־דתם והחומר הראיות יועבר בימים אלה לפרקליטות מחוז תל־אביב, ש־תכין כתב אישום נגד המעורבים ב־פרשה. לסופר "הארץ" נודע, כי צפויים מעצרים נוספים.

בן־משה, צבע במקצועו, המתגורר בחולון, פנה לדברי המשטרה ב־שליחות הנהלת מרמורק לכדורגלנים צבי פרסום ויוסף כהן, ממכבי שע־ריים, בהצעה כספית כדי שיכשילו את קבוצתם במשחק נגד הפועל אש־קלון. השניים פנו לאנשי משרד החקירות מודיעין אזורי וגילו להם את פרשת קשריו עם הפועל מר־מורק. בן־משה ביקש לקבל מעמד של עד מדינה. הוא הבטיח כי אם יקבל הגנה זו, יגלה פרטים נוספים על עסקות בלתי ספורטיביות בתחום הכדורגל, אולם נראה כי חוקרי ה־מטה הארצי של המשטרה, לא נענו לבקשתו.

(פרטים מלאים — במדור הספורט בעמוד 9).

החקירה נגד קציני משטרה בפ"ת תאשר שלא הכל חלק

חשד שקיבלו טובות הנאה מא. פינקל

מאת אבי ולנטין, סופר "הארץ" לענייני משטרה

קציני משטרת פתח־תקוה, פקד אנשל לאופולד ורב־סמל ש. טויב, שהושעו מתפקידם, ורב־פקד יהודה פיישר ממטה מרחב המרכז, שיצא לחופשה מיוחדת, לא טוהרו כנראה על ידי צוות החקירה של אנשי ה־מטה הארצי, שסיים באחרונה את עבודתו והגיש את מסקנותיו ל־מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב אהרון סלע — נודע ממקור המקורב לחוק־רת המשטרה.

על מסקנות החקירה הוטל, לפי שעה, איפול מוחלט ולא נמסר דבר לפרסום. מכך ניתן להסיק, כי ב־צמרת המשטרה מתקיימים דיונים ב־קשר לאופן ההתייחסות למסקנות. אנשי המשטרה ממתינים, כנראה, עד אשר יוחלט איך להגיב על החש־דות שהועלו נגד שלושת הקצינים בדבר טובות הנאה שקיבלו מבעל מפעל רמ־טרום בפתח־תקוה, אברהם פינקל, וצורת הטיפול המש־טרתי בסכסוך שפרץ בין בעל המפ־על מר פינקל לשותפו, מר חנן אברהם.

נראה, כי לו היה במסקנות כדי לטהר את קציני המשטרה, שהושעו מעבודתם בעקבות החקירה של אנ־שי המטה הארצי בפרשה, היתה ה־משטרה ממהרת להודיע על כך שה־מסקנות לא מצאו כל פסול בהלכם של הקצינים בניהול הטיפול בפר־שה, וכי החשד שקיבלו טובות הנאה הוא חשד שוא.

היום בהארץ

רבאט עדיין בערפל
מאת עודד זראי
בעמוד 3
✶
עדותו של בירעמי
מאת עמאלה מנבר
✶
פרשת המדען אלכסנדר לרנר
בעמוד 11
✶
הודו על חוד התער
מאת רוברט מראבבל
בעמוד 12
✶
כיצד מוהים שודד בביהמ"ש ?
מאת עלי נתן
בעמוד 13

20% הנחה
בגדי
זמש ועור
אצל
שנידמן
המקור
זמנהוף 25 (פינת המלך ג'ורג' 99), ת"א

ראה
מודעת א. סקר
בעמוד 14

הדיסקוטק הלוהט
מוסיקה משגעת, שיק קיצבי, ריקוד סוחף האוירה לוהטת וחם ומזיעים. אולם הזיעה ללא ריח לואי כי כולם התרחצו בבאלי פרש
BALI FRESH
הסבון המרענן המונע ריחות זיעה.

ארון 2 דלתות
עם 4 מדפים.
מבחר
רהיטי מתכת
מעולים
של
הארגז

TYLÖ
סאונות פיניות
המפיצים:־אבימט בע"מ
רח' המסגר 48 ת"א טלפון 32134

למעלה מ־10,000 שמות
הגיעו לתחרות למציאת שם לרובע היוקרה הנבנה בראשון לציון ע"י חברת ראשון עילית. שמות אלה נבדקים עתה, ובקרוב תפורסמנה התוצאות.
דירות קלרין
CLARIN

יהלומים
קורצים
בחיפה
כמו באותו סרט עטור פרסים, "יהלומים קורצים ברייר", מהווה חיפה מרכז נוצץ של יהלומים ותכשיטים.
באולמי התצוגה שלנו, מצוי לרשותך מבחר עשיר באיכותו של תכשיטים המשיבים לך עטרת־חן ההולמת את אי־שיותך מאשה
בואי אלינו ,ולקול מוזיקת "עם רוגעת תבחרי מפרי מומ־חיותם של אמנים נודעים, כי היהלום הוא ההשקעה הבטוחה ביותר כיום.
המרכז החיפני ליהלומים
חיפה, קרית אליעזר, רח' צה"ל 10, טלפון 537285
אין בעיות חניה!

מזגן אויר
למכוניות
AUDI 100
B.M.W.
✶
מוחזרים ללא
תקדים
✶
אטמור
ת"א פישמן מימון 16
(פינת רדה סוטין)
טלפון 228166
חיפה, המקטרא, טל. 512755

תיהנה הרבה יותר ממכוניתך בקיץ
עם מיזוג אויר אויקור!
רח' שבח 1 תל־אביב, טל: 38906 - 37157

הערב

מחפשים
את
המטמון
ב"גל הקל" ב־9.00
תכנית דובק
פרסום ד"ר יעקבסון

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

בטורקיה חוזים החלשת המאחז הרוסי גם בסוריה

שינויים יסודיים בגישה הסובייטית

מאת כ. ל. סולצברגר, שרות „ניו יורק טיימס"

איסטנבול, 20 (ביחוד ל„הארץ"). מספר ניכר של מומחים סובייטיים עבר בשמי טורקיה ואניות סובייטיות רבות חצו את מיצרי הבוספורוס והדרדנלים כשהן נושאות אנשים וציוד, כדי שמשקיפים טורקים ישתכנעו שאכן חל שינוי במדיניות הסובייטית במזרח התיכון.

הטורקים אינם מרבים לדבר בגלוי בענין זה, מאחר והם מעדיפים לנהוג בכבוד עם השכן הסובייטי האדיר. אך יחד עם זאת הם חשים בעליל, כי האיזון נוטה במידה ניכרת לכיוון שמבהיר, כי מלחמה באזור זה — שעלולה היתה לגרור עימות בין מעצמות־העל — הצטמקה במידה ניכרת.

שר החוץ הטורקי, חאלוק באיולקן, אדם שאינו נוהג לפרסם הצהרות, אמר: „אני רואה עתה הזדמנות חשובה ביותר לפתרון בעיית המזרח התיכון בדרכי שלום. לאור ההתפתחויות האחרונות אני רואה התמעטות בחשש לעימות והשתפרות בסיכויים למשא ומתן".

קרע גלוי

טורקיה סבורה, כי קרע גלוי מתחיל להתגלות עתה בין ברית המועצות למדינות ערב. גירוש היועצים הסובייטיים על־ידי הנשיא סאדאת הוא חלק ממגמה היסטורית שהחלה כתגלה בהחלשת כוחה של ברית המועצות בסודאן, לוב, אלג'ייריה ותימן. הטורקים לא יופתעו, לדבריהם, אם התפתחות דומה תתרחש בעתיד הלא־רחוק גם בסוריה.

הטורקים מזכירים בענין זה את דבריו של נשיא ברית המועצות ניקולאי פודגורני, שהבליט בתחילת השנה בדבריו את אי־האמון שחשה ברית המועצות כלפי הערבים. הודגש גם לעגו של פודגורני ליכולת הצבאית של הערבים, כפי שהדבר התבטא בהתמודדות שלהם עם ישראל. פודגורני הביע בשעתו תמיכה בכוונתה של ארה"ב להביא להסדר במזרח התיכון ולא התנגד כלל לרעיון זה.

כן הטעים פודגורני, כי בריה"מ אינה יכולה לתת למצרים את הנשק החדיש ביותר אלא אם כן הוא יישאר תחת פיקוח סובייטי. שאם לא כן עלול הדבר לגרור סיבוב קרבות נוסף במזרח התיכון, שיסתיים באסון לערבים.

„לא המיצעד העיקר"

פודגורני הזכיר בהקשר זה בבריות רבה באמרו, כי אין לשפוט על יכולתו של צבא לפי ההדר בו הוא מוליך את כלי נשקו במצעדים. הוא ציטט את נאצר, שאמר לפניו באמרו: „איני מבין כיצד נוצחנו. הרי היו לנו כל כלי־הנשק החדישים".

ההשקפה הטורקית בענין זה גורסת שלשינויים יש קשר לבעיות פוליטיות יסודיות בברית המועצות. הטורקים מאמינים, כי שינויים יסודיים משפיעים על ההשקפה הפוליטית, הכלכלית והחברתית בברית המועצות. שינויים אלה נובעים בחלקם מערכי החופש שהסתננו לאט לאט לתוך המדינה וכן מהגברת תביעותיהן של קבוצות אתניות שונות ליותר חופש.

כן סבורה טורקיה, כי שינוי האיזון במזרח התיכון נובע מחששה של בריה"מ משכנתה הגדולה סין, וכן מרצונה להפיג את המתח עם המערב ולהגיע לסוג מסויים של הסדר עם נאט"ו ומעל לכל עם ארצות הברית.

נמצאה גופת צעיר שנדרס ע"י רכבת

(ע.). צעיר כבן 25 נדרס אמש ע"י רכבת שנסעה בכיוון תל־אביב. המקרה אירע בשעה 7 ורבע, בק"מ ה־5 מתחנת הרכבת דרום של תל־אביב. הצעיר, בעל גוף חסון, גובהו כ־1.75 מטר, שערותיו שחורות ארוכות ופיאות לחיו ארוכות, לבש מכנסים קצרים בצבע תכלת וחולצה פרחונית. נראה כבן העדה התימנית. המשטרה פתחה בחקירה לגילוי זהותו וסיבת המוות.

נוסע סמוי בן שלוש

הנוסע הסמוי הצעיר ביותר בעולם הוא פטריק סמפורד בן 3, מחובק בידי של אביו עם הגיעם לנמל התעופה של לונדון מלוס אנג'לס. האב, פסיכולוג מאיבלגונד שבקליפורניה, הספיק בקושי להתיישב על כסאו במטוס כאשר דיילת הביאה אליו את בנו בן ה־3 אותו מצאה בבית השימוש. לא ברור כיצד הצליח הפעוט להיכנס למטוס.
(צילום רדיו של אי. פי.)

בוסטון, 20 (עטס"א). גרוש הרוסים ממצרים מהווה לחץ מוסרי גובר והולך על ישראל, כדי שהעשה איזה מהלך שלום קונקרטי — כותב העתון „כריסצ'אן סיינס מוניטור" במאמר מערכת.

מצרים מכינה מיתקפה דיפלומטית

הצעות חדשות לפתרון מדיני

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

מצרים מגבשת עתה הצעות מוגדרות חדשות לפתרון בעיית האיזור, שתהיינה מושתתות על ביצוע החלטת מועצת הבטחון מס. 242, וזאת במסגרת המתקפה הדיפלומטית המצרית שתחל בראשית חודש ספטמבר הקרוב — מסרו אתמול מקורות מוסמכים בקהיר לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית.

המקורות מציינים, כי לא ידוע אם ההצעות החדשות יובהרו לבירות העולם על ידי המשלחות המצריות שתבקרנה בהן במסגרת המיתקפה הדיפלומטית, או שהנשיא סאדאת יתן להן פומבי כפי שעשה בפברואר אשתקד, כאשר הודיע על יוזמתו לפתיחת תעלת סואץ.

העתון הקהירי „אל־אהראם" מסר אתמול, כי ההנהגה המדינית המצרית אינה פוסחת על כל הזדמנות ליוזמות מדיניות חדשות במטרה לשבור את הקיפאון במזרח התיכון.

לקראת חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ארה"ב

„אל־נהאר" הביירותי מסר אתמול מפי כתבו בקהיר, כי לאחר התרחבות הקרע בין מצרים וברית המועצות קיימת הרגשה, כי ההנהגה המצרית צועדת בזהירות לעבר חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ארה"ב. הכתב המצטט עתונאי מצרי בכיר בעל קשרים טובים עם הנשיא סאדאת מציין, כי מצרים ביטלה למעשה את הסכם הידידות ושיתוף הפעולה עם בריה"מ שנחתם ב־27 למאי אשתקד. יחד עם זאת מצפים בקהיר עדיין לאפשרות של ביקור אישיות סובייטית בכירה בחודש הקרוב וכי אין להוציא מכלל אפשרות, לדעת המקורות, כי זו תהיה מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב.

פאריס, 20 (ע"צ). בריה"מ הטילה למעשה אמברגו על משלוחי הנשק למצרים בעוד שארה"ב סיפקה לישראל נשק וציוד חדיש ביותר — אמר סאדאת בראיון להיסטוריון ז'אק בנואה מאשן, שליח מיוחד של רדיו לוכסמבורג.

„רציתי לתת לסובייטים אזהרה ראשונה" — אמר סאדאת, בתשובה לשאלה בענין המצב בעקבות גירוש היועצים הסובייטיים. „אני מצפה לתשובתם לפני שאעשה צעד נוסף. אולם יהיה אשר יהיה, לא אשנה את קו התנהגותי" — אמר סאדאת.

נשיא מצרים הבהיר, כי הוא היה מוכן בלי היסוס לקבל את ידה המושטת של ארה"ב, אילו רצתה ארה"ב לשנות את גישתה כלפי מצרים. על עמדתה של ישראל אמר סאדאת, כי הישראלים אינם חדלים להצהיר על שאיפתם לשלום, אולם הם מתכוונים לשלום מבוסס על הבוסה המצרית וזה פתרון שהוא לא יוכל להסכים לו לעולם, כיוון ששלום מעין זה כרוך בוויתורים טריטוריאליים „שאינני יכול ולעולם לא אוכל להסכים להם".

בהמשך הראיון אמר סאדאת, כי צרפת מטילה על משלוחי הנשק אמברגו דומה לזה של האמברגו הסובייטי. הוא הוסיף, כי לפני חמש שנים הגדירה צרפת את גישתה כלפי הסכסוך. אולם בינתיים חלפו חמש שנים והמצב השתנה במידה כזו שצרפת חייבת לשקול מחדש את גישתה. האם זה באמת צודק לנהוג באותה צורה כלפי התוקפן וקורבנו? — שאל.

כן אמר סאדאת, כי לפני פתיחת מלחמה יש לצבור כוח וזה נמשך זמן רב, אולם — הוסיף — ההיסטוריה של מצרים נמשכת 7000 שנה.

הליברלים דחו דרישת תנועת החרות להסתלק מתמיכה בשינוי שיטת הבחירות

מאת רן כסלו, סופר „הארץ"

מרכז המפלגה הליברלית קיבל אתמול, כמעט פה אחד (אחד נמנע), החלטה שפירושה דחייתה של דרישת תנועת החרות, כי הליברלים לא יתמכו בעתיד בהצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות. ההחלטה קובעת אמנם, כי יש צורך בהמשך קיום גח"ל, אך מדגישה כי הגוש יתקיים על יסוד ההסכם המעניק לשני השותפים בו חופש הכרעה בענינים עקרוניים ולמסורת של יצירת אלטרנטיבה בשלטון.

הצעה נגדית, שדרשה הסתלקות הליברלים מהתמיכה בהצעת החוק לשינוי הבחירות עד לכנסת השמינית, נדחתה לאחר שקיבלה קול אחד בלבד.

בהחלטת המרכז, שהובאה על־ידי הנהלת המפלגה והושלמה לפי הצעות שונות שהועלו תוך דיון, שנמשך בשתי ישיבות, נאמר:

החלטת המרכז: יש להמשיך בקיום גח"ל

„גוש חרות־ליברלים קם על יסוד ההסכם הבסיסי אשר איפשר את ליכודן של שתי המפלגות במסגרת מדינית משותפת על אף הבדלים ביניהן, למען למצות את המשותף להן. מרכז המפלגה הליברלית מאשר את הסיכומים שנתקבלו בישיבה משותפת של הנהלת המפלגה ושל הסיעה בכנסת ביום 17.2.72, כתשובה לתנועת החרות (הסיכומים דחו את דרישות חרות לגבי הצבעת הליברלים בעד חוק שינוי הבחירות)".

בהמשך ההחלטה נאמר, כי המרכז רואה צורך חיוני בקיומו של גח"ל „על פי היסודות שעליהם הוקם ולשם המטרה שלמענה נוסד" וקורא להנהלת גח"ל לחזק את הגוש לקראת הבחירות הבאות.

שיחות הבהרה

בפתיחת הישיבה הודיע יו"ר המרכז מר אריה דולצ'ין, כי מהישיבה הקודמת של המרכז חלו שינויים במצב הפנימי של גח"ל, לאחר שהד"ר אלימלך רימלט „נטל יוזמה וכינס ועדת הנהגה של שתי המפלגות, אשר התכנסה כבר לישיבה אחת, בת שלוש שעות".

„הרגשתי היא שמבלי שכל צד יוותר על עמדותיו העקרוניות, יש יסוד להאמין, כי גח"ל ימשיך להתקיים" — אמר מר דולצ'ין.

יו"ר הנהלת הליברלים ח"כ שמחה ארליך, שלא השתתף בישיבה הקודמת מחמת מחלה, הביע גם הוא את דעתו כי אין סכנה לקיום גח"ל, משום שאף אחד מהשותפים בו לא רוצה בפירוקו. „תנועת החרות זקוקה לגח"ל לא פחות מהליברלים — אמר. — מה הסיכויים של חרות אחרי פירוק גח"ל? לחזור לגיטו פוליטי?"

הוא תקף את ראשי חרות על הצורה בה ניהלו את הויכוח האחרון: „אנחנו פעלנו לפי הסכם גח"ל — אמר. — בא השותף והציע לשנות את ההסכם. אפשר להציע ואפשר גם לסרב. אך השותף לא בא אלינו בשיחות חברים, אלא פנה דרך הרדיו בעתונים. גח"ל קיים מתוך הסכם ולא מתוך הכרזות בעתונות".

במהלך הדיון אמר מר דולצ'ין: „אני לא שייך לאלה שבזמן האחרון היו מאושרים מגח"ל. היו טעויות בגח"ל והן לא של הליברלים. אבל לפרק את גח"ל כיום — יהיה זה חוסר תבונה פוליטית". לדבריו לא הצליח גח"ל בשתי מערכות הבחירות הקודמות, אך עכשיו, לאור ההרגשה הרווחת בציבור, כי המבנה שלה „לא קיימתי בעינים פנים, יש סיכוי להצלחה".

גם חברי הכנסת גדעון פת ויוסף תמיר, שנמנעו מהצבעה בכנסת על הצעת המסגרת של חוק שינוי הבחירות, יצאו בתוקף נגד נטיות התכתיב של חרות כלפי הליברלים. בסיכום אמר יו"ר המפלגה ח"כ רימלט: „לא היה קל ולא יהיה קל בעתיד לקיים את גח"ל. אין קשר הדוק בין שתי המפלגות — על הרקע הבטליות של כל אחת מהן. אבל כדאי להתמודד עם קשיים".

ד"ר רימלט הודיע, כי פנה למספר משפטנים — מחוץ לגח"ל — בבקשה לחוות דעתם אם אמנם מפר הפירוד הליברלים את הסכם גח"ל.

ידו של הרמטכ"ל הושמה בגבס

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר שבר את ידו בעת שהחליק במשחק טניס ביום שבת. לאחר שידו הושמה בגבס חזר לעבודתו.

רא"ל דוד אלעזר

הרמטכ"ל הוא חובב טניס ופעם בפעם הוא קובע לעצמו שעות משחק. בדרך־כלל אינו מתמיד משחק טניס ביום שבת. כך גם בשבת האחרונה. במשחק זה מעד ונפל על ידו השמאלית. בבואו במוצאי שבת ללשכתו כדי לטפל כמנהגו בעניינים דחופים, הבחין ראש לשכתו סגן־אלוף שלו, כי הרמטכ"ל סובל מכאבים בידו השמאלית. רופא צבאי שנקרא ללשכה קבע, כי הרמטכ"ל סובל משבר בשורש כף ידו השמאלית. לאחר שידו הושמה בגבס, חזר אתמול הרמטכ"ל לעבודתו כרגיל.

איטליה מספקת נשק כבד ללוב

רומא, 20 (ע"צ). איטליה מספקת נשק כבד ללוב — כותב העתון „איל סאקולו־ד'איטליה" היום. כתבו המיוחד של העתון הימני קיצוני ולריו מקיני מוסר, כי האניה „פרציה רוסה", השייכת כנראה לחברה סיציליאנית, הטעינה ביום ה' 113 טנקים מדגם „ליאופרד" המיועדים ללוב.

העתון טוען, כי הממשלה האיטלקית מספקת את הנשק הכבד וכן מטוסים לקדאפי, כדי למנוע הלאמת הנכסים האיטלקיים ובמיוחד נכסי הנפט בלוב.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו

מנחם־מנדל פוגלסון ז"ל

שהלך לעולמו בשנת ה־78 לחייו

ההלויה תצא ביום שלישי, י"ב באלול תשל"ב 22.8.72 בשעה 12.00 מביה"ח רמב"ם, שער 3.

המתאבלים:
אלמנתו: בת־שבע פוגלסון
בנו: יואב פוגלסון ומשפ'
בתו: ישראל וימן ומשפ'
אחותו: צילה ומשפ'

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של

ביטון שלמי

(קמלוב)

לשעבר מנהל מחסני ערובה משולם

ההלויה תצא היום, יום ב' י"א באלול תשל"ב 21.8.72 בשעה 12.45 מבית החולים רמב"ם חיפה, לבית העלמין בחוף הכרמל, (הכניסה ליד בית הקברות הצבאי).

המשפחה

יקירנו

שמואל שפילקין

איננו

ההלויה תצא היום, יום שני, י"א באלול תשל"ב 21.8.72 בשעה 11.15 לפנה"צ מ„בית דובטינסקי" ברמת־גן, רח' ביאליק 37 לבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה

שר הפיתוח
מנכ"ל משרד הפיתוח
ועובדי המשרד

משתתפים באבלו של
מנכ"ל מפעלי ים המלח

מר אריה שחר

במות עליו אחותו

יוכבד ז"ל

לסא"ל **שדמון אלכס**

במות

אמך ז"ל

משתתפים בצערך

מפקד החיל ופיקודיו

סאדאת נטל לעצמו סמכות לעיסקות נשק

קאהיר, 20 (יופ"א). הנשיא אנואר סאדאת נטל לעצמו סמכות משפטית לחתום על עיסקות נשק חדשות — כותב היום „אל־אהראם".

העתון מביא ידיעה בעמודו הראשון בה נאמר, כי סאדאת פירסם צו המסמיך את נשיא הרפובליקה לאשר כל הסכם בשאלות חימוש ולפרסם החלטות בעלות תוקף של חוק בכל הנוגע לרכש, תקציבי רכש ותקציבים אחרים הדרושים לצבא.

הסמכות תהיה בידי נשיא המדינה עד סוף שנת הכספים 1973 או עד ש„יחוסלו תוצאות התוקפנות הישראלית" לפי המועד הקרוב יותר, נאמר בצו.

מקורות מדיניים בקאהיר אומרים, כי עיסקות נשק לא הוגשו מעולם לאישור הפרלמנט בעבר והחוק החדש רק יקנה מסגרת משפטית לעיסקות כאלה.

מצרים רמזו, בעקבות גירוש המומחים הצבאיים הסובייטיים, שהיא רואה עצמה חופשית לפנות לאתר אספקת נשק ממקורות אחרים. לדעת המקורות יעניק החוק החדש גמישות רבה יותר לסאדאת לניהול משא ומתן מסוג זה.

סאדאת סקר תוכנית זו לפני חברי הפרלמנט המצרי במושב השמיני ביום ה' שעבר.

סוכנות הידיעות המצרית הודיעה היום, כי מיניסטר החוץ המצרי, מראד גאלב, יבקר בפאריס ב־24 באוגוסט בדרכו חזרה למצרים לאחר מסע באמריקה הלטינית. מיניסטר החוץ מבקר עתה בצ'ילה. מר גאלב יעמוד בראש המשלחת המצרית לעצרת הכללית של או"ם.

פרעון חובות

קהיר, 20 (ע"צ). מצרים שילמה ב־1971/72 סכום של 152,8 מיליון לירות מצריות על חשבון חובותיה. סכום זה גדל ב־128,9 מיליון לירות מהתשלום שנעשה על חשבון החובות של קהיר בשנת 1969/70 וב־37,3 מיליון לירות מזה שנעשה בשנת 1970/71 — על כך הודיע בשבת שר הכלכלה וסחר החוץ של מצרים, מוחמד עבדאללה מרזבאן.

השר, המכהן גם כסגן ראש ממשלת מצרים, הבהיר כי בשנת 1971/72 הגיע היקף הסחר המצרי לסכום של 327,3 מיליון לירות ואילו היבוא הסתכם ב־548 מיליון לירות.

היצוא המצרי גדל מ־129 מיליון לירות ב־1969/70 לכ־175 מיליון לירות ב־1971/72.

הצטמצם היצוא הגורן של מצרים וגם היצוא הכבל פחות בשנה האחרונה בסכום של מליון לירות.

מרזבאן גילה, כי בזמן האחרון חל גידול בייצוא מוצרי התעשייה בעיקר טכסטיל, נפט, סוכר, מלט ומוצרי תעשיית המזון. לדברי השר הושגו המטרות שהציבה לעצמה מצרים בשדה הייצוא — במלואן.

ללחוץ על ישראל

„אל־אהראם" קרא היום למדינות העולם לנקוט ב„שיטות יעילות יותר" ללחוץ את ישראל להוציא כוחותיה מן השטחים הערביים.

הדברים נאמרו במאמר הראשי על המתקפה הדיפלומטית המתוכננת של מצרים, שמטרתה להבטיח תמיכה מוסרית וחומרית לקאהיר נגד ישראל.

ספורטאי רודזיה יתבקשו לפרוש „מרצונם החפשי"

מינכן, 20 (יופ"א). אתלטים כושים ולבנים, של המשלחת האמריקאית למשחקים האולימפיים, וכן המאמנים שלהם, פנו היום לועד האולימפי הבינלאומי בבקשה שישקול מחדש את החלטתו להתיר לרודזיה להשתתף באולימפיאדה ה־20 במינכן.

נשיא הועד האולימפי האמריקאי, קליפורד באק, אמר, כי יעביר ברצון את הודעת האתלטים לועד האולימפי הבינלאומי.

האתלטים הכושים, אמרו, כי בהודעתם הם מסבירים את הלך המחשבה שלהם ומקווים, כי הועד האולימפי הבינלאומי יתן דעתו על ההודעה. לא היתה כל כוונה של איום או תביעה, אלא רק הבעת רגשות — אמרו.

גם הועדים האולימפיים הלאומיים של ארצות אפריקה תבעו היום את הרחקתה המיידית של רודזיה מן המשחקים האולימפיים העומדים להיפתח ביום ה' במינכן.

היתה זו הודעה משותפת ראשונה של נציגי אפריקה, שהופיעו בחזית מלוכדת. אולם ההודעה אינה מכילה כל איום בנקיטת צעדים במקרה שהבקשה לא תיענה.

הועד האולימפי הבינלאומי הודיע, כי לא חל כל שינוי בהחלטה על השתתפות רודזיה. דובר בשם הועד הבינלאומי אמר, כי קיבל את ההחלטה של ארצות אפריקה והועד הפועל התכנס כדי לדון בה.

עד כה הודיעו 16 ארצות אפריקה וארצות ערב, שיחרימו את המשחקים אם תשותף בהן רודזיה.

מקורות בועד האולימפי הבינלאומי מסרו הערב, כי מארגני האולימפיאדה ובראשם יו"ר הוועדה המארגנת, ווילי דאומה, פנו לועד האולימפי הבינלאומי בבקשה שיורה להם לבקש מן הרודזים לפרוש מהמשחקים האולימפיים מרצונם החופשי. בדרך זו מקווים למנוע את המשבר עם מדינות אפריקה.

(ראה „ספורט הארץ", בעמוד 9)

חברות הנפט המערביות הגישו הצעות חדשות

ביירות, 20 (יופ"א). חברות הנפט המערביות הגישו הצעות חדשות למדינות הערביות מפיקות הנפט, במאמץ למנוע התנגשות בשאלת דרישותיהן של המדינות הללו להשתתפות רחבה יותר בתעשיה — מסרו מקורות נפט היום.

המקורות אמרו, כי נציגי החברות נפגשו היום עם חברי המשלחת הסעודית — שהיא המשלחת הבכירה שבין 5 המשלחות הערביות המשתתפות כעת בדיונים בביירות — כדי להבהיר את ההצעות.

המקורות לא מסרו פרטים על ההצעה החדשה.

בורגיבה קיבל את ערפאת

טוניס, 20 (יופ"א). הנשיא חביב בורגיבה קיבל אתמול את מנהיג אל־פתח, יאסר ערפאת, יחד עם סגן ראש ממשלת סעודיה, הנסיך פהד בן עבד אל־עזיז, בביתו הקיצי בעיר דרהאם בצפון טוניסיה, לשם הגיעו האורחים במטוס.

כוחות הצפון כבשו עיר־מחוז בדרום וייטנם

תבוסה גדולה לכוחות סייגון

סייגון, 20 (עיר ויופ"א). הכוחות הצפוניים והוייטקונג גירשו את כוחות הדרום מעיר־המחוז החשובה קאסון, המרוחקת כ־40 ק"מ מן העיר דא נאנג וסוגרת על מבואותיה הדרומיים. כן גירשו את כוחות ממשלת סייגון מהבסיס הצבאי קאמפ רוס.

נסיגת כוחות סייגון משני מקומות אלה נחשבת לתבוסתם הגדולה ביותר בשבועות האחרונים.

הבסיס ועיר המחוז נפלו לאחר קרב שנמשך 25 שעות, בשעה שמטוסים אמריקאים ודרום־וייטנאמיים ניסו לשווא לבלום את התקדמותם של כוחות הצפון והוייטקונג.

מטוסים אמריקאיים ביצעו היום 320 גיחות אוויריות נגד מטרות בצפון וייטנאם. הפיקוד האמריקאי מסר על הפלתו של מטוס צפון־וייטנאמי אחד מדגם מי"ג.

נוספו בתאונת מטוסים

38 איש נהרגו ו־42 נפצעו — רובם פליטים — בהתנגשות בין שני מסוקים מעל לשדה התעופה של קונטום ברמה המרכזית של דרום וייטנאם, מסרו מקורות צבאיים בסייגון.

הפליטים משבטי ההרים פונו מהבסיס ההררי המרוחק בן־הט, מקום שם כותרו על־ידי כוחות צפוניים והיו צפויים למות ברעב.

מסוק תובלה שהובילם לקונטום עמד לנחות בשדה התעופה כשהתנגש בו מסוק קטן יותר ושני המסוקים נפלו ארצה.

„תעלול של מירמה"

רדיו האנוי תיאר היום את מסעו של הנרי קיסינג'ר, יועצו של הנשיא ניכסון, לסייגון, כתעלול של מירמה, שנועד ליצור את האשליה כאילו חלה התפתחות רצינית בשיחות השלום המתנהלות בפאריס.

בשידור הואשמה ממשלת הנשיא ניכסון בהגברת המלחמה בים ובאוויר. יועצו של הנשיא חזר אתמול לוואשינגטון ודיווח מיד לנשיא ניכסון על מגעיו בשאלת מלחמת וייטנאם — בפאריס ובסייגון.

בוואשינגטון התנבא היום שר החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס, שעם הבחירות לנשיאות ארה"ב בנובמבר השנה, או זמן קצר לאחריהן, יושג הסדר מוסכם בוייטנאם. הוא השמיע את תחזיתו בראיון לרשת הטלוויזיה „נייט במיאמי ביץ'", שם נפתחה מחר הועידה הלאומית של המפלגה הרפובליקאית.

משקיפים ראו בדברים של מר רוג'רס את הראשון, כי בשיחות השאיות שניהל יועצו של הנשיא, הנרי קיסינג'ר, הושגה התקדמות.

תצלום זה שוחרר לפירסום ע"י סוכנות הידיעות של סין. נראה בו ראש ממשלת סין צ'ו אן לאי (משמאל) ולה דוק־טו, הנציג המיוחד של צפון וייטנאם לשיחות השלום בפאריס, בעת שהשניים נועדו ביום ו' לשיחות בפקינג. לה דוק תו חזר אתמול להאנוי. (צילום רדיו של אי. פי.)

אליפות העולם

תיקו במשחק ה־16

רייקיאוויק, 20 (יו.פי.). השחמטאים בובי פישר ובוריס ספאסקי הסכימו הערב לסיים את המשחק ה־16 ביניהם על תואר אליפות העולם, בתיקו, לאחר המסע השישים. לפישר יש עתה 9 וחצי נקודות לעומת 6 וחצי לספאסקי. הוא זקוק לעוד שלוש נקודות כדי לזכות בתואר העולמי בעוד שספאסקי צריך 5 וחצי נקודות כדי להגן על תוארו. לשניים נותרו עוד 8 משחקים.

כהרגלו איחר השחמטאי האמריקאי ב־11 דקות לפתיחת המשחק ה־16 בדו־קרב על אליפות העולם בינו לבין בוריס ספאסקי הסובייטי.

פישר בכלים הלבנים, פתח ברגלי המלך. ספאסקי השיב גם הוא בהזזת רגלי המלך, והמשחק התפתח לגירסה שהיתה חביבה על אלוף העולם לשעבר, ראול קאפאבלנקה ואשר גם פישר נוקט בה לעיתים קרובות.

רב האמן האמריקאי הגיע לאולם המשחקים כשבכיסו מחאה רשמית נגד המארגנים על התנאים השוררים באולם המשחקים. אולם הוא לא מסר את המחאה, לאחר שהשופט הראשי הורה להפסיק את הפעלת מכשירי הטלוויזיה במעגל סגור.

באחד משלבי הקרב קם פישר ממקומו ופנה לשוחח עם השופט לותר שמידט, כשהוא מצביע בידיו לעבר נקודות שונות בקהל. לאחר מכן ביקש השופט תיגבור של סדרנים נוספים כדי שישמרו על השקט.

בעת ששקל את המהלך ה־26 שלו קם פישר פעם נוספת מעל כיסאו וניגש למחות בשנית לפני השופט שמידט, על הרעש באולם. שמידט רב אומן בזכות עצמו, ספק לפישר על זרועו כאילו אמר לו: „כן, כן בובי". ואז חזר פישר למקומו להמשך הקרב.

באחד משלבי הקרב נראה פישר שהוא מכניס את ידו לכיס מקטרנו כאילו עמד לשלוף מתוכו את המחאה הרשמית, אבל הוא לא עשה דבר.

לאחר המהלך ה־26 היתה המתנה הסובייטי עליו יותר. עוזרו של ספאסקי, רב האומן יפים גלר ישב על ספסל ושוחח עם אשתו ורעייתו של ספאסקי, כשעל פניו חיוך של שביעות רצון. אבל לאחר המהלך ה־33 הרצינו פניו כאשר נראה היה כי המשחק מוליך לקראת תיקו.

השניים המשיכו לשחק גם לאחר המסע ה־40. במסע ה־48 היה לספאסקי יתרון של צריח ושני חיילים לעומת צריח וחייל אחד לפישר. „ברור שיהיה זה תיקו ובכלום מצפים לכך מלבד פישר וספאסקי" — אמר רב האמן היוגוסלבי קאציש.

ואכן לאחר המהלך השישים הסכימו כאמור השניים לתיקו. היה זה משחק בו ניהלו שני היריבים את מספר המהלכים הרב ביותר בערב אחד.

ישראל תגייס

(סוף מעמוד 1)

„הממשלה קובעת, כי יש לראות בגזירת הכופר חלק ממערכה נרחבת של השלטונות הסובייטיים שנועדה להרתיע יהודים בברית המועצות מלהגיש בקשות לעליה.

„על־ידי החלטתה בענין הכופר פתחה ברית המועצות במסע חדש של התעללות צינית ביהודים המבקשים לעלות לישראל, תוך שימוש באמצעים פסולים של סחטנות.

„קביעת מחירי כופר לאנשים חיים מזכירה את הימים האפלים של ימי הביניים ופוגעת בזכויות האדם האלמנטריות.

„מדיניות זו סותרת את הודעותיה של ברית המועצות על רצונה בדו־קיום, קידמה והבנה בין העמים. כל ממשלה שוחרת תרבות רואה את קבלת החינוך וההשכלה הגבוהה כזכותם הטבעית של אזרחיה ולא כמקור להגבלת חירותם או להכבדה על הגשמת זכויותיהם האנושיות.

„מדינת ישראל והעם היהודי יפעלו בכל דרך אפשרית לביטול גזירה זו. הממשלה שמעה בהוקרה על ראשית ההתעוררות בעולם ואנו בטוחים כי ממשלות ועמים שוחרי שלום וקידמה בעולם, ובכללם הציבור המדעי והאקדמי בכל מקום ומקום, יתקוממו בכל עוצמת מחאתם נגד צעדים אלה הנוגדים את הכללים היסודיים של התרבות האנושית.

„ראש הממשלה תמסור הודעה בנושא בכנס המיוחד של הכנסת ביום ד', י"ג באלול תשל"ב, 23.8.72".

בשבח הקברניט והצוות במטוס אל על

שר התחבורה שמעון פרס סיפר אתמול, בסקירתו על ההתפוצצות במטוס אל־על, כי יהודי דתי אמר לו, שלא נגרם נזק לנוסעים מפני שהממשלה השכילה לדחות את הצעת השר משה קול לגייס תלמידי ישיבות.

הסקירה כללה דיווח מפורט, בו שיבח השר פרס את התנהגות הקברניט והצוות וקרא לכל גורמי התעופה לגלות עירנות ולנקוט באמצעי הבטחון הדרושים.

* בישיבת הממשלה נעדרו השרים פנחס ספיר (בחו"ל), יגאל אלון (בחופשה) וישראל גלילי, שיצא אתמול מבית החולים, כתום בדיקותיו.

* שר הבטחון משה דיין עומד לצאת בימים הקרובים לקנדה. הוא ישהה בלונדון, לצורך שיחות.

הכופר לא השפיע לפי שעה על קצב העליה מבריה"מ

מאת הדריק סמית, שרות ה„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה, 20 (מיוחד ל„הארץ"). דיפלומטים מערביים במוסקבה מדווחים, כי זרם העליה של יהודים לישראל נמשך בקצב של 2500 בחודש, למרות הטלת מס יציאה כבד על אקדמאים יהודים.

מקורות אלה מסרו אמנם על ירידה כלשהי בקצב העליה באחרונה, אולם הם מיחסים זאת להאטה הבירוקראטית שחלה בימי החופשה, יותר מאשר למיסים החדשים. מקורות יהודיים במוסקבה אומרים, כי לפחות 20 משפחות אשר להן הובטחו כבר אשרות, נצטוו עתה לשלם את היטל ההשכלה לפני שיקבלו את האשרות.

מקורות דיפלומטיים מטעימים עם זאת, כי מבחינה סטאטיסטית אין למס החדש לפי שעה השפעה ניכרת על זרם היוצאים. בשמונת החודשים הראשונים של השנה יצאו את בריה"מ 20 אלף יהודים. בכל שנת 1971 היגרו רק 15 אלף יהודים.

מקור דיפלומטי אמר כאן, כי יעבור עוד זמן רב עד שתורגש השפעת המס החדש על שיעור העליה. השאלה גם תהיה באיזו דקדקנות יקפידו הסובייטים להפעיל מס זה.

מסיבת עתונאים בניו־יורק בענין הכופר

ניו־יורק, 20 (עטס"א). דברי גנאי להחלטת השלטונות הסובייטיים להטיל כופר נפש בשיעור גבוה על אקדמאים יהודים המבקשים לצאת מבריה"מ וקריאה לציבור האמריקאי למחות על גזירה זו בפני האו"ם ובפני נציגים סובייטיים בארה"ב — הושמעו במסיבת עתונאים שבה השתתפו סנטורים, נציגים בכירים של „הועידה למען יהדות ברית המועצות", ראש עיריית ברונקס ואישים אחרים.

מר רוברט אברמס, יו"ר המועצה העירונית של ברונקס, קרא גילוי דעת מאת מועמד הדמוקרטים לנשיאות ארה"ב, הסנטור ג'ורג' מקגאברן, המביע דאגה עמוקה נוכח הלחץ הגובר והולך על אזרחים יהודיים בבריה"מ המבקשים להגר.

הסנטור ג'ייקוב ג'אוויטס הביע רגשות זעם, בדברו בשם תושבי מדינת ניו־יורק, כלפי הגזירה הסובייטית האחרונה.

מר נורמן לוי, יו"ר הועדה של בית המחוקקים של מדינת ניו־יורק לעניני היהודים הסובייטיים אמר: כנציגי תושבי מדינת ניו־יורק אנו מגנים את הפעולה האחרונה של בריה"מ נגד אזרחיה היהודיים. התפיסה של גביית תשלום תמורת חירות אדם נוגדת כל עקרון הומאני, ויש בה משום שלילת זכויות־היסוד המובטחות לכל האנשים.

מר ריצ'רד קומבס, אחד מאנשי המשלחת האמריקאית לאו"ם, שדיבר בשם ראש המשלחת, מר ג'ורג' בוש, הבטיח שהוא יעביר את רגשי הציבור היהודי לידיעת ממשלת ארה"ב ולשגרירות האמריקאית במוסקבה.

אמש נודע, כי המפלגה הרפובליקאית תכלול במצעה סעיף בגנות כופר היציאה של יהודים מברית המועצות.

2 הערבים

(סוף מעמוד 1)

מר. אודרי וולטון צעקה: „אתם רוצחים להרוג אותנו. אמרתם שניפגש בתל־אביב. אלה היו סתם שקרים. אתם יודעים מה שעלול לקרות למטוס ולכל אלה שהיו בתוכו".

ראש המשטרה, ד"ר ג'ונפה פרלאמו אמר, כי שני הגברים הודו שמסרו לבנות פטיפון. הוא אמר, כי השתיים פגשו בערבים ברחוב והלכו איתם לארוחת ערב עוד באותו לילה. אחר כך עברו לדירתם. בדירה שמעו הבנות את מארחיהן, שאמרו להם כי הם פרסים, משוחחים בטלפון באנגלית ובערבית עם ביירות ועם קופנהאגן, אך שום חשד לא התעורר בליבן.

השופטת החוקרת האיטלקית, הגב' סילבנה ג'קוביני, שחקרה את הבחורות, מסרה אחר כך, כי הן סיפרו שלא תינו אהבים עם מארחיהן.

אביה של רות ווסקין, שהוא כהן דת מתודיסטי מאיסטון, בנורתמברלנד שבבריטניה, שלח מברק לבתו בזו הלשון: „חזרי הביתה ואל תהיי מפוחדת". אודרי וולטון אמרה, כי היא תשוב לאחותה.

25 חדרי משרד חדשים

(רק בשלמותם)
ע"י בית „מעריב", מעליה.

בשכ"ח

שוכרים רציניים יפנו ללא מתווכים ת"ד 2862 תל־אביב.

דרושות כספות משומשות
בגובה 1.60

לפנות 04-243936 חיפה, בשעות הצהרים או הערב.

הזמנה לנושים

בענין: העזבון של פואילוק ביבאל ז"ל.

בהתאם לסעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה—1965 הריני מזמין בזה כל אדם שיש לו תביעה נגד העזבון הנ"ל להודיעני על כך בכתב תוך שלושה חודשים מיום פרסום הודעה זו, אחרת תביעתו לא תקויים.

תאודור רוזנטוביץ', עו"ד
רח' הרצל 58, רמת־גן
מנהל העזבון של פואילוק ביבאל ז"ל

מלך מרוקו מציע

(סוף מעמוד 1)

ראדיקלי שיבטית את היציבות במדינה.

טרם נמסר דבר על מהלך החקירה נגד הקצינים המורדים. המלך אמר, כי רק שישה או שבעה קציני חיל האויר היו מעורבים בנסיון התקיפה של המטוס המלכותי.

היום יום הולדתו של יורש העצר

יורש העצר, שלפי השמועות הגנראל אופקיר ביקש לשלוט בשמו, יחוג את יום הולדתו התשיעי מחר (היום). הוא בילה את השבוע שעבר במחנה קיץ בהרי האטלס.

חוגים מארוקניים המקורבים לממשלה הרחיבו ביניהם את מעגל ההאשמות נגד הגנראל אופקיר ובין השאר אמרו, כי אופקיר הביא את היחסים בין מרוקו ובין צרפת בימי שלטונו של הגנראל דה גול אל סף משבר. אחד מבני משפחת המלוכה אמר באוזני כתבים שהשמיע בפני קציני צבא, כי מעורבותו של אופקיר בפרשת הרצח של מנהיג האופוזיציה המרוקנית מהאדי בן ברקה גרמה להקפאת היחסים בין מרוקו וצרפת.

אף כי מלך מרוקו הטיל את כל האחריות לפרשה על אופקיר הוא נמנע מהשמעת הגינוי בפומבי, כיוון שתמיד שמר על סולידריות עם שרי ממשלתו — אמר האיש.

משקיפים סבורים, כי שלטונות מרוקו יפתחו במסע ביקורת נגד אופקיר ובין השאר יזקפו לחובתו גם שערוריות פיננסיות המכתימות את השלטון בעיני הציבור.

אלה הם קצינים של הצבא המארוקאי, לפניהם נאם ברבאט המלך חסן. הקצין במדים הכהים (מסומן בחץ) הוא קברניט המטוס אשר בו טס המלך כאשר נעשה נסיון ההתנקשות בחייו. רק שמו הפרטי של הקצין נמסר לפרסום: קאבאס. (צילום ראדיו של אי.פי.)

גרמניה שוקלת

(סוף מעמוד 1)

נים, בהצבעותיה באו"ם וביחסה לשליחות יארינג.

אנגליה אף אינה מוציאה מכלל אפשרות את השתתפותה ביוזמה מדינית של מדינות אירופה המונהגת על־ידי פאריס.

היו באחרונה חילופי דברים ערים בין ירושלים ובין לונדון בקשר לעמדת אנגליה, הנגררת אחרי צרפת כחלק ממדיניות השתלבותה בקהיליה הכלכלית האירופית. אך גם האנגלים מבהירים בשיחותיהם עם מצרים, כי כל הפעילות המדינית תידחה עד אחרי הבחירות בארה"ב.

ההבנה בירושלים היא שמצרים אינה מתכוננת לפעילות מידית לפני הבחירות בארה"ב.

ארה"ב אופטימית

האמריקאים ממשיכים לגלות אופטימיות לגבי סיכויי ההסדר החלקי לפתיחת התעלה. הם עוקבים בענין רב אחרי „החבל שזורק לסאדאת" שר הבטחון משה דיין. דברי שר הבטחון נראים להם כסימן לרצונה של ישראל לחפש פתרונות חדשים להסדר חלקי עם מצרים.

בקשר לידיעות צרפתיות, כי סאדאת מבקש להגיע להסדר עם ישראל, נאמר כי כל מי שביקר באחרונה בקהיר מצא שאין במצרים נכונות לוותר על נסיגה מוחלטת של ישראל במסגרת הסכם כולל. על יסוד גישה זו מניחים במערב, כי מצרים תוכל בעתיד הקרוב להגיב בצורה עניינית על רעיונותיו של השר דיין, באשר קהיר יודעת, כי אין בכוונת ישראל להסכים לנסיגה מכל השטחים.

מקורות מערביים אמרו אתמול, כי ארה"ב הכחישה את דברי סאדאת, כי היא הציעה למצרים שיחות על הסדר חלקי. עם זאת הם טוענים שוואשינגטון ממשיכה לעקוב אחרי עמדות הצדדים. לא מכבר ביקשה ארה"ב לבדוק בדרכים מקצועיים, וללא השלכה פוליטית מידית, מה קו ההנהגה אשר נראה לישראל כמעשי בסיני, במסגרת הסדר חלקי, לאחר צאת הרוסים ממצרים. המקורות המערביים אמרו: כי הבירור לא נעשה בדרכים דיפלומטיים ולא כחלק ממהלך מדיני.

הארץ בשארם א־שיח

ארקיע באדיבות

המכירה: כפר הנופש קראון־שארם א־שיח

הארץ

יום שני, י"א באלול תשל"ב
21 באוגוסט 1972

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מחי׳ המודעות רח׳ מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מחי׳ הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל׳ 623311 ת. ד. 233, מס׳ מיקוד: 61000.

ירושלים: רח׳ החבצלת 2 טל׳ 6־224245, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

ממלאי המקום

פטירתו של מר משה סורוקה, מנכ"ל קופת חולים, מבליטה ליקוי בולט במשק הישראלי הטעון תיקון. מר סורוקה בעל הכישרים והנסיון רב השנים, לא דאג להכשיר יורש שיוכל לקבל על עצמו את התפקיד באופן מסודר. מחדל זה הוא המביא עתה להתלבטויות במציאת ממלא מקום מתאים.

אין זו תופעה מקרית. מחלתו של מר פלימן ראש עיריית חיפה הוכיחה קיומה של תופעה דומה בראש אחת משלוש הערים הגדולות במדינה. מי שיעבור על פני רשימת הגופים הציבוריים והממלכתיים, ואפילו החברות הפרטיות, ימצא עצמו תוהה לא פעם מי האנשים שיוכלו למלא את החלל הריק שייווצר לאחר פרישתו האפשרית של המנהל הנוכחי. מי שירוד לשלב נמוך יותר בדרגים המינהליים ימצא בוודאי את אותה התופעה: המנהלים אינם רואים כחובתם להכשיר את הבאים אחריהם לשעת הצורך ומפחיתים בכך במידה ניכרת מערכו של המיפעל או החברה כגוף חי.

אין פירוש הדבר כי תמיד חובה למנות מנהל מתוך המפעל או מתוך הגוף הנדון. אפשר, ומקובל, להביא את האיש הטוב ביותר גם אם הוא נמצא בחוץ. אולם אפשרות זאת אינה פוטרת מהצורך להכשיר ממלא־מקום מתאים לכל בעל תפקיד בכיר. כיוון שהיעדר ממלא־מקום אינו פוגע רק בחברה אלא גם במשקיעים שלה, בלקוחותיה, במלווים שלה ובשאר הגורמים התלויים בהפעלה יעילה של כל תא בגוף הכלכלי, מן הדין שתימצא הדרך להחדיר במנגנונים הציבוריים והפרטיים את ההכרה בצורך להבטיח המשכיות בניהול. אם אין המנהל עצמו מסוגל לכך, צריך להיות גוף אחר שיודא זאת.

מלחמות הכותל

מלחמת המאסף שמנהל גח"ל במועצת עיריית ירושלים כדי למנוע את שיפוץ הבנין ליד אותו קטע בחומה המערבית של הר הבית המוכר בשם „הכותל הקטן", היא חזיון מיותר. מוטב שחוגי גח"ל ישלימו עם ההחלטה לשפץ את המיבנה שבעטיו התחוללו כבר סערות מיותרות למכביר. שום דבר בריבונות ישראל על אזור הכותל המערבי לא נפגע עקב חיזוקו של המיבנה, שמלבד שהוא משמש מעון לכמה עשרות דיירים יש בו גם ערך ארכיטקטוני היסטורי. חובה לשנן מחדש באזני אותם חוגים כי ירושלים רבת פנים היא ואבניה ומיבניה אוצרים מיטען של זכרונות ואסוציאציות ללאומים שונים ולתרבויות מגוונות. הסובלנות הדתית למורשות השונות המלוות את תולדות העיר, היא אבן הפינה עליה נוסדו יחסי הסובלנות המאפיינים אותה מאז אוחדה ביוני 1967.

מאז הוויכוחים על החפירות הארכיאולוגיות, דרך מיקוחים על גובה הקיר החוצץ בין המפלסים שבחזית הכותל, עבור לקטטות על גודל בנין בית הדין הרבני וגמור בהתנצחויות על השליטה על המחילות שמתחת למיבנים המוסלמיים — מלוות את הנעשה ליד הכותל מלחמות קטנוניות ושערוריות מבישות. בעטיין נותר הכותל ללא עיצוב סופי בדיוקן המנגד את משמעותו ההיסטורית והדתית. המלצות לכונן רשות ממשלתית שתהיה מופקדת על הנעשה ליד חומות הר הבית לא מומשו. בחלל השלטוני שנוצר סביב האתר ממשיכות מלחמות היהודים הבלתי מכובדות להתנהל באין מפריע.

חשיפת החומה המערבית היא בדיעבד מעשה שיש להשלימו תוך שמירת זכויותיהם ונכסיהם של בעלי המיבנים אשר מתחתם מתבצעת פעולת החשיפה. אולם אין להשלים עם מתיחת אתר התפילה לאורך החומה המערבית כולה. הכותל המערבי הוא מקום קודש בגין היותו אתר תפילה עתיק. החומה משני צדיה הוא נכס ציבורי רב־חשיבות אשר חייב להיות פתוח לכל.

ועידת ההכתרה במיאמי

אין ספק שבסיום ועידת המפלגה הרפובליקאית, המתכנסת מחר במיאמי שבפלורידה, ייבחר שוב ריצ'רד ניכסון מועמד המפלגה לנשיאות ארה"ב. לפי מחקרי דעת הקהל, גם אין ספק שניכסון ינצח בבחירות בנובמבר ולכן מגדירים את התכנסות הרפובליקאים כ„ועידת הכתרה" של ניכסון וסגנו אגניו.

כל הסימנים מראים כי מה שיתרחש באולם הוועידה — ואולי גם מחוצה לו — ידגים לעיני מאתיים מיליון האמריקאים, שיחזו בטלוויזיה, את ההבדל היסודי בין הרפובליקאים לבין הדמוקרטים שקיימו את ועידתם באותו אולם. הפעם הכל יתנהל על מי מנוחות, הצירים ייצגו את המנגנונים המקומיים המסורתיים של המפלגה, המהומות — אם יהיו — יתרחשו בחוץ שם התמקדו, מצד אחד, אלפי צעירים מתנגדי מלחמת וייטנאם, פעילים כושיים, דורשי הרחבת תוכניות סעד וסתם „היפיס" למיניהם אשר רוצים „לפוצץ" את הוועידה; ומצד אחר, אלפי שוטרים ואנשי המשמר הלאומי שגוייסו כדי למנוע הפרעות.

גם המצע, שכבר אושר בוועדות, תואם את התדמית השמרנית המתונה אתה עומד לבוא ניכסון בפני הבוחרים. ואם בנקודות אחדות המעניינות את הבוחר היהודי, כגון הדרישה לשיחות שלום ישירות בין ישראל והערבים, אין המצע מספק את כל המשאלות, כנראה משוכנעים הרפובליקאים שהם יכולים להרשות לעצמם את הדבר נוכח האמון לגבי ניכסון שהוא גדול מזה המוענק למתחרהו.

בעוד שהוועידה הדמוקרטית, עליה השתלטו „הכוחות החדשים", נועדה גם לבצר את שלטונם במפלגה גם לעודד את תומכיהם, נועדו הדיונים השקטים והמסודרים שמתכננים הרפובליקאים לגייס ולחזק את תמיכתם של הבוחרים שמעדיפים לשמור על הסדר הקיים. מהומות מצד מתנגדי ניכסון ליד הוועידה רק יגבירו את ההסתייגות ממקגאוורן מצד כל אלה שרואים בו סמל המשבר החברתי העובר על אמריקה.

המיקוח עם קיסינג'ר

האנוי צריכה לבחור עכשיו בין הפצצה לבין פשרה

מאת ג'יימס ראסטון
מיוחד להארץ
מ„ניו־יורק טיימס"

וואשינגטון

ביקוריו של הנרי קיסינג'ר בפאריס הם בבחינת חדשות טובות ל[illegible] פוליטיקה טובה, כיוון שמשתמע מהם שיש איזו תוחלת לעבר שלום בווייטנאם. אך עובדה היא שאף קיסינג'ר אינו מצפה לשינוי של ממש בשיחות פאריס עד לשלב מאוחר במסע הבחירות לנשיאות בארצות הברית.

פקידים בכירים ביותר כאן מניחים, שעל אף האבידות הרציניות שסבלו האנוי והוייטקונג בשדה הקרב מאז מאי, הם גמרו אומר, לערוך מיתקפה נוספת לפני נובמבר. המיקוש האמריקאי את נמל הייפונג וההפצצה הבלתי־פוסקת על ידי חיל האוויר האמריקאי, צמצמו את האספקה שהם מקבלים מן הצפון, אך לא ניתקו אותה; ואין עדות, כי הנושאים־ונותנים מטעם האנוי בטוחים לנימוקו של קיסינג'ר, כי תנאי השלום של ניכסון נדיבים עתה יותר משהם עשויים להיות אם ינצח בבחירות.

אף על פי כן יש בדעת הממשל בוואשינגטון להמשיך בשיחות החשאיות בפאריס במשך כל זמן מלחמת הבחירות: כי מה שקיסינג'ר פעיל יותר בחזית השלום, קשה יותר לסנטור מקגאוורן לטעון שניכסון עוסק בעיקר בניהול מלחמה.

לשליחות קיסינג'ר לסייגון תכלית כפולה. היא מאפשרת לו למסור לגנרל תיאו מידע על הנימה והתוכן של שיחות פאריס ומשחררת אותו מן ההאשמה שהממשל האמריקאי מדבר עם האנוי אך לא עם סייגון. כמו כן, אף שניכסון אמר שלא יכפה על הגנרל תיאו התפטרות, אין הוא רוצה לתת לתיאו זכות וטו לגבי תנאי השלום של וואשינגטון, או להניח לו לחשוב כי הכוח האווירי האמריקאי יעמוד לרשותו כל זמן שהוא ירצה להמשיך בתפקידו.

השליחות לסייגון

ברור שהממשל היה רוצה בהסדר של פשרה ובהפסקת־אש בווייטנאם לפני הבחירות בנובמבר, אך אומרים על הנשיא, כי הוא בטוח שיוכל לנצח בבחירות בין כך ובין כך — אפילו הציע האנוי לפני ההצבעה לשחרר את כל שבויי המלחמה האמריקאים לפי תנאי השלום הנדיבים יותר של מקגאוורן.

אלא שהנשיא לא יכול לראות מראש כיצד יוכל להסתלק אם גם סייגון וגם האנוי יתעקשו על מדיניותן הנוכחית ואם יחזרו הקומוניסטים על לוחמת הגרילה, שתוכל להימשך זמן רב. הדילמה שלו היא, כי אין לסמוך על משטר סייגון שיוכל להתגונן ללא עזרת כוח אוויר אמריקאי, ועם זאת אין משטר זה עשוי לוותר כל ויתורים נוספים למען השלום, כל זמן שהוא סבור כי מטוסי הקרב והמפציצים האמריקאיים יישארו.

האנוי מתעקשת

הממשל מנסה לשכנע את האנוי — לא רק בפאריס אלא גם בעזרה מסוייעת מצד ברית המועצות — שהוא משתדל לגבש הסדר של קבע עם מוסקבה, פקינג ושאר הבירות הקומוניסטיות, ושצפון וייטנאם תוכל למנוע את הרס תעשייתה ולגשת לשיקום הארץ, אם תעשה שלום.

פקידים כאן אומרים שקיסינג'ר קיבל הוראות להודיע לנושאים־ונותנים של הצד שכנגד, כי תנאי ניכסון נדיבים הם, ולפי הידיעות הוא מסכים בהם להציע שינויים לתבנית השלום של ניכסון. אך האנוי לא זזה מן הדרישות שאין הנשיא יכול לקבלן — אלא אם כן חל שינוי בעת המושב האחרון בפאריס.

אומרים, כי הממשל הצביע על התקדמות שהושגה לעבר התפייסות בין וואשינגטון לפקינג וציין כי לא היתה אפשרות להתקדמות לוא העמידה פקינג כתנאי לנורמליזציה ביחסים שארצות הברית תיפטר מצ'אנג קאי שק ותוציא את כל כוחותיה מטאיוואן. אם יכלה פקינג לזוז לעבר הסדר צעד אחרי צעד, מדוע לא תוכל לעשות זאת האנוי? אך נראה שגם נימוק זה לא עשה רושם על הצד שכנגד.

הקפאון נמשך איפוא, ומסתבר שיימשך עד שברור יהיה להאנוי כי מתקפתה הבאה נכשלה וצפויים נצחון ניכסון והפצצה ממושכת של צפון וייטנאם מצד נשיא ששוב אינו מוכרח לדאוג באשר להשלכות הפוליטיות של המלחמה. הדבר שמקווים לו כאן הוא, כי סיכוי זה ייראה בעיני האנוי כבלתי־נעים אף יותר מתנאי השלום של ניכסון סמוך לגמר הבחירות, ושהמשא־ומתן של קיסינג'ר יזכה לבסוף להתקדמות.

בינתיים מעדיף הממשל להמשיך בשיחות קיסינג'ר ולתת להאנוי לבחור בין הפצצה ובין פשרה. באופן הגיוני, כך מוסיפים פקידים כאן לומר, תבחר האנוי לבסוף בשלום; אך שהנשיא תיאו, אם לא יוכל לסמוך זמן בלתי־מסויים על סיוע אווירי אמריקאי, יסתגל למציאות. אך הגיון מעולם לא היה מצרך מצוי בשפע בווייטנאם, ובנובמבר אולי יחמיר המחסור בו עוד יותר.

המקרה של אלכסנדר לרנר

פרטים אלה על גורלו של פרופ' לרנר הופצו לאחרונה בקרב אנשי־מדע בעולם, כדי לעוררם לפעולה למען המדען היהודי.

בסוף אוקטובר 1971 פוטר הפרופ' אלכסנדר לרנר, מדען סובייטי בעל־שם, באופן פתאומי מכל משרותיו ותפקידיו המקצועיים, לאחר שהגיש בקשה להיתר־יציאה לשם עליה לישראל. מאז מטרידים ומציקים לו ולמשפחתו.

אלכסנדר לרנר נולד באוקראינה בימי מלחמת העולם הראשונה, והוא עתה בסוף שנות ה־50 שלו. במלחמת העולם השנייה עשו הנאצים שמות במשפחתו, ורצחו את שני הוריו ושניים מילדיו. אחרי המלחמה נולדו לו שני ילדים, בן ובת.

לרנר הצטיין בקריירה שלו בברית המועצות, ויצא לו שם עולמי על מחקריו בקיברנטיקה ובניתוח מערכות. עבודתו יושמה הלכה למעשה בתעשיית הפלדה בתחום להקצבת משאבים.

עד אוקטובר 1971 היה לרנר מנהל המחלקה למערכות גדולות של המכון המוסקבאי למדעי־הבקרה (לפנים המכון לאוטומציה ולטלמכניקה) ושימש פרופסור באוניברסיטה המדעית הטכנית במוסקבה. הוא כתב יותר מ־100 חיבורים וספרים מדעיים, בכלל זה „יסודות הקיברנטיקה", שיתורגם בקרוב לאנגלית. כן היה נציג נכבד של ברית המועצות במספר ועידות מדעיות בינלאומיות, והוא סגן יושב ראש של ועדת הקבלה של הפדרציה הבינלאומית לבקרה אוטומטית.

קשייו הנוכחיים של פרופ' לרנר התחילו בספטמבר 1971, כשקרובי משפחה החיים בישראל שלחו לו הזמנה לעלות ארצה. יש צורך בהזמנה כזאת לפני שאדם יכול להגיש בקשה להיתר יציאה, ולרנר צייד כבר קודם לכן את רצונו להגיש בקשה כזאת. אולם השלטונות הסובייטיים שמו ידם על ההזמנה, וב־16 בספטמבר 1971 הוזמן לרנר על־ידי חבר האקדמיה ו. א. טרפוניקוב, מנהל המכון שלו, ונדרש להסביר את משמעות ההזמנה.

טרפוניקוב: זוהי תעמולה ציונית, ואני בטוח שתשיב עליה תשובה הראויה לה.

לרנר: אני מצטער, אך זוהי ההזמנה שלי וברצוני לעלות לישראל.

באותו יום כינס טרפוניקוב את מנהלי כל המעבדות והמחלקות במכון וסיפר להם על ההזמנה ללרנר. בזה הודה בפומבי שחושש בדואר של המדען השתמש בעובדה זו כאזהרה לאחרים. סמוך לסוף אוקטובר קיבל פרופ' לרנר עותק אחר של ההזמנה, והגיש בקשה רשמית להיתר יציאה. מיד עם עשותו כן פוטר מכל תפקידיו, וגורש מן המפלגה הקומוניסטית.

על עובדת פיטוריו של פרופ' לרנר מסר לראשונה ה„אינטרנשיונל הראלד טריביון" בגליונו מ־22 באוקטובר 1971. החדשה פשטה בקרב הקהיליה המדעית, ומכתבי מחאה רבים נשלחו לנשיא האקדמיה למדעים של ברית המועצות, מ. ו. קלדיש ולחבר האקדמיה טרפוניקוב שהוא גם סגן יושב־ראש של הוועדה הממלכתית למדע וטכנולוגיה. בין חותמי המכתבים היו נשיאים של חברות אקדמיות, ולפחות אדם אחד שהוא בעל פרס נובל.

בקשת משפחת לרנר לעלות לישראל נדחתה לראשונה ב־25 בדצמבר 1971. היה זה בתקופה בה הותר ליהודים סובייטיים רבים לעזוב את ברית המועצות. כן נידונו כמה בקשות שהגיש לרנר אחרי זה, מבלי שהשלטונות הסובייטים ציינו סיבה לכך.

גם ילדי הפרופ' לרנר היו מועסקים במכון למדעי הבקרה. הבת, סופיה, „היתה אחת המתמטיקאיות הצעירות ביותר בברית המועצות וקיבלה תואר במתמטיקה תחת הנהלת חבר האקדמיה גלפונד. הבן, ולאדימיר, הוא בעל תואר להנדסת מערכות.

לאחר שנודע רצונם לעלות לישראל פוטרו גם הם ממשרותיהם. כסיבה לכך אמר טרפוניקוב שברית המועצות „אינה יכולה להוציא כספים ומאמצים על חינוך מדענים בשביל מדינת ישראל". ולאדימיר נשאר ללא עבודה. סופיה קבלה על עצמה לאחרונה משרה כדי שלא יתבעוה למשפט על היותה מובטלת. המשפחה מוסיפה לשבת במוסקבה, ובדומה ליהודים סובייטיים רבים במצבה, תלויה היא בעזרה כספית מידידים.

בינואר 1972 הוסבה אל מצוקתו של פרופ' לרנר תשומת־לב עולמית, בקשר למעצרו על־ידי המשטרה הסובייטית של חבר הקונגרס האמריקאי ג'יימס שויאר. שויאר סעד בדירת משפחת לרנר, ואז הופיעו שני שוטרים ואמרו שהם מחפשים „פושע סובייטי מסוכן המוכר לכל, הנמצא בסביבה ומתחפש כזר".

שויאר ולאדימיר לרנר נלקחו על־ידי השוטרים לתחנת משטרה מקומית והוחזקו שם 40 דקות. אחרי שיחרורם נלקח ולאדימיר שנית ונחקר במשך שעה. יומיים אחרי זה גורש שויאר מברית־המועצות בשל עיסוק ב„פעולות בלתי־נאותות". בתשובת השגרירות האמריקאית במוסקבה נאמר ששויאר לא עשה שום דבר יותר מאשר לבקר יהודים מסויימים במוסקבה וכי „אין חוק סובייטי האוסר ביקורים כאלה".

בסוף ינואר ובראשית פברואר סבל פרופ' לרנר כמה התקפות חמורות בכיס־המרה. הוא נוכח לדעת שעקב אובדן תפקידיו המדעיים, נשלל ממנו השירות הרפואי של האקדמיה למדעים של ברית המועצות. כן נמנעה ממנו גישה אל רופאו האישי ואל הרישומים הרפואיים עליו שבהשגחתו של רופא זה. זמן ניכר לא רצה פרופ' לרנר לפנות אל רופאים אחרים, כי הוא חשב אותם לפחות טובים. לאחרונה נמסר שהוא נותח בהצלחה. פרטים אינם ידועים.

בשנים האחרונות הורשה לרנר להרבות בנסיעות מחוץ לברית־המועצות. מאז הגיש את בקשתו להעלות לישראל לא נתנו לו היתר לנסיעות כאלה. בינואר הוזמן לרנר על־ידי ב. סגרא, נשיא „אקדמיה דאי לינצ'אי" האיטלקית, לשורת הרצאות באיטליה. ב־8 בפברואר נאמר ללרנר על־ידי ס. קורנייף, ראש סקציית־החוץ של הנשיאות, כי אין הוא יכול להיענות להזמנה משום ששוב אינו בסגל האקדמיה למדעים. כן נדחתה בקשתו של לרנר להשתתף בקונגרס הבינלאומי לבקרה אוטומטית בפאריס. הנימוק לסירוב היה כי „אין די מטבע חוץ" — אף כי הוצעה ללרנר תמיכה פיננסית מלאה ממקורות שמחוץ לברית־המועצות.

הסובייטים ניסו להתערב בעניני הפדרציה הבינלאומית לבקרה אוטומטית. תחילה דרש טרפוניקוב שלרנר יודח מתפקידו כסגן יושב־ראש של ועדת הקבלה. כיוון שלרנר מונה לתפקיד זה על־פי השגיו המדעיים, נדחתה דרישה זו.

במאי, פחות מחודש ימים לפני הקונגרס הבינלאומי לבקרה אוטומטית בפאריס, דרש טרפוניקוב כי תוצא מן התוכנית הרצאתו של לרנר. הוא נימק את תביעתו בטענה שו. ג. בורקוב, שחיבר יחד עם לרנר את ההרצאה, מצא שהיא „מיוסדת על טעויות". תביעה זו היא ללא תקדים, ואחרי שתי בדיקות מצד ועדת התוכנית — ללא שום שיחה עם לרנר — היא נדחתה.

חשוב ביותר לקהיליה המדעית כולה שלא תגבל חירותם של אנשים כמו פרופ' לרנר, ושיוסיפו ליהנות מיחס הכבוד המגיע להם. פגיעה בזכויותיו של מדען אחד ויחיד בארץ כלשהי פוגעת בכל המדענים, ועלולה להרוס את היסודות של שיתוף פעולה מדעי בינלאומי.

עדותו של בירעמי

"העוול שנעשה הוא תקדים רע של יחס לא צודק אל מיעוט ידידותי"

מאת עטאללה מנצור

כותב המאמר נמצא בהשתלמות באוקספורד. קודם לכן היה סופר „הארץ" בירושלים המזרחית ובעזה.

איני מתכוון להסתיר את מקור אהדתי לאנשי כפר בירעם, ואיני צריך לעמול קשה כדי להבהיר לכל המעוניין, היכן אני עומד: אני בירעמי למחצה. מרבית ידידי בנעורי באו מכפר זה, ומחצית בני משפחתי, הקרובים אל לבי, גם הם.

ברצוני לספר את סיפורי, כעד ראיה, לאשר נעשה לכפר זה. אני מקווה כי סיפורי יוכיח לכל המפקפקים כי כאן נעשה עוול לאנשי בירעם. לא רק נישול היה כאן; במקרה זה נעשה נזק ליחסי העם השואף לשלום בישראל ולאותו ציבור בודד במזרח התיכון אשר גילה — ובפומבי — עמדה אוהדת לשיבת ציון. הכוונה שלי ברורה: הציבור המארוני של לבנון.

כפר בירעם היה הכפר המארוני היחיד בשטחה של מדינת ישראל בגבולות השביתה. כך נוסדה „המדינה" למארונים אשר נציגם הבכיר הארכיבישוף של ביירות מונסניור מובארק המנוח, הודיע בתזכיר פומבי (שהוגש לוועדת אונסקו"פ ב־5 לאוגוסט 1947) כי הוא תומך בכינון מדינה יהודית בפלשתינה, ובמדינה נוצרית בלבנון. כאשר דברי הארכיבישוף עוררו זעם רב במזרח התיכון, הפטריארך המארוני המנוח אנטואן עורידא נתבקש לנזוף בארכיבישוף, סירב הפטריארך ואמר: חופש הבעת הדעה מוקנה לכל אדם, וגם לארכיבישוף.

הפטריארך בעצמו היה יותר ציוני מהארכיבישוף, והרוצה לדעת פרטים בנושא זה יוכל למצוא אותם בספר הזכרונות של הדיפלומט הבריטי, שונא המארונים והציונים, סטיפן לונגריג. האיש מתאר את הפטריארך המארוני כחסיד הרעיון הציוני. ובכן, מדוע נבדלו המארונים משאר יושבי המזרח־התיכון בגישתם לענין הציוני?

הדבר, לדידי, ברור ומוחלט. הם עשו זאת מטעמים אנוכיים. הם קיוו כי המדינה היהודית תוסיף גוון נוסף למזרח־התיכון המוסלמי ברובו, ותשמש ללבנון הנוצרית משענת ועזר בפני סכנת פריצת הסכרים ושטיפתו על־ידי האוקיאנוס המוסלמי הסובב אותו. הם היו לבן־ברית טבעי למדינה היהודית. האינטרסים של המארונים והציונים היו זהים במידה רבה.

אבל זהו חלק של הסיפור בלבד. החלק השני פותח טבעי ומובן מאליו, ולמעשה אינו ידוע ברבים. חלק זה של הסיפור כולל פרשיות שטרם פורסמו, וחלקם נודע לי ממקורות שאין להטיל ספק במידת המהימנות שלהם. מקורות אלה אומרים כי נשיא המדינה הראשון ד"ר חיים וייצמן נפגש בפאריס בסתיו 1947 עם ראש הכנסיה המארונית הפטריארך אנטואן עורידא, ושני האישים סיכמו ביניהם כי בתמורה לתמיכת המארונים בכינון המדינה היהודית יזכו לשוויון זכויות מלא המארונים בתחומי המדינה היהודית. המארונים עזרו לרעיון הציוני בהסברה בארה"ב ובצרפת — בעיקר.

עד כאן ההיסטוריה, ומכאן הסיפור האישי שלי:

בסתיו 1948 הייתי תלמיד בבית־ספר תיכון בכפר לבנוני קטן, ושם קיבלתי את הידיעה כי הכפר שלי „נפל" לידי הצבא היהודי. בכפר נשארו הורי ושתי אחיותי, ומכאן אחוזה בי הדאגה והחרדה לגורלם. החלטתי לנסות ולהגיע אליהם. יצאתי מבית הספר היוצא לכפר אל־מהכאויה והגעתי לכפר יארון, סמוך לגבול הבין־לאומי לבנון־ישראל, והקרוב ביותר לכפר מולדתי (גוש־חלב), ונסיתי שם לשמוע מפי מכרים על גורל בני משפחתי.

מכר ותיק הציע לי להצטרף לקבוצת מבריחים היוצאים לכפר בירעם הנמצא במחצית הדרך בין יארון וגוש חלב. שמחתי על ההזדמנות כי רציתי לראות את בני משפחתי בכפר זה. יצאנו בלילה, ועם שחר נתבקשתי על־ידי קרובי בבירעם „להרשם" אצל המוכתר. מדוע? כי כך רוצים היהודים; אבל הם הסבירו לי כי לא אדאג, כי אין ליהודים כל סיבה נגד הנוצרים, ובאמת, ובטרם יעברו מספר שעות היה בידי מיסמך חתום על־ידי האב אליאס סוסאן המנוח, הדמות התוססת(?) המרשימה של כפר בירעם והמעידה כי אנוכי עטאללה בוטרוס מנצור, „מבני הכנסיה שלנו".

הצעיר אשר מסר לי את התעודה הודיע לי כי עלי ללכת בכביש האספלט בדרכי לכפר משפחתי, ואסור לי לעשות קיצורי דרך מחשש של מוקשים, וכי לצבא יש הוראות לירות לעבר מסתננים המסתתרים ביערות. בדרכי בכביש האספלט מבירעם לגוש־חלב יכולתי לראות, בפעם הראשונה בחיי, חיילים יהודיים בכובעי גרב. הם שתו עראק וחלאו(?) במסעדה של ידידי אליאס ונצרי במרכז כפר בירעם. היהודים והמארונים של בירעם היו בצהלה מייד אחרי מבצע „חירם" אשר הביא לכיבוש הכפרים באיזור צפת. עשרות כפרים נעזבו, ורק תושבי בירעם המארונים, ומחצית הכפר שלי, גוש־חלב, נשארו מתוך קבלת הדין (מובן כי מרבית הנשארים בגוש חלב היו נוצריים, אף הם).

בכפר שלי שררה אווירה דווקה מבחינה רגשית. מצד אחד המצוקה הכלכלית אשר שררה בכפר מזה למעלה משנה בשל אווירת מלחמה ושיתוק חיי הכלכלה. מצד שני חשש כי הכפריים המוסלמים של גוש־חלב והכפריים השכנים הנמצאים מספר קילומטרים מעבר לגבול בלבנון, ינקמו בנוצריי גוש־חלב על שנשארו לחיות תחת שלטון היהודים. אבל דאגה וחששות אלה פינו את מקומם למחרת שובי. מר עמנואל פרידמן (מאנו) הביא לכפר בשורת איוב: עליכם לפנות את הכפר תוך 48 שעות ולמשך שבועיים...

מר פרידמן, מראש־פינה, ייצג בעיני התושבים את השלטון הצבאי היהודי, הסביר כי הוראות כאלה ניתנו לתושבי בירעם, וכי הם הולכו אורזים את חפציהם ויוצאים ללבנון. בעצמי נכחתי בבית המוכתר בעת השיחה וראיתי את הגברים נדהמים ומחליפים מבטים ביניהם. המורה המנוח אתנאס עאקל, ואחד משני תושבי הכפר אשר ידע עברית עוד מימי המנדט ניסה את כוחו בשיחה עם מר פרידמן, ולאחר מכן אמר לנאספים: „לכו להתפלל בכנסיה. אני נוסע עם מר פרידמן לצפת כדי לנסות ולשנות את ההחלטה — ולבטל את הגזירה."

כל הכפר נאסף בכנסיה המארונית לאחר שהיה פרידמן ועאקל יצאו את הכפר בג'יפ האפור של [illegible] הממשלה היהודית. כעבור שעות מספר חזרו השניים ובפיהם הבשורה: אנשי גוש־חלב יורשו להשאר, ואנשי בירעם יורשו, באם רצונם בכך, לגור בתחומי ישראל ולגור באזור אקרשי גוש־חלב, „עד יעבור זעם."

מי שינה את ההחלטה? זאת איני יודע בוודאות, אבל אין ספק בדבר כי נשיא המדינה השני יצחק בן־צבי המנוח היה האיש אשר פעל לשינוי ההחלטה. הוא היה ידיד נפש של מורה ההיסטוריה ושמש הכנסיה המארונית של הכפר שלנו. בבית התגורר מספר פעמים בימי המנדט ולאחר קום המדינה. הידידות בין המורה הכפרי והחוקר והעתונאי באה מעניין משותף של השניים בהיסטוריה של ארץ־ישראל, נושא אהבתם המשותף. בזכות ידידות זאת נעשיתי אזרח ישראל, ולא פליט... אבל זהו נושא שאינו שייך לעניין.

הבירעמים, וזהו הנושא שלנו, החלו, בחלקם הגדול, עוברים לגור בבתים נטושים בגוש־חלב. בחלקם לא מצאו דירות פנויות והתגוררו בצפיפות עם קרובים וידידים מבני הכפר (בבית הורי הקטן התגוררה עמנו משפחה שלמה במשך קרוב לשנה). תחילה באו עם לבוש קייצי בלבד, ולאחר מכן נאלצו להביא את כל מטלטליהם. בעונת הגשמים ביקשו, וקיבלו רשות, לתקן את בתיהם ולהכינם לקראת עונת הגשמים, ובאביב 1949 ועד לתחילת שנות החמישים היו כמה מבני בירעם, באישור שלטונות הבטחון, שומרים את רכושם ואת בתיהם מחשש כי עוברי אורח ושודדים יעקרו את הדלתות ואת החלונות. מצב זה נמשך עד אשר התגנב הבטחון אל מעבר להשתהותיהם בענין מילה הכבוד של השלטונות. כאשר פנו לבית הדין הגבוה לצדק, [illegible] השוטרים מהכפר, וכאשר ניתן הצו של בג"ץ לטובתם... פוצצו בתיהם על־ידי חיל האוויר וחיל ההנדסה. עם רבים מבני בירעם חזיתי בעשה מעל לגבעה המשקיפה לעבר הכפר והנקראת כיום בפי תושבי בירעם וגוש חלב: הכותל המערבי — כותל הדמעות.

כן ידוע אני, ומנסיון אישי, כי הכנסיה המארונית של לבנון פנתה מספר פעמים אל שלטונות ישראל בנושא כפר בירעם, ולשווא. כן ראוי לציין כי בני בירעם, על אף העוול אשר נעשה להם, לא „נקמו" במדינה. כאשר יום אחד ואיני יכול לברר זאת כאן, החליטו שלא להצביע לשלטון ולמפא"י, הם הצביעו ל[illegible] של מנחם בגין, ולא למקי, או לרקיח של אמיל חביבי וזאת כדי להדגיש, חזור והדגש, לכל הרוצה בהבנה ובידידות כי ידידים הם, אף כי פגעו בהם, ידידים ישארו.

ובכן אין כל הצדקה ליחס המבישה אל אנשי בירעם. האין אבק של ספק נגדם. אין לי כל יתר כוח לדבר באם תושבי בירעם. אבל אילו היה לי הייתי אומר לגברת גולדה מאיר, ולכל המתנגדים לתיקון העוול: אנא הצביעו לי על מקרה דומה (ולא אעמוד על זהה!) האבטל את דרישתי מחשש של יצירת תקדים. אבל למקרה של בירעם אין דומה, והעוול שנעשה לבירעם הוא תקדים רע ליחס הלא צודק של השלטון בישראל אל כפר וציבור ידידותי [illegible] יש להחזיר את אנשי בירעם אל כפרם.

אנטואן עורידא

יצחק בן צבי

לקרוא ולמות מצחוק

מאת יואל מרקוס

מי יגלה עפר מעיניך דרויאנוב, מחבר ספר הבדיחה והחידוד. אילו זה עימנו היה מתגלגל על הרצפה מרוב צחוק למיקרא הבדיחה (אולי חידוד?) שהתפרסמה בשבוע שעבר בצורת מודעה בעתונים. המודעה בחתימת מפלגת העבודה הישראלית באה לתת תשובה מוחצת לאלה המטיחים ומשמיצים שהוקיעו בישיבת הכנסת את החבר הוקר של המפלגה, יצחק בן־אהרון. נאמר במודעה בין השאר: „נכון, אצלנו יש ויכוח! ויכוח על הדרך הטובה, הצורה היעילה לדאוג לרווחת האדם העובד תוך בניית משק הנושא את עצמו. אנחנו לא מפלגה המשתיקה ויכוח גם אם הוא ויכוח נוקב. האמר לגח"ל אצלם אין ויכוח... ואם יש כבר ויכוח הוא לא על עניני חברה ומדינה אלא אם כדאי להיות מאחורי".

הייתם צריכים לראות את פניהם של המרכיבים הנבוכים של חברי מפלגת העבודה בכנסת. הייתם צריכים לראות את אלמוני המסכן משתדל להדף את ההתקפות על בן־אהרון שבכל הציבור להגן עליו או להזדהות עמו (הקישו, הקישו מהר בעץ). מלאכה שאפילו מטרניך וטליראן היו נכשלים בה ודאי: הייתם צריכים לשמוע את הקללות העסיסיות היוצאות מפיהם של ראשי המדינה אחרי כל נאום של בן־אהרון כדי להבין שיש כאן בסך הכל ויכוח קליל על חיפושי הדרך הטובה והקצרה למען רווחתו של העובד. כלומר ויכוח אידיאולוגי. אפלטוני. איך לעשות את העובדים מאושרים יותר. זה רוצה תוך שלושה חודשים, זה רוצה תוך חצי שנה. זה עיקרו של הויכוח הנוקב!

לא כמו בגח"ל ששם לא דנים כלל על ענייני חברה ומדינה. שם רק מריבות פרסונאליות. עזר רבין אומר שמנחם אבן שוטה. פינייה לנדאו אומר שיזיר יוחנן דיין אסון. רימלט בן־אהרון אומר שאסתר רזיאל מאיר היא המלכה ויקטוריה. שם ממש נועל נפש! בלי אידיאולוגיה!

במפלגת העבודה למשל (כן, כן שם יש ויכוח נוקב!) בן־אהרון נפגש ויוצא אצל גולדה ולפעמים גלילי, דיין וספיר מצטרפים לכוס תה. שמעתם שם פעם הרמת קול? מלה בלתי פרלמנטארית? זבוב יעוף בחדר יישמעו את זמזומו. כי שם יודעים לנהל ויכוח נוקב על רווחת העובד. האם החמישה יושבים בחדר כפיות סגורים. זה לא מפני שהמפלגה משתיקה ויכוח. אלא בגלל הים הסכני ששפיר לא מדבר עם גלילי, שדיין לא מדבר עם ספיר, שגולדה לא מדברת עם בן־אהרון, ואילו בן־אהרון לא מדבר עם ארבעת וחצי מהחמישה. החצי זה גלילי — הוא שומע אותו אך לא עונה לו. וכשבן־אהרון עוזב מפעם לפעם ישיבות לשפה בטריקות דלת, למה הוא עושה זאת אם לא כדי שלא יאבד זמן לחפש במהירות את הדרך הקצרה — כבתוב במודעה — לרווחת האדם העובד?

לא, לא. מפלגת העבודה אינה משתיקה ויכוח. נכון שגולדה זימנה אליה בשבוע שעבר את ראשי מפעים כדי לסתום את פיותיהם בענין איקרית ובירעם. אבל זה היה דווקא במסגרת קונסטרוקטיבית לעודד ויכוח: עובדה שהפגישה הזאת איפשרה ויכוח נוקב ביניהם. (כן, כן נוקב). וכשמרכז המפלגה רצה לדון בהתנבי־נפש, בפרשת השחיתות במדינה, גולדה סתמה את פיו של עובדיה פורת ושל המרכז כולו — האם זה מפני שהיא מתנגדת לוויכוח נוקב? לא לא! פשוט עובדיה פורת אכל לפני הישיבה סלט עם בצל. ולאן נגיע אם באולם סגור ידברו 450 צירים שאכלו בצל?

וכשרצו להקים צוות חשיבה בענייני חוץ ובטחון, שמה גולדה וטו. ובצדק, כי חשיבה זה לא ויכוח. זה מתאים לסאלח שבתי שהיה אומר „רגע, חושבים". אבל מפלגה זה לא סאלח שבתי. האם לא נערכים ויכוחים נוקבים על ענייני חוץ, על ענייני בטחון, על יחסינו עם הערבים, על מצב הגרנתי, על המצב בהסתדרות — האם זה מפני שהמפלגה לא רוצה בוויכוח נוקב? חלילה. זה מפני שממילא בכל ישיבה מתרוממות 91.7% (השאר בחו"ל) ידיים בעד מה שגולדה רוצה. (באחת הישיבות נשאר פעם הרמקול בטעות פתוח כשגולדה ביקשה כוס תה. לא הספיקה לגמור את המשפט, היו 357 בעד התה, 2 נגד ו־3 נמנעים). ובאמת איך אפשר לקיים ויכוח נוקב כש־91.7% בעד דעה אחת וכל השאר בחו"ל? לוויכוח נוקב צריך שני צדדים.

במפלגת העבודה לא משתיקים ויכוח (כן כן, לא משתיקים). ומי שחושב שצריך לראות את נאפולי כדי למות, כדאי לו שירוץ לקרוא את המודעה של מפלגת העבודה. הוא ימות מצחוק.

אבל יש התקדמות במשק כולו ויחד עם זאת גם מצבו האישי הוטב באחרונה!
מפלגת העבודה הישראלית
[illegible]

בשרות

הבן או הבת התגייסו לשרות.
התוכניות שלאחר השחרור הולכות ומתגבשות,
כל תוכנית דורשת אמצעים.

חסכון חודשי קטן או הפקדה
חד פעמית בתוכנית

חסן לחייל

מבטיחים:
ריבית
הצמדה למדד המחירים
פטור ממס הכנסה
תוספת מענק של 5%
זכות לקבלת הלוואה

פרטים מלאים בבכל אחד מסניפי

בנק הפועלים בע"מ

שחם לבינסון אילון

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

תל־אביב: כרך עובר על גדותיו (כ"ה)

עיר מזוהמת ורועשת

מאת יאיר קוטלר

על־פי חוק התנת הכוח רדינג ד', שקיבלה הכנסת, והתקנות הנילוות נקבע שעם הפעלת התחנה הענקית בתפוקה של כחצי מיליון קילוואט תופסק לחלוטין הפעלת רדינג א', ואילו רדינג ג' הוכפל באורח מינימלי במגמה לשמור על החזוקה תקינה כדי שאפשר יהיה להפעילה בעת הצורך. רדינג ב' היא יחידה חדשה יחסית ופועלת. רדינג א' סגורה.

חוק לחוד ומציאות לחוד. בחודש האחרון, בגבור המחסור בחשמל, פעלה רדינג ג' במלוא הקיטור, פלטה רעלים מסוכנים. הכמויות: עשירית מהזיהום שפולטת הארובה של ד'. ל־ד' ארובה גבוהה בעוד שצינור הפליטה של ג' נמוך מאוד. העשן המסוכן נפלט מ־ג' ומתפזר באזור הסמוך לתחנה. את ב', שתפעל עוד שנים רבות, חיברו לארובה הגבוהה של ד'.

תחנות רדינג פולטות תחמוצת־גופרית, שמתן כ־95% גופרית דו־תמצנית. זה גז מרעיל שהורס גם מתכות (קורוזיה) וצמחיה, ומשפיע ישירות על בריאות האדם כשריכוזיו גבוהים. רדינג גם פולטת עפר (פיח). חברת החשמל טוענת כי הכמות היא פחות מעשירית האחוז. משרד הבריאות אינו מסוגל לאשר או להכחיש נתון זה. כדי למדוד את כמות הפיח הנפלטת יש ליטול דוגמאות מקצה הארובה הגבוהה, אך למשרד אין צוות (ותקציב) המסוגל לבצע מלאכה מסובכת כזאת.

*

הפיח מסוכן לבריאות אם נושמים אותו בכמויות גבוהות מאוד. אז הוא עלול לגרום לסרטן הריאות, או למחלות אחרות. כל מערכת רדינג שורפת עד 2,000 טונה ביום דלק כבד (שמן הסק). בכמות זאת של חומר הדלק שלושה עד שלושה וחצי אחוזים גופרית. בעת השריפה נפלטת הגופרית מן הארובה כפסולת.

היא מתמזגת עם החמצן המצוי באוויר השריפה. משקל הגזים הנפלטים של תחמוצת הגופרית לפחות כפול מזה של הגופרית בדלק. 60 עד 70 ק"ג גזים של גופרית מצויים בכל טונה של דלק נשרף. כמות נכבדת זאת נפלטת לחלל תל־אביב. אם נכפיל ב־2,000 טונות את כמות הצריכה בכל יום נקבל עד 130 טונות של גזים רעילים הנפלטים בת"א. כל הרעלים משתחררים דרך הארובה הנישאת ל־150 מטר מעל הקרקע.

בגלל הטמפרטורה של 150—170 מעלות צלזיוס, מגיעים הגזים לגובה ממוצע כפול מגובה הארובה, כלומר לכ־300 מטר. הרוח מפזרת את הגזים. עד שהם נופלים לקרקע הם נמהלים באטמוספרה וריכוזם פוחת במידה ניכרת. השאלה המטרידה היא מה הריכוז באזור הנשימה של האדם והצמחיה.

*

תקן ישראלי קובע שבמשך 99% מימי השנה הריכוז הממוצע ליממה צריך להיות פחות מ־0.1 חלקים למיליון של גופרית דו־חמצנית. ב־1% הנותר של ימי השנה מותר שיעלה עד 0.15 חלקים למיליון. יש להדגיש כי המדובר במדידה ממוצעת של 24 שעות ביממה בכל השנה.

המימצאים עד כה מראים כי הממוצע החודשי של תחמוצות הגופרית, בעיקר מרדינג, נמוך יחסית ובדרך־כלל אינו עולה על 20% מהתקן, אך הוכח כי ההשחרה (פיח) לסוגיה (כולל כלי רכב) עולה בהרבה על התקן בת"א, לפחות כפליים מן המותר.

בעין לא מזוינת אפשר להבחין בפיח הרובץ על מכוניות הכרך, הבתים, הכביסה, העצים השרופים, הצמחיה ההרוסה. המקורות לפיח ר־

חסימת הים במלונות מגבירה זיהום האוויר * מומחה מארה"ב: אתם חיים כמו בגיהינום

בים, אך בעיקר מרדינג, ממכוניות, מהסקות מרכזיות, מהצמחיה.

ב־1952 אירעה תקרית חמורה מאוד בלונדון. המומחים עוסקים עד היום בהפקת לקחים מאותו שיעור מזעזע בזיהום אוויר. תוך חמישה ימים מתו

עו"ד אהרון מלצר

בלונדון כ־4,000 איש, וכעבור חודשיים הלכו לעולמם עוד 8,000.

המומחים הבריטים סיפרו לעמיתיהם הישראלים כי הסיבה למוות ההמוני נבעה לדעתם מסיבוכים אצל תושבים בלונדון, שלקו בעבר במחלות כלי־הדם ודרכי־הנשימה. הזיהום הקשה שפקד את לונדון התריף את מצבם, גרם לסיבוכים ובסוף למוות.

מזג האוויר בלונדון מנע באותה שנה מיהול המזהמים שנפלטו לאטמוספרה, בעיקר מהסקת בתים בפחם (דצמבר 1952). הריכוזים של גופרית דו־חמצנית גדלו והלכו. ענן של אבק ריחף באוויר, כולל פיח. הערכים היו גבוהים מאוד. ריכוז הגופרית הדו־חמצנית הגיע עד 0.7 חלקים למיליון. ריכוז האבק המרחף הסתכם ב־9,700 מיקרוגרם למ"ק אוויר. בישראל מותרים 150 מיקרוגרם על־פי התקן כממוצע יומי, אך 500 בממוצע חצי־שעתי.

האבק — באותה תקרית בלונדון, או במקומות אחרים בהם קיים זיהום אוויר — מספח אליו את הגז המרעיל. כושר החדירה של האבק לדרכי הנשימה הרבה יותר יעיל וממושך מהגז עצמו.

בת"א (מרגיעים אותנו המומחים בשלב זה) לא סביר להניח כי נגיע למצב שהתנסתה בו לונדון לפני עשרים שנה, בגלל העדר מצב של מפל טמפרטורה ממושך והפוך (אינוורסיה) שנמשך (בלונדון) חמישה ימים רצופים. אך בת"א כבר הגיעו לאינוורסיות יותר קצרות הגורמות נזקים לא מבוטלים. בעוד 10 עד 20 שנה יחריף המצב בת"א לעומת היום (שהוא חריף למדי) אם לא ינקטו צעדים לריסון הזיהום.

*

הבעיה בת"א החריפה של ת"א היום, המחריפה והולכת מיום ליום, היא הסמוג הפוטוכימי, או ערפיח (ערפל פלוס פיח), או עשפל (עשן פלוס ערפל). המומחה האמריקאי מלוס אנג'לס (המובלת בסמוג חריף) רוברט צ'אס, שביקר לפני כמה חודשים בישראל, היתה דעתו כי בתל־אביב, ובערים אחרות (בעיקר בחיפה), „אתם חיים כמו בגיהינום".

הסמוג הפוקד את ת"א וחיפה הוא מטיפוס לוס אנג'לס: ערב רב של גזים המרחפים באוויר ומופיעים בו בצבע כתום־צהוב. הסמוג התל־אביבי־חיפאי הוא בעל תכונות גירוי חריפות לאדם ולצמחיה, גורם לדמעות, לנזלת, לנפיחות מתוחה לעיניים, לכאבי־ראש, לבחילות, להקאות. הוא מיטרד קבוע לאדם ולצמחיה, קטלני לחלוטין לגבי הורד, שאינו ניתן לגמרי לגידול בעמק לוס אנג'לס. הסמוג ממאיס את החיים. בלוס אנג'לס הוא פוקד את העיר באורח חריף 50 יום בשנה. כך גם בתל־אביב — מגלים מומחי משרד הבריאות.

רוצים לראות סמוג בת"א, לחוש באיכות הסביבה של הכרך שלנו? צאו ביום בהיר אל כביש ירושלים, ליד תחנת המכון המטאורולוגי. הסתכלו אל מגדל שלום. רצועה־שכבה כתומה־זהובה של סמוג נישאת עד לגובה הקומה ה־14 של מגדל השחקים בסתם יום של קיץ שאין בו משב רוח.

איך נוצר הסמוג בת"א? אנו שורפים דלק פחמימני (בנזין) במכוניות שלנו. הגזים הנפלטים מתפזרים באטמוספרה. קרני השמש מפרקות אותם ומרכיבות את הגזים מחדש לכל מיני תרכובות מסובכות. תנאי הכרחי להיווצרות תרכובות אלה — הימצאותם באוויר של תחמוצות החנקן. אלה באות מאותו מנוע בנזין, מהוות קטליזטור לתהליך.

מומחי משרד הבריאות קובעים כי מצב זיהום האוויר בתל־אביב ב־1972 „חמור לאין ערוך" (כך התבטאו) לעומת 1963. עשרות אלפי כלי־רכב נוספו לכרך, וגם רדינג והמזהמים אחרים והכנסו לעיר ביוזמת העיריה.

בת"א עורכים 1,000 עד 2,000 מדידות השחרה בחודש. נמצא כי כמה ימים בכל חודש עוברת ההשחרה על התקן המותר. למשל: באפריל נרשמו 10 ימי השחרה מעל התקן. בכיכר דיזנגוף ההשחרה שנמצאה היתה פי שלושה מן המותר. „הבעיה רצינית מאוד" — פוסקים המומחים הישראלים.

*

בתי־המלון הענקיים הנבנים בעיר, בעיקר לאורך חוף הים, והפרוייקטים העצומים המוקמים ברחובים צפוניים ודרומיים, יוסיפו זיהום לאוויר הכרך. ארובות המלונות והבי־הקומות נמוכות עד כדי גיחוך. מסיבה זאת אי־אפשר יהיה למנוע את נפילת הזיהום לקרקע. מתקני השריפה במיבנים העצומים אינם משוכללים כמו ברדינג ד'. העיריה אדישה. היזמים, המבקשים לחסוך השקעות גם על חשבון בריאות הציבור, מנצלים את קוצר ראותה של העיריה והאי־איכפתיות שלה. ראש העיריה אינו מודע לזיהום אוויר הכרך. אם באמת היה איכפת לו לא היה נאבק בכל כוחו לבניית רדינג ד' בתקופת המיתון ויוצא בהבנה נלהבת להקמת התחנה באדמות תכנית למד בבאומו במועצת העיריה בדצמבר 1967 בכעס־הגנה מנוכחת כי רדינג דרושה לו לשם „פיתוח התעשיה ומתן התעסוקה למובטלים..."

משרד הבריאות רוגז על העיריה שאינה מתנה בניה חדשה באמצעים

דוויד סיון

למניעת זיהום אוויר, כמו ארובות גבוהות, תנורי־הסקה מיוחדים, מתקנים ללכידת מזהמים. המצב בתעשיה אף יותר חמור.

הבניה המונומנטלית וקניון הבטון המפחיד המוקם והולך לאורך החוף יגבירו זיהום ורעש. החוף, שהיה פתוח עד לפני כמה שנים מהרצליה ליפו, נחסם והולך בבני־קומות החוסמים אוויר הים ואיוורור העיר. כל המזהמים ישקעו בדירות התושבים, גם בחדרי־השינה. לא יהיה מנוס מהתקנת מזגני אוויר בכל דירה, או לפחות בחדרי־השינה, אם יבקשו למנוע חדירת זיהום לחדרי המיטות. המזגנים יגדילו את צריכת החשמל, יזהמו את האוויר בחוץ, יצריכו תוספת תחנות כוח, יגבירו הזיהום — הגלגל חוזר חלילה.

*

ת"א לא רק מזוהמת, היא גם כרך רועש. כמעט שלא נותרו בה אזורי מגורים שלווים. רעש מרכב, בתי־קפה, אולמות שמחה, דיסקוטקים, בריונים, מטוסים, מטריד את מנוחת כולנו בכרך שלנו מול אדישותה של העיריה. לא לשווא נמלטים מן העיר בקצב גובר והולך שנה בשנה.

גם צחנה פוקדת את ת"א — מהריה בדרום ומבריכים פתוחים וממשריפות אשפה גלויות בדרך להרצליה ובתוכנית למד. הים פולט צחנה בגלל גדוש השפכים המבצי בו והמגחת אצות נרקבות. ת"א היא עיר מצחינה, מזוהמת ורועשת. החיים בה סיוט לרבים. גם רובעים נוצצים סובלים בזיהום אוויר. שובל עשן הרעלים הנפלט מרדינג נוחת ברוב המקרים ברחוב בבלי (המשקיף אל מול פארק הירקון ואפיק הנהר המצחין בזיש היושבים) ובאזור בית לסיר.

בלויין (המועצה הציבורית למניעת זיהום אויר) ומזכירה דויד סיון שוקלים אפשרות של הקמת רשימה מיוחדת בבחירות לעיריה בסיסמה „תנו לחיות בעיר הזאת... תנו לנשום אויר נקי..." ספק אם יצליחו להכניס אפילו נציג אחד לעיריה. לא רק העיריה אדישה לבעיות איכות הסביבה, לרוב תושבי הכרך לא איכפת, אחרת אין להבין מדוע נאלמו לגמרי כאשר זעקו רוב המומחים והעתונים נגד הקמת רדינג ד', הזהירו מפני הנזקים האקולוגים הצפויים אך קולם נשמע כקול קורא במדבר.

*

סגן ראש העיר עו"ד א. מלצר מאשר כי מצב זיהום האוויר בת"א „חמור". ארבעה פקחים שקיבל לצורך מלחמה בזיהום אויר עורכים עתה סקר במוקדי הזיהום. לדבריו יש היום יותר מ־10,000 מקורות זיהום בכרך. הוסכם עם משרד הבריאות על הקמת גוף משותף למלחמה בזיהום. העיריה תקציב כ־300 אלף ל"י מתקציב הפיתוח והממשלה כמיליון ל"י. יצטרכו עוד 150 אלף ל"י לשנה לצרכים שוטפים — וטרם נמצא המקור לכך. המלחמה בזיהום אויר נמצאת בסולם עדיפויות נמוך אצל יהושע רבינוביץ. בינתיים יוסיפו ארבעת הפקחים של עו"ד מלצר לקבל משכורות (ב־1972/73) ממקום עבודתם הקבוע — אגף הפיקוח — אך נאמנותם תהיה לסגן ראש העיריה.

עו"ד מלצר מבטיח כי יימצא המימון לרכישת מתקנים לעריכת מדידות זיהום, ואף יפקיד בידיו סמכויות רישוי. הבטיחו לו כי לא יחודשו רשיונות לבתי־עסק, או לא יוציאו חדשים, לפני שיאשרו פקחי הזיהום כי נקטו אמצעים למניעת זיהום אויר מן הנוגעים בדבר.

תוכניות לא חסרות לעו"ד מלצר, כמו: להתחיל בבדיקות עשן נפלט מכלי־רכב באמצעות שיטת רינגלמן (עשן הנראה לעין) להבדיל מהאורטורית (60 יחידות) * השגת אישור ממשרדי הפנים והבריאות להתאים את סעיף 6 בחוק כנוביץ לצורכי העיר באמצעות חוק־עזר וכך להלחם בעשן נפלט מרכב. „אך הבעיה לא קלה... יש בעיות טכנולוגיות... משרד התחבורה לא משתף..." * קבלת סמכויות משר המשטרה בשביל פקחי הזיהום כדי שיוכלו להגיש דו"חות לעבריני זיהום מרכב * הגדלת הקנסות מ־20 ל"י ל־250 ל"י על־ידי שינויים בחוק העזר * מלחמה בצפירות מכלי רכב על־ידי הטלת קנסות כבדים * מסע נגד טוסטוסים וקטנועים מרעישים, וכו', וכו'...

שאלה לעו"ד מלצר: האם התקציב וכוח האדם שהובטחו לך די בהם כדי להלחם בזיהום אוויר הכרך?

עו"ד מלצר: ארבעה פקחים זאת התחלה. בשום עיר אחרת אין אפילו אחד. נכון כי אם צריכים כסף למלחמה בזיהום אוויר קשה מאוד להשיג בעיריה. אבל אם מבקשים להקים מכון לחקר זיהום האוויר באוניברסיטה, מיבנה מונומנטלי — תמיד אפשר למצוא תקציב כזה. זאת המנטליות של העסקנה שלנו: מיבנים, ועוד מיבנים, גם אם הם נשארים ריקים ומיותמים, כרבים בתל־אביב...

הנשיא ניכסון עם מנגו אבניו

ההצגה הגדולה במיאמי

ועידת הרפובליקאים נפתחת היום

מאת מכס פרנקל, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

מיאמי ביץ'

הרפובליקאים מתכנסים כאן היום כדי למנות מועמדים לנשיאות. נשיא המשמש בתפקידו אולם סדר היום של השבוע נקבע במידה רבה מראש על ידי הבית הלבן, ותוצאות הבחירות בנובמבר נחשבות כחתומות מראש על ידי סמכות גבוהה אף יותר.

הדבר היחיד שנשאר איפוא לבחירתו של נציג המפלגה בועידה היא התלבושת שלו לקוקטייל. אשר למנהיגי המפלגה, שאינם יכולים להתנגד לצבא המרוכז של אמצעי התקשורת, מוטרדים הם רק על ידי הצורך לבחור בין סרג'נט שרייבר, ראמסי קלארק ופייר סלינגר, בנוסח התקפה היומית של המפלגה.

פיהם של חולקים על הקו בשורות הרפובליקאים — ויש מהם אחדים — נחסם בשקט על ידי כללים והליכים. סוכני הבית הלבן השומרים על חבר בית הנבחרים פול מקלוסקי ועל כל אדם אחר שעדיין זוכר את המלחמה בוייטנאם, מלאים חרדה: לא מפני תבוסה בהצבעה, אלא מפני כל תקלה העלולה להקהות את תכנית הטלוויזיה הערוכה בקפידה של השבוע הבא, או להסיח את הדעת ממנה. כי עצרת הרפובליקאים מבטיחה להיות לא עצרת פוליטית גרידא, אלא התכנסות פוליטית קונבנציונלית.

הרפובליקאים מתכננים לשם בטירה שקל לחזותה מראש: לכבות את ריצ'ארד ניכסון, זו הפעם השלישית ב־12 שנים, כמועמדם לנשיאות. הדבר נעשה לטכס נוח, כיאה לאדם שהופיע ברשימה הארצית שלהם בחמש מתוך שש הבחירות האחרונות.

הכל כסדר בעולם

הם ממנים למועמד אדם היושב בבית הלבן. אלה הזדמנויות שהם זכו בהן רק פעם אחת ב־40 שנה, ב־1956 עם דווייט איזנהאור. הודות לחסותו האדיבה של הנשיא כנראה נחסך אף מסגן הנשיא ספירו אגניו האופוזיציה הסמלית שנועדה לטובתו של אחד ג'ון סמית.

ואין ספק כי זו הפעם הראשונה בהיסטוריה החדשה של המפלגה הרפובליקאית, שהמנהיגים הקומוניסטים של רוסיה וסין שותפי מנהיגי המפלגה לאור הזרקורים, בהכנות החזותיות בקישוטים של אירוע זה. כי הנושא המרכזי של האסיפה יהיה, שהכל שוב הסתדר בעולם הזה.

תפקידי ריגאן ורוקפלר

סכנה כלשהי לחגיגיות המאורע נשקפת רק מכמה מאות מוחים החונים בחוץ, בפארק פלאמינגו. הם מתכננים כמה מצעדים והפגנות. הם הציעו לנהוג באי־אלימות, ויהיה שוטר או חייל אחד לעומת כל שני בלתי־מרוצים, אפילו יגיע מספרם לאלפים. אין איפוא סכנה רבה של שיבושים. אך כיוון שאף בריה חצופה אחת או אשה אחת בעלת הופעה מרושלת מן התנועה למען שחרור האשה עלולים לתפוס בשעת תכנית העצרת בעלת העיתוי הקפדני את עין המצלמה, עומדים כוחות הממשלה במצב הכן.

הדבר שהם מגינים עליו אינו הליכים אלא טכס. תכנית הרפובליקאים, כפי שתוכננה, תהיה הפלאה אותו קצב ואותה רומנטיקה כמו תכנית מיוחדת בטלויזיה. במשך שלושה ימים יעברו המושבים ... שנו כולם יחד רק 12 שעות — בערך אותו זמן שנמשכה מריבה של לילה אחד בעצרת הדמוקרטים שנערכה כאן באותו מקום לפני ששה שבועות.

גולת הכותרת, לפני נאומי ניכסון ואגניו שבהם יודיעו על הסכמתם למינוי, יהיו נאומים של חלוקת כבוד (בשעות שבהן רב ביותר מספר צופי הטלוויזיה) לגבי ניכסון היום, ולנשיא עצמו מחר.

המושלים רונלד ריגאן ונלסון רוקפלר, שצפורניהם הפוליטיות קוצצו מאז הופיעו ב־1968, בעצרת הרפובליקאית האחרונה, כמתמודדי ניכסון, יכובדו בתפקידי־משנה חשובים: הראשון כיושב־ראש זמני היום, האחרון כמציע ראשי רשמי של המינוי מחרתיים.

בין שאר האירועים יהיו תריסר כוכבי קולנוע הפורמאטים שיבצעו כל דבר, מהבטחות של נאמנות עד לברכה. נאום הפתיחה יהיה סרט. לשום דבר לא יינתן להימשך אחרי השעה 11 הסרטים של שעות הערב המאוחרות, אף לא בתוך הבורה.

תצלומי מאו וברז'נייב

אין אפשרות להימנע מהשוואות לעצרת המרתון הרעשנית וההרוסה של הדמוקרטים. השוואות אלה יתבקשו יותר ויותר אם יתנהל הכל כרצון הרפובליקאים. הם רוצים להציג את עצמם כמפלגת השקטים והיציבים של ארץ, המציגים את מרכזיהם פחות נגד המפלגה הדמוקרטית בכללותה ויותר נגד סיעה הבלתי מסודרות בעלות היכולת המזוהה והבלתי מתקבלות.

הרפובליקאים חוזרים אל התפקיד הבלתי־רגיל של הקמת רוב, שיכלול חוגים גדולים מאד מארגוני העובדים, את העולים הקאתולים הגדולים של הערים הגדולות, את הקהילות היהודיות היושבות במקומות אסטרטגיים, ואף כמה מסמכי אנשי ברזיטה כושיים מן המאבקים לפני עשור על זכויות האזרח.

באותה רוח קושטו תבנית העצרת, ולפחות ביכה ועדה אחת, על ידי תצלומים מאולתרים מוגדלים של ניכסון הכוסים יד ידידות למאו ולברז'נייב. אכן, נראה שאין שום אופוזיציה מיוחדת מכל סוג שהוא, ההדגשה כולה היא על כוח־המשיכה החיובי של כינוס סולידי זה.

נימת ההתגוננות היחידה עד כה היא טענה מובלטת מצד מנהלי העצרת כי „הצעירים, המיעוטים והנשים ימלאו תפקידים פעילים" במה שהרפובליקאים מכנים „מספרי שיא". ברור שהרפובליקאים הרגישו בדאגה מהדרך בה מדגישה המפלגה הדמוקרטית פתיחה בבנות את שורותיה בפני קבוצות אלה. אלא שהרפובליקאים לא הלכו מבחינה זו בשום פנים בעקבות הדמוקרטים, אף לא לגבי הפעם הבאה, ב־1976. נכון רק שכל הקבוצות האלה יהיו מיוצגות במספר רב יותר בין 1,348 הנציגים ו־1,348 הנציגים ממלאי־המקום — כשהם מקשיבים רב־קשב בדיוק כמו כל האחרים.

הודו על חוד התער

מאת רוברט טראמבאל, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו יורק טיימס"

ניו דלהי

ראש הממשלה אינדירה גנדי עמדה בראש חגיגות־הצנע שליחן הוכרז ליום השנה ה־25 לעצמאותה של הודו. הרבה נשתנה בארץ זו, ועם זאת הרבה נותר כפי שהיה מאז העבירו הבריטים את השלטון על המדינה החדשה לידי אביה של אינדירה ג'והרלל נהרו בבוקר ה־15 באוגוסט 1947.

תדמיתה הזוהרת של הודו בעולם השלישי הצעיר נערכה במהלכן של שנות בריתות מתחלפות וירידת קרנו של הניטרליזם — שבתקופת נהרו היה בסיס למדיניות־החוץ ההודית.

גם המערך הפוליטי הפנימי נשתנה בהודו. השררה איננה בידיה של מפלגת הקונגרס הישנה, כפי שנהרו הכירה עד יום מותו ב־1964. ההודים אומרים כי שלטונה של אינדירה העומדת בראשה של מפלגה משוקמת, צעירה ושמאלנית יותר, איתן יותר משהיה אי פעם בידי נהרו.

הגב' גנדי הוליכה את הכלכלה שמעולם לא היתה חזקה, בנתיבים סוציאליסטיים לא־נודעים. הצלחתו של הניסוי הסוציאליסטי איננה מרכזית, שכן השכר נמוך, המחירים גבוהים, הפריון בשפל והאבטלה גוברת.

הבצורת חוזרת

ולפי שעה ממשיכים השטפונות והבצורות וחום הקיץ הנורא ללבות, כמאז ומתמיד, את המצוקה בארץ ידועת שואות־הטבע.

בעקבות הישנותה, הקיץ, של הבצורת שמפקידה לפקידה שוללת את החשמל החיוני לתעשיה הנאבקת על קיומה, הכריזה הגב' גנדי על צנע בחגיגות יום השנה ה־25 לעצמאות, כדי לחסוך במשאבים.

הודו היא תערובת של חדש וישן. טרקטורים מתוצרת סובייטית, נהוגים בידי סיקים עוטי זקן וטורבאן עוקפים עגלות־שוורים וגמלים בדרך המלך, שהיא עורק התנועה הפונג'אבי הגדול המתואר בסיפוריו של קיפלינג על הודו הבריטית.

ילדיהם של הטמאים, העומדים בתחתית הסולם המעמדי ההינדי, מקבלים תארים אוניברסיטאיים, אף כי אבותיהם עדיין מתגוררים בבקתות עלובות ועוסקים במלאכות הנחשבות בזויות בעיני אנשי המעמדות הגבוהים.

בערים סואנות כניו־דלהי, כלכותה, בומביי ומאדראס, צומחים בתי־דירות חדשים. על פני שטחים רחבים שהיו שכונות עוני. אולם ברוב הערים גדלים והולכים ציבורי הצריפים הרעועים והמצחינים, תוך התקנות שהוצאו נגדם. יותר אינך יכול לכפות את כיבוד התקנות, אמר פקיד־שיכון במאדראס.

וזו היכר בולט של הודו החדשה הוא הגאווה העליזה המופגנת בשדות ובבתי החרושת שבעבר כה רבו בהם הפנים המיואשות והמדוכדכות.

כעת אנו משגרים טכנאים לארצות חוץ, אמר מומחה־השקיה הודי במדינה ההודית הימאצ'אל־פרדש, המשקה משלגי־ההימאליה את המישורים הצפוניים הלוהטים.

„הקץ לעוני" היא סיסמת מפלגת הקונגרס החדשה

„הקץ לעוני", היא הסיסמה שאימצה מפלגת־הקונגרס החדשה שהקימה הגב' גנדי אחרי שהדיחה את הגוורדיה הישנה.

הגישה הסוציאליסטית הצמיחה, עד כה, סדר מעורב של מונופול ממשלתי, תחרות בין הרשות והיזמה החופשית, שיתופיות בין הממשלה והגורמים פרטיים, וכן סקטור פרטי מבוקר.

למונופולים הקיימים שלה בתחבורה ובהקשורה, הוסיפה הממשלה את ענפי הבנקאות, הביטוח והפחם, וכן שליטה ב־80% בתעשיית הפלדה.

למעשה הלאמנו רק מעט מאד, אמר אחד מיועצי הגב' גנדי, ברוב המקרים רק נטלנו בידינו חברות כושלות כדי להעמידן על רגליהן.

אנשי־עסקים פרטיים אינם כה רשומים מדברי־הרגעה מעין אלה. אנו חיים על חוד התער, ותוהים לדעת מה עוד עומדת הממשלה להפקיע, אמר איש עסקים מצליח בבומביי.

איש עסקים מערבי מעיד כי בהודו מביטים בחשד על היוזמה הזרה. אחד הכלכלנים סיפר על דחיה של הצעות מחו"ל לניצול מקורות נפט ימיים מול בומביי. ההודים מעדיפים לוותר על ההכנסה עד שיהיו מסוגלים לעשות בעצמם את המלאכה, דבר העלול להצריך עוד זמן רב מאד, אמר.

יבוא של מצרכי־צריכה מחו"ל פסק למעשה, אם לדון על פי החנויות שאותה מוצא בחנויות, אך בשוק השחור חי. אתה יכול להשיג כל מה שתרצה, אם רק תוכל לשלם את הנדרש, אמר תושב־כלכותה.

מכל מקום, הודו מייצרת עתה מכלול של פריטים, לכל צרכי יום־יום, ממזון משומר עד מצלמות, אף כי הגיוון והאיכות לשתים לוקים בחוסר והמחירים גבוהים.

בפונג'אב ובמדינות אחרות, שבהן איפשרה „המהפכה הירוקה" בגידול תבואות להודו להפסיק את היבוא היקר ואפילו לתת את הודעת על יצוא־מזון בקרוב, ריפתה הממשלה את ידיהם של החקלאים המצליחים בכוונתה להגביל כל בעל־אדמות ל־40 עד 50 דונם לכל היותר.

אם כך, אוכל למסור את המרקור שלי ולעקור לעיר, אמר איכר פונג'אבי שהגיע כפליט מחוסר־כל מפקיסטאן לפני 25 שנה, וכעת מחזיק 360 דונם פוריים ומעסיק כמה משפחות.

אך תנו את דעתכם על כי־לונה החקלאים חסרי־הקרקע שייעשו בעלי אדמות לכשיחולקו עודפי־השטחים, טען פקיד ממשלתי כאשר הוגד לו על יאושם של האיכרים.

המוריל ובעל הסוד הידוע דוראב דאס (73), זקן העסקנים ההודים הפעילים, הביע אופטימיות בדיון על הכלכלה והעתיד שנערך לא מכבר: הודו היא אנרכיה פועלת.

85% מהכלכלה בארץ זו הם בידי יחידים בעלי תושיה וכוח־עמידה — נגרים, סנדלרים, חנוונים וזולתיהם — וכולם מאלתרים ומצליחים להתקיים.

אחד ממקורביה של הגב' גנדי הגדיר באחרונה את האידיאולוגיה שלה כשייכת למרכז, או לקו שמשמאל למרכז. עם זאת היא מצליחה להבטיח לעצמה את תמיכת השמאל הקיצוני, לרבות חיל הנוער החדש שצמח מתוך הריסות הנאכסאליטים — קבוצה מאואיסטית שהטיפה למהפכה אלימה.

בתוך ארצה עלתה קרנה של הגב' גנדי עקב נצחון הודו על פקיסטן במלחמה שניטשה בדצמבר ושהצמיחה את בנגלה־דש על שטחה של מזרח־פקיסטן.

מלבד הקנאים שבהינדים, קידמה הארץ בברכה את ההסכמים שהושגו בין הגב' גנדי ונשיא פקיסטאן זולפיקר עלי בהוטו, בחודש שעבר בסימלה. רואים בהסכמים תחילתו של מאמץ לשים קץ ל־25 שנים של יחסי־עוינות בין שתי הארצות.

הקשר עם בריה"מ

בעוד שהיחסים עם פקיסטאן משתפרים סוף סוף, גרם החשד שרוחשות מדינות קטנות כלפי שכנתן הענקית להתמעטות הפופולאריות של הודו בנפאל, בהוטאן, בנגלה־דש וסיקים (שהיא פרוטקטורט הודי).

מעמדה של הודו כארץ לא מזוהה נעשה מפוקפק מאז התמה אשתקד על חוזה עם מוסקבה, שיש בו צדדים צבאיים. אך דוברים הודיים טוענים שלא נתקבל כל סיוע צבאי סובייטי.

ההתחייבות הגוברת והולכת כלפי ברית המועצות, התומכת הנאמנה של הודו בסכסוכים בין־לאומיים, היא ההתרחקות מארה"ב כאה מה שנראה כנטייתו של ניכסון לטובת פקיסטאן בסכסוך בנגלה־דש, מטרידים הודים רבים.

אמריקאים ידידי הודו מטעימים כי הביקורת על קוי המדיניות של ארה"ב, על ידי השכבת המידע האמריקאי הכלכלי רב־ההיקף, נעשה מנהג מקובל ומדאיג, בחוגים רשמיים ואינטלקטואלים בהודו.

אחד ממעצבי המדיניות של הודו הביע מורת־רוח רבה ממה שראה כנטיה בוואשינגטון להשקיף על העולם מבחינת האינטרסים של מעצמות אזוריות גדולות — יפן וסין באסיה, ובריה"מ וארצות ברית באירופה.

התפיסה הזו, מיושנת ואינכם יכולים להתייחס אלינו כך, הצהיר בראיון, ברמזו על העוול שבהתעלמות מהודו.

תדמית האנטי־מיליטריזם והאי־אלימות שההודים טיפחו, — ושכבר נעכרה עקב הפלישה לנסיכויות העקשניות ג'ונאגאד והיידראבאד ו־כיבושה של גואה המושבה הפורטוגזית האחרונה ב־1961, ואין צורך לומר המאורעות שהוליכו למלחמת בנגלה־דש — תדמית זו נפגמה עוד יותר מפאת הידיעות הנשמעים באחרונה על פיתוח נשק גרעיני, אף כי הגב' גנדי הכחישה רעיון זה.

הודו: תערובת של חדש וישן

חדש!
10% הנחה
[עד החגים]
לרגל פתיחת קו הייצור החדש ב"חרסה"
הנחה על אריחי חרסינה וקרמיקה
ומרצפות קרמיקה עיצוב: פרמג'יאני
תוצרת „חרסה"
HARSA
סולכור מפיצים בלעדיים
תצוגה מתמדת של חדרי אמבטיה ומוצריהם
ב"מטבחי רגבה"- אבן גבירול 30, ת"א
וכל סוכנויות "רגבה" בארץ
שם

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית
אורט ישראל

המכללה הטכנולוגיה אורט נתניה
מודיעה על
המשך ההרשמה לשנה"ל תשל"ג
ללימודים על־תיכוניים
— מסלולי יום וערב —
במגמות: ★ אלקטרוניקה ★ מכונות
תנאי הקבלה — מתקבלים בוגרי י"ב כתות של בתי ספר תיכוניים־מקצועיים ותיכוניים־עיוניים, לרבות בעלי תעודת בגרות אכסטרנית, למגמת מכונות מתקבלים רק בעלי רקע מתאים.
משך הלימודים — שנתיים במסלול יום, ארבע שנים במסלול ערב.
תואר וזכויות — הלמודים אשר יעמדו בהצלחה בבחינות הגמר הפנימיות והחיצוניות, לרבות פרוייקט הגמר יוענקו להם: * תואר של הנדסאי.
הלוואות — תלמידי יום זכאים להלוואות כנהוג במכון הממשלתי להכשרה טכנית.
★ לקורס „קדם הנדסאים"
— מסלול ערב —
תנאי קבלה — מתקבלים בוגרי י"א כיתות במטרה להשלים השכלתם במסלול ארבע שנתי.
בתום לימודיהם יחוייבו לעמוד בבחינות מתאימות מטעם משרד החינוך והתרבות.
כמו־כן יכולים להצטרף תלמידים בוגרי י"ב כיתות המעוניינים ברענון ידיעותיהם.
פרטים והרשמה — במשרד המכללה, אזור התעשיה החדש, נתניה, טל. 22922—053 בימים א'—ו' בשעות 8.00—12.30.

טעם אגסים
כמנגינה
ערבה לאוזן
השנה לרשותך שפע אגסים
המועצה לייצור ולשיווק של פירות

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית
אורט ישראל

בית הספר להנדסאים
(מבוגרים)
ירושלים
נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשל"ג
במגמות:
* הנדסת אלקטרוניקה
* הנדסת מכונות
* הנדסת בנין
באורט — מרכז לחינוך טכני
רח' הנביאים 42, ירושלים, טל. 233675
— לימודי ערב —
בסיום הלימודים ולאחר הגשת עבודת גמר (פרויקט), מקבלים הבוגרים דיפלומה של הנדסאים.
תנאי קבלה — מתקבלים בוגרים של בתי־ספר מקצועיים ארבע־שנתיים ובוגרים של בתי־ספר תיכוניים עיוניים.
מסיימי י"א כיתות רשאים להתקבל למכינה להנדסאות (שנת לימודים אחת)
משך הלימודים — ארבע שנות לימוד ערב ופרויקט גמר.
לימודי צבירה — בשיטה זו התלמיד בוחר להשתתף במקצועות בודדים, כפי שייקבע ע"י בית־הספר. לימודים אלה מוכרים כחלק מלימודי ההנדסאות. התשלום יחסי למספר המקצועות שבהם בוחרים. נתן לבחור בקורסים בודדים, כהשתלמות בנושאים מיוחדים מתוך תוכנית הלימודים של בית־הספר במגמות השונות.
פרטים והרשמה — במזכירות ביה"ס, רחוב הנביאים 42, טל. 233675 בימים א, ב, ד', ה' בשעות 8.00—11.30 ביום ד' בשעות 8.00—13.00.

סלע
חברה לבטוח בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1971

הון, קרנות ועודפים

	ל"י	רשום ל"י	מוצא ונפרע ל"י	31.12.70 ל"י
הון המניות				
מניות רגילות בנות 1 ל"י		2,989,995	1,142,495	992,495
מניות רגילות "א" בנות 1 ל"י		10,000	10,000	10,000
מניות יסוד בנות 5 ל"י		5	5	5
		3,000,000	1,152,500	1,002,500
קרן הון — פרמיות על מניות			562,500	412,500
עודפים — קרן שמורה		1,300,000		1,150,000
יתרת רווח שלא יועדה		57,922		7,206
			1,357,922	
			3,072,922	2,572,206
עתודות בטוח				
בטוח חיים				
עתודת בטוח חיים (באור 2)	2,401,916			1,561,022
בנכוי — בטוח משנה	102,133			70,487
		2,299,783		1,490,535
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		191,172		140,378
		2,490,955		1,630,913
בטוחים כלליים				
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		260,496		157,756
			2,751,451	1,788,669
התחייבויות אחרות				
עתודה לסיכונים שטרם חלפו בבטוחים כלליים	5,424,327			3,822,894
בנכוי — בטוח משנה	3,972,880			3,028,449
		1,451,447		794,445
תביעות תלויות בבטוח חיים	234,483			59,099
בנכוי — בטוח משנה	217,752			41,108
		16,731		17,991
תביעות תלויות בבטוחים כלליים	7,362,937			4,044,846
בנכוי — בטוח משנה	5,625,643			3,275,798
		1,737,294		769,048
חברות בטוח				
פקדונות של מבטחי משנה	3,967,161			3,097,921
חשבונות אחרים	2,651,522			1,904,173
		6,618,683		5,002,094
זכאים ויתרות זכות		178,365		217,473
דיבידנד מוצע לתשלום		69,150		—
			10,071,670	6,801,051
			15,896,043	11,161,926

השקעות (באור 1)

	ל"י	ל"י	31.12.70 ל"י
אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון) של הממשלה או בערבותה	5,713,240		3,272,613
אחרות — רשומות בבורסה	397,550		506,303
	6,110,790		3,778,916
רבית שנצברה	312,829		* 130,967
		6,423,619	3,909,883
הלוואות ופקדונות			
הלוואות			
מובטחות בערבויות בנקאיות (כולל 3,322 ל"י — 1970; 5,753 ל"י לרשות מקומית)	1,429,284		1,544,661
מובטחות במשכנתא	4,278		5,325
על פוליסות החברה (בגבול ערך הפדיון)	48,604		17,873
פקדונות למתן הלוואות בבנקים ובמוסד כספי לתקופה העולה על שנה	377,159		456,161
		1,859,325	2,024,020
מניות — רשומות בבורסה		60,411	52,045
		8,343,355	5,985,948
חברות בטוח			
מניות (באור 1)		137,347	113,947
רכוש קבוע			
בניני משרד — לפי העלות בנכוי 9,391 ל"י (1970 — 7,780 ל"י) פחת		120,251	121,862
סכומים לקבל ומזומנים			
חברות בטוח			
פקדונות בקשר לבטוח משנה	339,928		207,335
חשבונות אחרים	196,634		257,312
	536,562		464,647
פרמיות לגביה	4,469,287		3,147,783
חייבים ויתרות חובה	46,755		12,839
רבית לקבל	40,577		* 40,609
פקדונות בבנקים ובמוסד כספי לתקופה שאינה עולה על שנה	347,140		303,874
מזומנים (כולל 87,688 ל"י — 1970; 46,572 ל"י אצל החשב הכללי)	1,854,769		970,417
		7,295,090	4,940,169
		15,896,043	11,161,926

הבאורים המצורפים לדו"חות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. להמן יושב ראש מועצת המנהלים
י. פורמן חבר הדירקטוריון
ש. לוסטיג חבר הדירקטוריון ומנהל ראשי
ב. כרמל מנהל כללי

* מוין מחדש

פירוט ההתחייבויות וההשקעות במסגרת עסקי בטוח חיים (המהוות חלק מכלל השקעות החברה המוצגות במאזן) ליום 31 בדצמבר 1971

	ל"י	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
סכומים העומדים להשקעה				
עתודות בטוח:				
עתודת בטוח חיים		2,401,916		1,561,022
בנכוי — בטוח משנה		102,133		70,487
			2,299,783	1,490,535
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל			191,172	140,378
			2,490,955	1,630,913
התחייבויות אחרות:				
תביעות תלויות	234,483			59,099
בנכוי — בטוח משנה	217,752			41,108
		16,731		17,991
חברות בטוח				
פקדונות של מבטחי משנה	102,133			70,487
חשבונות אחרים	87,203			81,118
		189,336		151,605
זכאים ויתרות זכות		25,887		9,609
			231,954	179,205
			2,722,909	1,810,118
ההשקעות				
השקעות:				
אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון) של הממשלה או בערבותה		2,489,485		1,750,809
רבית שנצברה		35,746		* 19,523
הלואות על פוליסות החברה (בגבול ערך הפדיון)		48,604		17,873
מניות שאינן רשומות בבורסה		24		24
			2,573,859	1,788,229
סכומים לקבל ומזומנים				
חברות בטוח				
פקדונות בקשר לבטוח משנה		6,055		1,790
חשבונות אחרים		64,885		2,095
		70,940		3,885
פרמיות לגביה		74,724		48,788
חייבים שונים ויתרות חובה		1,164		1,415
רבית לקבל		13,574		* 11,139
חלק מהמזומנים של החברה		75,431		41,565
		164,893		102,907
			235,833	106,792
עודף ההשקעות על העתודות וההתחייבויות			(86,783)	(84,903)
			2,722,909	1,810,118

* מוין מחדש

דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות של "סלע", חברה לבטוח בערבון מוגבל

בדקנו את המאזן של "סלע" חברה לבטוח בערבון מוגבל ליום 31 בדצמבר 1971, את דו"ח רווח והפסד ואת דו"חות העסקים לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני ביקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטנו באותם נוהלי ביקורת אשר חשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות. סכום עתודת בטוח חיים נקבע לפי הצהרת האקטואר של החברה.

לדעתנו, המאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"חות העסקים הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי החברה ליום 31 בדצמבר 1971, ואת תוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

בהתאם לסעיף 109 של פקודת החברות, אנו מציינים שקבלנו את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על ידינו וכי חוות דעתנו על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד ניתנת לפי מיטב ידיעותינו והבאורים שקבלנו וכפי שנראה מתוך פנקסי החברה.

סומך, חייקין, ציטרון ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 26 ביולי 1972.

דו"ח עסקי בטוח חיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

	ל"י	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות		1,288,636		849,857
בנכוי — בטוח משנה		234,145		159,592
			1,054,491	690,265
דמי פוליסה			7,401	4,926
רבית		145,489		95,592
תוספת עקב העלאת ערך השקעות צמודות		173,348		39,062
			318,837	134,654
			1,380,729	829,845
פחות — גדול עתודת הבטוח בנכוי בטוח משנה			809,248	465,487
			571,481	364,358
תביעות				
מקרי מוות	337,279			99,997
בנכוי — בטוח משנה	274,033			51,893
		63,246		48,104
פוליסות שנפדו	25,773			28,283
בנכוי — בטוח משנה	—			—
		25,773		28,283
		89,019		76,387
הפרשה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		50,794		25,378
			139,813	101,765
			431,668	262,593
דמי עמלה ששולמו		226,708		150,692
הוצאות הנהלה וכלליות		150,810		86,114
		377,518		236,806
בנכוי — עמלה מבטוח משנה		45,028		18,861
			332,490	217,925
רווח עובר לדו"ח רווח והפסד			99,178	44,668

* מוין מחדש

דו"ח עסקי בטוח כלליים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות	14,533,369		10,805,754
בנכוי — בטוח משנה	11,108,719		8,833,971
	3,424,650		1,971,783
פחות — גדול בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בנכוי בטוח משנה)	615,839		301,181
פרמיות לשנת החשבון		2,808,811	1,670,602
דמי רישום ודמים אחרים		1,862,892	1,373,459
		4,671,703	3,044,061
תביעות	8,673,823		5,740,419
בנכוי — בטוח משנה	6,366,442		4,673,125
	2,307,381		1,067,294
הפרשה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	102,740		59,153
		2,410,121	1,126,447
		2,261,582	1,917,614
דמי עמלה ששולמו	4,024,972		*3,060,333
הוצאות הנהלה וכלליות	1,788,416		*1,282,953
	5,813,388		4,343,286
בנכוי — דמי עמלה מבטוח משנה	3,412,439		2,700,013
		2,400,949	1,643,273
(הפסד) רווח — עובר לדו"ח רווח והפסד		(139,367)	274,341

* מוין מחדש

דו"ח רווח והפסד ויעוד הרווחים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
הועבר מדו"חות עסקי בטוח —			
רווח מעסקי בטוח חיים	99,178		44,668
(הפסד) רווח מעסקי בטוח כללי	(139,367)		*274,341
		(40,189)	319,009
הכנסות אשר לא נכללו בדו"חות עסקי בטוח			
רבית ודיבידנדים (לאחר נכוי רבית ששולמה בסך 59,774 ל"י; 1970 — 44,264 ל"י)	496,711		289,690
רווח ממימוש ומהתאמת ערך השקעות	68,302		1,737
הכנסות שונות	52,143		—
		617,156	291,427
		576,967	610,436
פחות — הוצאות הנהלה וכלליות אשר לא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח		187,101	*165,326
רווח לשנה — לפני הפרשה למסים על ההכנסה		389,866	445,110
הפרשה למסים על ההכנסה		120,000	175,000
רווח נקי לשנה		269,866	270,110
יתרת רווח שלא יועדה לתחילת השנה		7,206	7,096
רווח הניתן ליעוד		277,072	277,206
יעוד הרווחים			
העברה לקרן שמורה		150,000	270,000
דיבידנד מוצע 6% (ברוטו) — על מניות רגילות ורגילות א'		69,150	—
		219,150	270,000
יתרת רווח שלא יועדה		57,922	7,206

* מוין מחדש.

הערה:
פחת שנזקף בדו"חות אלה הינו בסך 1,611 ל"י (שנה קודמת — 2,012 ל"י).
הבאורים המצורפים לדו"חות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1971

1. (א) אגרות חוב (כולל תשלומים על חשבון) כוללות:—

	ל"י	1970 ל"י
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה —		
המוחזקות בקשר לעתודות בטוח חיים —		
צמודות למדד המחירים לצרכן	2,358,950	1,622,363
צמודות למדד המחירים לצרכן לפי בחירה	130,534	128,446
	2,489,484	1,750,809
המוחזקות בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי בטוח חיים:—		
צמודות למדד המחירים לצרכן	233,705	198,401
צמודות למדד המחירים לצרכן לפי בחירה	2,666,300	1,285,417
במטבע חוץ או צמודות לו	26,991	37,986
בלתי צמודות	296,760	—
	3,223,756	1,521,804
	5,713,240	3,272,613
אגרות חוב אחרות —		
המוחזקות בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי בטוח חיים:—		
צמודות למדד המחירים לצרכן	1,282	3,962
במטבע חוץ או צמודות לו	395,479	402,799
בלתי צמודות	792	99,542
	397,553	506,303

(ב) אגרות חוב הנ"ל הוערכו כדלקמן:—
אלו המוחזקות בקשר לעתודת בטוח חיים —
לפי העלות ובתוספת סך 239,634 ל"י — 1970, 70,924 ל"י — המקביל לתוספת לעתודת בטוח החיים הצמוד, הנובע מעליה במדד המחירים לצרכן על בסיס המדד לחודש יוני 1971; 1970 — יוני 1970.
אגרות החוב המוחזקות בקשר לעתודות בטוח החיים כוללות ניירות ערך סחירים המופיעים בעלות של 182,805 ל"י (1970 — 148,285 ל"י) — וביחד עם הרבית שנצברה עליהם והנכללת בסעיף רבית לקבל, סך 218,551 ל"י — (1970 — 156,142 ל"י) — ואשר מחיר השוק שלהם הינו 256,035 ל"י (1970 — 183,813 ל"י).
אלו המוחזקות בקשר עם עסקי החברה שאינם עסקי בטוח חיים —
שיש להן שער — לפי העלות או במחיר השוק כנמוך שבהם; החלק המופיע לפי העלות עולה לסך 2,602,939 ל"י (1970 — 1,085,467 ל"י) — וביחד עם הרבית שנצברה עליו והנכללת בסעיף רבית שנצברה לסך 2,871,422 ל"י (1970 — 1,139,878 ל"י) ומחיר השוק שלו הינו 3,178,119 ל"י (1970 — 1,275,899 ל"י).
שאין להן שער — לפי העלות.

(ג) ההלוואות והפקדונות כוללים —

	ל"י	1970 ל"י
אלה המוחזקים בקשר לעסקי בטוח חיים		
צמודים למדד המחירים לצרכן	48,604	17,873
אלה המוחזקים בקשר לעסקי החברה שאינם עסקי בטוח חיים —		
צמודים למדד המחירים לצרכן	268,330	315,989
בלתי צמודים	1,542,391	1,690,158
	1,810,721	2,006,147
	1,859,325	2,024,020

(ד) ההלוואות המוחזקות בקשר לעסקי בטוח חיים כוללות הפרשי הצמדה לפי מדד המחירים לצרכן של יוני 1971 (1970 — יוני 1970).
שאר יתרות ההלוואות והפקדונות בחשבונות אלה מופיעות בערכן הבסיסי ואינן כוללות הפרשי הצמדה.

(ה) המניות הוערכו כדלהלן:—
שיש להן שער — לפי העלות או במחיר השוק כנמוך שבהם (החלק המופיע בעלות עולה לסך 35,075 ל"י: 1970 — 28,604 ל"י — ומחיר השוק שלהן הינו 48,054 ל"י; 1970 — 31,602 ל"י).
שאין להן שער — לפי העלות.

(ו) ניירות ערך בערך נקוב של 239,550 ל"י מופקדים אצל אוצר המדינה (1970 — 252,600 ל"י).

2. עתודת בטוח חיים (לאחר בטוח משנה) מופיעה בסכום שאושר על ידי אקטואר החברה ומורכבת כדלקמן:—

	ל"י	1970 ל"י
צמודה למדד המחירים לצרכן (מותאם למדד חודש יוני 1971; 1970 — יוני 1970)	2,240,416	1,438,337
בלתי צמודה	59,367	52,198
	2,299,783	1,490,535

3. יתרות במטבע חוץ חושבו לפי השערים הרשמיים לתאריך המאזן (4.20 ל"י = 1 $; 1970 — 3.50 ל"י = 1 $).

4. במשך שנת החשבון החברה מיינה מחדש את הסעיפים "דמי עמלה ששולמו" ו"הוצאות הנהלה וכלליות" המוצגים בדו"ח העסקים ובדו"ח רווח והפסד. התוצאה של המיון מחדש הינה שחלק של דמי העמלה ששולמו לחברה האם — "אחוד" סוכנויות בטוח בערבון מוגבל והמייצגים דמי רשום ודמים אחרים בעסקי בטוח כלליים, ושהוצגו בעבר תחת הסעיף "עמלות ששולמו", שולמו בשנת החשבון בצורה של השתתפות בהוצאות החברה האם ומופיעים ב"הוצאות הנהלה וכלליות". צורת ההצגה החדשה היא בדומה לנוהג של חברות בטוח אחרות בישראל. מספרי ההשוואה לשנת 1970 הותאמו בהתאם.

5. לחברה הוצאו שומות על ידי שלטונות מס הכנסה עד לשנת מס 1969 ועד בכלל (לשנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר 1969).

אפילו לא בידור

טלוויזיה
מאת הדה בושם

בטלוויזיה הגיעו כנראה למסקנה מרחיקת-לכת, שאולי מוטב למשוך ידיים מכל מה שמתקרא תרבות. אולי גם משום כך הוקדש ליל-שבת האחרון לבידור מכל הסוגים והגוונים.

"יום השישי" הצטיין בבמתים מראיינים שהאחד גרוע מן האחר, שהופעתם מנוגדת לכל מה שנדרש מאישיות טלוויזיונית, בחוסר טעם מובהק, ובאוסף מקרי ביותר של אירועים ואנשים. הראיונים של עודד קוטלר עם מר דשא סוכן בירות, ועם הזמר קליף ריצ'ארד, היו יכולים בשינויים קלים להיות מאורדיה של ראיון. קוטלר, לא זו בלבד שאינו יודע דבר על הנושאים שעליהם הוא אמור לראיין את שני האורחים, הוא גם אינו מעוניין לדעת עליהם. הוכח שכלל לא הקשיב לדברים ששני האורחים ניסו לומר בתשובה לשאלותיו הכרוסלות.

בתמה מתווה השבוע — יוכן אירועים, שמפלותיו לובשות צורה מוגזמת בהשוואה לכל מה שמתחולל קודם לכן. אבל לצערי מר יורם רונן אינו מתאים לתפקיד של מגיש תכניות. הופעתו היא כאולצת ומסופתרת. יש לו הבעה פנים כמעט כמחדה ולרגעים מתקבל הרושם שהוא מאיים על קהל הצופים. איני יודעת אם מר רונן מרגיש עצמו שלא בנוח, אבל הוא גורם לצופים להרגיש כך.

שיאו של הבידור הטלוויזיוני נהרגו הפעם ב"אברם את אברהם בעיבי" יצירתו של אברהם הפנר בתיאטרון שידורי ישראל. כפי שאני מבינה, הוחלט, לאחר סדרה מאוד לא מפוארת של כשלונות, לחדול מן הנוהג של עיבוד סיפור קצר והפיכתו לדראמה טלוויזיונית, והפעם נכתב מחזה במיוחד עבור הבימוי. אם איני טועה מה שראו עינינו על המסך הקטן, היה אמור גם להיות סרט מתח ישראלי קצר. מקומו של זה בתיאטרון שידורי ישראל נראה לי אמנם כפוקפק, אבל למיקום אין במקרה זה חשיבות רבה.

אני ציפיתי במתח רב למתח. אבל מתח לא היה כאן, גם לא סיפור עלילה, וגם לא הומור (כפי שנתכוון מר הפנר כנראה). בבימויו של שמואל אימברמן, שעדיין אינו חדל מלערוך ניסויים תפלים עלינו, שמענו הרבה מאוד דיבורים ופטפוטים, ועברנו במכונית ספורט כמעט את כל הדרך הארוכה מיפו ועד נמל התעופה של לוד מבלי שיראו לנו אפילו נופים, הנסיעה כמעט תארכה, נסיעה של ממש. שוב פעם, אולי בגלל מגבלותי, לא הבנתי לא את תחילתו ולא את סופו של הסרט הלא-מסובך. אם כפי שהוכרז, חלקו השני של הסיפור על הכד העתיק ונגיבתו מתחולל בשנת 1970, מדוע מופיעה וירג'יניה (גבי אלדור) הצעירה והיפה כזקנה בלה ומקומטת ושני האברמים (יוסי שילת ואלי גורליצקי) גם הם חדרים ומופיעים בסיום המפתיע (כלומר איש אינו מהכה שכאן יסתיים הדבר) בדמות אבותיהם שמתו. האם כדי להסביר ולהבהיר לנו שכל מה שראינו אינו מציאות אלא סרט ? ! אכן אין גבול לדמיון הציור ולכושר ההמצאה של מר הפנר ומר אימברמן, אבל דמיון לחוד ואינפנטיליות לחוד.

כל הסרט הזה אינו ראוי שידונו בו ברצינות, ואפילו שידונו בו בכלל. אבל הרי כדי לעשות סרט מתח טלוויזיוני אין צורך לא ברעיונות ולא בדמיון וכושר המצאה מקוריים. הנוסחאות קיימות והן חוזרות ומוכיחות עצמן בהצלחה רבה גם בסדרות שאנו רואים כאן כמו "איירונסייד", "הבלאדף" ו"הוואי חמש אפס". הללו לכל הדעות אינן יצירות מופת, אבל הן תוכניות מרותקות שיש להן קהל צופים נאמן ולהבל מכל החוגים והשכבות והן משמשות בעצם להרפיית מתח. כאן נוסחאות מקצועיות ובדוקות שאפשר ללא קושי רב, להעתיק אותן. אבל מר הפנר ומר אימברמן החליטו להיות מקוריים בכל מחיר, והמחיר הוא יקר מאוד, והתוצאה היא קשקוש אינפנטילי, חסר פואנטה ומתח שגם לא היה בו הגיון מינימאלי משכנע, ואם רוצה הבמאי להוכיח את יכולתו כמו בסצינה המטופשת בכנסיה, רשאים הצופים לדרוש שהשתלשלות הענינים תהיה לפחות סבירה ומשכנעת אם לא מעניינת ומפתיעה.

אבל, כאמור, חבל לבזבז זמן ומלים על יצירה מעין זו. אכן אם לשפוט לפי מה שקורה בטלוויזיה אין לנו כל סיכוי לזכות אפילו בבידור ראוי לשמו וטוב שעדיין קיימות סדרות המתח הקנויות ומהדורת החדשות, ננוחם בהן.

פסקי דין של בית המשפט העליון

זיהוי השודד

משפט
מאת עלי נתן

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים.
השופטים: משה לנדוי, משה עציוני, יצחק כהן.
המערערים: 1. יצחק בהגשאן. 2. קשביה דהריה.

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל.
בשם המערער מס' 1: עו"ד פרינסקי והייק.
בשם המערער מס' 2: עו"ד השר הכהן.
בשם המשיבה: סגן פרקליט המדינה, ר. ביניש.

ב-13.4.71 בוצע שוד בבנק הפועלים שבקרית שלום על-ידי שלושה בחורים רעולי פנים. השודדים הגיעו אל הבנק במכונית גנובה, נכנסו לבנין ואחד מהם הכריח על שומריו את הנוכחים בפינה אחת של הבנק כשידיהם מורמות. כמו כן נורו מספר יריות איום כדי למנוע התנגדות לבצוע השוד.

אחד מן השודדים שהחזיק אקדח קרב אל הקופאי כשאקדחו שלוף וציווה עליו לפתוח את דלת הכניסה לקופה. הקופאי מילא אחר ההוראה והשודדים נטלו עמם מגירה ובה למעלה מ-10,000 ל"י ועזבו את המקום. השטרות שנשדדו הכילו, בין השאר, 10 שטרי פתיון של 50 ל"י שמספריהם הופקדו בידי הנהלת הבנק.

ששה ימים לאחר ביצוע השוד נעצר המערער השני ויום אחד לאחר מכן נעצר המערער הראשון. בחיפושים שנערכו אצל השנים בעת מעצרם נמצאו אצל המערער השני 9 שטרות של 50 ל"י, וביניהם אחד שמספרו נכלל ברשימת שטרי הפתיון, ואצל המערער הראשון נמצאו 4950 ל"י, וביניהם 4 שטרות מתוך שטרי הפתיון ו-ב שטרות של 50 ל"י נושאי מספרים רצופים. שני המערערים הורשעו בבית המשפט המחוזי בביצוע השוד ובעבירות אחרות.

הרשעת המערער השני סמכה על עדותה של ילדה בת 12, שעברה ליד הבנק בסמוך לשוד והוכנסה אל הבנין כשהיא נמשכת בשערותיה על-ידי אחד השודדים. עדה זו מסרה, כי היא מכירה את המערער השני זה מכבר וכי שמעה את המערער מצווה על הנוכחים להרים ידים, וכבר אז זיהתה את קולו. עדותה של עדה זו והצטרפה ה"חזקה התכופה" של המערער השני שטרי הכסף הנידונים.

בית המשפט המחוזי סבר שניתן לסמוך בבטחון מלא על זיהוי קולו של המערער על-ידי העדה, כאילו ערך מסדר זיהוי, שכן בשעה שזיהתה אותו היה המערער רעול פנים. השופט עציוני דוחה בפסק-דינו את טענת בא-כוח המערער השני, כי אין לסמוך על זיהוי קולו של המערער. השופט מטעים, כי הזיהוי היה אינסטינקטיבי ומידי, זיהוי כזה הוא מדויק יותר ובטוח יותר מאשר זיהוי שבא תוך כדי מחשבה. יתירה מזאת: זיהוי הקול בא בנוסף על שטר הפתיון שנמצא אצל המערער ושניהם יחד יש בהם די לבסס את ההרשעה.

בהקשר זה מביא השופט מפסק-דינו של בית המשפט העליון ב-ע"פ 87/ (כ"ד (2) פד"י 964, 969), שם נאמר באשר למהות הזיהוי: "כיצד אנחנו מזהים, כלומר מכירים משהו כדבר שהכרנו קודם? כרגיל אנו עושים זאת בדרך השוואה בין הבבואה השמורה בבבכי זכרוננו ובין התופעה שאנו נתקלים בה ברגע. השוואה זו היא המביאה אותנו לקבוע את הזהות של התופעה עם המונות ה... קביעת הזהות יכולה להיות אינסטינקטיבית — וזה אולי הזיהוי הבטוח ביותר. או היא יכולה להיות ... כמאמץ שכלי של השוואה בתוך ... בפרטים..." (ההדגשה — ב-קדי).

מאחר ובית המשפט המחוזי התייחס במהימנות לעדותה של הנערה הרי שיש להעדיף את גירסתה ש"כבר אז" זהתה את קולו של המערער. זיהוי אינסטינקטיבי כזה ניתן להתייחס אליו בבטחון מלא, בניגוד לזיהוי שנערך רק לאחר מעשה, תוך מאמץ להזכר בקולות השמורים בזכרונו של האיש.

אשר לעריכת מסדר זיהוי, סבור השופט, בנסיבות שלפנינו אין הכרח במסדר זיהוי כדי לקבוע, כי העדה מכירה את המערער ומסוגלת לזהות את קולו, אף כי רצוי לערכו כדי להסיר כל ספק. "די בכך שהעד אשר דבריו מהימנים על בית המשפט אומר, כי הוא מכיר את הנאשם היטב וכי זהה את קולו", כדי לקבוע שהעד היה מסוגל לזהות את קולו באותו מעמד.

עוד טען בא-כוח המערער השני, כי אין להחיל על שטר הפתיון שנמצא בביתו של המערער את הלכת ה"חזקה התכופה", שכן שטר כסף הוא חפץ העובר מיד ליד בקלות רבה, וששת הימים שעברו מיום ביצוע השוד ועד להמצאו של המערער הינם תקופה ארוכה מכדי שניתן לקשר על פיו את המערער עם ביצוע השוד.

השופט דוחה טענה זו ומטעים, כי הכלל של "חזקה תכופה" קובע, "כי אדם שנמצאו ברשותו חפצים שנגנבו או נשדדו זמן קצר לאחר מעשה הגניבה או השוד — חזקה לכאורה היא, כי הוא מעורב בביצוע העבירה. אין זו חזקה משפטית, אלא... זוהי הנחה המבוססת על נסיון החיים ועל ההגיון הפשוט. את החזקה יש להפעיל בהתאם לנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה, בהתחשב בטיב החפץ הגנוב ובאורך התקופה שחלפה מביצוע הגניבה ועד למציאת החפץ.

גם לענין משך הזמן שניתן לראותו כתכוף אין לקבוע מסמרות ויתכנו מקרים שבהם גם תקופה של חודש ימים לא תגרע מתכיפות החזקה. החזקה התכופה מטילה על הנאשם את הנטל להסביר את מקור החפצים שנמצאו אצלו ואם הדבר לא יעלה בידו, עלול הוא להתחייב בביצוע העבירה. במקרה שלפנינו לא נתן בית המשפט המחוזי אמון בגירסת המערער אשר טען בתחילה, כי הרויח את הכספים שנמצאו אצלו ב"בלוה" ואחר כך חזר בו וטען, כי זכה בכסף במשחק קלפים, אך לא ציין את שמות השותפים האחרים שנשתתפו במשחק.

השופט מציין, כי אילו היה בית המשפט המחוזי מבסס את ההרשעה על ראיה זו בלבד, ייתכן מאד שבית המשפט העליון היה מזכה את המערער מאשמת השוד, אף כי לא הצליח להסביר את מקור שטר הפתיון שנמצא אצלו. אמנם ששה ימים יש ולא ייחשבו כתקופה תכופה לענין שטר כסף, אלא שבמקרה שלפנינו נוסף לשטר הפתיון עדותה של הנערה הנ"ל (שזיהתה לא רק את קולו של המערער אלא גם את בגדיו), כדי לחזק את המסקנה, כי המערער נטל חלק בביצוע השוד.

אשר למערער הראשון סבור השופט, כי אין די במקרה שלו ב"חזקה תכופה" כדי להרשיעו בביצוע השוד. שטרות הכסף נמצאו אצלו רק 7 ימים לאחר השוד, ולהבדיל מהמערער השני שקולו זוהה כמי שהשתתף בביצוע השוד, לא הלוותה כאן כל ראיה אחרת עליה ניתן לבסס את ההרשעה. בנסיבות אלה התקופה של 7 ימים ארוכה מדי לקשר את המערער בביצוע השוד דוקא, אף כי לא ידע לתת הסבר סביר באשר למקור הכספים שנתגלו אצלו. משך הזמן הנ"ל ארוך דיו לאפשר גם הנחה סבירה, כי הכספים הגיעו לידיו לא דוקא בקשר לביצוע השוד. ואולם שטרי הכסף שנמצאו אצלו די בהם כדי להניח כי ידע מקורו של הכסף, נוכח כשלונו להסביר כיצד הגיע לידיו. לפיכך ראשי מערער זה ליהנות מן הספק באשר להשתתפותו בשוד, אך יש להרשיעו בעבירה של קבלת רכוש גנוב לפי סעיף 309 לפקודת החוק הפלילי, 1936.

هكذا من الأصل

רבע מילדי ישראל חיים בתנאי מצוקה

תוצאות מחקר מכון סאלד

מאת צפורה רומן

רבע מילדי מדינת ישראל חיים בתנאי מצוקה, מתחת לקו העוני, בתנאי צפיפות דיור קשים, ואחוז ניכר מהם — 20 אחוזים — הם בעלי תכונות הפוגעות בסיכוייהם להתמודד עם בעיות החברה בעתיד. מסקנה זאת נובעת ממחקר על מקומם של ילדים ונוער באוכלוסיה היהודית — האורבאנית, שנערך על־ידי הכלכלן יעקב חביב ממכון סאלד בירושלים.

היוזמה למחקר מסוג זה נבעה מהעובדה, שכל אחד מהגופים המטפלים בילדים ובנוער — סעד, בריאות, חינוך וכו' — מצומצם בשטחו ואין בידע כולל על בעיותיהם ומצבם של הילדים והנוער בחברה הישראלית.

ביקשנו, אם כן, לוודא את מקומם. נבדקו היקף המצוקה והפערים החברתיים בקרב 840,000 ילדי הערים. הבדיקה התבססה על ארבעה נושאים חברתיים וכלכליים: גודל המשפחה, השכלת ההורים, רמת התצרוכת החודשית וצפיפות הדיור.

הממצא העיקרי המתקבל מהמחקר מורה, שהיקף המצוקה גדל כשמדובר בילדים ולא במשפחות, אומר מר חביב. נמצא, כי ב־11% מהמשפחות בישראל ארבעה ילדים ויותר גדלים באותן משפחות 40% מכלל הילדים והנוער עד גיל 18 של ישראל.

100 אלף ילד בצפיפות של 4 ויותר בחדר

בשטח צפיפות הדיור אנו מתגאים, שבמשך השנים האחרונות ירד אחוז הגרים בצפיפות קשה (3 ויותר נפשות בחדר). באוכלוסיה שחקרנו יש 7% של 3 ויותר נפשות בחדר. כלומר, 93% מהמשפחות כבר הסתדרו במשך השנים מבחינת גודל הדיור. אולם, כשמסתכלים על מספר הילדים המתגוררים באותו מספר חדרים, מתברר, כי 25% מהם כלומר, 200,000 ילדים, גרים בצפיפות של 3 ויותר נפשות בחדר. מהם — מחצית (100,000 ילד) גרים בצפיפות של 4 ויותר נפשות בחדר. באשר לרמת התצרוכת החודשית, הוברר כי 200,000 ילדים חיים מתחת לקו העוני המקובל, שהוא 143 ל"י לנפש לחודש. הממוצע שנמצא — 111 ל"י לנפש, תצרוכת חודשית.

באשר להשכלת ההורים נמצא, כי 40% מילדי ישראל חיים במשפחות שראש המשפחה ואשתו לא סיימו בית־ספר יסודי. רבים מהם למדו עד 4 כיתות (יש שלא למדו כלל). זהו היקף הבעיה בכללותו. עומק הבעיה מתברר, כשסוגי המצוקה הנזכרים מצטרפים אלו לאלו באותן משפחות.

נמצא, כי 170,000 ילדים (20% מילדי ישראל) יש להם הצירוף של 3—4 מצוקות הפוגעות בתהליך הגידול וההתבגרות, ובסיכויים להתמודד עם בעיות החברה. 500 אלף ילדים סובלים לפחות ממצוקה אחת מאלו. עוד נתברר, כי בילדים גילאי 14—17 שהם בעלי 3—4 מהמצוקות הפוגעות, 1 מתוך 2 אינו לומד. 30% אינם לומדים ואינם עובדים. משמעות הדבר, כי יש חשש גדול שהנחשלות והמצוקה של ההורים יעברו לילדים.

חומר נפץ חברתי

החוקרים ביקשו עוד לבדוק, מה צופן העתיד לילדים אלה, כשיגיעו לגיל שלאחר חינוך חובה, ובדקו את מצבם וסיכוייהם של גילאי הגן (3—4). נמצא, שבכל שלילד יש צירוף יותר גדול של המצוקות גדלה האפשרות שלא יהיה בגן גדולים. בין אלה שהוריהם לא למדו כלל — רק 20% נמצאים בגן, אלה שהוריהם למדו באוניברסיטה — 88% נמצאים בגן. כלומר, דווקא אלה שהיו מצאותם בגן חיונית לפיתוחם ולקבלת מסגרת חינוך אלטרנטיבית, אינם מקבלים זאת.

מתברר, כי מתוך 170,000 הילדים בהם יש צירוף של 3—4 המצוקות 95% (160,000 ילדים) הם מעדות המזרח.

מימצאי המחקר משמשים בסיס לקביעת סדר עדיפויות בהקצאת המשאבים והמקורות לטיפול בילדים בחברה הישראלית. אומר יעקב חביב: יש לתכנן חומש לילדים הפעוטים והמיועדים להיפגע בשל צירוף המצוקות. בשירותים הסוציאליים עושים הרבה למענם. הולם לא תמיד מגיעים לאותם הנזקקים באמת, לאותו שירות.

אומר ד"ר נתן רפופורט, מנהל מכון סאלד, שיזם את המחקר: יש ליצור גג אחד לכל שירותי הרווחה. שהשירות יהיה לא רק הנותן לציבור, אלא יוכל גם לתכנן ולהחליט על עדיפויות.

מוסיף יעקב חביב: האתגר האמיתי הוא לא רק לפתור את הבעיות הקיימות, אלא למנוע יצירת אותה שכבה של אנשים שלילים מבחינת יכולתם להשתתף בתהליכים חברתיים, דבר שיותנקם אחר־כך בחברה.

לאשה ולבית

השמלה הגיאומטרית

הרבוע שבמעגל הוא נושא תצוגת הסתיו של השמלות שהציג ז'אק אסטרל, אחד מאופנאי פאריס המבקשים להדהים יותר מאשר ללכת בתלם החידושים המקובים על עמיתיהם. כאן חמישה דגמים של שמלות שתוכננו כולן מתוך גישה גיאומטרית הן לגבי הגזרה והן לגבי העיטורים. מימין לשמאל: שמלת ריבוע הנרכסת לאורך, אך בצד, בצמר דק אדום, נושאת את השם — מרובע; גם השמלה שלצידה היא מרובע, בלשון אסטרל, אך הפעם הנה זה סרפן לבן מעוטר עיטורים גיאומטריים. השמלה האמצעית היא סרפן שחור עם עיטור לבן, שרוולים וצווארון לבנים; „משולש", נקראת השמלה הלבנה, בעלת הצווארון הגבוה. הכתף והשרוולים — בשחור; „טרפז" אחר היא השמלה הקיצונית, בצמר אדום, המהווה למעשה מעיל־שמלה עם עיטור גיאומטרי.

מקצוע חדש לנשים

תעמלנית רפואית

מאת יגאל ישכרוב

עשרות מיליוני לירות מוצאות מדי שנה לצריכת תרופות ולרכישת מכשור רפואי. נוכח השיכלול המשוכלל הרב הקיים בתחום זה בשוק, מסתבר כי רופאים, רוקחים ואחיות מתקשים לעדכן בעצמם את המידע המתייחס לתרופות חדשות ומיוחדות ולמכשור רפואי על כל סוגיו.

מהות העבודה — סוכן

מקובל הוא שתעמלנים רפואיים מסייעים להם בנדון, אלא שבארץ קיים מחסור מתמיד באנשים כאלה, וגם לא היתה אפשרות ללמוד מקצוע זה. כל מפעל שהיה זקוק לתעמלן (ואצלנו מצויים כמה עשרות מפעלים) פירסם מודעה והשתדל להכשיר את הפועלים אליו ללא מסגרת ולא תמיד בהצלחה.

המדרשה למינהל, מיסודה של הסתדרות הפקידים, ראתה איפוא צורך, במסגרת פעולתה בתחום המינהל הרפואי, להכשיר כח־אדם מקצועי כתעמלנים רפואיים. אחת המגמות העיקריות: ליצור מקומות עבודה חדשים לנשים על־ידי פיתוח מסלולי לימוד מיוחדים. הקורס הראשון יפתח בראשית חודש אוקטובר ויהיה מיועד בין היתר לרוקחות, לבוגרות תיכון במגמה ריאלית, ולעולים חדשים שהפסיקו את לימודיהם בתחומים: מדעי הטבע, הרפואה או הרוקחות.

מר שמעון אמיתי, יועץ המדרשה למינהל בפיתוח מקצועות להכשרת כוח־אדם בתחומי המינהל על מגמותיו השונות — מסביר, כי מתפקידה של התעמלנית לרכז מידע על החידושים והשיכלולים בתחום התרופות המיכשור ולהעבירו לרופאים ולבתי מרקחת. את המידע היא מקבלת מן היבואנים והיצרנים מטעמם היא פועלת. התעמלנית הינה עצמאית ויכולה לפעול בשעות הנוחות לה. דבר זה מאפשר, כידוע, לנשים רבות לחזור אל מעגל העבודה.

לדבריו של מר אמיתי אין עבודת התעמלנות, במהותה, עבודה של סוכן. שכן במקצוע התעמלנות נדרש בעיקר ידע מיוחד רב כחומר רקע, עידכון מתמיד בחידושים ומיומנות רבה. „תעמלך", מדגיש מר אמיתי, „יכול להיות בקלות סוכן אולם סוכן ללא הכשרה מתאימה לא יוכל להיות תעמלך".

קורס בשעות הערב

התעמלניה יכולה לעבוד בשני אופנים: במסגרת של אחוזים או כעובדת רגילה במשרה, עם שכר מינימום מובטח ועם תוספות של תמריצים שונים. שכרם של תעמלנים בחו"ל, למשל, גבוה משל עובדי משרד, מעמדם מכובד והם אף מהווים חלק מעובדי המפעל היצרני. משך הלימוד בקורס של המדרשה למינהל — שנה אחת. פעמיים עד שלש פגישות בשבוע. (כ־250 שעות בשעות הערב). הלימודים יתקיימו בשלב ראשון בתל־אביב ובחיפה. מן המועמדות נדרשת השכלה תיכונית (רצוי בוגרת מגמה ריאלית) שליטה בעברית ובשפות נוספות; כושר הבעה בכתב ובע"פ.

בין נושאי הלימוד: תורת הראיון, חקר שוק ומניעים, אמצעי פירסום, מינוח רפואי, מיכשור סוגי מוצרים, אריזות סימול, ריכוז מידע ועוד. המחיר: כ־900 ל"י. בין המרצים רופאים, אנשי שיווק ויצרני תרופות. שיטת הלימודים תתבסס על הרצאות, דיונים אירועים וביקור במפעלים פרמצבטיים לסוגיהם.

העומדות בבחינות תקבלנה תעודת גמר של תעמלנית רפואית.

אמנות הבישול הצמחוני

וולטר וג'ני פליס היו בעלי מסעדה צמחונית באנגליה במשך שלושים שנה ויותר. את תורת הבישול שלהם ערכו בספר שיצא בהוצאת פינגווין ועתה תורגם הספר ונושא את השם העברי „אמנות הבישול הצמחוני" (הוצאה לדרי). ואכן המעיין בספר נתקל בהרשמים רבים המעוררים תיאבון למקרא הדברים. אך ככל שהמרשם מגוון ומבטיח, כן נראית דרך הכנתו מסובכת יותר — מכל מקום מסובכת יותר מהנחת נתח בשר בגריל. ואולם, רבים דבקים בתורת תזונה נטולת בשר ולמצבם עשוי הספר לחדש ולגוון את המטבח. הספר תורגם על ידי יפה כהן ועריכת יהודאי בצורה קורקטית, אך לפעמים, כשהמתרגם נוגע לשמוש בביטויים „צבריים" מאולצים. אין לנו צורך במרחשת כשיש לנו צורך במחבת, ועוד בטויים הישים לכינוי מצרכים, פעולה או כלים. כדאי היה שהספר ייערך בהוצאתו השניה בקפדנות יותר. לא היינו, למשל, רוצים למצוא מרשם שכותרתו „שורשים מעורבים במיכביה" (עמוד 222), בשעה שבגוף המירשם אין כל זכר למיכביה.

להלן כמה מרשמים מתוך הספר:

חומוס בנוסח הודי

(6—4 מנות)

2 קופסאות חומוס, 4 כפות חמאה, כוס וחצי בצל קצוץ, כפית וחצי כרכום, רבע כפית זנגביל, רבע כפית פלפל אדום מיבש טחון, 2 עגבניות קצוצות, כפית ורבע מלח, 2 כפות פטרוזיליה קצוצה.

צקי כדי רבע כוס מהנוזל שבקופסאות והשליכי את היתר. המיסי את החמאה במרחשת. טגני את הבצל משך 10 דקות. הוסיפי את הכרכום, הזנגביל, הפלפל האדום והחומוס, וערבבי. בשלי על אש נמוכה משך חמש דקות. הוסיפי את העגבניות, המלח והנוזל שהשארת. בשלי על אש נמוכה משך 10 דקות. בזקי פטרוזיליה.

תרד וגבינה אפויים בקדירה

(6—4 מנות)

900 גרם תרד, 3 כפות חמאה, 3 כפות בצל מגורד, 500 גרם פטריות קצוצות, 3 כפות קמח, רבע כפית פלפל לבן, 2 כפיות מלח, רבע כפית אגוז מוסקט, 2 כוסות שמנת דלילה (חצי חלב וחצי שמנת), 4 כפות גבינה צהובה מגורדת.

רחצי את התרד הטרי, יבשי היטב וקצצי גס. המיסי החמאה באילפס. טגני את הבצל והפטריות משך חמש דקות. ערבבי עם הקמח, המלח, הפלפל ואגוז המוסקט. הוסיפי בהדרגה את השמנת, תוך בחישה מתמדת — עד לנקודת הרתיחה. בשלי על אש נמוכה משך חמש דקות. סדרי שכבות שוות של תרד ורוטב בתוך תבנית אפיה משומנת. השכבה העליונה תהיה שכבת רוטב. בזקי גבינה. הציבי את האילפס בתוך כלי רדוד בו מים חמים. אפי בתנור שחומם קודם לכן (160 מעלות).

גזר בזיגוג תפוזים

12 גזרים, 4 כפות חמאה, כף וחצי סוכר, רבע כוס מיץ תפוזים, 3 גרגרי ציפורן שלמים, רבע כפית מלח, 2 כפות פטרוזיליה קצוצה.

קרצפי את הגזרים וחתכי אותם לרבעים, לאורכם. בשלי במי מלח רותחים משך עשר דקות, או עד שיתרככו אך יישארו מוצקים. שפכי את המים. צרפי את החמאה, הסוכר, מיץ התפוזים, גרגרי הציפורן והמלח לתוך כרוחת. בשלי עד שהחמאה תימס. הרחיקי את גרגרי הציפורן. הוסיפי את הגזרים. בשלי וערבבי על אש נמוכה עד שהגזרים יקבלו את הזיגוג הדרוש. בזקי פטרוזיליה.

התייקרות הבשר לקראת החגים

מאת כותבת „הארץ"

למרות שהממשלה הבטיחה אספקה מוגברת של בשר בקר ועופות לקראת החגים, כדי לעמוד על יציבות מחיריהם, נודע הצרכן כבר החודש לפני החגים לשלם מחירים יותר גבוהים ב־50 עד 100 אג' לק"ג בשר וב־30 עד 50 אג' לק"ג עוף. ההתייקרויות האלה חלו בכל החנויות והאטליזים, לרבות האטליזים בשווקים.

בחנויות השופרסל ובסופרמרקטים של האגודה הצרכנית, בלטה במיוחד ההתייקרות כי עד לפני שבוע היו בתוקף הוזלות מיוחדות של כמה סוגי בשר בקר. מנהלת הסופרמרקט הסבירה לי כי היות ובקיץ יורדת צריכת הבשר, ביקשו בדרך של הוזלות לעודד את הצריכה. עכשיו שהחגים מתקרבים, הביקוש עולה מאליו ואין צורך במבצעי עידוד.

בשופרסל היו מחירי הבשר הטרי בסוף השבוע שעבר בין 14.98 ל"י ל־21.50 ל"י לק"ג, לפי סוג הבשר. בסופרמרקט של אגודה הצרכנים המחירים היו מ־12.50 ל"י עד 22.50 ל"י לק"ג.

מחירי עופות (בלי ראש ועם חלקי פנים) בשופרסל היו בסוף השבוע שעבר 6.45 ל"י לק"ג ובסופרמרקט 6 ל"י. באטליזים בעיר המחיר הוא כ־5.50 ל"י לק"ג. בשוק הכרמל 4.20 ל"י.

גם עליית מחירי בשר בקר וגם עליית מחירי העוף, הן „תוצאה ישירה של הביקוש הגובר למוצרים אלה עם התקרב החגים. אמנם לא הצרכנים הם שמגבירו את הביקוש אלא הסיטונאים המכינים מלאי מספיק לחגים.

בתנובה, שהיא הספק העיקרי של עופות, נמסר לי כי בשבועיים האחרונים היה הביקוש לעופות גדול ממה שיכלו היצרנים להציע וזה מה שגרם, לדברי האחראי על ענף הלול בתנובה, מר יננברייז, לעליית המחירים. הוא לא יכול היה להבטיח שעד החגים לא תחול עליה נוספת במחירי עופות.

תמונה דומה מצטיירת בענף הבקר. נמסר לי ממועצת הבשר ומבית המטבחיים מרבק, שאמנם הוכפלה בשבוע האחרון כמות ראשי הבקר אך בכל זאת עלה המחיר.

תגובת משרד החקלאות על התייקרות העופות ובשר בקר שמעתי מפיו של סגן המנכ"ל מר איתן ישראלי. לדבריו, ההתייקרות אינה משמעותית(!) הוא מנחם אותנו בכך שרמת המחירים עתה עוד לא הגיעה לזו שהיתה בשנה שעברה בעונה זאת.

לתחילת שנת הלימודים
המבחר הגדול של
ילקוטים
ה. צונטר ושות'
הבית המיוחד לדברי עור
תל־אביב, רחוב פינסקר 4, קומה ב'
בניין קפה „נוגה".

BURDA MODE FUER VOLLSCHLANKE
לנשים מלאות הגזרה:
החוברת הראשונה עם דגמי סתיו
להשיג בקיוסקים —
סוכנות ברונפמן בע"מ

לתשומת לב האמהות
הגיע:
BURDA
SCHULKINDER-MODE
חוברת אופנת־ילדים
בגיל 6—12
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

הועדה המקומית לתכנון ובניה „שרונים"
רח' רמז 14 — נתניה
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הוגשה בקשה ע"י מרלון קלמנטו לאשר הקלה של 0.45 מ' בקו בניה קדמי, לבית מגורים על עמודים, בגוש 7815 חלקה 240 בקדימה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדות בכתב, לפי המען: הועדה המקומית לתכנון ולבניה „שרונים", רח' רמז 14 — נתניה, תוך שבועיים מיום הפרסום הזה.
מ. גלזנר יו"ר הועדה

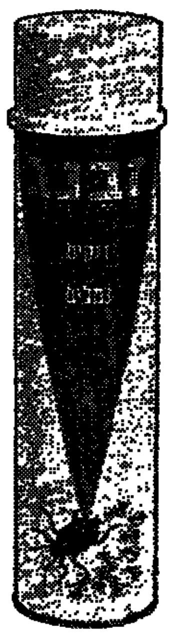

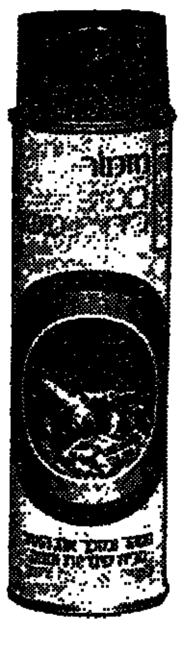

זבנג
משמיד חרקים הנמכר בשתי אריזות ארוסול:
כחולה - נגד יתושים וזבובים: אדומה - נגד מקקים, נמלים וחרקים זוחלים אחרים. בעל ריח עדין ותסכוני בשימוש.

זבנגתוש
המשחה האידיאלית להגנה בפני יתושים, זבובים וחרקים אחרים. ריחה נעים ואינה יוצרת גירוי.

מזמור
נגד ריחות עישון. באריזת ארוסול מרהיבה. נוחה וחסכונית. מרענן. מטהר האויר מנעים ומפיג ריחות לא נעימים. „מזמור" - מטהר האויר של „שמן" בארבעה ניחוחות: אורן, ורדים, לבנדר, מפיג ריחות עשן.

סופר לבן
להלבנה ולהוצאת כתמים. מחטא ומנקה מבלי להחיר סיסני־לווי. באריזת פלסטיק נאה ונוחה.

אנו מסייעים לך לנקות את ביתך
שמן
פורום־יחסי ציבור

רעננות
מבקר ועד ערב
עם ספריי דאודורנט „באק"

ספריי דאודורנט „באק"
- המפורסם בעולם כולו -
ימנע ממך זיעה ויעניק לך הרגשת רעננות במשך כל היום.
4 ריחות מהדרים - לבחירתך.
באור - ויינבסקי

להשומת לב
אבי מבחין
כלב פיקינזי
חום עם אף פחוס
פרס 200 לירות למוצא
טלפון — 03-754614

היו נשיות בדרך נשית
בבגד ים או במכנסיים קצרצרים, תראי הקיץ נשית יותר ומושכת יותר הודות לויט-או הקרים העדין והנפלא להרחקת שיער מיותר. ויט-או ירחיק שיער מרגליך ומבית השחי במהירות בקלות ובעדינות, כי ויט-או עולה באיכותו בפעולתו ובריחו הנעים על כל מה שידעת עד כה. ויט-או מוצר איכות ברמה בינלאומית ומוביל לנולך.
הרחיקי שיער מיותר בקלות ובמהירות
Viet O

אם אינך אוהב לבקר אצל רופא השיניים...
...בקר בהקדם בבית המרקחת או בפרפומריה ורכוש לך מיברשת שיניים ג'ורדן.
המיברשת הנושאת סמל זה J היא בעלת תכונות מיוחדות:
קצות הזיפים מעוגלים ומונעים פציעת החניכיים ופגיעה בציפוי האמייל של השיניים.
הזיפים מורכבים בצורת V ומאפשרים נקוי מושלם בין השיניים.
ידית מעוגלת (בצורת כף) מאפשרת גישה נוחה אף לשיניים הטוחנות.
אריזה היגיינית
שני דגמים:
• זיפים משיער טבעי • זיפים מ־DuPont Tynex
המבטיחים סטריליזציה מלאה.

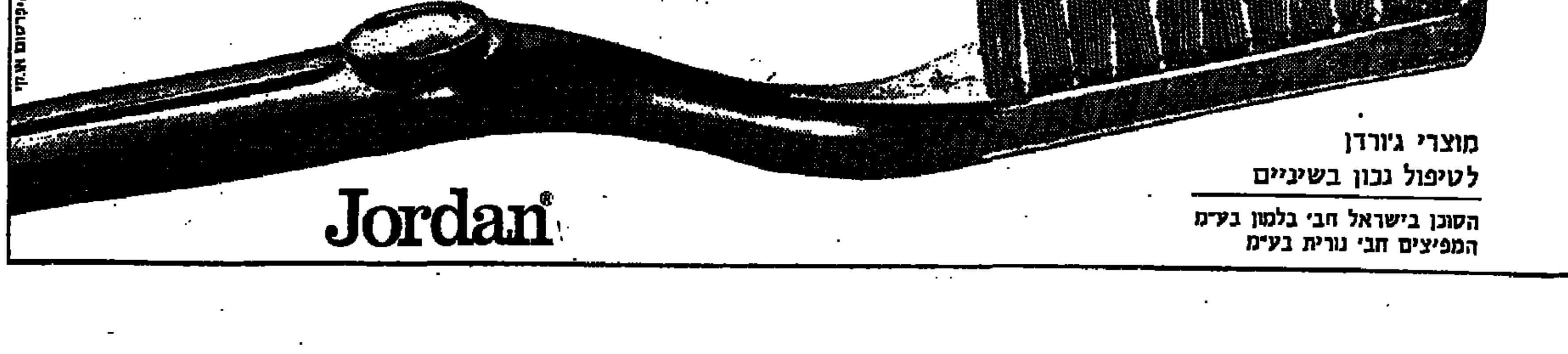

מוצרי ג'ורדן
לטיפול נכון בשיניים
הסוכן בישראל חב' בלמון בע"מ
המפיצים חב' נורית בע"מ
Jordan®

לאשה ולבית

רעיית המועמד לסגן־נשיא מטעם הדמוקרטים

בת לשבט קנדי חוזרת לזירה הפוליטית

מאת דיאנה מקלאלן,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

וושינגטון

עם שובו של סרג'נט שרייוואר לבמת הפוליטיקה, כמועמד לסגן נשיא מטעם הדמוקרטים, תעמוד ל־צידו אשה בעלת נסיון במסע בחי־רות, בעלת עקרונות וכאריזמה של בני קנדי.

יוניס קנדי־שרייוואר (51), רעייתו מזה 19 שנה של סרג'נט שרייוואר היא אשה נאה בעלת פנים חזקות ושניים לבנות, כטוהה קנדי. 51 שנות עיסוק באתלטיקה באוויר הפתוח, אמנם פגעו במקצת בעור פניה, אולם שערה הצהבהב עדיין סמיך ומבהיק כשער בנעוריה.

היא הפקחית, הסבנה והמשעשעת שבבני קנדי — כפי שמעיד עליה אחד מ־ידידיה. מוסיפה ידידה אחרת בחיבה: מכל נשי קנדי, היא המתלבשת ב־אופן הגרוע ביותר — זה לא מעניין אותה. כך יכול אתה, לפעמים, לר־אות אותה בבגד בו כפתור תלוי על בלימה, או בשער פרוע.

נגד תנועת שחרור האשה

היא אינה מהססת להשמיע את דעותיה בכנות, ואינה נרתעת מ־פולמוסים ציבוריים. למשל, טענה בתחילת השנה כי „תנועת שחרור האשה היתה טובה לפעולה למען שוויון בעבודה וכיוצ"ב, אולם הבי־אה להידרדרות ערכה של כל תפקי־שת האמהות.

באמונתה היא רואה את המקצוע הנעלה ביותר. היא מאמינה כי בתי ספר תיכונים באמריקה צריכים ל־כלול קורסים של ארבע שנים לטיפול בילד, כחלק מתכנית הלימודים ה־רגילה שלהם. הפלות מלאכותיות מזעזעות אותה. כמי שקדמה בבר־כה ילדים מאמצים בביתה, הציעה יוניס שרייוואר בשנה שעברה שכל אשה החושבת כמותה לגבי הפלות מלאכותיות, תיקח תחת השגחה ילד שהוריו לא רצו בו למשך שלוש שנים או עד שתימצא בשבילו מש־פחה מאמצת טובה.

אם לחמישה

נוסף להיותה אם מסורה לחמשה ילדיה: רוברט (18), מריה (16), טימותי (12), מארק (8) ואנתוני פאול (7), מקדישה היא חלק גדול מזמנה למען ילדים נחשלים. היא בת קנדי היחידה המבקרת בקביעות את אחותה המפגרת מבחינה שכ־לית, רוזמרי. כל קיץ מאז 1960, ל־הציא כאשר שימש בעלה שגריר ארה"ב בצרפת, נהגה לקיים מחנה נופש לילדים נחשלים, שיצא לו שם כ„מחנה שרייוואר".

יוניס קנדי שרייוור בחברת בעלה

מצטערת שלא נישאה מוקדם יותר

היא מסרבת לתנית לדברים הקט־נים להטריד אותה. ידידיה הקרו־בים מעידים עליה שהיא תוקפנית, אנרגטית, ובעלת מצב רוח מרומם תמיד. אנרגיה זו דרושה לה בחיים הפוליטיים התובעניים. כבת למש־פחה שראתה אח אחד, ג'והן, מגיע לנשיאות, ושניים אחרים, רוברט, ו־אדוארד, מסתדרים כסנטורים של ארה"ב — זוכרת היא את עצמה כלוהטת פעילה. שני מקרי הרצח ש־אירעו במשפחה, לא הפחיתו מהת־להבותה לפוליטיקה.

צערי היחידי „הוא שלא נישאתי קודם לסרג'נט שרייוואר. היא היתה בת 32 כאשר נישאו. הוא היה בן 38. עורך דין צעיר ונאה שנמנה עם מקבלי השכר של משפחת קנדי. הוא התוודע אל כלתו לעתיד במסי־בה, באמצעות אחותה קתלין.

למסיבותיה יצא שם בגלל האוירה הבלתי פורמלית שבהן. היא מערבי־בת זהות בין האורחים במסיבותיה, באותה קלות בה אחרים מערבבים משקים אלכוהוליים, כעדים אלה שהוזמנו לביתה. מספרים כי כאשה היה בעלה שגריר בצרפת, עוררה שערוריה כשהתעלמה מכל הגינונים וכללי הטכס המקובלים בצרפת. היא נהגה להזמין ילדיה לעבור במרוצה דרך החדר לקבלות פנים רשמיות, או להסתובב בין האורחים כשבידיהם מכוניות הצעצוע שלהם.

מילאה מקומה של ג'קלין קנדי —

לעתים קרובות מלאה מקומה של ג'קלין קנדי כמארחת בקבלות פנים רשמיות, כאשר היתה אשת הנשיא הנמנעת מתוך לעיל. מסיבה זו מר־גישה היא עצמה גם היום בבית ה־לבן כדג במים.

היא אינה נלהבת לרעיון שהאם תעבוד מחוץ לבית. אך לדעתה אין קריירה פוליטית מונעת מגבר להיות אב טוב.

חומרים כימיים במזון משומר לתינוקות

מאת סופרת „הארץ"

יש להימנע ככל האפשר מהוספת חומרים כימיים לשימורי מזון לתי־נוקות, ביחוד תינוקות בני 12 השבו־עות הראשונים של חייהם — זוהי אחת ההמלצות של ועדת מומחים ש־בדקה את התומרים השונים המוס־פים לשימורי מזון לתינוקות („דפים להורה", חוברת אוגוסט). הועדה חקרה את הנושא לפי בקשת האר־גון למזון ולחקלאות ליד האו"ם ואר־גון הבריאות העולמי, להגיש בקרוב הצעת חוק בתחום ייצור מזון לתי־נוקות ושיווקם.

נוהגים להוסיף חומרים כימיים למו־צרי המזון לתינוקות — כמו למוצרי מזון למבוגרים — כדי לשמר אותם, לשפר את טעמם או את צורתם. נוסף לכך, גם בחומרי־הגלם מהם מכינים את המזון — ירקות ופירות — דבו־קות לפעמים שאריות של חומרים כי־מיים רעילים, שנועדו להדביר חר־קים ושאר מזיקים.

האין בחומרים אלה משום סכנה לבריאות הפעוטות הניזונים מהם? — הועדה טוענת, כי אמנם שאלות אלו תופשות גם לגבי מזון למבו־גרים, אולם יש יסוד להניח שתינו־קות רגישים יותר ממבוגרים להש־פעה המזיקה האפשרית של חומרים אלה, משום שמנגנוני ההגנה העצ־מית מפותחים אצלם פחות.

עם זאת אמרו המומחים, כי לא תמיד ניתן למנוע הוספתם של חומ־רים כימיים למזון התינוקות. ההוספה מוצדקת אם נועד החומר הכימי להא־ריך את זמן השימוש במזון, מאפשר עיקור מתאים או פיזור דק של החל־קיקים, או מקנה למוצר את הסמיכות והמרקם הרצויים. אולם אין להו־סיף חומר כלשהו במטרה למשוך את עיניה של האם ותחושות הטעם של חיכה. בין חומרים אלה מונה הועדה אפילו מלח וסוכר.

כן ממליצה הועדה לבדוק, באמ־צעות חיות־ניסוי צעירות מאד, אם אין החומרים הכימיים ארסיים. רק אם הוכח, כי אינם ארסיים מותר להוסיפם לתכשירי המזון. בהכנת שימורי ירקות ופירות, יש להשתמש, במידת האפשר, באלה שלא ניתן להם טיפול במדבירי מזיקים. אין להוסיף חומרי צבע לשימורים.

אשר לחומרים המייצבים ומעבים את המזון — אי־אפשר אמנם להי־מנע לחלוטין מהשימוש בהם, אך יש להגביל את השימוש רק למע־טים מהם (לציטין, למשל). אין צו־רך להוסיף נותני טעם וריח כלשהם. להמלצה זו נודעת גם מגמה חינו־כית, הגורסת שיש לחנך את הילד לאהוב את טעמם וריחם הטבעיים של המאכלים.

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר
"ר י מ ו ן"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת, פיקוח ממשלתי

מכירה מיוחדת של עודפי EXPORT
מיטב דגמי יצוא קיץ/סתיו 1972/3 מפריז
שמלות, חליפות, חליפות־מכנסיים, מערכות — „שורטס", חולצות וכו'.
הכל במחירים מיוחדים.
בוטיק „אופנת סריגה" לגברות
רח' הגרא 5 בתחנה המרכזית
הכניסה מחניון אילון ע"י בית הדר.
פתוח כל יום מ־8.00 עד 15.00, ביום ד' עד 18.00.
המכירה בסיטונות וליחידים.

תינוקך שמח וחייכן הודות לטפול בפנאטן-קרם.

קרם העור הרך והעדין השומר על נקיון העור ובריאותו.

פנאטן קרם - הקרם שכל אם באירופה מכירה לו תודה.

פנאטן קרם להשיג בכל בתי המרקחת

יבואן — ב.ב. פרמה בע"מ.
מפיץ בלעדי —
סלומון, לוין, אלשטיין — חיפה

כותבים לנו

נופש לאלמנות צה"ל

אחרי שקראנו את הכתבה „אל־מנות המלחמה אורחות קיץ בקיבו־צים" („לאשה ולבית" 31.7) מאת מרים מרח, הננו רואות לנכון לתקן מספר דברים היות ואנו היינו בין המרואיינות. הנופש בקיבוצים הוא מפעל יפה ומתוה של רצון טוב של קיבוצים ומועצת הפועלות גם יחד. קיבוצים רבים משתדלים להנעים את שהותנו והמארחים מעמידים לר־שותנו חדר, כיבוד, תשומת לב וחום.

מפעל זה יפה ומבורך. אך אין הוא יכול לבוא במקום נופש הב־ראה בבתי ההבראה שם יש בידוד שחסר לנו כל השנה וביחוד מפגש עם אנשים שונים תופש מחולט לנמנע כרצוננו.

משקים אחדים פתרו את בעיית שחרור האם מילדיה למשך הנופש על ידי שצירפו את הילדים לחברת ילדי המשק, ואולם משקים אחרים לא חשבו כלל על בעיה זו והילדים היו צמודים לאם משך כל היום והערב ולא היה להם מגע כלשהו עם ילדי הקיבוץ. זה היה קשה מאוד לאם ולילדים גם יחד. משום כך, לא היה זה לאם נופש כלל, כי אם שינוי מקום, למקום זאת, נצטער מאוד אם התקבל הרושם שאנו כפו־יות טובה ומרגישות מקופחות. להי־פך, אנו מעריכות מאוד את המפעל היפה, מודות למועצת הפועלות ול־קיבוצים המארחים ועל כן ראינו לנחוץ להעמיד את הדברים באורם הנכון.

חמש אלמנות צה"ל
(השמות והכתובות שמורים במע־רכת)

נחדל לדבר על עבודה שווה

למאמרה המעניין של הגב' לאה פורת „האם קיימת עבודה שווה" („לאשה ולבית" 14.8), נדמה לי שהגיע אכן הזמן שנחדל מלדבר על עבודה שווה. ניתוח עיסוקים ה־קובע מה ערכה של כל עבודה, כפי שמביאה זאת גב' פורת בשם המכון לפריון עבודה, הוא המודד היחידי האובייקטיבי היכול לקבוע ערכה של עבודה התשלום הראוי לה. כל יתר הדיבורים על „שוויון" הם דיבורים בעלמא. ונדמה לי שיש לנו עתה ככה עסקניות המנצלות את בעיית שכר הפועלות כסוס פוליטי שעליו לרכב עליו ליעד שהן הציבו לעצמן.

מיכל לרון
הרצליה

האם נהג המונית נחות?

בקשר לרשימתה של גב' חנה בבלי במדור „נמוס ונוהג" („לאשה ולביות" 16.8) על הנושא: „האם יושבים על יד נהג מונית?" — עלי לציין כי כל נהג מונית בארץ נעלב כאשר בנסיעה מיוחדת מסרב הנוסע לשבת על ידו ונכנס פנימה כדי לש־בת בספסל האחורי. הדבר נותן לנו, נהגי המוניות, הרגשה כאילו היינו יהודים ואין לשבת על ידינו על ספסל אחד. אני מסכים שבחו"ל הד־בר שונה.

צבי לרר

משלחת סקר של נשי מזרחי ארה"ב תבדוק פרויקטים להשקעה

מאת סופרת „הארץ"

נשי מזרחי בארה"ב, רוצות ללמוד את הבעיות והצרכים המשתנים של הארץ. לכן, החליטו לשלוח לכאן משלחת בת 20 חברות שתגיע בחודש אוקטובר לשם סיורים וביקורים במ־קומות שונים בארץ וללמוד ממקור ראשון, של הבעיות החינוכיות־סוצי־אליות, קליטה ועוד.

יו"ר הוועד הפועל של האירגון בישראל הגב' דבורה רבינוביץ וסגן הנשיאה של הארגון בארה"ב הגב' בלהה גיטלמן אמרו לי שאחרי עש־רות שנים של פעולות האירגון בארץ, הגיע הזמן לעשות בדק־בית יסודי במגמת הפעולות האלה. מזה זמן מה חשות הן, למשל, שאין טעם רב להשקיע בבתי־ספר חקלאיים שכן הנוער נמשך כיום אחרי מקצועות אחרים. מכאן, שיש צורך גדול יותר להשקיע בבתי ספר תיכוניים־מקצו־עיים.

צורך אחר שלא עמד עליו לפני שנים הוא מתן מסגרת לבני הנוער בשעות אחרי הצהרים. מכאן שיש להשקיע בבניית מועדונים. גם בנו־שא קליטת עולים, הבעיות של היום אינן דומות לבעיות של פעם ויש למצוא את האיזון המתאים בין הצו־רך לקלוט את העולים ולהעניק להם תנאים טובים סמוך לבואם, אך בלי ליצור הרגשת קפוח אצל הישרא־לים.

ארגון נשי מזרחי מחזיק ב־11 מוסדות ומרכזים ברחבי הארץ, הגב־דלים מאהרים בחינוך המסורתי־דתי שניתן בהם. הידועים שבהם בתי צעירות מזרחי בתל־אביב בירושלים, בחיפה, ובאר שבע, כפר הנוער בפתח־תקוה כפר בתיה, מרכז קהי־לתי בחיפה ועוד. כמעט כל המוס־דות הוקמו בתחילה למען עולים ועולות חדשים, אך במשך הזמן שי־נו את היעד ופתחו את הדלתות בפני אחרים. שינוי אחר הוא בתוכן ה־מוסדות. בתי צעירות מזרחי היו בת־חילה בתי־ספר מקצועיים בהם רכשו התלמידות מקצועות שימושיים ב־קורסים קצרים. עכשיו אלה בתי־ספר מקיפים ארבע שנתיים, שלומדים בהם הן לימודים עיונים והן לימודים מקצועיים כשמגוון המקצועות הנל־מדים הרבה יותר רחב מאשר בעבר. בסיום הלימודים אפשר לגשת לבחי־נות בגרות ולקבל תעודת בגרות.

אירגון נשי מזרחי בארה"ב כולל 50,000 חברות אשר למרות היותן דתיות, אין להן כל זיקה מפלגתית למפד"ל כפי שרבים חושבים בטעות. התורמות היהודיות מאמריקה איתנות בדעתן שכל דולר היוצא מכיסן ילך אך ורק לצרכי חינוך, קליטה וסעד ולא לקרן הבחירות של המפלגה. מסיבה זאת הן גם אינן מוכנות ל־התמזג עם אירגון נשי הפועל המז־רחי בארץ.

היבואן: יוסף טוינה בע"מ
ברזילי 5 ת"א טל. 611615

רשימת החנויות:
תל-אביב: נעלי ארז, רח' דיזנגוף 118. נעלי בני, דיזנגוף 168. נעלי ברסקי, דיזנגוף 91. נעלי יפית, רח' דיזנגוף. נעלי אקסטרה, בן יהודה 13. נעלי לאפיים, מלך ג'ורג' 9. נעלי הדה, אבן גבירול 30. **חיפה:** נעלי מזל, החלוץ 36. נעלי נופים, הרצל 19. נעלי אמרי, החלוץ 42. נעלי בקפי, הרצל 5. **נהריה:** נעלי דינה, געתון. **באר-שבע:** נריצר יוסף, שדרי קקיל 119. **אשדוד:** נעלי דורין. **אילת:** נעלי אפרת. **ראשון לציון:** נעלי אריה. **אשקלון:** נעלי לילי. **ירושלים:** חנות פנינה, הפועלים 12.

מרק עם גזרה

מרק פטריות
טעים ביותר.
אחד מסדרת
המרקים המובחרים
של
telma

בינג-ליניאל

תודה לך מר יעקבי... עשית לי חיים קלים.

מר יעקבי מייבא מוצרים רבים שנועדו להקל עלייך ולחסוך לך הרבה זמן. מוצריו של מר יעקבי יעזרו לך לחדש את ביתך ולשמור על נקיונו, ללא עבודה מיותרת. הנה דוגמאות אחדות:

הרפיק
פתרון מעודד לניקוי הנוחיות
הרפיק הוא פתרון מעודד מפני שאינו משאיר לך כל עבודה. את מפזרת הרפיק באסלה בערב — ובבוקר עליך רק לשטוף. הרפיק מלבין, מחטא, מנקה ומשדה אודות רענות.

מין ספריי
לחידוש רהיטי פוליטורה.
את מתיזה — והחומר חודר עמוק לתוך העץ. את מבריקה במטלית רכה וחסל. מין ספריי מגן על הרהיט ומוסיף לו יופי וברק.

וינדולין ספריי
וינדולין ספריי לניקוי שמשות תוך שניות
את מתיזה וינדולין על השמשה ומנגבת מיד. זה כל אשר עליך לעשות כדי לקבל את השמשה הנקיה ביותר שראית מעודך.

זברה
זברה מנקה כיריים ותנור תוך שלוש דקות
את מתיזה זברה על הכיריים ובתנור. תוך 3 דקות מתפרק השומן והלכלוך. אח"כ עליך רק לנגב במטלית לחה.

למר יעקבי עוד עשרות מוצרים מצוינים. תמצאי פרוט מלא במדריך למוצרי ניקוי ולמוצרי עזר בבית. דרשי אותו חינם בחנות. את המוצרים ניתן להשיג בכל בתי הכל־בו, בסופרמרקטים למיניהם, שק"ם, חנויות לצבעים וכלי בית ופרפומריות.

יבואנים: יעקב יעקבי ובניו בע"מ, החשמל 1 ת"א, טל. 62 15 65

J.S

פרסום אי.קי.

هكذا من الأصل

مكزا من الأمل

מלגזות * מנופים * מנועים * גנרטורים

סיכויים טובים להחכרת ציוד בישראל

החכרת ציוד תעשייתי תאפשר חסכון כספי ניכר ותסייע להתרחבות מפעלים

קיימים סיכויים טובים למדי לפיתוח שיטת החכרת ציוד תעשייתי בארץ — זוהי אחת המסקנות שאליה מגיע מחקר של המכון לפריון העבודה והייצור שנערך על ידי הכלכלנים אורי פת־אל ועגת מושקוביץ. מבדיקת אפשרויות וכדאיות יישום השיטה בישראל מסתבר כי נושא ההחכרות הפיננסיות נמצא כיום בשלבי התפתחותו הראשונים בישראל. בעוד שבמשקים המערביים המפותחים החלה ההחכרה ל־התפתחו לאחר מלחמת העולם השניה, הרי בישראל הוקמו החברות הראשונות רק בשנים האחרונות. אולם ניתוחי הכדאיות המפורטים שנערכו מצביעים על כך שחכירת ציוד יכולה להיות כדאית עבור מפעלים רגילים ומוצרים (שאינם נהנים מפטור על המכס) גם אם חברת ההחכרה אינה נהנית מתמריצים.

המחקר מצביע גם על יתרונותיה המשקיים של שיטת החכירה בתנאי הארץ, שהם חסכון ריאלי במטבע זר, הגברת קצב ההשקעות במכונות ובציוד וקיצור משך הזמן הנדרש להקמתם ולהתרחבותם של מפעלים.

חכירה פיננסית — מהות השיטה ויתרונותיה

החכירה הפיננסית באה לאפשר לחברות להשתמש בציוד, ועם זאת להמנע מלהשקיע את מלוא מחיר הרכישה של הציוד בעת קבלתו לרשותן. הציוד ממומן ונרכש בידי חברת החכרה (לפי דרישות החברה המעוניינת בציוד), המעמידה אותו לרשות החברה היצרנית תמורת דמי חכירה, המכסים את החלק היחסי של מחיר הציוד שהחברה היצרנית חייבת לשלם, רבית על ההון המושקע, ורווח.

בהשוואה לרכישת ציוד באמצעות הלוואות, השגת מימון באמצעות חכירה פיננסית פשוטה בהרבה. בין יתר יתרונותיה של השיטה בתחום המימון ניתן לציין את היתרונות שלהלן:

א. החכירה מאפשרת מימון מלא של השגת הציוד, בעוד שלקיחת הלוואה למימון רכישתו, עלולה להוות רק אחת מסויים ממחיר הציוד.

ב. הבטחונות והערבויות הנדרשים לביצוע עיסקת ההחכרה, קטנים בהרבה מאלה הנדרשים לקבלת הלוואה.

ג. החכירה אינה מגבילה את החברה החוכרת מלקבל הלוואות נוספות או לבצע עיסקות חכירה נוספות, בעוד שהלוואה כולל בדרך כלל הגבלות כאלו.

ד. חכירה אינה נרשמת כהתחייבות במאזנה של החברה החוכרת, בעוד שהלוואה נרשמת.

ה. שער הרבית הכלול בעיסקת החכירה הוא סמוי, בעוד שבמקרה הלוואה הוא מצויין במפורש. לכן חברה המעוניינת להסות את מצבה הקשה בשוק האשראי, נוטה לחתום על חוזה חכירה פיננסית במקום לרכוש את הציוד בעזרת הלוואה.

ההחכרה הפיננסית בישראל

ההחכרות הפיננסיות בכלל, ושל ציוד תעשייתי בפרט, נמצאות כיום בישראל בשלבי פיתוחן הראשונים. במשקים המערביים המפותחים החלה ההחכרה להתפתח לאחר מלחמת העולם השניה, ואילו בישראל הוקמו החברות הראשונות רק בשנים האחרונות. גם מבחינת היקף העיסקות קיים עדיין פיגור רב אחר המקובל בארצות אחרות.

מבין הענפים השונים שבהם קיימת החכרה פיננסית, ענף הרכב הוא הענף שבו ההחכרה היא המפותחת ביותר. בענף זה הוקמו החברות הראשונות להחכרה. מרביתן של חברות אלה צמוד לסוכנויות המייבאות רכב, והן מתמחות בהחכרת סוגי הרכב הנמכר בידי הסוכנויות שלהן הן צמודות.

ענף אחר שבו נפוצה ההחכרה בישראל הוא ענף המחשבים. מרביתם של המחשבים הגדולים המצויים כיום בישראל במוסדות ובמפעלים הם על בסיס של שכירות או של החכרה.

התפתחות שיטות השכירות וההחכרה בענף המחשבים נעוצה בגורמים אחדים שהעיקריים שבהם הם, אלה: סכום ההשקעה הגדול יחסית הנדרש לקניית מחשב; הסיכון הרב הכרוך בבעלות על ציוד החשוף להתיישנות כלכלית מהירה הנובעת מחידושים טכנולוגיים; מדיניות חברות המחשבים בתקופות מסויימות בעבר שאסרה מכירת ציוד, וכדומה. בהחכרת ציוד תעשייתי פועלות חברות בודדות, ובשלב זה הן נמצאות בראשית דרכן והיקף עסקיהן מצומצם.

הסיבות לפיגור בישראל

ההתפתחות האיטית של ההחכרה בארץ נעוצה בסיבות רבות ושונות, ולמרות שהגורמים לפיגור בפיתוח הנושא בארץ שונים באופיים, ניתן להכלילם בשלוש קבוצות:

א. הסבות מוסדיות הניתנות לרוכשי ציוד (שהינן פועל יוצא ממדיניות הממשלה בתחום הכלכלי) ואינן ניתנות לחוכרי ציוד.

ב. גורמים כלכליים הנובעים מאפייניו של המשק הישראלי, כגון: פיחותים, עליית מחירים ושערי רבית, וכדומה.

ג. גורמים פסיכולוגיים (לא כלכליים) הנובעים מאופיים ומדעותיהם הקדומות של החוכרים הפוטנציאליים.

ידיעתם של גורמים אלה, מהווה בסיס לשינוי המצב הקיים.

בדיקת הכדאיות

ניתוח הכדאיות של חכירת ציוד, בהשוואה לרכישתו בעזרת הלוואה (מנקודת ראותו של המפעל המעוניין בשימוש בציוד), מביא למסקנות הבאות:

א. חכירת הציוד תהיה כדאית למפעלים רגילים ומוכרים (הדבר אמור במפעלים מוכרים שאינם נהנים מפטור על המכס) בכל שלושת האזורים המוגדרים בחוק לעידוד השקעות הון, וזאת לאור ההנחה שעיסקת החכירה תוצע להם על ידי חברת החכרה שאינה נהנית מתמריצים כלשהם.

ב. חכירת הציוד תהיה כדאית גם למפעל מאושר באיזור ג' (בנוסף למפעלים שהוזכרו בסעיף א' לעיל), וזאת לאור ההנחה שעיסקת החכירה תוצע על ידי חברת החכירה שתהנה מתמריץ.

היתרונות מנקודת ראות כלל-משקית

לשיטת ההחכרה הפיננסית יתרונות גם מנקודת ראות כלל־משקית. ההחכרה מאפשרת הגדלת הניצול של הציוד במשק, קיצור משך הזמן הנדרש להתרחבותם של מפעלים, וחסכון ריאלי במטבע זר.

אחת הדרכים שבהן מושגת הגברת הניצול של הציוד המצוי במשק היא — החכרת ציוד משומש. רוחי עתם של מפעלים מרכישת ציוד משומש ממפעלים אחרים בגלל חשש שתתעוררנה בעיות באחזקתו, מביאה לקיצור משך חייו הכלכליים של הציוד, למרות שמבחינה טכנולוגית הציוד עדיין תקין ומתאים לשימוש. על חשש זה ניתן להתגבר לעיתים על־ידי החכרתו של ציוד משומש, לאחר שעבר תהליך שיפוץ, שכן חברת ההחכרה יכולה לספק שירותי אחזקה לחוכר במקרה של קילקולים.

קיצור משך הזמן הנדרש להתרחבותם של מפעלים, מושג בעיקר בכך שבטל הצורך בהשגת הלוואות לרכישת ציוד. משך הזמן הנדרש מהרגע שחברה מחליטה לחכור ציוד ועד לשימוש בו, קצר יותר בהרבה ממשך הזמן הנדרש מקבלת ההחלטה על רכישת הציוד ועד לשימוש בו.

החסכון במטבע חוץ נובע בדרך כלל מיתרונות לגודל ברכישה ציוד. חברת ההחכרה הרוכשת ציוד בהיקף גדול, בהשוואה למפעל בודד, נהנית מעמדת כוח חזקה יותר כלפי ספקי הציוד. היתרונות הכרוכים בכך יכולים להתבטא בקבלת הנחות על מחירי הציוד, ובמתן העדפה במועדי האספקה. תופעה מקובלת יותר היא הכוונתן של חברות אלה על ידי משרד האוצר לניצול מקורות אשראי במדינות המעניקות אשראי בתנאים נוחים לישראל.

ספם
תעשיה הידראולית בע"מ
פתח־תקוה, דרך ז'בוטינסקי טל. 911688

ייצור והרכבת
מהפכים הידראוליים למשאיות
יבוא והרכבת
מנופים FOCO למשאיות
מתקנים הידראוליים
ויחידות כח
במלאי

מנוף FOCO 303 מומנט הרמה 5.8 טון/מטר
מנוף FOCO 8000 מומנט הרמה 8 טון/מטר

לכשר הרמה שונה - עם מנועי בנזין,גז,דיזל וחשמל
הרכבה וייצור חלקי מקומיי

המשביר המרכזי
האגף הטכני
המחלקה לקלארקים,תל אביב

כח של פלדה
VOLVO PENTA

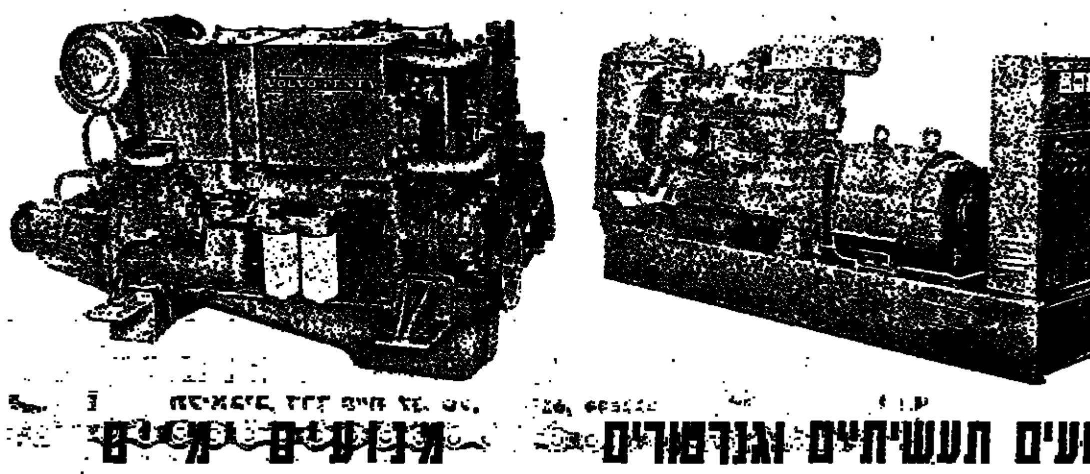

מנועים תעשייתיים וגנרטורים

מנועים: מותאמים לעבודה מאומצת. לחקלאות (שאיבת מים), לתעשייה, למחצבים ועוד. מ־48 כ"ס עד 220 כ"ס ב־1500 סיבוב לדקה.

גנרטורים: מ־35 קווי"א עד 185 קווי"א (K.V.A.) לעבודה ממושכת.

אספקה גם מהמלאי

מנועים ימיים

המנוע הידוע בעולם המצטיין במשקלו הקטן — יחסית לתפוקתו — ובכושר עמידתו בתנאים הקשים ביותר.

מבחר גדול של מנועים — מ־10 כ"ס ועד 400 כ"ס.

המנוע לכל דרישה: לדייג, סירות מירוץ, יכטות ועוד.

אספקה גם מהמלאי

פרטים נוספים בחברה.

VOLVO PENTA

מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
המחלקה למנועים וטרקטורים
תל־אביב, רח' קרליבך 25 טל: 289191

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
מפיצי HYSTER בישראל

מלגזות הרמה
מתוצרת HYSTER

מלגזות עם אופנים מלאים, כשר הרמה עד 6,800 ק"ג.
מלגזות עם אופנים פניאומטיים, כשר הרמה עד 28,100 ק"ג.
- תמסורת Power Shift — "מונוטרול"
- 2 מהירויות להרמת המטען
- תושבת מרותכת. יחידה אחת בעלת עמידות גבוהה לפתול.

מכירה ▪ שרות ▪ חלקי חלוף

משרד ראשי
אזור תעשיה חדש, חולון
רח' מנור 8 טל. 858125

סניף חיפה
שד' ההסתדרות, מפרץ חיפה
טלפון: 729161 ת.ד. 10097

הפתרון-DEMAG

הפתרון לתובלה פנימית
על כל צורותיה
הציוד היעיל והמשוכלל
של חבי DEMAG

גלגלות חשמליות
מ־125 ק"ג — 63 טון
מערכות מונוריל
עגורני זרוע
עגורנים
מתקני הרמה בואקום
מגנטים להרמה
חופנים

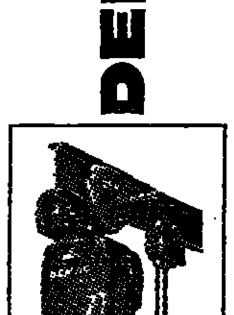

אביזרים לעגורנים
ציוד להספקת זרם
חלקים מכניים
וחשמליים לעגורנים
מנועים חשמליים
מנועי מעצור חשמליים
במות שרות

מלגזות חשמליות
JUNGHEINRICH AMEISE
חלקי חילוף אורגינליים
שרות ואחריות

הוד־טר

לכבוד הוד־טל. חברה לשיווק, ייצור ושרותים בע"מ ת.ד. 2085 ת"א טל. 225497
אבקשכם להמציא לי חומר נוסף, קטלוגים, פרוספקטים וכו'.
שנציגכם יבקר אותי בנושא ______
שם ______ משפחה ______
כתובת ______ טלפון ______ שם המפעל ______ התפקיד ______

לראשונה מלגזה חשמלית המאחדת את כל היתרונות:

- עוצמה המשתווה למנוע שריפה.
- הפעלה — עד 2 משמרות רצופות.
- כושר תימרון מירבי — רדיוס סיבוב חיצוני 1.65 מ'.
- מהירות הרמה גבוהה — עד 0.55 מ' לשניה.
- כושר טיפוס — עד 28°.
- מהירות נסיעה גבוהה — עד 17 קמ"ש.
- גישה מצויינת ללוח הבקרה ולכל מרכיב.
- טיפול נוח ומהיר.
- מצברים לבחירה 36 / 48 / 72 / 80 וולט.
- מיישרי זרם SCR.
- הוצאות תפעול נמוכות ביותר.
- נוחות מירבית למפעיל.

3 דגמים בעלי כושר הרמה:
1,500, 2,000, 2,500 ק"ג במרכז עומס 500 מ"מ.

פרטים נוספים אצל מפיצי מלגזות קטרפילר טאומוטור בישראל:

Caterpillar and ⊕ are trademarks of Caterpillar Tractor Co.; Towmotor is a trademark of Towmotor Corporation.

YOUR CATERPILLAR & TOWMOTOR LIFT TRUCK DEALER

אליעזר סקר בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 33, ת.ד. 91, טל. 04-641704

פרסום שפי

מלגזות * מנופים * מנועים * גנרטורים

מנועי ההנעה של מתקני הרמה

יש לצייד מתקני הרמה באביזרים מתאימים

מאת מהנדס רם טלמור

במאמר הקודם במדור זה הדגשנו כי על מנת להבטיח את אורך החיים של הגלגלת ההרמה החשמלית יש לבחור אותה לפי התקן התדיש של ה־FEM, כשהבחירה נעשית לפי האחוז מהעומס המכסימלי המורם בממוצע ע"י גלגלת ההרמה ולפי שעות העבודה נטו ביממה שהגלגלת עובדת.

במאמר זה נתאר את המנועים החשמליים המשמשים כמנועי ההרמה בגלגלות החשמליות וכמנועי הנסיעה של הגלגלות ושל העגורנים. ממנועים אלו, להבדיל ממנועים אחרים, נדרשת עמידה במספר בתחלות בזקה גדול, וכן כי יגיעו לסיבוביהם המירביים בהדרגתיות.

מקדם העמיסה

אין די לבחור את המנוע רק לפי ההספק הנדרש ממנו אלא יש לבדוק גם את מקדם העמיסה שלו. כאמור מנועים רגילים פועלים בדרך כלל ברציפות תקופת זמן כחצי שנה, מספר שעות ואפילו 24 שעות ביממה. הם יכולים לפעול 24 שעות בהספק נומינלי קבוע.

אם לעומת זאת, נדרש מהמנוע להתחיל ולהפסיק בתדירות גדולה, כפי שנדרש ממנועי הרמה ונסיעה בעגורנים, או במקרה שהם פועלים מספר דקות בלבד ואח"כ עומדים לתקופה ארוכה, אפשר לקבל מאותו המנוע הספק נומינלי יותר גדול. כתוצאה, מנוע שמתוכנן לעבודה בהפסקות אי אפשר להעמיס באופן רצוף בהספקו המקסימלי.

לקביעת דרוג המנוע, כלומר את מקום העמיסה, יש לבדוק פרק זמן שירותי של 10 דקות. אם בתקופה זו המנוע אינו עוצר כלל, יהיה מקדם העמיסה 100%. בכל מקרה אחר מסכמים את סה"כ הדקות מתוך העשר שבהן המנוע עובד והיחס בין סכום זה ועשר הדקות, באחוזים, הוא מקדם העמיסה.

כמובן שלעתים קרובות אין אפשרות לחשב במדויק את מקדם העמיסה. במקרה זה יש לבחור אותו לפי התנאים הגרועים ביותר הצפויים. אולם ברור שרוב המנועים במתקני הרמה מועמסים בהפסקות.

כמנועי „דמאג" מתוכננים או לעומס רצוף (מקדם עמיסה 100%) או לעמיסה מופסקת (מקדם עמיסה 60% או 40% או 20%). לפוף מנוע עם מקדם עמיסה 100% שונה מלפוף מנוע עם מקדמי העמיסה האחרים. המבנה של המנועים זהה, מלבד בקוטר ואורך ציר היציאה. למנועים לעמיסה מופסקת יש ציר יציאה מחוזק במיוחד.

בנית המומנט

על מנת להגדיל את התפוקה ולזרז את תהליכי הייצור רצוי שמהירויות ההרמה והנסיעה תהיינה גדולות ככל האפשר. היכן שהעגורנים משמשים לעבודות הרכבה הדורשות מהירויות קטנות מאד, ניתן לקבל את מנועים הנסיעה „דמאג" עם לפוף כפול ביחס מקסימלי של 1:4. או בכידה הדרוש יחס יותר גדול ע"י חיבור בטור של שני מנועים כשביניהם יש תמסורת נוספת. בעזרת סידור זה ניתן לקבל יחסי תמסורת עד 1:500.

בגלגלות ההרמה של „דמאג", בעזרת שני מנועים בטור, יש יחס קבוע של 1:10 בין המהירות הראשית והמשנית.

כשהנסיעה מתחילה, או נפסקת, והעומס תלוי על הוו, חשוב כי הוא לא יכנס לתנודות לא רצויות אשר יכולות לגרום לו נזק או אפילו לפגוע בחיי אדם. במנועים המיוחדים של „דמאג" למטרה זו מומנט האינרציה של הרוטור גדול במידה על מנת שזמן התנעה או העצירה יגדל, כך שלמרות שהמנוע הוא מנוע כלוב, התנעתו או עצירתו הדינה מדורגה. פרט שמגדילים את מומנט האינרציה של הרוטור עצמו, במנועי „דמאג" דיסקת המעצור היא חלק מהרוטור, ומומנט האינרציה שלה מתווסף לזה של הרוטור.

בלימת הנסיעה

ברור לכל כי כל מערכות ההנעה העגורנים חייבות להיות מצויידות בסידורי עצירה. שלוש הן אפשרויות העצירה של המנועים.

א. בעזרת אלקטרומגנט הפועל על דיסקת מעצור המחוברת על יציאה שניה של מנוע.

ב. בעזרת אלקטרומגנט המפעיל מעצור לחיים הפועל על תוף עצירה המורכב של ציר היציאה של המנוע.

ג. בעזרת מעצור הבנוי בתוך המנוע ומנצל תנועה אורכית של הרוטור המתקבלת בגלל מבנהו הקוני.

ככל מערכת עצירה, גם את שלושת האפשרויות הנ"ל יש לבדוק מפעם לפעם ולכוון במידת הצורך. החסרון של אפשרויות א' וב' הוא ששתיהן משתמשות במערכת חשמלית־טכנית נוספת לצורך העצירה. כלומר אפשר לאמר כי בעוד המערכת העצירה וההנעה באפשרות ג' מורכבת מרכיב אחד, מערכות א' וב' מורכבות משני רכיבים ובהתאם, גם ההתנהגות לתקלות ולשרות כפולה.

באפשרות ב' משתמשים בעיקר לעצירת מנועי הרמה של גלגלות עגורנים כשהעומסים הם מעל 30 כוח סוס. עגורנים כאלו מרימים עומסים של 20 ומעלה טון או שמותקנים בבתי יציקה וכדומה.

באפשרות ג' המנוע הוא בעל רוטור קוני, ובהתאם כמובן גם הסטטור. בגלל הקוניות של הרוטור בזמן ההתנעה פרט לתנועת הסיבוב הנוצרת, נוצר גם כוח מקסימלי הדוחף את הרוטור לאורך צירו בתוך הסטטור. אם מחברים לציר המנוע דיסקת עצירה ולסטטור את טבעת עצירה, הרי בזמן התנעת המנוע הנתקה השתיים, ובזמן הפסקת המנוע קפיץ נגדי ילחצן והמנוע יעצר. מערכת זו פשוטה בהפעלה ובליון. דיסקת העצירה משמשת גם כמניפת האיוורור של המנוע.

טבעת העצירה יכולה להיות שטוחה או קונית, ודיסקת העצירה כבדה או קלה. בהתאם לכך יש בידינו 4 אפשרויות שונות. לנסיעת עגורנים נבחר תמיד בדיסקת עצירה כבדה (מומנט אינרציה גדול יותר) וטבעת עצירה שטוחה (מומנט עצירה קטן יותר) על מנת להבטיח את הפעלה החלקה של העגורן.

בהתאם לכך אנו רואים כי על מנת לענות על הדרישות המפורשות ומיוחדות של מתקני ההרמה יש לציידם באביזרים המתוכננים ומיוצרים במיוחד עבורם.

מיותר לחזור ולהדגיש כי מנוע שישרת בהצלחה משאבה ישרת טוב גם בעגורן. הלקוחות של העגורנים חייבים להקפיד בדרישותיהם בעת רכישת עגורן על הציוד הטכני ממש כשם שהם מקפידים ובוחרים ברכישת הציוד המיוצר עבורם מוחות לעגורן. ולטווח ארוך מהעמדת דרישות אלו יצא הפסדם (בגלל מחיר מעט יותר יקר) בשכרם.

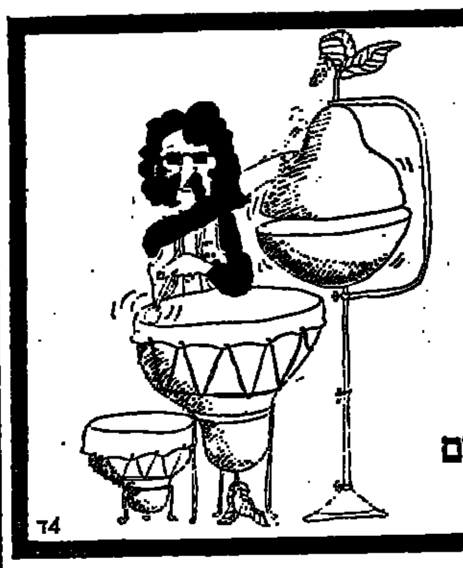

בסביון
להשכיר לדתיים בלבד
בית מרוהט 2 חדרי שינה וכו'.
לפנות טלפון 751539 (פרט לשבת) בשעות 11—8 6—3

גנרטורים למאור וכח

עם מנועי בנזין או דיזל
מכירה • השכרה • שרות
רשת שרות ארצי
SHATAL שטל
ENGINEERING WORKS LTD. מפעלי הנדסה בע"מ
גבעתיים, מרכז המלאכה, כורזין 5
ת.ד. 849, טלפון 742977

מוצרי הנעת נוכונות

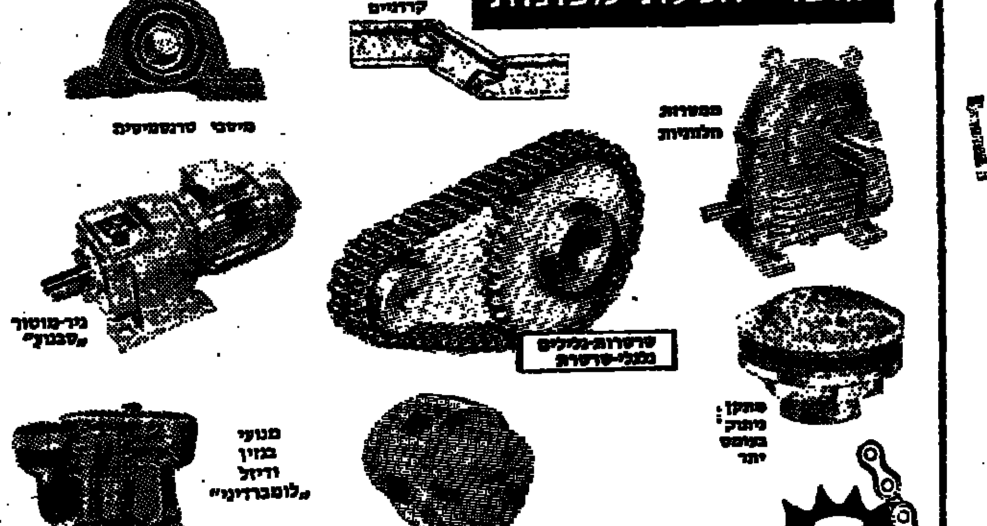

בנוש בע"מ
תל-אביב, דרך פ"ת 37, טל. 613477, 612844

מנופים ועגורנים
J. אנג 1745
הובלה
ותובלה פנימית

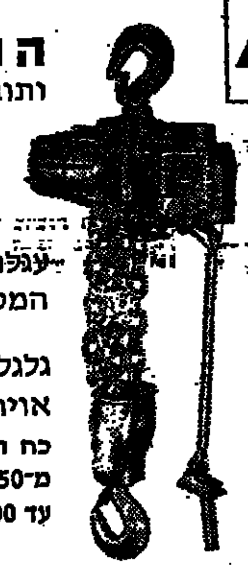

עגלות לכל המטרות
גלגלות הרמה
אויר (PNEUM.)
כח הרמה
מ־250 ק"ג
עד 25,000 ק"ג
מפעל מתכת מסגרת בע"מ
אזור התעשיה חולון
רח' הפלד 17, טל. 842366

דיזל־אינז'קטור בע"מ
תקון ושרות למשאבות דלק ומרססים למנועי דיזל

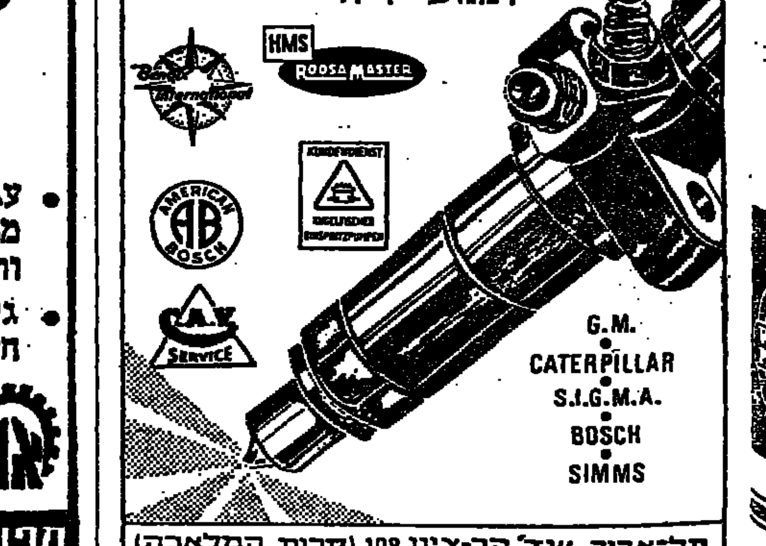

G.M.
CATERPILLAR
S.I.G.M.A.
BOSCH
SIMMS
תל־אביב, שד' הר־ציון 108 (קרית המלאכה)
טל. 826675
מ.פ. בע"מ

• עגורנים, מתקני הרמה ותובלה פנימית.
• גלגלות חשמליות
מפעל מתכת אריה הופלד בע"מ
הרצליה ב' אזור התעשיה
טלפון 932360

שאיבת בטון
1. משאבה בעלת זרוע ארוכה (30 מטר)
2. בעלת זרוע (20 מטר)
צור־הכרמל" בע"מ חברה לבנין והשקעות חיפה
רחוב לאון בלום 20/4 (רמת־הדר) טלפון 04-86632
ברכז — אשר מימון, טל. בבית 04-253996

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 6/72...

בענין: צוואתה של המנוחה רחל אורנוביץ' לבית ציף, ת.ז. 6411954 מרח' ירושלים מס' 55 בני־ברק.

המבקשת: בתיה גרוס מרח' ירושלים מס' 55 בני־ברק, מיוצגת ע"י ב"כ עוה"ד א. בן־אפרים ו/או ח. א. כדורי, מרח' רמחיל מס. 4 ת"א.

להוי ידוע, כי המבקשת הגישה לבית המשפט, בקשה למתן צו קיום צוואתה של המנוחה.

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא יתנן צו קיום צוואתה של המנוחה רחל אורנוביץ לבית ציף, שאם לא כן יגש בית המשפט לתת צו קיום הצוואה כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 3284/72

בענין: עזבון המנוחה גוטנטג רגינה ז"ל, ת.ז. 3/048556, מרחוב שמעון התרסי 9, ת"א, שנפטרה בבי"ח תל־השומר, ביום 22.10.1971 (ג' חשון, תשל"ב).

המבקשים: 1. גוטנטג אברהם מרחוב שמעון התרסי 9, תל־אביב, 2. גרשט מרדכי (מוטל) קיבוץ גבעת השלושה, שניהם ע"י ב"כ עו"ד ל. הירש, מרח' ליליינבלום 22, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוחה ולקיום הצוואה והריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד לצווים המבוקשים לעיל — להתייצב בבית המשפט תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא תוכח, לא תקויים ולא תירשם הצוואה האחרונה של המנוחה, מדוע לא ינתן צו המכריז על ירושת המנוחה, שאם לא כן יגש בית המשפט ליתן צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צואה 999/72

בענין: צוואת המנוח רודולף כהן ז"ל מנהריה שנפטר ביום 7.5.70.

המבקשים: 1) עליזה לוי לבית שטראוס; 2) כהן פרנמה־מרדכי, ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר ר. כהן ועו"ד מ. דזאק מנהריה.

הזמנה לקיום צואה ולמינוי מנהל עזבון

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא תקויים ולא תרשם צוואתו האחרונה ומדוע לא תינתן תעודת קיום צוואה למבקשים הנ"ל ומדוע לא ימונו ד"ר ר. כהן ומ. דזאק עוה"ד מנהריה כמנהלי עזבונו של המנוח הנ"ל, שאם כן, יגש בית המשפט ליתן תעודה זו כאמור, וליתן צו למינוי מנהל עזבון כאמור.

ש. רזי — שופט, רשם

הארץ מוגש ללא תשלום בחלק מהשדות לאורחים ולנופשים

אשקלון	
מלון „אשקלון"	2188
מלון „גני שולמית"	5151
מלון „גני שמשון"	2454
מלון „המלך שאול"	4124—5124
באר-שבע	
מלון „הנגב"	2026
מלון „זהר" בע"מ	2335
מלון „נאות מדבר"	4931
חיפה	
מלון „בן־יהודה"	83515, 85715
סנטוריום „יערות הכרמל"	221131
מלון „ציון"	64311
מלון „שולמית" — אחוזה	242811
מלון „שושנת הכרמל"	81046
זכרון-יעקב	
בית הבראה „בית דניאל"	99001
טבעון	
פנסיון „בית אילה"	931313
פנסיון „גבעת חן"	931418
טנטורה	
חוף דור כפר נופש	9121
ירושלים	
פנסיון „רייך"	53121
נהריה	
מלון „זילברמן"	920094
נתניה	
מלון „בית עמי"	91226
מלון „מרגוע"	25021
עכו	
מוטל הארגמן	911133—913755
צפת	
מלון ופנסיון „בית מינס"	30297
בי"ה ע"ש ג'וני גרוסינגר	30157
„מוטל צפת"	30914—30915
מלון „מצפור"	30435
מלון „נוף הגליל"	30395
מלון „פריידמן"	30036
מלון „פסגה"	30105
מלון ופנסיון „רוקנשטייך"	30060
מלון „רקפת"	30264
מלון „תל־אביב" בית ברנזון	30049
שבי ציון	
פנסיון „בית חוה"	922392/91
בתי הבראה והארחה בקיבוצים	
קיבוץ אילת השחר — בית הארחה	37164
קיבוץ גבעת ברנר — בית הבראה	952113
קיבוץ חניתה — בית הבראה	968040
קיבוץ חפץ חיים — בית הבראה	91214
קיבוץ לביא — בית הארחה	21477
קיבוץ מעלה החמישה — בית מרגוע	521545
קיבוץ נוה ים — קש נוה ים	942016
קיבוץ ניר עציון — בית הבראה	942078
קיבוץ עין גדי — בית הארחה	96070/71
קיבוץ קרית ענבים — בית הבראה	52291
קיבוץ שפיים — בית הבראה	938071

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המחזור ללמודי חוץ

מודיע על הרשמה

לקורסים להכשרה

אשר יתקיימו בשעות הערב
בשנת הלימודים תשל"ג 1972/73

בחיפה ובתל־אביב

ניהול
ניהול תעשייתי
ניהול הייצור
ניהול הנדסי
מינהל בתי חולים
מינהל בתי מלון
ניהול רשומות משרדיות (בחיפה בלבד)
ניהול הדרכה ועבודה (בתל־אביב בלבד)
ניהול אספקה (בת"א בלבד)
ניהול שיווק (בת"א בלבד)
ניהול כח אדם (בת"א בלבד)

תחבורה
קציני בטיחות בתעבורה
הנדסת תחבורה ותנועה
ניהול תחבורה משורית
קורס מתקדם לניהול מוסכים

מחשבים
תכנות למחשבים אלקטרוניים
מנתחי מערכות למחשבים אלקטרוניים
תכנות מערכות למחשבים 360, 370

בקרת איכות
הנדסת בקרת איכות (בת"א בלבד)

אחזקה
הנדסת אחזקה

הנדסה אזרחית
קורס מתקדם בהנדסת דרכים
ושחזות תעופה (בת"א בלבד)

תקשורת
ספרנות טכנית
קורס מתקדם ליחסי ציבור
לימודי עתונאות (בת"א בלבד)

קורס מתקדם לפרסומת (בת"א בלבד)
כתיבה טכנית (בת"א בלבד)
קורס ברדיו ובטלוויזיה — טכניקות השידור, ההפקה והתכניות (בת"א בלבד)

הכשרת מורים
השתלמות לרישיון הוראה למהנדסים
הכשרת מורים טכניים

שמאות
שמאות רכב
תורת השמאות (בת"א בלבד)

עיצוב ושרטוט
שרטוט בנין
שרטוט מכני והכנון חלקי מכונות
שרטוט בנין בהתמחות
עיצוב פנים (בחיפה בלבד)
עיצוב פנים והיחום (בת"א בלבד)
גרפיקה (בת"א בלבד)
שרטוט גנים ונוף (בת"א בלבד)
שרטוט מפות ופוטוגרמטריה (בת"א בלבד)
שרטוט אלקטרוניקה (בחיפה בלבד)

צילום
צילום מכני מתקדם (בת"א בלבד)

חשמל
חשמלאים מוסמכים
חשמלאים ראשיים
השתלמות להנדסאי אלקטרוניקה (בת"א בלבד)

מכונות
השתלמות להנדסאי מכונות (בת"א בלבד)

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל. טלפון 667818, 661151.
בתל-אביב: הטכניון, רח' ליסין 14. טלפון 268126/7, 266992.

באיזור אור־יהודה—יהודיה בדרך ללוד

דרוש

שטח תעשייתי

כ־60—100 דונם עם פיתוח מלא, כבישי גישה וכו'.

רק מוכרים רציניים ללא מתווכים יפנו לת"ד 16512 ת"א.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עז. 3311/72

בענין: עזבון המנוחה מרים ארספנהיים ז"ל ת.ז. 4275180.

המבקשת: מינדלה רוזנפלד, תל־אביב, בן־יהודה 125 ע"י ב"כ ד"ר כ. קורנגולד, עו"ד, משד' שאול המלך 39, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו לקיום צוואתה של המנוחה הנ"ל שנפטרה ביום 8.5.72 בת"א.

כל המתנגד לבקשה יגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1037/72

בענין: העזבון של המנוח יוסף ברפל ז"ל, שנפטר ביום 9.1.72 בחיפה.

המבקשים: גלה ברפל מחיפה, אורי ברפל, מקבוץ רמת דוד, שמואל בר־מאיר מקבוץ רמת־דוד, ע"י ב"כ עוה"ד ש. פרידמן ושות' מדרך העצמאות 31, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק הנ"ל, בקשה ליתן צו לקיום צוואת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה בקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי — שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 940/72

בענין: עזבון המנוח שמואל גינצבורג ז"ל, שנפטר ביום 24.6.72 בחיפה.

המבקשת: צפורה גינצבורג.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון אשר ההכרזה המבוקשת מתייחסת אליו והרוצה להתנגד לה — להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה או לאותה בקשה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי — שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1029/72

בענין: המנוח אסתר רוזנטל ז"ל שנפטרה במצקין ביום 22.2.1972 (ד' אדר תשל"ב).

המבקשה: פנינה אפשטיין, ע"י ב"כ עו"ד ז. שילה, מרחוב החלוץ 18, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד למתן הצו הנ"ל, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום ההזמנה, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי — שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1007/71

בענין: עזבון המנוח יעקב נצחון ז"ל שנפטר ביום 22.4.1971.

המבקשת: אסתר נצחון מגבעת־כרמל כיוצגת ע"י עוה"ד מ. נחליאלי ו/או ד. שכטרמן מרח' ביאליק 12, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, ורוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הודעה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי — שופט, רשם

אתה זקוק לציוד זה
אנו נרכוש או נממן רכישתו —
אתה תשתמש בו

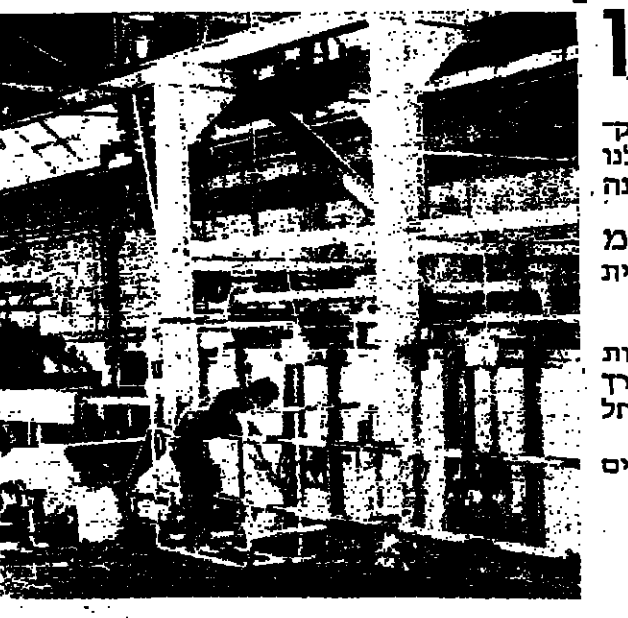

זמן וכסף — אלה יהיו שני חסכונותיך העיקריים, כאשר יעזר מפעלך בשרותים שלנו להחכרת ציוד מכל העולם, המוצעים עתה לראשונה בישראל על־ידי
שרותי אשראי מסחרי ישראל בע"מ
חברת־בת של חברת המימון האמריקאית הענקית COMMERCIAL CREDIT COMPANY

אנו מציעים לך, התעשיין, מבחר של תכניות לצייד את מפעלך במתקנים הדרושים לך, לצורך חידוש מערך היצור, הרחבתו והעמקתו (החל מ־100,000.— ל"י).
חכירה לתקופות ארוכות (עד 10 שנים) בתנאים נוחים.

שרותי אשראי מסחרי ישראל בע"מ
רחוב ברודצקי 43, רמת־אביב, תל־אביב.
טל. 418140/418141 * טלקס 033-428
CCC

הכזا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הככול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 97 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך

● עזרא ט'-י'.

המשנה היומית

● נזיר, ג' (א—ב).

גל א'

6.00	„מה טובו אהליך — שיר של יום"
6.10	התעמלות בוקר
6.20	שעון מוסיקלי
7.08	סקירת עתוני ה בוקר
7.18	זמר זמר לך
7.55	„אור ירוק"
8.10	בוקר טוב
10.05	לעקרת הבית
11.40	לאו השרב
12.05	במצב יוצר
12.30	בחצי היום — פזמונים והודעות

חדשות
רשת ב'
6.05 7.00 8.00 9.00
10.00 12.00 13.00 14.00
15.00 16.00 17.00 18.00
21.00 22.00 23.00 24.00
01.00

חדשות בלועזית
רשת ד'
באנגלית: 7.00 13.30 20.30
בצרפתית: 7.15 14.00 20.45

08.10 „דור דור ודורשיו" — מקצב עממי ...

הגל הקל

14.10 „פזמונים לא נים"; 14.03 „הדרך"; 15.05 ...

גלי צה"ל

16.50 נא לצלצל; 15.05 לעולם לא אכפת; 17.05 ...

טלוויזיה

17.30 אוטוקומיונייג: 17.55 ...

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
● ד"ר כנל, בלפור 12, טל. 247560
● ד"ר הראבן, אפשטיין 8, טל' 448261
● בסד"א, טל' 101 ...

תורנויות בתי חולים

תל-אביב
● איכילוב.
ירושלים
...
חיפה
...

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
...
ירושלים
...

דירות למכירה

● בנאות־אפקה, בקרבת קהיר מבוארת, 3 גדולים + פ"א. 841071
● בטבריה למכירה דירת 2 חדרים + הול, קרוב למרכז, מצב ...
● למכירה לבתיר החלפה 3 חדרים כר"ג טל' 230002.
...

קבלנים מציעים

● „נוה דקל" רמת השרון ...
...

דירות מרוהטות

● 3 והול סואר ע"ע רמת-גן, עלומים 11, אוטובוסים: 63, 67, 34, בשעות 17—19 ...
...

ביקוש דירות

...

מגרשים

...

דירות בשכר חודשי

...

חדרים מרוהטים

...

משרדים

...

חנויות

...

וילות ובתים

...

דירות

...

אולמות

● בבנ"ח 85 ממ"ר לתעשיה קלה בבנבה הרצל, טלפון 268492, 222081.

בתי מלאכה

● למכירה בדמי-מפתח אולם לתעשיה 200 ממ"ר ...

עסקים

...

ביקוש עבודה

...

הצעות עבודה

...

מכוניות

...

מכונות כתיבה

...

השכרת רכב

...

ביקוש רכב

...

שרותי רכב

...

טלוויזיה

...

רוצים לקנות

...

הצעים למכירה

...

חוגים

...

טפטים

● ... Crown Vinyl — ...

אופנועים וקטנועים

...

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחירים: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

שרותים

● „זהבי" — מדביק בפסים, ובכבי מעולה, העבודה באחריות למרחבים בכל חלקי הארץ, טל. 566309.

● „הפלסטיקים" הדבקת פורמיקה פוליים ללא כמהמלקים באחריות, טל. 243669.

● צבע בית, בצע אורן מבני „עשה זאת בעצמך" בגיר 18.40 ממ"ר. חיים האי כוהן צעים, הרצל 120, פינת הפטיש 4 טל. 821795.

● „זהר" ליטוש והברקת ברצפות ונקיון יסודי, טל. 343042.

● בעניין ריצופים? כלנים ופרקטים ברצפות ויסודות ביסודיות באוכל.

● „הסבריק" פלסטים ושבירויות פרצות והפטעת עם פוליש שוייצרי 243224.

● מכל עבודות שיפוצים, הריסה, בניה שינויים והוספות בדירות באחריות מלאה וביצוע מעולה לוי אברהם 732009.

● מבצע הדבקות מפסים חיפויים על צביעה, סיוד, הפרוד בשלמה המלך 107 — 247925.

● „קם ושוגב" שיפורים ושיפוצים כלליים אבן גבירול 442736 — 150.

● „שרותי שהב" ליטוש הברקה רצפות ונקיון יסודי, 772251.

● תיקון מכונת כביסה ופריג'ידרים. כל הדגמים באחריות וגמר מעולה. ביצוע תוך 24 שעות טלפונים 912573, 55857.

רהיטים

● ארונות ממבה בכל צבעים מתקבלות הזמנות במחירים נוחים. הגליה 47 טל. 825368.

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים, פריג'ידרים, ירידת היטפולים, כהן, 772796.

● אמבטאות מלכות ושולחנות: מראות ותולבים להרצל ספינקין 6, ת"א.

● בהזדמנות ריהוט יפה לחדר ילדים לחדר שינה ומכונת כביסה פרידמן ראשון לציון, 945102.

● בהזדמנות כם רהיטים פתיחים 987101 בין 17.00—20.00.

● למכירה מיטה כפולה ר מואלם למלפון 251082 בשעות 19—20.

מי מצא?

● בתאריך 20.8.72 אבד פנקס צ'קים מקודד על בנק ברקליס סניף בית מעיה מספר החשבון 6165 צ'קים מספר 5900683/690. המוצא כבל ר מכובל.

הלוואות

● הלוואה מיידית עד 1000 ל"י לעובדי צבור, מדינה, וצבא רח' בזיהודה 9, תל־אביב. 58840 ליהודית.

● הלוואות לרוכשי ובעלי רכב פול־כבר ורכש בע"מ, יהודה־הלוי 62 ת"א טלפון: 612305.

● לבעלי ורוכשי רכב פרטי הלוואות בתנאים נוחים! 582019.

● 3000 — ל"י מידית לעובדי מדינה צבא, וציבור — 448085.

● לעובדי מדינה הלוואות כהות! שירות מלהירות טל' 288019.

מקררים

● מעונינים לקנות מקררים משומשים „מרכז המקררים" תל־אביב, צ'לנוב 18, טלפון 821864.

● תיקונים מקררים מכל הסוגים קניה מכירה צביעה והחלפה ת"א סלמה 78, טלפון 828417.

● משלם מחיר גבוה עבור המקרר הישן שלך 826282.

● למכירה אמקור פאר במצב מצוין נתנאל, סוקולוב 44 חולון טל. 848524.

● מקור המקררים!!! אמקור ותוצרת חוץ משומשים וחדשים מ־150 עד 1950 ל"י ביטוח לכל החיים גם תשלומים. מוכר, קונה ומחליף, אמקור 10 בהזדמנות 990 ל"י „סידור־לוינסקי" 102 ת"א ע"י תחנה מרכזית סוף נוה שאנן טל. 829654.

● מחיר טוב! עבור המקרר המשומש שלך טל. 824585.

● 825061!! קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 825061.

דודי שמש וחשמל

● „שורוזיבר" — „אמקור" — דודי שמש והחשמל מצופים באמאייל — „חיינג 250038, ת"א, המלך ג'ורג' 68.

● „בירוסיה" — סוכן כבהדי רשום, 10 שנות אחריות, מכבם רשום, צפוי סלקטיבי ואמאייל, התלפות ותיקונים, „מפיצי דודי שמש והשמל" הירקון 328 תל־אביב. 444176, 441486, ירושלים פינס 5 — 234909.

● „בילי" היקונים דודים מכל הסוגים באחריות מלאה, מלפון 35695, דרך פתח תקוה 80, תל־אביב.

● „הכוכה" הדוד נוזל? תיקוני דודי שמש וחשמל מכל הסוגים תוך שעתיים 30 שנות עירות נאמן, לרגם מעולה 6 שנים אחריות תל־אביב, דרך השלום 7, טלפון 259750, 251504.

● קרן אור. הדוד נוזל? מלפון 32590 או 81929 דודי שמש החשמל, הל"אביב רחוב גולומב 34.

● „מליק" היסוכי דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע"י מומחים. טל' 34153 ת"א דרך פתח־תקוה 50.

● היוצר הדוד נוזל? מלפון 566813 525678, חרושת דודים, רחוב סלמה 16, ת"א.

● „הבנרת" תיקון והחלפת דודים נוזלים תוך שעתיים טל' 237986 ובעתיים.

מכונות חישוב

● בהזדמנות מכונת חישוב אלקטרונית חדשה משוכללת „קראון" 744854.

ריקודים

● תלמדו לרקוד בבי"ס המפורסם „אנשל" ת"א, עליה 3.

סירות

● הזדמנות. פבידבורש מנוע מרקורי הורסר שיט לשבי היום מלפון 918646 — 257203.

חקלאות

● למכירה אוניסוג מרצדס 1966 411 כנגע חרש מלפון 522102—02.

תריסים

● מבצע חג בז החולת כתריסים, הריסי הזזה — 75 ל"י המטר, הרמוניקה — 90, חלבונות זכוכית — 105, הכל מצופה אנודיז, אחריות מלאה. תצוגה מתמדת „באלי" אבן־גבירול 105, מול השפם תל־אביב 233645.

● למהירים ללא הקדים תריסי הזזה, מצופה 79 ל"י למ"ר הלונות זכוכית 100 ל"י מב"ר. מוצרי השלושה מפעל והצגה מתמדת הגדוד־העברי 11 ת"א 624661.

נופש

● כלות נזהכלר נתניה טל. 053—23913 כשר נופש הבראה וידה־דבש בחדרים מפוארים עם שרותים צמודים במוסיון מלא החל מ־39 ל"י בחדרי חורף.

● כבריזהכלומה הבינלאומית בראש הנקרה מציע בילוי ונופש בחופשה כולל מלון מחודשים לפר מסבר ולחנים מלפון 612567, 248806 — 08, 053—22947, 04—669640, 226075—03.

חיות בית

● אילוף כלבים כוולר אלקטרוני באוניברסיטה בהרצליה, 953665—03 באחריות.

● גורי דוברמן + תעודות, נזע אלופים המובחרים בארץ טל' 918634.

בולים ומטבעות

● מעוניין במטבעות ומדליות. ברנר, מכירות פומביות הרצל 53, חיפה.

כלי נגינה

● מסנתרים הריסים ומשומשים, גיטרות ואורגנים מבחר גדול, תנאים נוחים, פליס רינגנוף 125, מלפון: 220303.

מכונות כביסה

● מכונות כביסה אינגליס אלקטריק חצי אוטומטית 6 שנים 450 ל"י — 942774.

● מכונות כביסה הדייכות 1972, גם ב־50 לירות לחודש התקשר עוד היום למלפון 240292 והמכונה בביתך.

למפעל תעשיתי
בפתח־תקוה
דרוש
שליח
עם קטנוע
לפנות 913191.

למלון 4 כוכבים
בירושלים
דרושים:
מרכזניות/ים
פקידים/ות
קבלה
לעבודה במשמרות
דוברי אנגלית ועברית.
נא לפנות: ת.ד. 2461
או טל. 30201, ירושלים

למשרד פרסום
דרושה
פקידה
טלפונאית
בתחילת אחרי צבא
לפנות בכתב לת.ד. 16284 ת"א.

דרושה
מזכירה
מעולה
בעלת נסיון
השולטת בעברית ובאנגלית וידע בהדפסה בשתי השפות ופקידות כללית.
על המעוניינות לפנות טל. 223787 ת"א בין השעות 08.30—13.00.

פקידה
מזכירה
עם ידע בשפה לועזית
שעות העבודה מ־08.00—14.00
לפנות הירקון 321 טלפון 444932 „ארבעה בנרים"

דרושים
1. טכנאי טלביזיה
נסיון שנתיים (רצוי עם רכב)
2. מחסנאי
מתאים לניהול מחסן לציוד אלקטרוני
לפנות: „פרינגל" בע"מ, רח' החשמל 4 ת"א, טלפון 615362

דרושים
1. מסגר רתך
2. עובדי מתכת ופועלים למכבשים
„תלם" הארגים 13 חולון.
טל. 855992, 854695

לביה"ד לבנות ילדים
דרושה
1. תופרת
פת איא לעבודה במקום.
2. תופרת לאוברלוק
3. מתפרות
לפנות „ביג בוי" בע"מ רח' בוגרשוב 4 ת"א טל. 55771.

דרוש
סקסופוניסט
לשופל 955
לטלפן 280795, ת"א
כל היום

לבית מלאכה
לתכשיטי כסף
דרושים
צורפים
מומחים
להתקשר טלפונית 829613 בין השעות 9.00 — 14.00

בירושלים
דרושה
פקידה
אחראית
לפנות אישית
ביום ב' או ביום ג' בין השעות 15.30—17.30
ל„פילום דדירי", רח' שמואל הנביא 66 ירושלים

לחברת בנין ארצית בסביבת ת"א
דרוש/ה
פקיד/ת
מכירות
נא לפנות בפרטים מלאים לת.ד. 33157 ת"א עבור מס' 574.

דרושים
מורים
אנגלית (ז'—י"ב)
מתמטיקה (ט'—י')
פיסיקה (ט'—י')
תלמוד (ט'—י"ב)
גאוגרפיה (ט'—י')
לפנות בי"ס תיכון אזורי גדרה 055—91034

לאגד תיור בחיפה
דרושה מזכירה מנוסה
לניהול משרד
הבקיאה בניסוח מכתבים, הדפסה בעברית ואנגלית.
בפרטים נא לפנות למשרדי „אגד" בחיפה, דרך העצמאות 104, חדר 316.

למועצה הלאומית למניעת תאונות
רמת־אביב, רח' פיכמן 9
דרושות
* פקידה/כתבנית
(מתחילה)
לעבודות משרד כלליות, כולל הדפסה במכונת כתיבה עברית.
* חניכה
לעבודה על מרכזית טלפונים ושליחויות.
● המעוניינות, תפנינה לטלפון מס' 415152, לשם קביעת ראיון.

מגדל בנין
חברה לבטוח בע"מ
דרושים לעבודה בתל־אביב
לעבודה חלקית אחה"צ
1. כתבניות עברית
2. מנסח/ת פוליסות
בענף אש ופריצה
שעות העבודה 15.00—18.00
יש להתקשר לטלפון 283221

דרושים
1) מרכיב תריסים + רכב
2) עובד בייצור עבודות אלומיניום
הבאים טובים למעמד המתאים, לפנות מוצרי „באלי" אבן־גבירול 105, טלפונים: 233645 — 820841.

למפעל לייצור מכונות בגבעתיים
דרוש
עוזר מחסנאי
משוחרר צה"ל עדיף בוגר קורס מטבים
לפנות טלפון 745735 בשעות 16.00—18.00

לחברה לבנין
דרוש
מפעיל למכונת בטון
לעבודות בנין בתל־אביב
לפרטים נא לפנות טל. 446156 ת"א,
ביום חמישי וביום שני אחר־הצהרים.

חברת בנין מחפשת
מנהל עבודה
עוזר
לעבודות גמר לבנינים באזור תל־אביב
לפנות טל' 446156 ת"א.

לחברת שרותים ארצית
דרושות באזור ת"א
1. אחראית מחלקת קבלת קהל
גיל 25—35
2. פקידת קבלה
לאחר שרות צבאי
על המעוניינות לפנות בכתב יד עם תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33157 ת"א עבור מס' 573

מגדל בנין
חברה לבטוח בע"מ
דרושות לעבודה בתל־אביב
(שעות עבודה 08.00—15.00)
1. מנסחי פוליסות בענף אש ופריצה
הנתונים:
בוגרי המכון לבטוח
נסיון בעבודה של שנתיים לפחות
2. כתבניות עברית
3. פקיד הנהלת חשבונות
הנתונים:
10 שנות למוד
סוג ג' ד' בהנהלת חשבונות
יש להתקשר לטל' 283221

ירושלמי.
אם יש לך ענין בנושא
כספים, השקעות וביטוח
יש לנו מה להציע לך
נכשיר אותך להיות יועץ לתכנון פיננסי כולל ייצוג של תוכנית פופולרית בלעדית — יחידה מסוגה בארץ.
מובטחת לך הכנסה גבוהה בעיסוק שאינו קשור בשעות עבודה קבועות.
אם אתה רואה את עצמך מתאים טלפן אלינו למס. 231752 ירושלים.
ונקבע לך מועד לפגישה.
סודיות מובטחת

המוסך המרכזי ליילנד
יהוד
דרושים
1) חשמלאים לרכב
2) מחסנאי לרכב כבד
רצוי נסיון בחלקי ליילנד
3) מכונאי לרכב כבד
רצוי נסיון קודם בליילנד
4) מכונאים לרכב קל
רצוי נסיון בכרמל
לפנות למזכירות ההנהלה לטלפונים 753411, 755793

דרושה כתבנית עברית
למצי יום
בדבר פרטים לפנות:
תל־אביב ת.ד. 28026 או טלפונית: 31792,
עבור „כתבנית עברית".

דרושה כתבנית
ברומנית ובעברית
ליום עבודה שלם
בדבר פרטים לפנות:
ת"א, ת.ד. 28026, או טלפונית 31792
עבור „כתבנית ברומנית".

מגדל־בנין
חברה לבטוח בע"מ
דרוש
לעבודה בתל־אביב
פקיד בהנהלת חשבונות
נתונים דרושים:
10 שנות לימוד
סוג ג'־ד' בהנהלת חשבונות
גיל עד 30 שנה
אחרי שרות צבאי
יש לפנות לטל. 283221 תל־אביב, מר כה אים

למשרד בירושלים
דרושים
א) מזכירה בכירה
הכשורים הדרושים:
יכולת הסיון בנהול משרד
ידיעת השפה העברית על בוריה
ידיעת השפה האנגלית
רצויה השכלה אקדמאית.
ב) מזכירה כתבנית
בעלת השכלה תיכונית (לפחות)
לקביעת ראיון נא להתקשר טל: 60596 ירושלים

לבית ציוני אמריקה
דרוש
חזן שחרית
לתפילות הימים הנוראים.
לפנות: אישית לבית ציוני אמריקה
רח' דניאל פריש 1, בין השעות 8—15

בחורות/סטודנטיות
דרושות להפצת ירחון לילדים
להתקשר טל' 623249 מ־10:00—17:00
במשך כל השבוע.

לבתי ספר אורט
בסביבות תל־אביב
דרושים
* מדריכים לעבודות חשמל
* מדריכים למסגרות יד עבור כתות ט' במשרות מלאות
המעונינים יפנו למרכז אורט, רח' דוד המלך 39, תל־אביב, טלפון 269165־03.

לביה"ס אורט
יד־גיורא הרצליה
אורט ישראל
דרוש מחסנאי
מועמדים בעלי הכשרה מתאימה
יפנו בכתב יד לפי הכתובת:
הרצליה שד' שבעת הכוכבים. טל' בס' 981614.

המועצה המקומית גדרה
הארכת מכרז מס' 9/72

המועצה המקומית גדרה מודיעה בזאת על הארכת המכרז הנ"ל לקבלת הצעות מקבלנים לבניית 5 מקלטים מטיפוס ל־59/ר שיוקמו במקומות שונים בגדרה, 1 מקלט מטיפוס ל־99/ר בגדרה.
את תיקי המכרז אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת — 100 ל"י שלא יוחזרו.
את ההצעות במעטפות סגורות יש להגיש למזכיר המועצה עד יום שני 28.8.72 בשעה 12.00 בצהרים.
על המגיש לצרף להצעתו ערבות בנקאית בשעור 10% מערך הצעתו הכללית להקופה של 90 יום, אחרת לא תובא הצעתו בחשבון.
תנאי התשלום: ⅓ במזומן תוך חודש לאחר אישור החשבונות ע"י מהנדס המועצה. ⅓ באשראי שישולם בשש התשלומים תלת־חודשיים שהראשון בהם יחול שלושה חודשים לאחר סיום העבודה. על האשראי לא תשולם ריבית.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
שלום כהן, ראש המועצה

דרושה פקידה
הכישורים: ידיעה בהדפסה עברית, רצויה השכלה תיכונית.
בדבר פרטים:
נא לפנות: המכון להשתלמות מקצועית משולבת, ת"א שד' דוד המלך 39.
טלפון: 8—261687, 267436.
המכון להשתלמות מקצועית משולבת
משרד העבודה | אורט ישראל
תל־אביב, שד' דוד המלך 39, טל. 8—261687, 267436

למשרד יועצים
למזוג אויר
דרושים/ות
שרטטים/ות
עם נסיון של שנה לפחות במזוג אויר.
להתקשר 3־444162.

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ
מודעות מתקבלות:
תל־אביב
„הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פינת שינקין) טל. 248905, 230521 230401;
אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מאז"ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064
רח' מוס 5 טל. 32289
ירושלים
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: התבולה 5 טל. 7—224245
חיפה
הארץ: נורדאו 20 טל. 64511
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
באר־שבע
ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576
הארץ: סלה רחמים, בנין הוה, קמ"ל 197 טל. 2042
ובכל משרדי הפרסום וסוכני הארץ וידיעות אחרונות בישראל
הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

הצד השני של הקידמה

התחיקה האמריקאית איננה עונה תמיד על צרכי המציאות

מאת ראסל האו
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

ואשינגטון

למרבה האירוניה נחשל העולם החדש לעתים קרובות אחרי העולם הישן. ארצות הברית נכנסת למערכת הבחירות שלה במצב, שבו צרכיה המשותפים הדחופים מרובים כל כך, עד שכל אדם מן „העולם הישן" בוהם למראה כמות ההתחמרות שבעיוני המשתתפים במערכת הבחירות. הקונגרס ה־98, בשבועות האחרונים לחייו המיוחדים, גנז או רוקן מתוכן הצעות חוק שנועדו לספק לארץ העשירה שבעולם שרותים אשר אירופה נהנית מהם עשרים וחמש שנה ולעתים יותר מזה.

הצעת חוק של אדוארד קנדי שנועדה להעניק לארצות הברית תכנית ארצית לביטוח מחלה, כושלת ממכשול למכשול, ומצפים שיעברו שנים עד שתתקבל — בצורה מסורסת. כעת יש לאמריקה ביטוח מחלה רק לעניים מאד ולזקנים — אותה שיטה למעשה שהנהיגה בריטניה כבר בשנות ה־20.

הנימוק למען ביטוח מחלה ארצי פשוט: לשום ארץ, אף לא לארצות הברית, יש די כסף לשלם בעד כל הטיפול הרפואי הדרוש לה, ועל כן אין לבזבז דולרים שזקוקים להם לצרכי בריאות על דיוידנדות של חברות. קבוצת הלחץ בעד ביטוח מחלה ארצי מורכבת מרופאים (שיצטרכו להסתפק בתשלומים מצומצמים יותר אם יהיה זה האוצר שישלם בעד הטיפול), ומאלה החוששים שהמיסוי על המעמד הבינוני יהיה כבד יותר מאשר על העניים. מובן שבאופן כללי יהיה המעמד הבינוני הנהנה יותר מכל תכנית ארצית לביטוח מחלה, כיוון שהעניים זכאים כבר עתה לטיפול חינם או בזול.

עניני ביטוח מכוניות

כן דוחה הקונגרס את ביטוח המכוניות „ללא אשמה". זוהי שיטה הנהוגה באירופה, שלפיה משלמת כל חברת ביטוח ללקוחותיה שהיו מעורבים בתאונה, ללא הבדל מי היה אשם בתאונה. ארצות הברית היא כמעט הארץ היחידה במערב שבה מחליטים על תביעות ביטוח — לרוב בבית המשפט — לפי עקרון ה„אשמה". לפי הנתונים נבלעים 44% מן הכסף המשולם כפיצויים מקופות חברות הביטוח, על ידי שכר עורכי דין והוצאות משפטיות; ההוצאה הגבוהה היא שלמעשה גבוהה עוד יותר.

התוצאה היא שהתשלומים נעשים באיטיות ושהפרמיות גבוהות. למשל, הפרמיה בעד הפולקסוואגן שלי גבוהה פי שנים משיעורה בבריטניה, ופי ארבעה משעורה במרוקו, ודירוגות הביטוח קטנים יותר — אם לנוגע שאוכל להרשות לעצמי לפנות לבית המשפט כדי להשיגם.

חברות גדולות, כמו חברה ידועה להשכרת מכוניות, נתבעות ללא יוצא מן הכלל לשלם סכומים עצומים, ועל כן הפרמיות שהן משלמות (הן מועברות אל שכמי לקוחותיהן) מרקיעות שחקים. סכומי הפיצויים על גרימת מוות או פגיעה רצינית עשויים להסתכם בשבע ספרות.

ביטוח מכוניות מספק פרנסה ללהקות של מוסמכים בינוניים של בתי־ספר בינוניים למשפטים, כעורכי־דין והשופטים. עורכי דין אלה אינם רוצים להסתלק ממה שמכונה על ידי כמה מעמיתיהם בשם „סחר הבשר" (כך וכך בעד עין עקורה, כך וכך בעד גוויה).

הנשיא ניכסון, הוא „בעד" הנהגת ביטוח מכוניות „ללא אשמה" — אך על בסיס זה, שכל אחת ממדינות ארצות הברית תנהיג אותו בפני עצמה. כרגע נהוג הוא רק בשתיים מהן, פלורידה ומסצ'וסטס. השיטה שבה דוגל הנשיא, מבטיחה שיעברו שנים רבות עד שיתקבל על ידי רוב ארצות הברית.

החזקת נשק

דוגמה שלישית משמשת הצעת חוק בדבר פיקוח על החזקת נשק, גם היא הועלתה על ידי אדוארד קנדי, אך סורסה אחר כך בצורה כזאת שאין לה למעשה כל משמעות. בעצם יש כאן מצב מוזר: פוליטיקאים הם האנשים הצפויים יותר מאחרים להיפגע מהתנקשויות — ובכל זאת אין בסנאט ועוד פחות מזה בבית הנבחרים — רוב בעד הגבלה ממשית על שימוש פרטי בארטילריה. המחוקקים רבים אומרים שבעלות פרטית על נשק חם היא בארצות הברית „מסורתית" — ומובן שזו הסיבה שבגללה דרושים חוקים לפיקוח עליו.

נהג מונית ממכרי אומר, בתבונה האופיינית למקצועו, שהדבר היחיד שיש לעשותו בפוליטיקאים המתנגדים לפיקוח על נשק חם הוא „לירות בהם". ג'ורג' וואלאס היה קרבן להתנגדותו שלו עצמו לפיקוח על החזקת נשק חם. גם חוקים אלה שלא חוקקו הם דוגמא לכך, שנראה שאת־הקידמה בעולם המערבי עדיין מפגרת, מכמה בחינות חיוניות, בחמשים שנה מאחורי „היבשת הישנה".

הצעת חוק רביעית שנשארה תלויה ועומדת כמה שנים היא שלטון עצמי למחוז קולומביה, השם האדמיניסטרטיבי לעיר ואשינגטון — „ואשינגטון ד"סי". צרפתי ממכרי אומר שפירושו של שם זה עם ראשי התיבות שלו הוא ואשינגטון דרניאר קולוני" (ואשינגטון, המושבה האחרונה). רק בשנים האחרונות הושגה לואשינגטון זכות לבחור בציג לבית הנבחרים — אך אין הוא רשאי להצביע. בסנאט אין לעיר מושב, אף כי אוכלוסית ואשינגטון גדולה מזו של כמה ממדינות ארצות הברית. יש לה רק מעמד „זכויות המדיניות" הרגילות.

ההתנגשות כאן היא בין קונגרס שהוא כמעט כולו לבן (ושבו יש לדרום הלבן כוח רב ללא כל יחס סביר) לבין אוכלוסיית הבירה שהיא ברובה שחורה. מובן שהקונגרס רוצה בשליטה במכלול הפדראלי שבמרכז העיר; אך במצב הנוכחי נעשה לעתים קרובות שימוש לרעה בשלטון הפדראלי, ואובד הכוח ה„מחוזי". למשל, דמי הנסיעה באוטובוס בואשינגטון מאשר ברוב אירופה — לטובתם של חברי הקונגרס — אף כי למעשה כל הדברים שבהגי מוניות קונים אותם, עולים הרבה יותר.

השקעת הבחירות

מסתבר שלוא היתה לאחת מבעיות אלה השפעה רבה יותר על הבוחרים, היה הממשל מתערב כדי להכליל אותה ב„לוח ההשגים" שלו לקראת מסע הבחירות. אך ככל שהדבר נשמע מוזר: אמריקאים רבים אינם רואים עדיין כדבר הכרחי אף ביטוח מחלה ארצי, על אף ההוצאות המחניקות של אישפוז. לפי משאל של כתב־העת „לייף" רוצים רק 55% מן האוכלוסיה בתכנית כזאת.

בבעיות המיוצגות לקולות, פעל הממשל — לא מיד, אלא מתוך עיכוב מחושב, עם עינים נשואות לבחירות בנובמבר. המקרים שבהם בלט ביותר גורם העיתוי היו ביקורי ניכסון בפקינג ובמוסקבה, העברתם של כוחות אמריקאים מווייטנאם (שאוזנה על ידי תיגבור מאסיבי של חיל האוויר בשאר דרום־מזרח אסיה), וגניזתן לאחרונה של הצעות חוקי עבודה שנהגי המשאיות התנגדו להן (ארגון נהגים אלה יעץ עתה לשני מיליוני חבריו להצביע בעד הרפובליקאים).

בולטת באותה מידה — בצורה שלילית — בהקשר לקולות היהודיים ובמיוחד לכספים שיהודים תורמים למסע הבחירות, היתה ההצהרה בה הכפיטו דוברי ניכסון בחשיבות של חידוש היחסים עם סודאן ותימן, ושל הפתיחה לעבר קהיר שעליה בישר גירוש היועצים הרוסים ממצרים. בימי בחירות נעשה המזרח התיכון בעיה פנימית בארצות הברית.

אך נשיא המשמש בקדנציה שניה — ולא היה לארצות הברית נשיא כזה מאז 1956 — יכול היה לראות את הדברים באור שונה ולזכות להיזכר בספרי ההיסטוריה כמדינאי, יהיו אשר יהיו יצרי לבם של הבוחרים. לפי התיקון ה־22 לחוקת ארצות הברית אין אדם יכול להעמיד בה את מועמדותו לנשיא בפעם השלישית. אם ייבחר מר ניכסון מחדש, לא יופתע איש אם יבקר את ביקוריו הראשונים בחוץ לארץ בקהיר וברבת עמון.

התסביך הישראלי

צמרת בריה"מ פועלת על יסוד מניעים רגשיים

מאת אדם אקרמן

„מדיניות החוץ היא המשכה של מדיניות הפנים", מדגישים הרוסים. נראה כי לפחות ביחס למדיניותה של בריה"מ כלפי ישראל, אין לחלוק על קביעה זו. צירוף שיקולים ביטחוניים ומניעים גלובאליים גרם לכך שמוסקבה תזנח את תמיכתה ההתחלתית בישראל, והפגין משנת 1955 ואילך קו פרו־ערבי עקבי, שלא עורער על ידי התמורים שבהם הרעמד מאז. המדיניות המזרח־תיכונית הרוסית בכלל והמדיניות כלפי ישראל בפרט, משקפות את הצטמצמותו של היסוד האידיאולוגי בין הגורמים המרכיבים את מדיניות־החוץ של שליטי הקרמלין ומבליטה את השתלטותו של היסוד התועלתי־פרגמטי.

מסע התעמולה האנטי־ישראלי, שמנהלת בריה"מ באינטנסיביות ובדבקות כה רבה — ושהגיע במרוצת השנים לאנטי־יהודי באופיו ובמהותו — לא ניתן להסביר רק בשיקולים רציונאליים, אלא בגישה בלתי־רציונאלית, פאראנואית ובמעט היסטורית לכל הקשור ב„שאלה היהודית". העובר על הפירסומים הרוסיים המתארים את מדיניות הפנים והחוץ הישראלית המתייחסים לאופיה ולצביונה של המדינה היהודית, מתרשם כי לנגד עיני הרוסים ניצבת לא רק הכוונה להרתיע את יהודי בריה"מ מלעלות לישראל אלא ליצור דעת קהל עולמית עוינת כלפי המדינה, כהיא פרי התגשמותה של „קנוניה ציונית בין־לאומית".

הרעיון הציוני, הדת היהודית ומדינת ישראל, נעשים בעיני הרוסים למיקשה אחת, שאת מרכיביה יש למצוא בצורה של גורמים כמו: אנטישמיות מסורתית המושרשת בהגות הרוסית, הרגשה שיש כפיות־טובה בצד ישראל שהצטרפה בכל „מחנה האויב" חרף ההמיכה הרוסית בהקמתה; כעס שנוצר אחרי שנתגלה כי קיומה של מדינת ישראל מכרע את פתרון „הבעיה היהודית" בבריה"מ; ברגשות תיסכול שנצברו במשך השנים בקרמלין עקב התבדות הנבואות הקודרות ביחס לגורלה של ישראל בשל היותה „ראש גשר אימפריאליסטי במזה"ת".

ספרים נכתבו על ישראל

עד כה ראו אור בבריה"מ ארבעה מונוגרפים הדנים במדינת ישראל והמתמקדים על צדדים חברתיים, כלכליים, המשקיים והפוליטיים. המשותף למחקרים אלה היא המגמתיות, סילוף המציאות וההאשמות הבלתי מבוססות, שהם מעלים כנגד המדינה והנהגתה. כולם מרחיבים את הידיעה להערכה „קונצפציות" מוסכמות כמו: חזון המסכיות המדינה בימי התנ"ך, רעיון האכסקלוסיביות של היהדות, הצגת ישראל כמדינה מודרנית ומהפכנית, הגירסה כי היא כמוה „מרכז עולמי" ליהדות.

לאחר ביוונה מפורט של סגמי החברה הישראלית ואופיה המיליטריסטי של המדינה, מנסים מחברי המחקרים להוכיח כי ישראל אינה מדינה סוציאליסטית. כי קיימים בה מעמדות אנטגוניסטיים, וכי רק הערבות של החוגים השליטים מעליה למנוע פריצת מאבק גלוי בתוכה. מודגש ה„סכלוך" של ענף החקלאות במדינה; אפליית עדות המזרח; ההברחות המיעוט הערבי; ההתישבות רובו של העם הנתון להן של מיעוט צעיר; חופש המנהיגים אחר „הרפתקאות צבאיות" באזור.

אולם עיקר החומר על ישראל אינו מופיע בצורת מונוגרפים. הוא מופיע בכתבי העת ובעתונות ומושמע מעל גלי האתר. בהשוואה לגדלה, משאביה ומשקלה הסגולי של המדינה ביחסים בינלאומיים, הרי החומר הרואה אור מפתיע בהיקפו ובכמותו (גם בהתחשב בכך, שישראל אינה חברה בברית צבאית מערבית כל שהיא). הרוסים משקיעים עמל רב במשך שנים מרובות כדי להחדיר להכרת קוראיהם את התודעה, כי ישראל היא חוליה ברשת אימפריאליסטית רחבה — ולכן „תוקפנותה" מהווה סכנה לשלום העולם.

מטרת מסע התעמולה הרוסי הוא להציג את ישראל כמדינה חסרת מדיניות־חוץ עצמאית; הממלאת את הוראותיה של ארה"ב והנתונה ללחצי התנועה הציונית העולמית. „היד האמריקאית" היא כביכול שעמדה מאחורי „התוקפנות" הישראלית בשנים 1948, 1956 ו־1967.

השאלה היא: מהי דמותה האמיתית של ישראל בעיני הרוסים? מאחר שמדיניותה של ישראל עומדת בניגוד לעמדה הסובייטית ומאחר שהאינטרסים הרוסי מבית ומחוץ מכתיב להם ליצור דמות שלילית של המדינה היהודית — הרי ברור, כי צלמה של ישראל, כפי שהוא בתקף בפירסומים הרוסים הוא מעוות, מסולף ומדהים בצבעיו השחורים. אין הרוסים מוכחים להצגה לבן כשחור או שחור כלבן כאשר רצונם בכך.

אולם ניתן לגלות בפירסומים הרוסים רמזים כי משנת 1967 נוצרה הערכה מסוימת לישראל וכי אין הסובייטים בטוחים כי בסיבוב הבא במזה"ת ינצחו הערבים. ניתן להתרשם אחרי דברי ביקורת מרוסנים כנגד שליטי ארצות ערב ואפשר להרגיש בנימה נוברת להבלים, כי רוב העם הישראלי רוצה בשלום ובהפסקת התעמולה האנטי־סובייטית. המרשל הרוסי מרשל זכארוב, אמר, בראיון שנתן להיסטוריון אלכסנדר ורט, דברים גלויים למדי (רק באוזניו פורסם תוכן שיחה זו שנתקיימה בשגרירות בריה"מ בפאריס באוקטובר 1970): „החיילים המצרים הם בלתי יעילים במלחמה מודרנית. רובם אינם יודעים קרוא וכתוב ואינם יודעים כיצד להפעיל ציוד מודרני משוכלל. הישראלים הם חיילים מוכשרים מאד. הטייסים שלהם טובים מאד — ניתן לסווגם כטייסים במדרגה ראשונה. אין ספק שהמודיעין הישראלי מצויין. יכולתה האירגונית־כיבצאית של ישראל ביוני 1967, הפתיעה את המומחים הצבאיים שלנו".

דברים אלה מאשרים את הסברה, כי הרוסים מעריכים כעת מאד את כוחו של צה"ל, מודעים לחולשות הערבים ואין להם ספקות שמדיניותה של ישראל נקבעת בירושלים ולא בואשינגטון. בשלב הנוכחי אין הרוסים יכולים לעשות יותר למען ידידיהם הערבים והם יודעים כי ההיסטוריה של שנת 1956 לא תחזור על עצמה, וארה"ב אינה מוכנה לדרוש מישראל נסיגה מלאה ללא ערובויות מתאימות. הרוסים חזרו לצרות האיום המקובלת עליהם משנת 1957 — כי עליונותה הצבאית של ישראל היא זמנית בלבד. פרשן רדיו מוסקבה הכיף לראליזם בטענו (פברואר 1972) — „יכולת הערבים לספוג מפלות היא שתשבור את הישראלים. אוכלוסית ישראל מונה כ־3 מיליונים נפש לעומת 100 מיליון ערבים. ישראל תצטרך לציית להחלטות האו"ם ולסגת משטחי כיבוש — כי לא תוכל להמשיך לאורך ימים במדיניות תוקפנית". אך האם תודים הרוסים בכנות כי גורמים כמותיים הם הקובעים במזה"ת?

הרוסים הם ריאליסטים ומפוכחים וידוע להם יפה, כי התנאים הטופוגרפיים של המזה"ת מוציאים מכלל אפשרות התקפות גלי־אדם מהאבדים נוסח הסינים בבלחמת קוריאה. פרשנים צבאיים רוסיים מדגישים את העובדה, כי מיקומה הגיאוגרפי של ישראל מונע גם קומוניקציה בין מצרים (בעלת הצבא הערבי הגדול ביותר) לבין כל ארץ ערבית אחרת. לערבים קשה לגייס צבא שירוכז בסקטור אחד של החזית, כדי להשיג עליונות מספרית מכרעת, הנחוצה כדי להתקיף את ישראל.

יתרה מזו: בנוסף לבלום וחוסר התאום בין ארצות ערב, החיילים הערבים אינם מסוגלים לפעול בקרבות של מלחמה מודרנית ויחסרו להם, במשך שנים רבות, המידע והאינטואיציה לפעול כאשר יתקלו בבלתי־צפוי בשדה הקרב. ידוע לכוחות המצאים הרוסים, כי ציוד רב ומשוכלל יותר לא יעזור לערבים — כי בסופו של דבר איכות החייל הסיים היא הקובעת.

מכל זה ניתן להסיק, כי האנשים היושבים בקרמלין והמכתיבים לעתונאים, לפרשנים ולחוקרים הרוסים כיצד לצלף את דמותה של ישראל בעיני הקורא הרוסי ולהציגה כתופעה זמנית — דווקא להם ידוע שמדינת ישראל נעשתה גורם מרכזי וקובע במזה"ת שלא ניתן להתעלם ממנו לאורך ימים.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

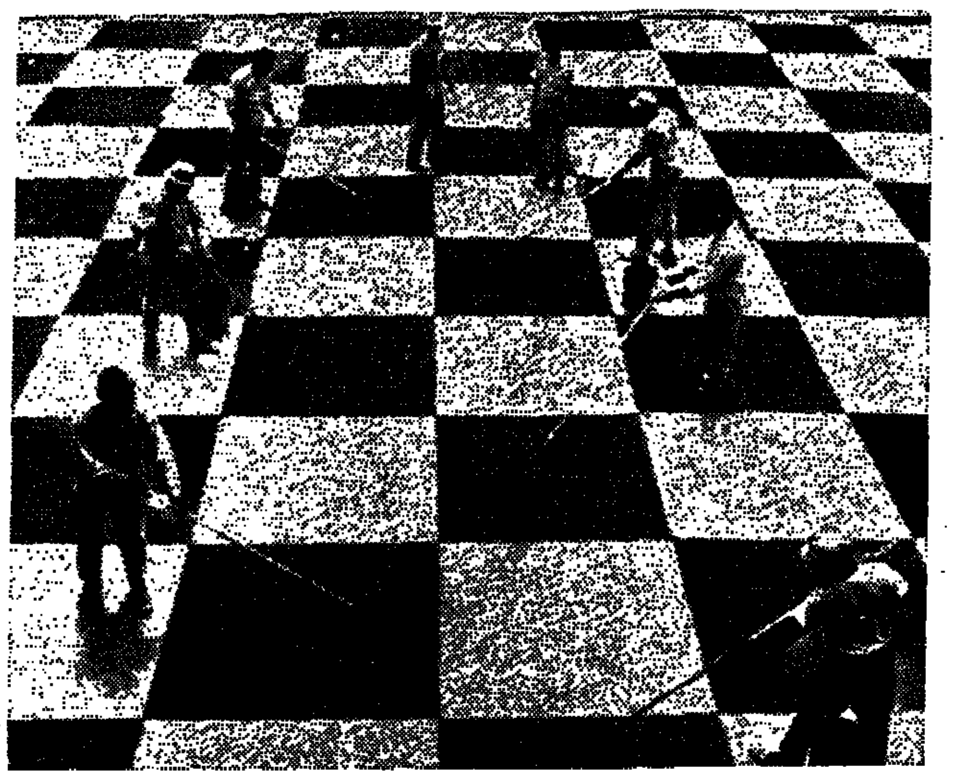

לוח שחמט בשביל הענקים: בשעה שהעולם עוקב אחרי תחרות פישר—ספאסקי, מציירים פועלים בצ'ארלסטון, דרום קארוליינה, לוח שחמט שמידותיו יתאימו אפילו לדרישותיו של בובי פישר.

ראיתי שמעתי

מנטליות של פקיד

בדוגמא אופיינית למנטליות של פקידי ממשלה מסויימים בגישתם לעתונאים נתקלתי במוצאי־שבת האחרון. טילפנתי אל מזכיר המועצה לביקורת סרטים ומחזות מר חנניה קרניאל, ה־מתגורר בירושלים. את יו״ר המועצה מר לוי גרי לא מצאתי ב־ביתו ולכן פניתי אל מר קרניאל. הצגתי לו שאלה בתחום טכני הנוגע לתפקידו: באיזה יחס של קולות התקבלה ההחלטה האח־רונה של המועצה נגד העלאת המחזה „חברים מספרים על ישו". אך לפני שמר קרניאל הואיל בטובו לשמוע את שאלתי התנהל בינינו הדו־שיח הבא, לאחר שהצגתי עצמי:

הוא: — מה זה מטלפנים לבית פרטי במוצאי שבת? (ה־שעה היתה 20.45).

אני: — כן, כשיש צורך לברר דבר הנוגע לתפקידך.
הוא: — זה אינו יכול לחכות עד מחר?
אני: — המידע נחוץ לי עתה כדי שיפורסם מחר.
הוא: — נו, טוב, תשאל.

כמובן שמר קרניאל סרב לענות לשאלה. הוא נשמע צודק מאד בעיני עצמו כאשר אמר בשביעות־רצון של פקיד ממושמע כי אינו עונה לשאלות עתונאים. גם לא לשאלה שהצגתי לו. הוא שוכח — או שמעולם לא הבין — כי הנושא עליו הוא מופקד במקרה (קרניאל הוא פקיד משרד הפנים ובניין תפקידו ממלא את תפקיד מזכיר המועצה לביקורת סרטים ומחזות) מעניין את הציבור וכי הכרעות המועצה ושיקוליה הם נושא מובן מאליו להתעניינות עתונאית. מן הסתם היה לו צידוק פורמלי לסרב לענות לשאלה, אך המנטליות של תגובתו מדאיגה.

תיירים בירושלים

קשה להלך בימים אלה ברחובות ירושלים. המדרכות מל־אות באורחים מכל חלקי הארץ שבאו לנופש באוויר הקריר יחסית של הרי יהודה. את העין צדות בעיקר חבורות תיירים צעירים כשבולטות בהן תיירות חשופות גב ובטור.

ליד חנויות לממכר מזכרות מזדנבים תורים ארוכים של תיירים השוקקים להביא הביתה שי „מייד אין ירושלים".

שיכלול הניהול

בשנת הלימודים הבאה (תשל״ג) תיפתח בפקולטה למדעי החברה של האוניברסיטה העברית תוכנית מ.א. במינהל ציבורי. התוכנית החדשה תפעל במסגרת החוג למדעי המדינה ויעמוד בראשה פרופ׳ יחזקאל דרור. זאת התוכנית הראשונה בישראל המכוונת לתת הכשרה מקצועית מתקדמת למילוי תפקידי מינהל מקצועיים, בעיקר לקציני־מטה בתחומי המינהל השונים ולמנהלים ולרגים הבכירים בשירותי הציבור למיניהם.

התוכנית החדשה נועדה לענות לצרכי שירות המדינה ונמצאת לפתח קשרים עם הגופים העוסקים במינהל הציבורי וליצור הסדרים שיאפשרו גם לעובדי מדינה ללמוד בתכנית. „אנו שואפים", אמר לי פרופ׳ דרור, „שכמחצית מהתלמידים יהיו אנשים העובדים כבר בשירות הציבור, התלמידים חסרי הנסיון במינהל ציבורי יחוייבו במספר חודשי עבודה מעשית. יש לציין גם, כי למרות הדגש המקצועי המעשי של התוכנית, אחת ממט־מותיה היא לאפשר פיתוח של מחקר תיאורטי ויישומי בתחום המינהל הציבורי במדינה".

חדשות לילדים

אחת לשבוע משדרת הטלוויזיה השוודית יומן חדשות ל־ילדים בגילאי 6־12. יומן חדשות זה מכיל את כל החדשות ש־שודרו ביומן למבוגרים תוך התאמתו להבנתו של ילד. גם אירו־עים העשויים לפגוע ברגישותו של ילד, כגון קרבות בוייטנאם, נמסרות ביומן חדשות זה, אולם בהשמטת תצלומים אכזריים.

אומר עורך יומן החדשות: אין חדשה שאי־אפשר להסבי־רה לילד. יתכן שיש צורך להשמיט תמונות אשר שודרו ביומן הרגיל, אך ברור כי צורת הגשת החדשות היא שונה לגמרי ומותאמת לגיל הצופים.

עקב הצלחתו הרבה של יומן החדשות לילדים, עומדת ה־טלוויזיה השוודית להוסיף מהדורה נוספת, ויתכן כי תוך כמה שנים ישודר יומן חדשות לילדים מדי ערב.

רז״ן

עריצות המנצח

בגליון „הארץ" שהגיע לידי קרא־תי את דבר תלונתו של קונסול יש־ראל במילאנו, מר נחמיאס, על ש־אלפיים הסטודנטים הישראליים ב־איטליה אינם נרתמים למסע־הסברה ישראלי במיכללות שבהן הם לומ־דים. בגליון מאוחר יותר קראתי את דברי תשובתו („השירה שבבורות") של מר א. שוייצר לרשימתה של הגב׳ דליה רביקוביץ בפרשת ביר־עם. לצערי, לא הזדמן לי לקרוא את מאמרה.

בדבריו של מר שוייצר אין כמו־בן מן החידושים. במלכותם של ה־פלשתים (פיליסטרים) אין ומעולם לא היה „לסופרים ומשוררים מעמד מועדף", כדרך שלא היה בה משלום מעמד מועדף לתרבות אינטלקטו־אלית — מילת־גנאי נוראה — על פני זו של „נהג או מגדל סלק־סו־כר" ממוצע.

פרצופה של ישראל כיום הוא ב־מידה לא־מעטה תוצאה ישירה ל־פעילותם והשראתם של אנשים מ־סוגו של מר שוייצר. החזקה על קביעת התדמית הנכונה (לא זו „ה־מסולפת הא־היסטורית") של ישראל שמורה בישראל של 1972 לעיתונאים היסטוריוסופים, לא למ־שוררים, סופרים ואינטלקטואלים. חרית.

דווקא קובלנתו של מר נחמיאס היא שהמריצה אותי להגיב. שמא מצוי בין אותם אלפיים סטודנטים מנויין לפחות שאינו חש להירתם לאותו מסע הסברה בשל טעמים אח־רים, זולת זה של היותם עסוקים בתורתם?

פרשת איקרית, שעליה נסבים דב־רי, היוותה נקודת־מפנה, לפחות ל־גבי. סירוב בן־שנים לתת את קולי המועט לעניין שאבק של קוממיות, ישן וחדש, סובייטי ומאואיסטי דבק בו, סח את עיני מראות את הסכנה הזוהפה שבהיטמעות. הפיכת היהו־דות לעם של „נוקשות וקנאות אימ־תניות" הוא תהליך נורא מכדי ש־מישהו יתיר לעצמו את מותרות ה־שתיקה האסתטיסטית. מדיניותה של ממשלת הגברת מאיר היא מדיניות שכל אדם שלמד את ליקחה האמי־תי של השואה (לא זה הפאראנואי שמורי־אליל מסויימים מרביצים ב־ישראל לצרכים פוליטיים) ייבוש ל־ייצג אותם ואת ערכיה.

במקום להירתם למסע ההסברה, חובה עלינו לקרוע לגזרים את ערי־צות המנצח, להוקיע את סולם ה־ערכים לפיו בני־אדם מנושלים מ־בתיהם על לא עוול להשוף את ה־רישעות שבמסווה הפראזיולוגיה ה־מתחסדת, לפקוח את עיניהם של ה־תמימים. זהו מסע ההסברה היחיד שעלינו לעסוק בו — בארץ ובחוץ־לארץ, בעיתונות ובאוניברסיטאות ובכל מקום שאדם מצוי בו, גם ב־מוסך הנהגים ובשדות סלק־הסוכר. בכל ליבי אני מסכים לדבריה של הגב׳ רביקוביץ כפי שעמדתי עליהם מתוך הציטוט.

נתן זך
האוניברסיטה של אסקס

מכתבים למערכת הארץ

מי הקיף את הבישוף

מאמרו של מר יואל מרקוס על הבישוף רייא (הארץ 16.8) הוא דוגמה מאלפת של הסתה במסווה של דיווח עיתונאי.

הנה, למשל, הפסוק הבא, על מ־סיבת־העיתונאים שקיים הבישוף ביום ד׳ שעבר בבית־סוקולוב בתל־אביב: „מוקף במזכירתו הבלונדי־נית היפהפיה, באורי אבנרי בתפ־קיד מתורגמן, בפעילי שי״ח ומצפן, בצלמים, מסריטים ועיתונאים זרים, דיבר הבישוף בפאתוס רב..."

מי „הקיף" את הארכיבישוף? באו עימו שני עוזרים־הכמרים ו־מזכירתו, שרשמה רשימות. דומני שצבע שערותיה של גברת אמרי־קאית זו אינו שייך לעניין יותר מ־אשר צבע שערותיה של אשתו ה־בלונדינית של מרקוס.

אני קובע בצורה החלטית שלא נכח במקום שום איש של מצפן, אלא אם כן מר מרקוס עצמו הוא סוכן מחופש של קבוצה מבוטלת זו, המשמשת כדחליל לעת מצוא.

נכחו במקום שני פעילי שי״ח: הגברת ניבה לניר, שבאה כעיתונ־אית מטעם „חותם" (המוסף השבועי של „על המשמר"), והמיזרחן יוסי אמיתי, שבא מקיבוץ גבולות, נז־דמן לבניין ושמח לשמוע את דברי הבישוף.

אני עצמי באתי למקום כעיתונ־אי, העוקב מקרוב אחרי מאבק ה־מיצווה למען עקורי בירעם ואיק־רית. כשישבתי בין העיתונאים, קרא לי הארכיבישוף וביקשני לשמש כ־תורגמן (מאנגלית לעברית, ולהיפך) מכיוון שהיה חשוב לו שהדברים ה־נרגשים שהפנה לציבור הישראלי יובאו בדייקנות. ציינתי זאת בפתח המסיבה.

מתרה ביותר הקביעה שצלמים, מסריטים ועיתונאים „הקיפו" את ה־בישוף. הרי זוהי מטרתה של מסי־בת־עיתונאים. שאם לא כן, מדוע בא מר מרקוס עצמו „להקיף" את הבישוף?

משפט חזני זה, שאף מילה אחת בו אינה עומדת במבחן ההגיון, גר עד כולו להעלות תמונה של אדם רודף־פירסומת, הקשור בחוגים שנו־אים (על מר מרקוס וידידיו המסוי־מים) המוקף נשים יפהפיות. ב־קיצור, טיפוס מפוקפק, שאין לתת אימון בכוונתו.

אין זו רק פגיעה באדם דגול, ה־מרים קולו למען עשוקים, תוך סי־כון מעמדו וחשיפת עצמו להסתה ו־להשמצה. זוהי קודם כל פגיעה ב־„הארץ" עצמו, כעיתון אובייקטיבי, השומר על רמה של ויכוח תרבותי.

אורי אבנרי
הכנסת

הערת יואל מרקוס: כרבים הרו־צים בשובם של תושבי איקרית ו־בירעם אני שמח על החלטתו של הארכיבישוף ראייה, אחרי פירסום מאמרי, לוותר על מסע הצלב בויאה דולורוזה. כשהארכיבישוף ותושבי ה־כפרים יוותרו גם על שרותיהם של אנשי שי״ח ותנועת העולם הזה (אשר כידוע נותנים שירותיהם ללא כל רצון לגרוף הון פוליטי), ייע־שה לדעתי צעד נוסף למען החזרת העקורים לכפריהם.

*

במלה עקורים איני מתכוונת ל־עקורי איקרית ובירעם. כוונתי היא דווקא לאותם אנשי רוח (מלשון ער־שי רוח...) המנסים לשוא לעורר בנו רגשות אשם בשל זכותנו הבל־עדית לגור בבטחון את חיינו ב־ארץ.

אותם אנשים החושים עצמם מ־שום מה לב האומה ומצפונה, הם אנשים שאינם מסוגלים להשתתף מ־בחינה לאומית במסגרות האידיאו־לוגיות שהיו מאבני הפינה לתקו־מתו של העם היהודי בארץ־ישראל. אותם עקרונות מתקדמים כביטול, ה־מנחים אותם עלולים לגרור את עושי דברם והולשים למתנה העקורים מ־בחינה רוחנית ולאומית, וחבל. , ישר כחזה של גולדה שלנו, שלא התרגשה מהרוח המזוייפת וריתקה את אנשי הספר בשיחה במשך 7 שעות תמימות, אם כי עוד לא שיכ־נעה אותם.

„כוחם של סופרים טמון בכשרון יצירתם ולא בהשתתפות בקבלת הח־לטות מדיניות. ואם אמנם הרצון להשפיע על החלטות ממשלתיים נובע משיקולים של צדק מוסרי, מדוע הם נזורים ומצטמררים כאשר נגרם עוול לעמם שלהם?

ליגה לוי
רמת־אביב

*

החלטת מרכז מפלגת העבודה ב־עניין עקורי בירעם ואיקרית היא ל־דעתי צבועה ומתחסדת. היא קוראת להם להימנע מכל צעד הנוגד את החוק ולהשלים עם אי החזרתם.

למעשה בלתי חוקית היתה עצם העקירה. זהו מקרה ברור של גי־שול אזרחים נאמנים חורצים מ־טעמים מעורפלים של בטחון המדי־נה כביכול.

עובדה זו נוסף לכך מאבקם ה־מתמיד והעקשני לשוב למקומותי־הם הם נימוקים כבדי משקל בעד החזרתם. עלינו מוטלת אף החובה לעזור להם בשיקום כפריהם ולפ־צותם על שנות הסבל והגלות ש־עברו עליהם.

רחל עבר־הדני
ירושלים

עצת מומחים

ב„הארץ" מה־16.8 פורסמה ידיעה תחת הכותרת „ועדת מדענים בר־שות שמורות הטבע", וברצוני לה־עיר:

הרשות אמנם ביקשה ייעוץ מ־מדענים שונים אולם רבות מפעולו־תיה נעשו לצערי ללא ייעוץ או אפילו בניגוד לעצות של המומחים המוסמכים לדבר. בצורה כזאת נג־רמים לעתים נזקים לחי ולצומח של הארץ דווקא ע״י אותם אנשים ה־מקבלים שכר על־מנת לשמור על הטבע.

כיו״ר הוועדה המקצועית מכון פרופ׳ לב פישלזון ולא הח״מ.

פרופ׳ יואל דיזל
תל־אביב

המצב במשרד השיכון

לידיעה שהופיעה במדור כלכלה ועסקים בעניין „חילופי גברי במש־רד השיכון" („הארץ" 14.8), ברצו־ני להעיר:

מר משה לנדאו ביקש, ובקשתו אושרה, לעבור לנהל את חברת „עמיגור" מאחר ואינו יכול לעבוד עם המשרד לירושלים.

מר מאיר ביבר עובר להברת „שי־כון ופיתוח", חברת בת של משרד השיכון. מר צבי גלוחמן, ממשיך ל־נהל את מחוז ירושלים. סמנכ״ל המשרד, מר אשר אולניק, ממשיך בתפקידו ולא הודיע כי יפרוש.

עקב זאת אין זה נכון כי „שורת עובדים בכירים עומדים לפרוש מ־משרד השיכון". אין בפרטים תימ־כין גם לסיפא של הידיעה כי קיימת „אכזבה משיטות עיזרתו של השר זאב שרף".

יהודה לייש
דובר משרד השיכון

קופת אקספרס איטית

אחת הקופות בחנות השקים ב־חיפה מיועדת לבעלי קניות קטנות. מעל הקופה תלוי שלט מאיר עי־ניים: „קופת אקספרס — עד 4 פרי־טים". הוראה זו אינה מונעת מן ה־ישראלי התרבותי המצוי להצטרף לתור זה גם כשברשותו קניה של הרבה מעל 4 פריטים, על־פי הע־קרון שיש לנצל כל הזדמנות ולעבור על כל הוראה. המעניין הוא שגם הקופאיות מתעלמות מהוראה זו ר־מתלונות הלקוחות שברשותם עד 4 פריטים.

פניתי לאחד מן האחראים במקום ותגובתו היתה: „הקופה מיועדת ל־זרז את יציאת הקונים ואין זה מש־נה אם ללקוח 4 או 5 או 6 פרי־טים". מעניין, אם כך, לשם מה מ־צויין במפורש „עד 4 פריטים". ואם אפשר 6 פריטים מדוע לא 7 ולא 8 ואף יותר, כמו בכל שאר הקופות? הן הקופאיות והן האחראי שעמו דיברתי אינם מבינים כנראה כיצד הוראה כזו מסוגלת לזרז יציאת ה־קונים מן החנות. שהרי מי שברשו־תו 5 או 6 פריטים ויותר מעכב שנים או שלושה קונים בעלי פריט אחד ובכך גדלים הצפיפות והדוחק בחנות — הגדולים בלאו־הכי. על־פי הגיונם, מיותרת להלוטין הוראה זו ומן הראוי להסיר את השלט כדי למנוע אשליות ורוגז מיותרים מן ה־לקוחות הסבורים לתומם כי לפניהם „קופת אקספרס".

גדעון כץ
חיפה

ביום 28 באוגוסט יופיעו
3 ספרי תולדות ה„הגנה" האחרונים
ממאבק למלחמה
מאת יהודה סלוצקי

לקראת שנת ה־25 למדינת ישראל יצאו כעת לאור 3 החלקים האחרונים המסיימים את פרשת תולדות ה„הגנה" בשנות 1939—1948, ובהם 2080 עמוד, כ־500 תצלומי אישים ומאורעות, מפות, תעודות, כרוזים ומכתבים הקשורים לתולדות ה„הגנה".

הם מספרים על:

הקמת חטיבות ה„הגנה" (החי״ש, הגדנ״ע, הפלמ״ח),
על הרכש והתע״ש,
על ההעפלה וההבריחה
על היחידות היהודיות בצבא הבריטי
על המאבק בפרישה
על המאבק בבריטים
על החודשים הראשונים של מלחמת הקוממיות
עד שהפכה ההגנה בסוף מאי 1948 ל„צבא הגנה לישראל".

מחיר שלושת החלקים — 40 ל״י בלבד.

בהזמנות נא לפנות לכל בתי־המסחר לספרים, לועדי עובדים במוסדות ובמפעלים ולהוצאת הספרים.

כן ניתן לקבל 5 הספרים הראשונים.

הוצאת עם עובד

המכונית שכבשה את אנגליה, עתה גם בישראל!

יופי עם אופי Marina

- עצוב חדיש
- מנוע קונבנציונלי (1300 או 1800 סמ״ק)
- חסכונית בתפעול ובאחזקה
- יציבה במיוחד (תליה קדמית מוטות פיתול)
- נוחה ומרווחת
- 2 או 4 דלתות — לבחירה

BRITISH LEYLAND MORRIS

הסוכנים:
סוכנות ישראלית למכונות בע״מ
תל אביב — דרך פתח־תקוה 65 טלפון 284111
ירושלים — שלומציון־המלכה 15 טלפון 234536
חיפה — רחוב המגינים 64 טלפון 522189
באר־שבע — רחוב טרומפלדור 40 טלפון 73515

פרסום אדמון בע״מ

מינהל מקרקעי ישראל
החכרת מגרשים

המגרשים המפורטים מטה מוצעים בחכירה לזמן ארוך להקמת בתי מגורים:

מס׳ המכרז	המקום	מס׳ המגרשים
12/72	ראשון לציון	1
13/72	הרצליה	1
15/72	נס ציונה	2
16/72	רעננה	1
17/72	אשדוד	1
24/72	נתניה	1

פרטים, דוגמאות הסכמים וטפסי הצעה אפשר לקבל במשרדנו המחוזי בתל־אביב, דרך פתח־תקוה 88, קומת קרקע, חדר מס׳ 4, בימי העבודה המקובלים במשרדי הממשלה בין השעות 9.00—12.00 לפני הצהריים.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום ד׳ — 20.9.72 בשעה 12.00 בצהרים.

מינהל מקרקעי ישראל אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל שהיא.

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
ת.ד. 20130, רחוב קרליבך מס׳ 2, תל־אביב

חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות תשי״ט — 1959 סעיף 26(ב׳)

הודעה לכל מגדלי הירקות

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות מודיעה בזה כי כל הרוצה לגדל ירקות מהמינים: עגבניות ומלפפו־נים תחת מעטה פלסטי בעונת נובמבר 1972 — פברו־אר 1973 יגיש לועדת המכסות שליד המועצה בקשה לקביעת מכסה אישית לגידול אותם מינים של יר־קות על גבי גלוית בקשה.

גלויות ביקוש נשלחו לכל המגדלים. מגדל אשר אין ברשותו גלויה כאמור, יפנה למועצה לפי הכתובת הנ״ל, תוך 7 ימים מיום פרסום מודעה זו בבקשה לקבלת גלויה.

אחיעם בן־יעקב — מנכ״ל
המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

דירות רווחה
בפתח תקוה
ע״י בילינסון
דירות 3½ חדרים על שטח 90 מ״ר

שיכון עובדים

פרטים והרשמה: „שיכון עובדים". תל־אביב. רח׳ ליאונרדו דה־וינצ׳י 21 טל. 250211

משרד החינוך והתרבות
מרכז ההסברה

משרד החוץ
מחלקת ההסברה

כנסי הפולקלור למתנדבים בקבוצים

יתקיימו כמפורט להלן: —

21/8 — סחנה
22/8 — שמיר
24/8 — נתיב הל״ה
28/8 — גליל ים
30/8 — עין שמר

מרחב תכנון מקומי, גליל התחתון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, ובמש־רדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל התחתון, שבכנרת, הופקד שינוי תכנית מיתאר הנקרא תכנית מס׳ 1438 — שינוי לתכנית מיתאר 194 — יעוד חלקה 81 בגוש 15408, עילבון, למגורים, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכ־נית:

חלקה 81, חלק מחלקה 80 וחדך בגוש 15408.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים מיום פר־סומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י׳ באלול תשל״ב (20 באוגוסט 1972).

י. קציר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון הבניה מחוז הצפון

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 1016/72

בעניין: עזבון המנוח כדורי (באל) אליהו ז״ל מחיפה, שנפטר ביום 28.12.71 בחיפה.

המבקשת: חנה כדורי מרח׳ יצחק שדה 21, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושה. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה זו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רז׳ — שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 995/72

בעניין: עזבון המנוח לביש יעקב ז״ל שנפטר ביום 4.3.72 בחיפה.

המבקשות: 1. לביש דורה; 2. גישל פלה; ע״י ב״כ יצחק גורי, עו״ד ו/או צ. סובול מרח׳ הרצל 35, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית משפט זה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכ־רזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רז׳ — שופט, רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 1034/72

בעניין: המנוח כהן יצחק ז״ל נפטר בחיפה ביום 27.3.72.

המבקשת: הגב׳ מריה ויכברג ע״י עוה״ד צבי הדסי ויוסף ויגמר, מרח׳ שמריהו לוין 6, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רז׳ — שופט, רשם

תוצרת חקלאית בשפע ובמחירים יציבים — לחגים

גידול בצריכת חלב: שוקלים הרחבת משק בשר עוף

מאת סופר „הארץ"

אספקת התוצרת החקלאית בשפע ו־במחירים יציבים לחגים הבטיח את־מול סגן־שר החקלאות מר אהרן ישראלי. מר ישראלי אמר כי כיום נמצאת בשוק תוצרת רבה מ־כל הסוגים וכי בתוצרת השדה אנו נמצאים בעודפים המתוכננים שתפ־קידם להבטיח אספקה סדירה. עוד־פי סוק נוספים מועברים על ידי המשרד לשיפור משפחות ובתי־יל־דים ונזקקי סעד.

במנותו את סוגי האספקה אמר כי אספקת ירקות טריים היא מלאה ו־כי המחירים לצרכן גבוהים ב־30% עד 50 כאלו של אשתקד בתקופה ה־מקבילה. מר ישראלי אמר כי נכו־נות הציבור לשלם לעתים מחירים גבוהים יותר מראה רק על עלית רמת החיים. אשר לפירות אמר כי יבול האגסים השנה הוכפל והגיע ל־37 אלף טונות במקום 18 אלף אשתקד. כן נמצא בשוק שפע של תפוחים, אפרסקים וענבים ויופיעו ביכורי הבננות.

אשר לצריכת חלב אמר כי חל גי־דול מולט בשנה זו (יותר מ־11%) בעוד שהאספקה גדלה ב־5% עד 6% בקירוב והפער בין הצריכה ל־ייצור ממולא בצורת יבוא אבקת חלב וחמאה.

מר ישראלי ציין ירידה של 25% בסל בשר הבקר לעומת עליה של כ־20% בבשר עוף. בשטח זה ציין „יציבות אידיאלית" במחירים ואמר כי השינוי בסל נעצר על ידי תפנית בהרגלי הצריכה. הוא אמר כי ל־אור תפנית זאת שוקלים עתה אפ־שרות הרחבת משק בשר העוף.

ארקיע תעלה מחיריה ב־21.5%

מאת סופר „הארץ" באילת

משרד התחבורה החליט לאשר ל־ארקיע העלאת מחירים ב־21.5 אחוז בממוצע בכל הקווים. כך למעשה הועלו מחירי הכרטיסים בעיקר ב־קוי אילת לאלה שאינם תושבי אילת ביותר מ־20 אחוז ולתושבי אילת לפחות ב־20 אחוז.

✶ שלשום נפתחה במרכז תר־בות העמים לנוער בירושלים הערו־כה של האמן אברי אוחנה בנוכחות שר התיירות מר משה קול. אברי אוחנה יליד 1939, עלה ב־1952 מ־מרוקו במסגרת עליית הנוער, והת־חנך בבית השיטה, למד ציור אצל מרסל ינקו, יעקב וקסלר ויחיאל שמי.

אדי מלכה מבטיח: נפרק כל תנועות הפנתרים אם יעלה לשלטון ישראל כץ

עצרת בככר דיזנגוף

(ע). עצרת מחאה של תנועת ה־פנתרים כחול לבן נערכה אתמול בערב בככר דיזנגוף בתל אביב ב־השתתפות כמה מאות אנשים.

פתחה את העצרת שובתת הרעב בלכבי זהבה טאוב שדיברה על ה־עוני, יוקר המחיה, הכעבדות וה־אפליה.

שובת הרעב, אברהם אלכוב, ד־בר על צפיפות הדיור במשכנות העוני, התמרמר על הממשלה, ה־עומדת לשקם את הבדוים בפיתחת רפיח ומתעלמת לדבריו מצרכי ה־דיור של זוגות צעירים ומשפחות מרובות ילדים.

דיברו גם נציגי התנועה מירוש־לים שאף הם הדגישו את „האפליה העדתית ואי־השויון במדינה".

כל נואמי העצרת הסיתו מענה נגד ראש הממשלה „העסוקה רק ב־יהדות רוסיה".

ראש התנועה, אדי מלכה, קרא ל„אשכנזים" להושיט יד כדי לחסל את „הגיטאות השפלים המתועבים שבהם מתגוררות עדות המזרח". כן הבטיח מלכה לפרק את כל תנועת הפנתרים „אם ד"ר ישראל כץ, ה־אשכנזי היקר, יעלה לשלטון".

נפתח אולפן יום ללימודי עברית וערבית במזרח ירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

אולפן יום ללימודי השפה העב־רית וערבית לחברי הסתדרות יהו־דים וערבים בירושלים נפתח אתמול בבית מועצת מזרח ירושלים.

מנהל המחלקה למזרח ירושלים במועצת הפועלים, מר סלמה שוש־ני, מסר כי האולפן הוקם ביוזמת הממונה הראשי ליחסי עבודה עוזיהו ב. בן־ישראל הערך בשיתוף המח־לקה למזרח ירושלים במועצת הפו־עלים והמרכז להשכלת העם של האוניברסיטה העברית.

במחזור הראשון של האולפן לומ־דים 20 ערבים את השפה העברית ו־17 יהודים לומדים ערבית. הלי־מודים מתקיימים ארבע פעמים בש־בוע במשך חודש ימים.

גרי: ההחלטה נתקבלה פה אחד

יו"ר המועצה לביקורת סרטים ומ־חזות, מר לוי גרי, אמר אתמול ב־תשובה לשאלת סופר „הארץ" כי ההחלטה המחודשת לפסול להצגה את המחזה „חברים כספרים על יושר" התקבלה פה אחד.

לשאלה מה היו הנמקות המועצה אמר כי הן נמסרו בכתב למחבר ה־מחזה מר עמוס קינן. בראיון בשי־דורי ישראל ציטט מר גרי את הנמ־קה שאמרה כיה כרוצה סברה שה־מחזה פוגע בחלק מהציבור הישרא־לי. לדעת היו"ר הנמקה זו מספקת. עוד אמר כי יש אכן קושי בהגדר צנזורה — לבד מבטחונית — על עתונים המאפשרת להם להביא את הכליל המחזות הנאסרים להצגה ע"י המועצה לביקורת סרטים ומחזות.

מת ברנרד הירסקוביץ

מחלוצי ספנות-הנוסעים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מר ברנרד הירסקוביץ (75), מחלו־צי ספנות הנוסעים בארץ וממוחזיקי סוכני האניות בחיפה, מת בסוף ה־שבוע שעבר בעת ביקור בשוויץ.

נולד ברומניה וגדל בטורקיה. ב־1936 הצליח לשכנע את אחד מאילי הספנות היהודיים בגרמניה, ארנולד ברנשטיין, לייסד חברת ספנות נוס־עים עברית. החברה כהירסקוביץ נת־מנה לסוכנה הראשי בחיפה, רכשה את האניה תל־אביב. האניה הילכה במשך שנתיים בקו חיפה—טריאסט עד שפשטה את הרגל ונמכרה ליפא־נים. לאחר מכן ייצג הירסקוביץ ב־חיפה חברות ספנות סקנדינביות, גר־מניות ופולניות וכן היה סוכן יבוא. כן היה שנים רבות קונסול שוודיה.

ת"אל שלמה ענבר — קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי

אל"מ שלמה ענבר (43) התמנה, החל מאתמול לקצין קשר ואלקטרו־ניקה ראשי, במקום תא"ל משה גד־רון, העומד לסיים את שירותו ה־פעיל בצה"ל.

בתוקף מינוי הועלה אל"מ ענ־בר לדרגת תת־אלוף.

נולד בישראל, מילא תפקידים שו־נים בהגנה במלחמת השחרור וב־צה"ל. במיבצע קדש היה סגן קצין קשר אוגדתי ופעל בציר המרכזי אבו־עגילה.

ב־1957 נשלח לארה"ב להשתלמות בתחום מעבדות־קשר. באותה שנה סיים את הפקולטה למשפטים ול־כלכלה באוניברסיטה העברית וקי־בל את התואר מוסמך למשפטים.

ב־1958 התמנה לקצין־קשר בגי־סות־השריון. ב־1961 יצא ללימודי הנדסת־אלקטרוניקה בטכניון וסיים לימודיו ב־1965 וזכה בתואר מהנ־דס. כמהנדס חזר למפקדת קצין קשר ראשי ומונה לראש ענף־הציוד ב־קשר ואלקטרוניקה. בתפקיד זה שי־רת עד 1966. באוגוסט 1966 מונה לסגן קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי ושרת בתפקיד זה גם בזמן מלחמת־ששת־הימים.

ב־1969 עבר למטכ"ל לתפקיד ראש מחלקת ארגון ובקרה של אג"א. בספטמבר 1969 מונה לתפקיד בכיר ובו השתמש בנסיון בתחום הארגוני־פיקודי, ובעיקר בתחום הידע הספ־ציפי באלקטרוניקה לתקשורת.

נשוי ואב לשלושה בנים, שאחד מהם קצין בצה"ל.

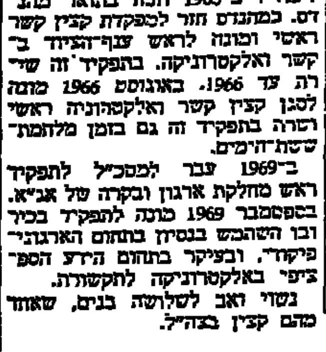

תא"ל שלמה ענבר

מחריף המאבק בין ראש עירית עזה למתנגדיו

א־שאווה מודיע על ניתוק מגעיו עם ירדן

בגלל השמצה ✶ הביא עמו עוד 3000 דרכונים ירדניים

מאת עמוס הדר סופר „הארץ"

המאבק בין ראש עירית עזה, רא־שד א־שאווה, ובין מתנגדיו ברא־שותו של האימאם של עזה, שייך האשם חוזנדר, מחריף והולך כאשר שני הצדדים תוקפים איש את רעהו דבר שלא היה לו תקדים בעזה.

מר א־שאווה הודיע אתמול כי ני־תק כל מגע עם שלטונות ירדן בגלל ההשמצות נגדו שהופיעו בעתון „אל־פאג'ר" המופיע בירושלים המזרחית (ראה „הארץ" מאתמול). כל עוד לא יופסקו ההשמצות, אמר א־שאווה, לא יחודשו המגעים עם ירדן.

„אל־פאג'ר" כינה את א־שאווה כבוגד שמכר את הרצועה לחוסיין בנזיד עדשים. העתון שאב את ידי־עותיו משייך חוזנדר הידוע כבעל נטיות מצריות ומתנגד מושבע ל־חוסיין.

עשרות סטודנטים מעזה התדפקו גם אתמול על לשכתו של ראש עי־רית עזה ותבעו לתת להם מהדר־כונים הירדניים שהביא עמו מירדן. מר א־שאווה קיבל בלשכתו משלחת של סטודנטים ואמר להם כי עליהם לפנות למתנגדיו כדי שהם יקחו על עצמם את האחריות ללימודיהם ב־מדינות ערב ויתנו להם דרכונים. מר א־שאווה אמר כי הביא עמו ה־פעם מירדן 3000 דרכונים ובפעם הקודמת 150. הוא החליט לא לחל־קם כל עוד ימשיכו להשמיצו.

מר א־שאווה סירב למסור פרטים על שיחתו עם חוסיין אך חוגים ה־מקורבים לראש העיריה אומרים כי לא מן הנמנע שבפגישה נדונה שא־לת השימוש בנמל עזה כמוצא ירד־ני לים התיכון. מר א־שאווה טוען כי בביקורו בירדן השיג הישגים ח־שובים לרצועה. הצליח להשפיע על חוסיין לשחרר מהכלא ברבת עמון 18 פלשתינים שנידונו למוות על חל־קם במאורעות ספטמבר 1970 בירדן. כן שוחררו לפי בקשתו 14 נשים מ־הרצועה הגזה שנשפטו לתקופות מאסר על חלקן במאורעות אלה.

רמז נפגש עם ועד מנהלי העבודה בנמל חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מנהל רשות הנמלים מר אהרן רמז קיים אתמול בתל־אביב פגישה עם ועד מנהלי העבודה בנמל חיפה, במאמץ להביא לסיומה את שביתת השעות הנוספות שלהם. הדיון נסב סביב השיטה הנכונה של תשלומי שכר עידוד ורשות הנמלים קושרת זאת בארגון מחדש של העבודה ב־נמל. סוכם שהמשך הדיון יהיה ב־חיפה בין מנהל הנמל מר יצחק רהב ובין ועד מנהלי העבודה.

כור לא תנהל מו"מ עם שובתי קרית הפלדה

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

הנהלת כור דנה אתמול בשביתה בקרית הפלדה. הוחלט כי נוכח ה־נסיונות של חלק מהשובתים ליצור מגע עם ההנהלה לא ינהל עמם מו"מ ועל השובתים יהיה לפנות אל ההנהלה באמצעות ועד הפוע־לים של המפעל או דרך מועצת פו־עלי עכו.

משלחת של מומחים יצאה לקונגרס משקמים באוסטרליה

(ע). — משלחת של מומחים ישר־אלים לשיקום, על תומכי ההנגים, יצאה אתמול בבוקר את הארץ ב־מטוס סי.ה.אי. בדרכה לסידני שב־אוסטרליה, שם תשתתף בקונגרס עו־למי לשיקום, שייפתח ב־25 באו־גוסט ויימשך כשבוע ימים. לקונגרס עולמי זה יגיעו כ־2000 מומחים ל־שיקום מכל העולם.

במשלחת הישראלית חברים ד"ר צ. חיגר מזכיר האגודה הישראלית לשיקום; מר א. פינק, מנהל אגף השיקום במשרד הבטחון; מר י. שיף, מנהל אגף לשיקום במשרד הסעד, וד"ר מ. ספיבק, מנהל תוכנית מחקר לשיקום חולי־נפש בירושלים. ד"ר חיגר מסר, כי הקונגרס העולמי הבא יתקיים בישראל ב־1975.

ד"ר א. רימלט: למי אנו מאותתים?

„הרמזים של שרי ממשלה בכי־רים שהושמעו לאחרונה בדבר אפ־שרות של הסדר בשלבים עם מצ־רים והתפרשו כאיתות למצרים. כ־ידוע, סאדאת אינו מכיר בישראל כמוסמכת לקבלת איתות או נתינתו, ואף ארה"ב, לפי כל הידיעות, אינה ממהרת להופיע ביזמות חדשות, על כן קשה להבין שהאיתות מיועד ל־ואשינגטון. סביר לחשוב כי האו־תות המדיניים־בטחוניים האחרו־נים מכוונים יותר לחזיתות פנים מאשר לכתובות חוץ", אמר אתמול ד"ר א. רימלט, יו"ר המפלגה ה־ליברלית, בישיבת צוות השיבה ל־ענינים מדיניים.

✶ בימים האחרונים החלו פ־עילים צעירים בקרב כפרי הדרוזים על הכרמל להחתים על עצומה ה־קוראת לפיטורי היועץ לענינים ער־ביים במשרד ראש הממשלה מר שמואל טולידנו. לדברי הפעילים פו־על מר טולידנו בניגוד לאינטרסים של הצעירים הדרוזים והבטחת שנתנה הממשלה והרבה ולשכת העבודה — לשלב את הדרוזים בכל משרדי הממשלה ולבטל את הטי־פול בהם באמצעות נציגות מיוחדה על־ידי יועץ.

בישיבת הוועד המנהל של רשות השידור

יש להעמיק הטיפול המקצועי במישדרי דיוקנאות של ישובים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

חברים בועד המנהל של רשות ה־שידור הביעו בישיבתו אתמול דעה כי יש להעמיק את הטיפול המקצועי במישדרים הבאים לשקף דיוקנאות של מקומות ישוב בארץ.

הדברים נאמרו בהקשר לדיווח על חליפת מכתבים בין היועץ המשפטי של רשות השידור לעו"ד רם כספי שהתלונן בשם מועצת ראש פינה על מישדר שעסק במושבה. הפרק־לים קבל על סילוף דמותה במישדר ועל הדגשה מוגזמת לדעתו של קבו־צת ההיפים שמצאה לה מישכן במקום. בתשובתו של היועץ המשפטי של רשות השידור נאמר כי הקטע על ההיפים ארך חצי דקה ממשדר בן שש דקות. כן נאמר בתשובה כי המישדר לא שיקף את חגיגות יובל המושבה (לכך הוקדש מישדר אחר) אלא היה בו נסיון לעורר זכרונות וגעגועים לעבודה.

כהונת תדמור

כן שמע הועד המנהל דיווח על פניית ועד עובדי ההפקה וכן אגו־דת העתונאים, בענין הארכת כהו־נתו של הממונה על הטלוויזיה מר ישעיהו תדמור. ועד עובדי ההפקה קובל על הארכת כהונתו בשנה נו־ספת ללא מיכרז. יו"ר הועד המנהל הסביר כי מר תדמור לא ניגש במו־עד למיכרז על התפקיד. לאחר מכן הועלתה מועמדותו והועד המנהל — בשבתו כועדת מיכרזים — הפעיל לגביו אותם הליכים שהופעלו בעת המיכרז המקורי. מר תדמור עמד במיבחנים אלה והתקבל לתפקיד ל־שנה כשהוא מושאל מצה"ל. עתה הוארכה תקופת ההשאלה לשנה נו־ספת. אין צורך לפרסם מיכרז נוסף שכן עמד מר תדמור למעשה בתנאי המיכרז המקורי, אם כי לא במועד ובמתכונת הראשונה, הטעים מר איתן.

ועד ציבורי לשיפור הטלוויזיה

כן שמע הועד המנהל אתמול דיווח על האמצעים שנוקטת רשות השידור כדי להתגבר על ההפרעות היזומות על ידי השלטונות הרוסים לשידו־רים הישראליים ליהודי בריה"מ.

כמה מחברי הועד קיבלו פניות מטעם ועד ציבורי חדש — „ה־אגודה למען הטלוויזיה" — ששם לו למטרה לנקוט צעדים שונים למען הבראתה של הטלוויזיה.

✶ נשיאות התאחדות התע־שיינים תפעל נגד העלאה תלולה ב־ארנונה כללית על מיבנים תעשיי־תיים — הודעה על כך נמסרה אתמול ע"י נשיא התאחדות התעשיינים, מר מרק מושביץ, בישיבה השבועית של הנשיאות. נמסר כי העיריות עומדות להעלות את הארנונה בשיעור של כ־50% ועיריות פתח תקוה אף ב־80%. ההתאחדות תפעל בנושא זה תוך שיתוף עם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

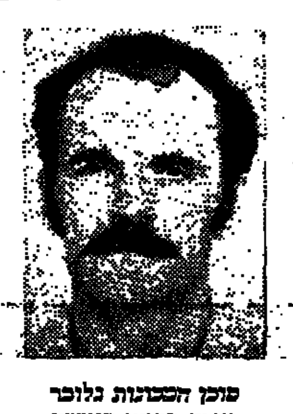

סוכן המכוניות גלובר אורח בריטי הנאשם בריגול לטובת ירדן

רבאט עדיין שרויה בערפל

המלך חסן יצטרך לצנן זעמם של השבטים הברברים שאופקיר בא מקרבם

מאת עודד זראי

דחיית מסיבת העתונאים ש־עמד לערוך אתמול המלך חסן להיום, בעוד שקודם לכן דחה גם את נאומו המתוכנן לאומה — רק מעידים על סמיכותו של ה־ערפל האופף עדיין את שמי ר־באט בכל הנוגע לפרשת נסיון ההתנקשות בחייו מזה ואי־גיבוש צעדים מתאימים המתחייבים מ־המצב שנוצר.

קריאתו אמש של המלך ב־נאום משודר בטלוויזיה לרגל מלאת 20 שנה להגליית אביו מוחמד החמישי על ידי הצרפ־תים כי „דלת השלטון פתוחה בפני כל מי שרוצה ליטול חלק בה", אינה מעידה על גיבוש מדיניות חדשה. אין זו פעם ראשונה שהמלך מזמין את מפ־לגות האופוזיציה, הימין הקי־צוני — אל־איסתקלאל והשמאל הקיצוני — האיחוד הלאומי של הכחות העממיים, להשתתף ב־שלטון וקריאתו זו נשארת ללא מענה. ככלות הכל רב עדיין המרחק בין המשטר הליבראלי אותו מנסה המלך לקיים מאז הכתרתו אחרי מות אביו ובין הדרישות האנטי־ליבראליות של האופוזיציה המבקשות למעשה להפוך את הממלכה המרוקאית ל„רפובליקה מהפכנית" נוטה לוב. נראה כי חסן לא יוכל לעמוד בדרישות האופוזיציה ב־עיקר השמאלית, כפי שלא עמד בהן עד כה ולפיכך לא שות־פו בשלטון.

✶

נראה כי הצעדים שנקט בי־נתיים היו הכרחיים ולא סבלו דיחוי. ראשית, אותרו קציני ה־צבא שהיו מעורבים בקשר על פי מידע ראשוני מפי טייסי בסיס אל־קניטרה. אחרי כן נע־צרו אלמנטים חשודים בתוך ה־צבא ובכלל זה קצינים גבוהים. שנית, נאלץ המלך לבטל את תיק ההגנה בממשלתו אותו מי־לא גנראל מוחמד אופקיר וכן את מישרת ראש המטה הכללי ועתה, ובמקביל לכך נטל לידו את הפיקוד הישיר על הצבא. בפגישת חירום שקיים אמש לאת־מול בארמון הקיץ סקיראט עם מפקדי הזרועות והקצינים הבכי־רים, טען המלך כי המשימה המשותפת של הקצונה הבכירה כיום היא להגן על הצבא מפני אלמנטים הרסניים. כן ציין כי שתי המזימות שנרקמו בתוך ה־צבא במשך 13 החודשים האח־רונים הזיקו למוניטין של ה־צבא.

אופקיר

בינתיים התפרסמו אתמול ידי־עות ממקורות שונים בעולם ה־מטילות ספק בגירסת שר הפ־נים המרוקאי על התאבדותו של אופקיר שכאילו עמד בראש ה־קשר האחרון נגד המלך. סוכ־נות הידיעות הצרפתית מסרה אתמול מפי אחיו של הגנראל, שהובא אתמול לקבורה בעיר תאוז בדרום מרוקו, כי אופקיר לא התאבד אלא נרצח. האחים אמרו לכתב הסוכנות הצרפתית: האם ראית מימיך אדם ששם קץ לחייו בשלושה כדורי אקדח — אפילו יהיה זה חייל מנוסה ביותר? גם „אל־אהראם" הק־הירי מפקפק בגירסת ההתאב־דות. הפרשן והעתונאי המצרי הידוע אחמד בהא אל־דין כתב בענין זה בין השאר: מוזר ה־דבר שאופקיר השתתף בקשר ובכל זאת הלך מרצונו החופשי לבדו לארמון המלך בסקיראט. מוזר גם שאיש צבא מנוסה כזה לא היה מסוגל לשים קץ לחייו בכדור אחד בראשו ונזקק ל־שלושה כדורים, כמובא ממש".

משקיפים בבירות ציינו אמש כי הטענה של שר הפנים המרו־קאי כאילו ביקש אופקיר להציג את מות המלך כתאונה כדי ש־יוכל אחרי כן למנות עצמו יורש עצר — נראית חיוורת ל־מדי. המקורות מציינים שלוא רצה אופקיר באמת ובתמים ל־חסל את המלך בצורה שתוצג אחרי כן כתאונה, לא היה בוחר בהתקפה על מטוס הבואינג ש־לו. בפני אופקיר עמדו אפשרו־יות רבות לתכנן מיבצע מושלם ולא מוכשל כפי שאירע בסוף השבוע.

✶

העתונים הערביים הזהירו את־מול מהרעת היחסים בין המלך לשבטים הברברים שעליהם נימנה אופקיר. העתונים מציינים כי ראשי השבטים אינם מקב־לים את גירסת הממשלה ברבאט על ההתאבדות ולא כל שכן ה־האשמות כי עמד בראש הקשר. נראה כי המלך יצטרך לתת ל־ראשי השבטים הללו דו"ח על מות אופקיר ומוטב שלא יהיה זהה לגירסה הרשמית — מז־הירים עתונים אלה.

„אל־בעת" הסורי כתב מאתמול כי מאורעות הדמים במרוקו ימ־שכו בשל המרחק הקיים בין המשטר להמונים. העתון מוסיף כי יש יותר מאיש אחד במרו־קו שיוכל לשחק את תפקידו של אופקיר. „אל־נהאר" הבירותי כתב אתמול כי ארה"ב היא ש־יזמה את הקשר נגד המלך חסן. כתב העתון ברבאט מוסר על עדותו של טייס אזרחי צרפתי שמטוסו התעכב ביום רביעי ש־עבר בנמל התעופה של רבאט. טייס זה יצא אותו יום שעתיים לפני שהמלך עמד להגיע לבסיס אל־קניטרה כדי לרכוש חלקי חילוף. הוא גילה כי אנשי הצבא האמריקאים בבסיס היו במצב כוננות ואסרו עליו להיכנס ל־שטח. העתון מדווח גם על שמו־עות שנפוצו ברבאט לפיהן הש־תתפו 11 מפציצים בהתקפה על מטוס הבואינג של המלך. ה־עתון טוען עוד כי מיבצע כזה של התקפה על הבואינג המל־כותי לא יכול היה לצאת לפועל בלי ידיעתם של 450 הטכנאים ואנשי הצבא האמריקאי בבסיס אל־קניטרה.

בית בכור: מרכז מגורים אקסקלוסיבי ברמת־גן

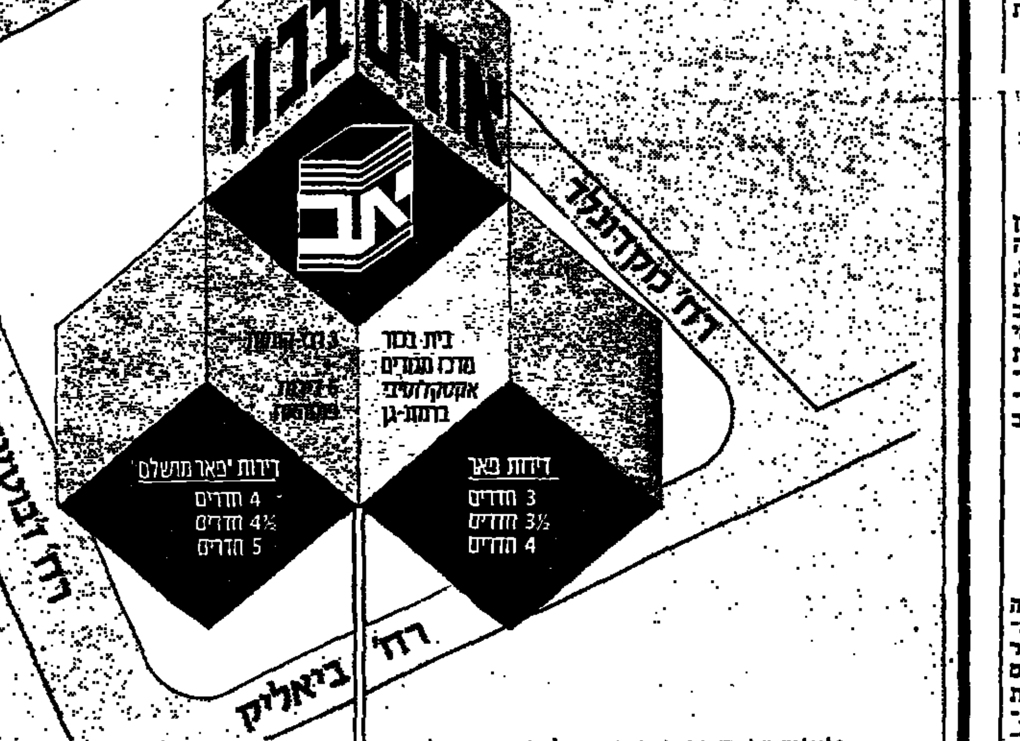

בלב־לבה של רמת־גן. באזור האקסקלוסיבי הידוע תל־בנימין (בקרן הרחובות ביאליק־ז'בוטינסקי־מקדונלד) על שטח של 10 דונם. מוקם מרכז המגורים "היפה ביותר" שהוקם ברמת־גן: בית בכור. זהו מקום נדיר המאפשר בניית "דירת חלומות" שיש בה הרבה נוחיות והרבה יתרונות.

ריכוז של: גן גדול. שטחי משחקים לילדים. פנורמה לעולים. חניה.

הדירות ב"בית בכור" (3, 3½, 4, 4½ ו־5 חדרים כולל 6 דירות פנטהאוז) מתוכננות ומחולקות לפי עקרונות הארכיטקטורה המודרנית. חומרים מעולים. בניה וגימור מושלמים. שקט, נוף מרהיב, אוויר צח (קומת המגורים הראשונה תהיה בגובה קומה רביעית של בנין רגיל). מרחב גדול מאד בין הבתים. דירה ב"בית בכור" היא דירה בלב־לבה האקסקלוסיבי של עיר הגנים. במרחק כ־2 ק"מ ממרכז צפון ת"א.

ההרשמה לרכישת דירות החלה.

לקבלת פרטים פנה נא אל

אחים בכור

ר"ג, בשכונת הבאי־הבית בכור בקרן הרחובות ביאליק־ז'בוטינסקי־מקדונלד • טלפון: 731196, 757041

דירה טובה בבית טוב־ דירה ב"בית בכור" ר"ג

מטחי עץ משומשים
(גם לבלוקים ומרצפות)
למכירה בהזדמנות

לפנות טל' 04-642511 בין השעות 8.00—10.00
04-84964 " " 14.00—16.00

עירית נהריה
מיכרז מס' 35/72

עירית נהריה מכריזה בזה על קבלת הצעות להתקנת תאורה צבורית ברחוב החדש במזרח נהריה.

את חומר המכרז, התכניות, רשימת הכמויות והמפרטים, אפ־שר לקבל תמורת תשלום בסך 75.— ל"י, אשר לא יוחזר במשרד מהנדס העיריה, חדר מס' 32 קומה ד' החל מ־20.8.72.

את ההצעות יש למסור במעטפות סגורות עם סימון מספר המכרז בלבד לחדר מס' 18 בקומה ב' לא יאוחר מיום 3.9.72 שעה 12.00.

יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בשעור של 10% מגובה ההצעה.

העיריה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא.

ג. מאליק
מ"מ וסגן ראש העיריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוע־דת בנין ערים מקומית אשדוד בקשה למתן הקלה / 4% בניה בתכנית מפורטת מס' ד/455/ד (1202 ד'). מהות הבקשה: הקלה / 4% בניה מהמותרים לפי התכנית הב־חלקה 9 גוש 2076 רח' דקר.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תש־לום, במשרד הועדה המקומית לתכ־נון ולבניה אשדוד (כתובת הועדה) בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

יו"ר הועדה המקומית
אינג' צ. צילקר

מדינת ישראל
משרד האוצר

הודעה לציבור על מעבר יחידות במשרד האוצר ובנציבות שירות המדינה

★ **הרשות לתכנון כלכלי**
— עברה מבנין מס' 3, רח' קפלן ירושלים, לבנין מס' 1, רח' קפלן הקריה ירושלים. מס' הטלפון: 63111.

★ **יחידת הממונה על המשק והדיור הממשלתי באגף החשב הכללי**
— עברה מבנין מס' 1 רח' קפלן, הקריה ירושלים, לבנין מס' 3 רח' קפלן, הקריה ירושלים. מס' הטלפון: 39211.

★ **השירות לארגון ושיטות בנציבות שירות המדינה**
— עבר מרח' בן־יהודה 23, ירושלים, לבנין מס' 3, רח' קפלן, הקריה, ירושלים. מס' הטלפון: 39211.

שתה מצב רוח

בבית
במסיבה
בפיקניק
במסעדה
בסטקייה
בבית-הקפה

נשר זהב בירה עם מצב רוח.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

10 תלמידי תיכון פתחו בשביתת רעב נגד הטלת תשלום כופר יציאה מבריה"מ

24 עולים מבריה"מ יצטרפו לשובתים * התלמידים — חברי הליגה להגנה יהודית * ביום ד' — ישיבת פגרה בכנסת

(ע). חברי הליגה להגנה יהודית פתחו אתמול בצהריים בשביתת־רעב במסדרונות בניין אל־על בתל־אביב, עם שוכנים משרדי הצלב האדום הבינלאומי, כמחאה על הטלת „כופר נפש" להיתר יציאה מבריה"מ.

אל אנשי הליגה — כולם תלמידי־תיכון ישראלים — יצטרפו 24 עולים חדשים מבריה"מ, המתגוררים במרכז הקליטה בבית שמש.

לאות הזדהות

העולים מסרו כי יקיימו שביתת רעב במקום במשך 24 שעות, לאות הזדהות עם יתר שובתי הרעב, ובמחאה על הגזרות החדשות המכוונות נגד חבריהם בבריה"מ, הרוצים לעלות ארצה.

אחד השובתים העולים לב דיאמנט, פיזיקאי כבן 30, סיפר כי עלה מבריה"מ לפני כחודשיים ואז שילם 900 דולר, ואילו ביום ו' לפי הגזירות החדשות — צריך יהודי בעל רמה אקדמאית כשלו, לשלם 17 אלף דולר. „אלה סכומים שאי אפשר לשלם ואנחנו סבורים שלא צריך לשלם עם הגזירות, אלא להילחם בכל הדרכים כנגדן", אמר.

דגל

שובתי הרעב התיישבו על הרצפה במסדרונות הבניין בשעה 12 בצהריים, כשסביבם מתנוססות כרזות רבות: ישראל, הצילי את בניך, ייקרא דרור לאסירי־ציון, לעולם לא עוד תאונה רע ותסבול יהדות הגולה, שלח את עמי, שים לב, אנחנו בסכנה. במרכז התנוסס דגל הליגה להגנה יהודית ובו רשום לעולם לא עוד וכל ישראל ערבים זה לזה.

דרישות מהצלב האדום

יו"ר הליגה בישראל, מר יוסף שנידר, אמר כי מטרת שביתת הרעב היא להפעיל לחץ על ארגון הצלב האדום הבינלאומי, שידרוש משלטונות בריה"מ לבטל את כופר הנפש המוטל על היהודים.

כמו כן דורשים השובתים, שהצלב האדום יפעיל לחץ על שלטונות סוריה בקשר למצב היהודים שם. „חובת הצלב האדום להגן על חופש האדם בכל מקום ולדעתנו הארגון הזה אינו אובייקטיבי בכל הנוגע למצב היהודים, כמו בפרשת מסוס סבנה, יהודי סוריה ועוד", טען מר שנידר.

מטרה נוספת של שביתת הרעב היא לעורר את העם בישראל לנוכח האדישות השוררת בארץ כלפי מצב היהודים בבריה"מ ובסוריה.

רשיון לשבועיים

מר שנידר הוסיף, כי הליגה קיבלה רשיון מן המשטרה לקיים שביתת רעב במקום במשך שבועיים, אולם

חברי הליגה להגנה יהודית פתחו אתמול בשביתת רעב ליד משרדי הצלב האדום בתל־אביב, במחאה על תשלום כופר, שהוטל על אקדמאים יהודים בברית המועצות, המבקשים לעלות לישראל.

„אנחנו לא נפסיק עד אשר הצלב האדום ינקוט בפעולות ממשיות אצל שלטונות בריה"מ". כן נמסר, שביום ד' תיכנס משלחת של הליגה אל נציגי הצלב האדום בקומה השלישית של הבניין ותעביר דרישותיה בכתב. נמסר גם, כי הרב כהנא עומד לבקר אצל השובתים.

מר שנידר אמר עוד, כי שביתת הרעב מהווה צעד ראשון אולם, הוסיף „אם זה לא יעזור, ייתכן שיהיה „סבר נפשי" גם כלפי ברית המועצות". מר שנידר יצא נגד הקומוניסטים בישראל המזדהים, לדבריו, עם הקו הקומוניסטי בעניין כופר הנפש.

מושב מיוחד בכנסת

(ל). בהתאם לסעיף 33 לחוק יסוד הכנסת, הורה יושב־ראש הכנסת, על־פי דרישתם של למעלה משלושים חברי־הכנסת, לכנס את הכנסת לכנס מיוחד ביום רביעי בשעה 11 לפני הצהריים. סדר היום של כנס מיוחד זה, כפי שפורט בדרישה, הוא: „הטלת כופר העדה על־שבי ציון מברית המועצות". הדרישה לכינוס הכנסת חתומה בידי חברי כנסת מן הסיעות המערך, גח"ל, מפד"ל, אגו"י, ל"ע, ע"מ, פאג"י, המרכז החפשי והעולם הזה.

מועצת פועלי ירושלים [illegible]

סופר „הארץ" בירושלים מוסיף: מזכירות מועצת פועלי ירושלים החליטה אתמול לקרוא לכנס מחאה של נציגי ציבור העובדים בבירה נוכח ההגבלות על עליית היהודים בעלי השכלה אקדמאית מבריה"מ. הכנס ייערך בראשית השבוע הבא ויטלו בו חלק ארגוני האקדמאים וההתאחדויות העולים בבירה.

יוקם גוף מיוחד לתכנון הפיתוח של מערכת החינוך עד 1985

א. פלד: הסבת אקדמאים להוראה תקל על המחסור במורים * גידול במספר המועמדים לסמינרים בתשל"ג

מאת סופרת „הארץ" לענייני חינוך

גוף תיכנוני לטווח בינוני המוקם בימים אלה במשרד החינוך והתרבות יתחיל בפעולתו לקראת ינואר — מסר בשבוע שעבר מר אלעד פלד, מנכ"ל משרד החינוך, בשיחה עם סופרת „הארץ".

הגוף יעסוק בתיכנון מערכת החינוך עד 1985 ויתווה קווים לפיתוחה מבחינת המבנה והתכנית. התקציב שהוקצב להקמת הגוף מסתכם ב־250 אלף ל"י.

צוותי מומחים

במסגרת הגוף יוקמו 10—15 צוותי תיכנון, שיורכבו ממומחים בתחום החינוך, אנשי משרד החינוך ואנשי אוניברסיטות. כל צוות יעסוק בנושא מוגדר, אחד הצוותים יתרכז בראיה כוללת של מערכת החינוך והגדרה יעדיה.

בראש כל המערכת תעמוד ועדה מתאמת, שתדאג לגיבוש המסקנות של הצוותים השונים. הוועדה תורכב מראשי הצוותים ובראשה יעמוד מנכ"ל משרד החינוך, כדי להבטיח שהמחשבה התיכנונית לא תינותק מעבודת המשרד.

נוסף לכך, יוקם גם צוות סכנים. צוות זה יורכב ממזכירי הצוותים שיהיו בעלי דרגה אקדמית גבוהה ויעסקו בהכנת החומר לדיונים ובהזרמת אינפורמציה מתאימה לוועדות.

יעבדו בהתנדבות

חברי הוועדות יעבדו על בסיס התנדבותי למשך כשנתיים. מר פלד ציין כי אנשי אוניברסיטה רבים הביעו נכונות להשתתף בעבודת יחידת התיכנון.

התיכנון לטווח בינוני נועד להמשיך את עבודתה של יחידת התיכנון, העוסקת בתחזיות ובקביעת מדיניות בתחומים שונים לטווח זמן קצר של כחמש שנים. יחידת התיכנון במשרד החינוך השלימה באחרונה תחזיות כמותיות של התפתחות מערכת החינוך ובאוקטובר יחל בשלב השני של עבודתה — הערכה וגיבוש עמדות בנושאים הקשורים לתחזיות.

מר פלד אמר עוד כי בעית המחסור במורים בחינוך היסודי עלולה להחריף, אם לא יהיה שינוי בתקן והיחס הכמותי בין התלמידים והמורים לא ישתנה. עליית מורים והסבת אקדמאים להוראה עשויה לפתור חלק מהבעיה.

דיור למורים באזורי פיתוח

[illegible] בים אלה להוראה", אמר. במסגרת התמריצים המתוכננים במשרד החינוך להפניית מורים לאזורי הפיתוח ולדרום סוכם כי משרד השיכון יעמיד לרשות מורים ב־50 אזורי מצוקה 150 דירות בשכר דירה מסובסד. הוא הדגיש כי השנה בולטת עליה ניכרת במספר המועמדים למוסדות להכשרת מורים בתשל"ג: בשנה א' גידול של 200—500 מועמדים בחינוך הממלכתי, 200—300 מועמדים בממלכתי־דתי, 100—150 מועמדים בחינוך הערבי ו־100 בחינוך העצמאי.

דגמי פיאט לא יתייקרו

חברת בדפורד תייבא טנדרים קטנים

מאת סופר „הארץ"

דגמי 1973 של מכוניות פיאט לא יתייקרו — מסר לסופר „הארץ" מנהל הסוכנות בארץ מר יעקב וקסלר. השינוי היחיד במחירים יהיה בגביית כמה עשרות ל"י תמורת כסאות מתקפלים או מנעול הגה, מאחר והפריטים אלה אינם סטנדרטיים בדגמי פיאט.

חברת בדפורד תייבא השנה טנדרים, קטנים המקבילים בגודלם לדגם „סוסיתא". רכב זה יימכר בארץ במחיר 18500 ל"י. טנדר בדפורד הוא בעל מנוע בנזין בנפח 1256 סמ"ק ומצוייד באביזרי בטיחות דוגמת רכב פרטי כמו הגה טלסקופי מתקפל, מערכת שעונים מרופדת ושקועה.

מר ש. עיני מחברת המורה למכוניות המייבאה רכב זה מסר כי לפי תחזית יימכרו כחמש מאות יחידות מדגם זה. כן תייבא החברה מכוניות מסחריות סגורות מסוג ויוה אשר יימכרו במחיר של כ־22 אלף ל"י. החברה תייבא גם מכוניות מסחריות גדולות מסידרת סי. אף. בנפח מנוע של 2300 סמ"ק והובלת משא במשקל בין טונה לשתי טונות.

חברת סאאב הודיעה על שורת שינויים בדגמיה לשנת 1973: דלתות עם אביזרי בטיחות להגנה בעת תאונה, דגמי 99 יהיו בעלי מנוע בנפח 2000 סמ"ק, בתצורת שדיה, כל הדגמים יהיו מצויידים בפנסי האלוגן, בין המנועים למבחר יהיה מנוע ללא מאייד הפועל לפי שיטת הזרמת דלק אלקטרונית.

הקולנוע הראשון למכוניות יפתח בתל־אביב באמצע אוקטובר

בית־קולנוע למכוניות (דרייב־אין) הראשון מסוגו בישראל, שנועד להכיל 960 מכוניות, יחונך במחצית חודש אוקטובר, על שטח של 75 דונם, צפונית לגני התערוכה בתל־אביב. חידוש זה בענף הבידור הישראלי, מוקם בהשקעה של 2,500,000 ל"י, על־ידי קבוצה של משקיעים זרים וישראלים. יוזמי רעיון הקולנוע למכוניות בישראל, הם יוצאי דרום־אפריקה המתגוררים עתה בישראל, ובראשם מר ברני ביזר, המנהל הכללי של „סינרמה", מר דוד בלומברג, המנהל הכללי של סוכנות „אנגלו־סקסון" ומר ליאון צירני ממשרד הארכיטקטים צירני וקפלן.

כמנהלו הטכני של הקולנוע משמש מר ויליאם (ביל) שולקי, בעל נסיון רב בהפעלת בתי־קולנוע דרייב־אין בדרום־אפריקה, בה פועלים 80 בתי־קולנוע מסוג זה.

נתגלתה גופת ולד מת

* (ע). — גופתו של ולד מת נתגלתה בחצר בנק ישראל בשדרות רוטשילד בתל־אביב. בצהרי יום השבת גילה תושב שדרות רוטשילד בתל־אביב בחצר ביתו כתם דם. הוא הודיע למשטרה ונערכה סריקה בבתים הסמוכים ובחצר בנק ישראל בשדרות רוטשילד 3 נתגלה ולד בן שעות אחדות. בבית החולים נקבע מותו. המשטרה פונה אל האם האלמונית בבקשה, שתתייצב בהקדם במשטרה או בבית־חולים, מחשש שנגרמו לה סיבוכי לידה והדבר עלול לסכן את בריאותה.

ועדת ל"ע שמעה דעות מומחים לשיפור הבחירות היחסיות

ד"ר קפלינסקי: עדיפה על בחירות אזוריות

שיטת הבחירות היחסית, הקיימת, עדיפה בתנאי ישראל על ההצעות המועלות להנהגת שיטת בחירות אזוריות או אזורית־יחסית — אמר ד"ר נח קפלינסקי אשר כיהן כיו"ר ועדה לשכלולה של שיטת הבחירות היחסית, שהוקמה על ידי הנהלת המפלגה הליברלית העצמאית, במסגרת סקירה על פעולות הוועדה ומסקנותיה בהנהלת ל"ע.

עיוות ללא פתרון

ד"ר קפלינסקי ציין, כי הוועדה בהרכב היה י. בריקאי, ד"ר ל. מוצקין, צ. ניר, פרופ' ג. שטיין וד. שלומי, שמעה גם חוות־דעת של מומחים: ד"ר א. ברכמה, מרצה באוניברסיטת חיפה ופרופ' אריאן, ממנהלי החברה באוניברסיטת תל־אביב. כן עיינה הוועדה בחומר מדעי רב בכתב בנושא זה. לאחר כל זאת שוכנעה הוועדה יותר מבעבר, כי שינוי שיטת הבחירות היחסית הקיימת, יעוות את רצון הבוחרים, מבלי שיפתור את המיגרעות המתגלות בשיטה הקיימת.

במגמה לפתור את הבעיה הכאובה של היעדר השפעה וקשר בין הבוחר לנבחר, מציעה ועדת קפלינסקי לחוקק חוק בחירות מוקדמות (פריימריס):

החוק יחייב כל מפלגה או רשימה, המתעתדת להופיע בבחירות לכנסת, לקיים בחירות מוקדמות לצורך קביעת מועמדי המפלגה (הסיעה) וסדר הופעתם. הבחירות המוקדמות תיערכנה בתקופה בין 3—6 חודשים לפני הבחירות הכלליות.

בחירה ולא מינוי

לפי הוראות החוק יהיה רשאי כל חבר רשום במפלגה (או ברשימה) להצביע בבחירות המוקדמות לקביעת מועמדי מפלגה (רשימה). סדר קביעת מועמדי המפלגות ייקבע בהתאם למספר הקולות, אותם קבלו בבחירות המוקדמות.

הוועדה סבורה, כי לבחירת מועמדים על ידי בחירות דמוקרטיות (ולא מינוי), יש ערך רב. על־ידי בחירתו בבחירות המוקדמות בידי אלפי חברי מפלגות הופך המועמד לנבחר הציבור. שינוי זה ייצור קשר ישיר בין הבוחר לבחורים ויגביר אי־תלותו ועצמאותו של הנבחר. עם קבלת עקרון הבחירות המוקדמות תיבחר ועדה ציבורית לעיבוד פרטי הצעת החוק.

נתגלו מוסרי הצהרות כוזבות בקשר להשגת רשיונות למונית

בתי־משפט משטרה

* (ע). — במסגרת החקירות שערכה ועדת העררים למוניות בבקשות לרשיון מונית, נתגלה תושב חיפה, אשר השיג במרמה הכרה כנכה מלחמה.

בעקבות זאת ביטל משרד הבטחון את ההכרה בו כנכה מלחמה ונדחתה בקשתו לרשיון מונית.

האחד שהה בחו"ל; השני — בכלא

החקירות גילו גם מבקשי רשיון למונית שהצהירו בשבועה על נהיגה במונית במשך מספר שנים, בעוד שלמעשה עסקו בעבודות אחרות. אחד היה בעל איטליז, שני בעל מסעדה, אחר היה נהג בחברת שמירה ושניים לא עבדו כלל. האחד שהה יותר משנה בחו"ל והשני היה שנה וחצי בכלא.

ועדת העררים הגישה תלונות למשטרה על מקרים אלה, ובמקרים מספר העבירה המשטרה את תיקי החקירה לפרקליטות. ועדת העררים למוניות פועלת זה שנה, ועד כה דנה ב־422 בקשות וערעורים, מתוך 565 שהוגשו לה. בין הבקשות שאושרו היו 56 רשיונות לנכי צה"ל, ו־11 לעולים חדשים.

הרכב הוועדה ותפקידיה

בראש הוועדה עומדת השופטת מרים בן פורת וממלא מקומה הוא השופט לשעבר משה כהן. עם חברי הוועדה נמנים עורכי־הדין צבי שוורץ, מאיר סילברסטון ומנחם קרן ומנכ"ל בנק ירושלים, אליעזר בוחקין. תפקידי הוועדה הם לבקר את החלטות המפקח על התעבורה ולשמוע התנגדויות מצד הציבור לגבי מבקשי רשיון מונית.

במהלך עבודת הוועדה איימו אלמונים על מזכירה, עו"ד צבי ססי, אשר ריכז את החקירות, בקריאות טלפון אנונימיות, בשעות לילה מאוחרות. הקוראים הודיעו לו, כי חייו בסכנה. למשרד התחבורה נשלחה מודעת אבל כוזבת על מותו. המזכיר לא התלונן על כך במשטרה.

הוועדה מקווה לסיים את כל הדיונים בבקשות ובעררים בעוד כחודש וחצי.

סוכל נסיון שוד בצרכנית קרית חיים

* (ע). — משטרת מרחב חיפה סיכלה ביצוע שוד מזויין בצרכניה קרית חיים. החשודים ערכו תרגיל בזירת הפשע, שבמהלכו נפלט מחורי השירותים שבצרכניה כדור מתת מקלע עוזי, וזה הכשיל את המבצע. המשטרה הביאה למעצרם של שני צעירים חשודים, ובמוצאי שבת נעצר חשוד שלישי. הועלה חשד, כי השוד עמד להתבצע לפני שבועה מספר ביום שבו משלמים את משכורותיהם של העובדים, וכי אחד החשודים עבד בעבר בצרכניה במחלקת הבשר.

נעצרו חשודים באונס נערה מפגרת

* (ע). — שלושה צעירים נעצרו כחשודים באונס נערה מפגרה. המעצר בוצע במוצאי־שבת בעקבות תלונתה של צעירה ירושלמית בת 17. היא מסרה כי שלושה צעירים, שהסיעו אותה כטרמפיסטית, סטו באזור המפרץ מהדרך ובחצר אחד ממפעלי התעשיה תקפוה ואנסוה. המשטרה פתחה בחקירה, ובסריקות שנערכו באזור הקריות נעצרו שלושת החשודים בבית־קפה.

מכונית שרופה נמצאה באשקלון

* (ע). — מכונית סוסיתא נתגלתה בשבת בפרדס בצפון אשקלון. משטרת המקום, שפתחה בחקירה, סבורה כי המכונית שייכת למרדכי ניסן מגבעת אולגה, שהתלונן יום קודם לכן על גניבת מכונית מסוג דומה ברחוב העבודה באשקלון. המשטרה עצרה אדם, החשוד בגניבת כלי הרכב ושריפתו.

ישישים נוספים ייקלטו במפעל של המועצה האזורית שפיר

(ע). — המפעל להעסקת קשישים של המועצה האזורית שפיר שבדרום, עומד לקלוט בקרוב ישישים מן העיירה קרית־גת. על כך מסר ראש המועצה המקומית, מר מושקוביץ. מפעל זה, שהוא יחיד במינו בהתיישבות העובדת, נועד להעסיק קשישים בעבודות גמר של מפעלי התעשיה בדרום.

מפעלים רבים פנו באחרונה למועצה המקומית בבקשה לסייע להן בעבודות גמר. הישישים המועסקים במפעל משתכרים כ־300 ל"י בחודש ומתגוררים בישובי המועצה האזורית שפיר.

נודע כי הקרן למפעלי שיקום במשרד הסעד צומדת לפתוח מפעלים דומים ברחבי הארץ.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים:

פ.ח.אי (811) ב־04.10 מהונג־קונג, בומביי; אל־על (100) ב־06.10 מניו־יורק; אל־על (122) ב־07.40 מטהראן; אל־על (800) ב־11 מניו־יורק; אל־על (002) ב־11.45 מניו־יורק; אליטאליה (732) ב־11.50 מניו־יורק; פ.ח.אי. (740) ב־12.15 מרומא; פ.ח.אי. (888) ב־13.25 מניו־יורק, פרנקפורט; סייפרייר (301) ב־13.40 מניו־יורק; אל־על (142) ב־13.50 מניקוסיה; אל־על (500) ב־14.20 מפאריז; פ.ח.אי. (810) ב־14.40 מניו־יורק, מונטריאול; ב־15.35 מבוסטון, פאריס, רומא; לופטהנזה (634) ב־15.10 מפרנקפורט, מינכן; אל־על (216) ב־15.40 מניו־יורק, לונדון; אל־על (422) ב־15.55 מציריך; פ.ח.אי (324) ב־16.10 מניקוסיה; (840) ב־16.20 מניו־יורק, רומא, אתונה; אל־על (142) ב־16.45 מלונדון; אייר־פראנס (186) ב־16.55 מפאריס; סוויסאייר (330) ב־17.05 מציריך; (525) ב־17.15 מאמסטרדם, מינכן; בי.או.איי.סי (214) ב־17.35 מלונדון; אליטאליה (746) ב־17.40 מרומא; סאבנה (571) ב־18.55 מבריסל, וינה; בי.אי.איי. (482) ב־19.15 מלונדון; מאלב (245) ב־19.25 מבוקארשט; אל־על (420) ב־19.50 מבריסל; אייר־פראנס (138) ב־21.10 מפאריס, אתונה; אל־על (424) ב־22.05 מרומא; אל־על (332) ב־22.55 מוינה; סוויסאייר (332) ב־23.35 מאיסטנבול; [illegible] ציריך, ז'נבה; אליטאליה (748) ב־17.40 מרומא.

ממריאים:

פ.ח.אי (800) ב־08.00 לציריך, פרנקפורט, ניו־יורק; פ.ח.אי (811) ב־08.00 לרומא, פאריס, בוסטון; פ.ח.אי (741) ב־08.30 לפרנקפורט, ניו־יורק; אל־על (421) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.25 לציריך; אל־על (22) ב־07.35 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו־יורק; פ.ח.אי (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ניו־יורק; אל־על (325) ב־[illegible] לרומא, ניו־יורק; אל־על (25) ב־[illegible] לפאריס, ניו־יורק; אולימפיק (302) ב־[illegible] לאתונה; אייר־פראנס (161) ב־[illegible] לניצה, פאריס; בי.אי.איי (483) ב־[illegible] ללונדון; פ.ח.אי (800) ב־10.30 לאתונה, פאריס, ניו־יורק; אל־על (423) ב־10 לבריסל; אל־על (333) ב־[illegible] לציריך, ניו־יורק; אל־על ב־13 לניקוסיה; אליטאליה (747) ב־13 לרומא; סייפרייר (302) ב־14 לניקוסיה; אל־על (421) ב־14.45 לרומא; אל־על (427) ב־15 לוינה; אל־על (27) ב־15 לפאריס, ניו־יורק; ליפטהנזה (635) ב־16 למינכן, פרנקפורט; פ.ח.אי (410) ב־16.40 לבייפרוט, הונג־קונג; ארה"ב: אל־על (1427) ב־17 לפאריס; סוויסאייר (331) ב־17 לז'נבה, ציריך; אייר־פראנס (139) ב־17 לפאריס; אל־על (1425) ב־19 ללונדון; בי.אי.איי.סי (214) ב־19 לטהראן; אל־על (121) ב־[illegible] לאיב; [illegible]: אליטאליה (747) ב־18 [illegible]; אל־על (127) ב־18.40 לניו־יורק; [illegible]

הימים היפים

זה עתה הופיע!!!

הימים היפים

מאת שלמה שבא

עלילות ומעללים בארץ־ישראל של תחילת המאה

* החלוצים בגדולתם ו... בחולשותיהם
* ה„היפי" שחיבר את ההימנון־הלאומי
* מעשה נבלה בישראל — אונס ראשון!!!
* מיכל הלפרין שאג — והאריה ירא
* „השומר" כובש את... בת האיכר
* בן־יהודה ממציא מילים ובן־גוריון... מחזות
* סקופ!!! — „שוחד אהבה" לפקידי הברון
* הצד התורכי של המטבע
* האולימפיאדה ברחובות
* מצעד הפזמונים בשנת 1900
* ועוד...

* * *

הימים היפים ההם של ארץ ישראל כפי שאינם מופיעים בשום ספר היסטוריה — חוזרים אלינו כאגדה צבעונית, רכילות ואמת.

בספר 32 צילומים — רובם רואים אור לראשונה

* * *

הוצאת א. לוין—אפשטין

הפצה ראשית: „בית עליה", רח' קרל נטר 3 ת"א טל. 623959.

מפעל הכימיקלים בחיפה יושבת עד סוף אוגוסט

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מפעל כימיקלים, לייצור חנקת אשלגן וחומצה זרחתית, המושבת זה כשבועיים בגלל הפסקת האספקה של אמוניה מצד מפעל כימיקלים ופוספטים, יוכל לחדש את הייצור רק בסוף החודש, כשתגיע לנמל חיפה אניה נורווגית עם מטען של 1000 טון אמוניה.

בשיחה עם סופר „הארץ" השמיע מנכ"ל המפעל, מר ישראל רטנר, טענות קשות כלפי כימיקלים ופוספטים שהתחייבו בחוזה לספק למפעל את כל כמות האמוניה מכל מקור שהוא.

הפניה לחקלאות

לאחר התקלה, שאירעה במתקן החדש לייצור אמוניה בכימיקלים ופוספטים הפעילו האחרונים את המתקן הישן לייצור אמוניה, אבל בלחץ גורמים שונים הופנה כל ייצורו לצרכי חקלאות, טען מר רטנר.

בתגובה לכך אמר מנכ"ל כימיקלים ופוספטים ד"ר מכס רייס, כי מה שאירע במפעל האמוניה החדש הוא בבחינת כוח עליון, המצדיק הפרת חוזה.

תקלה שכיחה

עם זאת ציין, כי התקלה שאירעה במיתקן החדש המייצר 250 טונה ביום, היא תופעה שכיחה למדי בתעשיה הכימית, בעיקר זו המשתמשת בתהליך החדש אותו אימצו כימיקלים ופוספטים.

השנה אירעו תקלות במפעלי האמוניה בעולם, ומעט מעט לומדים את האמצעים הסכיבים להתגבר עליהם. המיתקן בחיפה עובר שיפוץ, ואין שום ספק, שיופעל מחדש בסוף אוגוסט. ד"ר רייס הוסיף כי זה שנה הוא חוזר ותובע מחיפה כימיקלים בניית מיכל אגירה לאמוניה ורק עתה הם ניגשים לעשות כן.

בעיות מכנות

להלן הגיב ד"ר רייס על טענות מזכיר מועצת פועלי חיפה, מר א. מולק, שתבע מגורמים שונים עריכת חקירה במתרחש בכימיקלים ופוספטים. הוא אמר, שהבעיות של מפעלו הן טכניות בעיקרן ועל כך ניתן להתגבר.

המפעל הגיע להישגים ללא תקדים בתפוקה, ובאוגוסט מגיע ייצורו ל־28 אלף טונה של דשנים וחומרי מזון לבהמות, כלומר ב־20 אחוז יותר מתקופה אוגוסט אשתקד.

מר רייס אמר, כי עם תיקון המתקן לייצור אמוניה יופעל מחדש המיתקן לייצור יוריאה, שכבר הצליח עד עתה להוכיח את עצמו. הוא הביע את אמונו כי הישגי המפעל בזמן הקרוב יפריכו את דברי הביקורת המושמעות.

הכינוס ה־30 לידיעת הארץ יוקדש לשומרון

מאת סופר „הארץ" בירושלים

הכינוס ה־30 לידיעת הארץ של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה ייערך בחול המועד סוכות — 25—27 בספטמבר 1972 ויוקדש ל„ארץ שומרון".

זו הפעם הראשונה שהחברה עורכת את כינוסה באזורים שונים ואופיו יהיה שונה מבעבר. על פי התוכנית יוקדשו הימים לסיורים במרחבי שומרון ובסיומם יערכו מושבי הרצאות.

תיאטרון ביקורת

גילה אלמגור

הגברת עם הקמליות

בימוי: אלדו טריוונפי · נוסח עברי: משה לוז · תפאורה: עמנואל לוצאטי

הצגות בכורה

לתושבי תל־אביב — 3 הצגות השבוע

הערב 21.8 אוהל	8.30
מחר 22.8 נחמני	8.30
מוצ"ש 26.8 אוהל	8.30
ירושלים יום ד' 23.8 מיטשל	9.00
כרטיסים ל־19.8 כוחם יפה לתאריך זה	
קרית־ביאליק יום ו' 25.8 סביון	9.00
נתניה יום א' 27.8 אסתר	9.00

אלף לילה ולילה

מפעל אמנות לעם

טבריה הערב חן	9.00
תל־אביב הצגה נוספת לבקשת הקהל מוצ"ש 26.8 נחמני	8.30

טלפונים בימות: 8"7־246246

כרטיסים ב„לאן" טל. 231655 ובמשרדים.

המפיק: יעקב אגמון

חלום של שבת

על שפת ים כנרת בחוף הרחצה הפרטי של המלון יום של מנוחה... רחצה... ספורט... יום שלם של אויר ואוירה עם ארוחת צהרים מסורתית — 20.— ל"י לאיש כולל הכל בילוי מהבוקר עד לפנות ערב

מלון גני חמת טבריה

טל. 067.21666

קרן תל־אביב לספרות ולאמנות · מפעל אמנות לעם

צלילי־גן

מופעי אמנות בגני העיר על במת קונכיה אקוסטית

שבוע מופעי בכורה בפארק הירקון

במוצ"ש 26.8 ב־9.00 בערב

תזמורת הנוער הפילהרמונית

בשיתוף האקדמיה למוסיקה — אוניברסיטת תל־אביב

המנצח: שלום רונלי־ריקליס

בתכנית:

הפתיחה לאופרה "כוחו של גורל" — ורדי

סימפוניה מס' I בדו מאז'ור — בטהובן

הפרלודים, פואמה סימפונית — ליסט

ביום ד' 30.8 ב־8.30 בערב

מקהלת איחוד הקבוצות והקיבוצים

בניצוחם של יעל תבורי ואבנר אתי

בשירי עמים ושירים ישראליים

להקת המחול של הגליל המערבי

כוריאוגרפיה דפנה בריל · במחולות עם

ביום ב' 4.9 ב־6.00 בערב

תזמורת צה"ל

בניצוחו של רס"ן יצחק גרציאני

במוסיקה קלאסית וקלאסית קלה

הכניסה למופעים חפשית - הקהל מוזמן!

* אוטובוסים מיוחדים למופעים יצאו מהתחנה המרכזית, קו 47 (ליד קו 4 ברח' הגליל) החל משעה לפני תחילת המופע ובגמר יחזירו האוטובוסים בתחנות ליד גני התערוכה.
* חניית רכב פרטי בחניון מול כניסה ראשית לגני התערוכה (כניסה 3 לפארק) ללא תשלום.
* כניסה חפשית לקהל בכניסות מס' 1 ליד גשר הרכבת וה־3 ליד חניון הרכב.
* כרטיסים לכסאות במספר מוגבל ימכרו ב־1 ל"י במקום המופע. ישיבה חפשית על דשאי הפארק.

ארגון: „מיגוון" [קליידוסקופ בע"מ]

קונצרט הנעילה

של הפסטיבל הישראלי 1972

התזמורת הסימפונית של רשות השידור

המנצח: יורי אהרונוביץ

סולנים: אירנה זאריצקאיה, פסנתר · איסר בושקין, בס

אמנים עולים מברית המועצות

התכנית:

צבי אבני — „מעמקים", מוסיקה לכלי קשת (1972) ביצוע בכורה עולמית

בורודין — אריה מתוך האופרה „הנסיך איגור"

מוסורגסקי — „הפרעושים"

שופן — קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מס' 2 בפה מינור אופ. 21

צ'ייקובסקי — סימפוניה מס' 6 („הפתטית") אופ. 74

בנה, יום ב', 22 באוגוסט, ירושלים בנייני האומה בשעה 20.30

כרטיסים להשיג במשרדים: כתנא, לאן הערב ובן־נאים ולפני הקונצרט בקופה

הפסטיבל הישראלי 1972

קולנוע „מוגרבי" ת־א

בהצגות יומיות ב־4.30

עזית של הצנחנים

בהצגות ערב ב־7.15—9.30

„הארגון"

עם סידני פואטייה

כור שפיץ

צה"ל הערב 21.8 · בהיים „בהיב" מחר 22.8 · רחובות „בית העם" יום ד' 23.8 ב־8.45 · תל־אביב „נחמני" יום ה' 24.8 ב־8.30

תיאטרוני ישראל

הערב 21.8

הבימה:

צוואתו של כלב: תל־אביב האולם הגדול

פיקניק לשניים: תל־אביב האולם הקטן

כל המי ומי נפגשים באי ואי הפיצריה

מבחר מעדני המטבח האיטלקי

שלב בילוי עם ארוחה פיקנטית, באוירה רומנטית, לצלילי מוסיקת רקע רוגעת

שירות חם

משלוח פיצות-ספגטי-קנלוני-לזניה ועוד לביתך ו/או למשרדך

ת"א, דיזנגוף 293, להזמנות טל: 443427

פרסום "אתגר בע"מ"

ירושלים

אדיסון — ליל הנשואין
אוריון — נורית
ארנון — השיטה ההולנדית
אורגע — סינדרלה
הבירה — ללא מניע
חן — הארטיסטים בצבא
ירושלים — מזימות בין־לאומיות
סמדר — הרחוק מן ההמון הסוער
עדן — מיסטי
רון — ספור אחד של פשע

חיפה

אורה — הגן של פינצ'י קונטיני
אוריון — הבייבי סיטר העליז
אורלי — הטוב הרע והמכוער
אמפיתיאטרון — קראו לו קינג
ארמון — שגעון הגדולות
בית־רוטשילד — מרה סאד
גל־אור — הקרב בארץ האש
חן — דקמרון
מוריה — הבריחה אל השמש
מירון — טרזן בין הקופים
עצמון — שמש אדומה
עממי — הבית בצל העצים
פאר — תתולים בצמרת
רון — חטיפה בואינג 707
שביט הכרמל —
נערת הטלפון והבלש

קריות (חיפה)

אורות — מיהו ג'ון
בית העם — שתי דפיקות לב
היובל — החתול בעל 9 הזנבות
סביון — שתי דפיקות לב
ספיר — הטוב הרע והמכוער

חדרה

בן־זהר פתוח — קרן אחת של אושר
סגור — המפסידים
חוף — עזית של הצנחנים

נתניה

יביל — הקשר הצרפתי
סטודיו פתוח — השוטר בדימוס
סגור — השיטה ההולנדית
שרון — גבר ארוטי

רמת־השרון

גיל — קרן אחת של אושר

הרצליה

דגן — כנר על הגג
היובל — הכומר והאקדוחן
תפארת — כנר על הגג
דגניה — שתר של אהבה

ראשון־לציון

תפארה — שתי דפיקות לב

פתח־תקוה

אורון — חבר שלי
הדר — נערת הטלפון והבלש
היכל — שתי דפיקות לב
שלום — הצגה — אבי הגנרלית

רמת־גן גבעתיים

אורדע — נורית
אורלי — ספור אהבה
ארמון — הפורצים
אואזיס — שגעון הגדולות
גל־אור — אנה קרנינה
הדר — הבריחה אל השמש
לילי — משפחת רובינזון
רמה — עירום בצל הפחד
רמת־גן — השדים
שביט — הצפור עם כנפי הבדולח

חולון

ארמון — נורית
רנה — הארטיסטים בצבא

בת־ים

אורנים — ללא מניע
עצמאות — היהלום הלוהט
בת־ים — האריה המוזהב

יפו

נגה — שתי דפיקות לב
צליל — משחק גדול

תל־אביב

אופיר — השוד האלגנטי
אורלי — המערבולה
אלנבי — מעל עץ תלר
אסתר — שמש אדומה
גורדון — הגן של פינצ'י קונטיני
גת — חתולים בצמרת
דן — הצד היחידי
הוד — חטיפה בואינג 707
זמיר — אהבה בסימטאות
חן — מלחי
קריון — מגעים
מוגרבי — הארגון
מקסים — הפרפרים
מרכז — נשים עושות דינג־דונג
מתמיד — בלדה לגבריס
סטודיו — יום א' הארוך

סינרמה — בלעדי — מיכל סמית — כריסטין בלונד — האפרוחה לקשר — 7.15—9.30

עדן — שושנת האהבה
פאר — מה בשמע דוק
ריץ — המכונית שלי
ציון — הסוס בעל פרצת הזהב
תל־אביב — הבריחה אל השמש
תדרות — בנג'מין
תכלת — מרק בירוז
תבור — בעבור חופן דולרים

קולנוע „תל־אביב"

עדית

שבוע 3

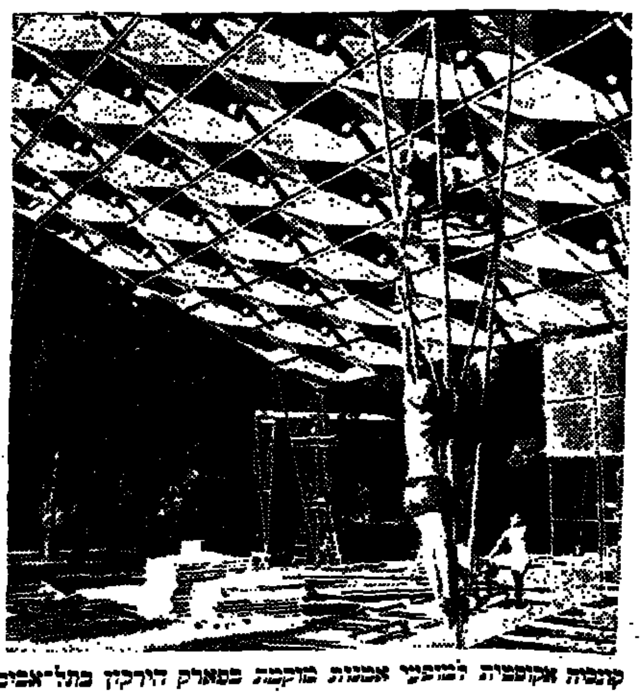
קונכיה אקוסטית למופעי אמנות מוקמת בפארק הירקון בתל־אביב

מולק: רשות הנמלים מפלה את נמל חיפה לרעה בהשוואה לנמל אשדוד

מאת סופר „הארץ" בחיפה

„קיימת הפליה ברורה מצד ר־שות הנמלים ומצד שרים כלפי נמל חיפה בהשוואה לנמל אש־דוד. לעובדי נמל אשדוד נות־נים כל מיני הטבות ותוספות ש־לא במסגרת הסכמים. לעומת זאת מקפידים ומחמירים מאד כ־לפי אנשי נמל חיפה", אמר את־מול מזכיר מועצת הפועלים, מר אליעזר מולק, בפגישת עתונאים אתמול בחיפה.

מר מולק אמר, כי נוהג זה מע־ביד במצב קשה במיוחד את מועצת פועלי חיפה. המועצה דוגלת בשמי־רה קפדנית על הסכמי עבודה ובאי־חריגה מהם; היא משתדלת כל ה־שנים לחנך את ציבור העובדים, כי משעה שנחתם חוזה עבודה יש לש־מור עליו ככתבו וכלשונו.

שכר עידוד

היא עושה הכל כדי למנוע הזינות ושביתות פראיות. אותה גישה היא מפעילה כלפי אנשי נמל חיפה. אלא שכאן היו לה כמה הפתעות בלתי נעימות. בעוד שהמשא ומתן עם מנהלי העבודה בנמל חיפה בעניין תשלום שכר עידוד נמשך חודשים רבים, הרי לפני חודש ימים זכו מנהלי העבודה בנמל אשדוד בשכר עידוד בלי שעמיתיהם בחיפה נה־נים מכך.

פרמיות מדודות

העניין, לדעתו, חמור יותר נוכח העובדה כי הפועלים בנמל חיפה עובדים לפי פרמיות מדודות, בעוד שבאשדוד אין המצב כך. מסתבר כי באשדוד מקבלים כל מיני תוספות החורגות מהסכמים, „אולי מפני ש־לאשדוד יש אפוטרופוס ויש אבא".

בתנאים כאלה, הוסכת מועצת ה־פועלים בחיפה לכת בולם בעת שקשה להצדיק בלימה זאת, אמר מר מולק.

30 מיליון דולר — היקף סחר ישראל־רומניה

כ־10 אלפים ישראלים ביקרו השנה ברומניה

מאת סופר „הארץ"

„רומניה וישראל מקיימות ביני־הן יחסים ידידותיים תוך שאיפה משותפת להעמקתם ופיתוח הקש־רים בתחומי המסחר, המדע, האמ־נות, והתיירות. בסיס מדיניותה ה־בינלאומית של רומניה הוא פעולה למניעת מלחמות ולכינון השלום תוך השגת פתרונות פוליטיים", אמר אתמול שגריר רומניה בישראל, מר יון קובאץ', בפגישה עם עתונאי הארץ וחוץ לארץ, לרגל יום חגה ה־לאומי של רומניה, שנערך בבית השגרירות בתל אביב. עיקר דברי השגריר היה מוקדש לבעיות רו־מניה ופיתוחה בתחומים שונים.

בתשובה לשאלות הודיע השגריר — כי ההסכם המסחרי בין ישראל לרומניה מסתכם עתה כבר ב־30 מיליון דולר (בשני הכיוונים). ה־תיירות הישראלית לרומניה השנה מסתכמת ביותר מ־10.000 איש (4000 ביקורים פרטיים ו־6000 במאורגן). גם מרומניה לישראל יוצא מספר ניכר של תיירים, אמר השגריר, בלי לציין מספרים. השגריר שם דגש על הידוק הקשרים בין שתי הארצות בעקבות ביקורה של ראש הממשלה גולדה מאיר ברומניה ב־[illegible] שמועד ביקורו של „ראש מב־שלת רומניה בישראל" מר מאורר [illegible]

אשר לבעיות רומניה עליהן הר־צה השגריר בפרוטרוט הוא מסר כי רומניה מקיימת יחסים כלכליים עם למעלה מ־110 מדינות מהמזרח וה־מערב כשעם מדינות הגוש המזרחי היא מקיימת גם יחסי שיתוף רעיוני־סוציאליסטי „ברוח מרכס ולנין" תוך שמירה על עצמאותה הרעיונית.

פתח וניהל את המפגש הנספח לעניני העתונות בשגרירות רומניה מר פאול דינסקו.

חמש נשים ופעוט הורעלו במזון מקולקל

(ע). — חמש נשים ופעוט מתושבי דיר אל בלח שבמרכז רצועת עזה הורעלו בשבת באכילת מזון מקולקל ואושפזו בביה"ח שפעה בעזה. מבית החולים נמסר אתמול כי מצבם אינו מעורר דאגה. הנפגעים הן — מסללה מחמוד גודעה (60), חמדן זיידן (40), מסללה מחמוד אל חריש (57), פטמה מוסטפה אל גול (30), ועמריה עלי חמד (15). הפעוט שאושפז הוא בן שנה.

הצעה לאשר הקמת מרכז שעשועים בפארק ברמת־גן

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

הצעה לאישור הקמת מרכז שע־שועים, בהשקעה של כ־10 מיליון ל"י, בפארק הלאומי של רמת־גן תובא הערב לאישור מועצת עיריית רמת־גן. ראש העיר ד"ר ישראל פלד מסר אתמול כי ההצעה באה מצד משקיעים מארצות הברית המוכנים לרכוש בין השאר גם את הקפה על האגם בפארק. בדעת המשקיעים לח־כור את השטח בו בריכת תערוכת הפרח ולהקים בו בית קפה ומיתקני שעשועים.

מועצת העירייה תדון גם באישור חוזה על הקמת מרכז ספורט, ובחקי־קת שני חוקי עזר לתבראה. חוק אחד יאפשר לעיריית רמת־גן לחייב בעלי נכסים בשיפוץ חזיתות בתי־הם, תוך מתן אפשרות לעירייה לק־בוע את מראה הבית על ידי קביעת צביעתו בצבעים שונים כרצון כל דייר. החוק השני, שבא לאחר חקי־קה מהאימה של משרד הפנים לפי הצעת ד"ר פלד, יאפשר לעירייה לחייב בעלי חנויות ובתי־עסק לנקות את המדרכה שליד בית העסק שלהם.

שופץ אי האלמוגים ליד אילת

(ל). — פעולות השיפוץ באי ה־אלמוגים שליד אילת נסתיימו. האי שוכן במרחק של 300 מ' מן היב־שה ועליו מצויים שרידיה של מצודה גדולה.

על פי המקורות, ידוע כי הצלבנים התבצרו באי שנכבש לאחר מכן על ידי המצביא המוסלמי צלאח־א־דין ונבצר על ידו מחדש. נוסף על כך נתגלו שרידים מתקופות קדומות יותר.

בתום מלחמת ששת הימים נפתחה תנועת תיירות גדולה לאי שבעק־בותיה הוחלט על צריכת פעולות לשימור השרידים באתר. קצין המ־טה לארכיאולוגיה בסיני בשיתוף עם בית ספר שדה באילת ביצעו את עבודות השימור והשיפוץ באי. קבו־צה שמנתה כ־30 נערים ונערות מ־בית ספר ע"ש בן־צבי בקריית־אונו התנדבו לעבודה והכשירו את הא־לביקורים בתנאי חום קשים. רשות שמורות הטבע סייעה אף היא למב־צע.

העבודה כללה חיזוק קירות וחו־מות, סתימת פרצות, הקמת גדרות וניקוי כפולות. כן הותקנה מערכת שבילים נוחה ורחבה. עתה נשלמת הולכה הצבת שלטי הסבר והכוונה במקום מועסק שומר בדואי. פעולה זו מהווה שלב ראשון במסגרת פעו־לות השימור.

כיום ניתן לטייל באי בנוחות וללא סכנת פגיעה בעתיקות. המטיילים נקראים להקפיד ללכת רק בשבילים, לא לטפס על קירות ומבנים ולש־מור על הסדר והנקיון.

כלל ופרט

שר התיירות, מר משה קול, אירח ב־סוף השבוע שעבר בירושלים את מר רונמה שאו, יו"ר המועצה לעידוד ה־תיירות בסינגפור, ורעייתו.

הגיעו לישראל

מר ויקטור קארסר, יו"ב ראש חבר הנאמנים של אוניברסיטת תל־אביב ו־יו"ר הועדה הכלכלית — לביקור.

אסותא אליטשע

נולדו ל: —

עירית ואורי עפית — בת
זיוה וצבי בייגלמן — בת
פרטיון ורוזיר פינסו — בת
גילי ואברהם גרייצר — בת
אלמזה וסעיד הסיבה — בן
אסתר וצבי דויטש — בת
ערנה וגלעד פודמונה — בת
ענת ויעקב אברגיל — בת
בלהה ואורי חסמן — בת
דורית וגדי בבבית — בת
ליהמה ושמוא עפר — בת
יפה ודרור מכרה — בת
עליזה ושלמה פורהי — בן
עמירה ומשה קורסאס — בת
אילנה ובנימין כלס — בת
אילנה ודוד שרסון — בן
שילה ודוד אבוטוקרה — בת
דורה ומרדכי מזרחי — בן
שרה ונחמן ישראלי — בת

שרות חיתולים הביתה

למגוון לבתי־חולים

'אסותא' 'אליטשע'

תל־אביב 245215 חיפה 87414

בחורף יחולו שינויים בתכנית טיסות אליטליה

(ע). — בעונת החורף המתחי־לה ב־1 בנובמבר 1972 תנהיג חב־רת התעופה האיטלקית אליטליה שינויים בסדרי הטיסות שלה ל־ישראל וממנה.

לאחר זמן רב שמטוסי החברה לא נשארו בלוד בלילה, והמשיכו בטי־סתם לרומא, יהיה בעונת החורף הס־דר חדש, שבמסגרתו יישארו מטוסי אליטליה בלוד למשך הלילה ויצאו לרומא רק למחרת בבוקר.

קו דרך לוד לטוקיו

נודע כי החל ב־1 באפריל 1973 תפתח אליטליה קו חדש במטוסיה, דרך נמל לוד למזרח הרחוק עד טו־קיו. עם התחלת הטיסות, יופעלו בקו זה מטוסי די.סי.8 וכמה חדשים לאחר מכן יופעל בקו זה למזרח הרחוק דרך לוד המטוס החדש של החברה האיטלקית, מדגם די.סי.10 שתפוסתו כמעט כפליים מן הדגם הישן יותר.

כיום מפעילה חברת אליטליה שבע טיסות בשבוע, המגיעות ללוד בשע־ות הצהריים, ויוצאות שעה קלה ל־אחר מכן בחזרה לרומא, וכן שבע טיסות בשעות הערב, שאף הן חוז־רות לרומא לאחר שהייה קצרה בלוד. שבע טיסות הצהריים ימשכו גם אחרי ה־1 בנובמבר, אולם בערב יגי־עו רק ארבע טיסות בשבוע. המטו־סים יישארו בלוד במשך שעות הלילה ויצאו לרומא למחרת בבוקר.

גופת גבר נתגלתה בחוף בת־ים

★ (ע.) — גופת גבר כבן 60 נת־גלתה בשבת ליד חוף הסלע בבת־ים. הגופה עדיין לא זוהתה. היא הועברה למכון לרפואה משפטית ב־אבו כביר. הגבר בגובה של 1.68 מטר, בעל מבנה גוף בריא, אוזניים גדולות, שפתיים דקות ושערות שיבה.

חמש חברות תעופה יקימו רשת גדולה של בתי־מלון

(ע). — חמש חברות תעופה הפו־עלות בישראל — סוויס איר, אליט־ליה, לופטהנזה, בי.או.איי.סי., בי.אי. איי. — יסדו לאחרונה קונסורציום, שמטרתו להקים רשת גדולה של בתי־מלון — באירופה ובמקומות אחרים — שיעמדו לרשות נוסעי חברות הת־עופה אלה — על כך נודע אתמול בלוד.

עדיין לא ידוע, אם הקונסורציום יגלה עניין גם בהקמת בתי מלון ב־ישראל.

עוד לא ידוע אם ישראל תיכלל בתוכנית

בשותפות — גם 5 בנקים

חמש חברות התעופה, הקימו חב־רה הנקראת יורופיאן הוטל קורפו־רשן, שמרכזה בלונדון. שותפים בה גם חמישה בנקים מאיטליה, צרפת, גרמניה, שוויץ ואנגליה. כל מלון שיוקם ייקרא בשם פנטא — מן ה־מלה חמש ביוונית.

החברה כבר רכשה ארבעה בתי־מלון קיימים — שניים בציריך, אחד בפאריס ואחד בלונדון.

את בתי המלון החדשים תקים בשותפות עם משקיעים מקומיים.

כל בתי־המלון, שיוקמו על ידי החברה, יהיו זולים ב־30 אחוז מבתי המלון המקומיים.

לצורך ריכוז ההזמנות לבתי המלון על־ידי נוסעי המטוסים, הוקמה חב־רה מיוחדת בפאריס ובה שותפה גם חברת התעופה אייר פראנס. החברה הרחיבה כבר את תוכניותיה עד אר־תונה ומשם אין המרחק גדול עד ישראל.

5000 חדרי מלון

נמסר, כי הכוונה היא להקים בתי מלון בהשקעה של 220 מיליון ל"י. בתוכנית הקרובה — 10 בתי מלון ובהם 5000 חדרים, שבחלקם כבר פ־תוחים ובחלקם ייפתחו ב־1975. ה־מלון הגדול ביותר של חברה זו ייפ־תח במרס 1973 בלונדון, יהיו בו 914 חדרים ב־27 קומות.

יצויין, שאחת הסיבות אשר הניעו את חברות התעופה להקים רשת בתי מלון היא השוק הגדול, שבו נתונות חברות התעופה כיום, עקב תביעו־תיהם של נוסעי המטוסים לרכוש כרטיסי טיסה יחד עם הבטחה, שבמ־קום היעד יועמדו לרשותם חדרי מלון.

נפתח כנס ידידי הרוקחות הישראלית ★ צפוי מחסור ברוקחים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

„בעתיד הקרוב יהיה מחסור ברו־קחים בישראל בשל העובדה ש־60 אחוז מתוך 1835 הרוקחים בארץ הם מבני למעלה מ־50. עם צאתם לגמ־לאות יהיה מחסור ניכר ברוקחים בישראל", אמר אתמול מנהל בית־הספר לרוקחות פרופ' אברהם קריינר בפתיחת הקונגרס העולמי ה־2 של ידידי הרוקחות הישראלית, שנפתח באולם ויין בבירה.

בני קיבוצים יצאו לעבודה קהילתית בערי פיתוח

מאת סופר „הארץ" בצפון

כ־60 בני קיבוצים יצאו, במסגרת חמישה גרעיני „עודד" לעבודה ק־הילתית בערי פיתוח. עד כה בוצעה עבודה נסיונית בבית־שאן, ובקרית שמונה. עתה ייצאו בני הקבוצים גם למעלות, שדרות ולפרברי ירושלים. לחברי הקבוצים יצטרפו בוגרי תנו־עת נוער מהעיר, שלשלטונות צה"ל דחו את שירותם הצבאי למשך שנה למטרה זו.

נסיון הצתה בוצע בשבועון פנים אל פנים

★ (ע.) — נסיון נוסף של הצתה במערכת עתון דתי אירעה במוצאי־שבת במשרדי השבועון פנים אל פנים. נגרם נזק קל, בשווי 100 ל"י השריפה כובתה. מר משה בר־יהודה, מנהל השבועון, התלונן ב־משטרה על השריפה ליד דלת ה־מערכת ברחוב לוינסקי 107 בתל־אביב. הוא סיפר, כי באחרונה נת־קבלו במערכת איומי טלפון.

מטוס אל־על שחובל המריא לניו־יורק

(ע). — מטוס אל־על שנפגע לפ־ני ימים מספר לאחר שהמריא מרומא בעקבות התפוצצות ברשם־קול מ־מולכד, יצא אתמול בבוקר, מלא עד אפס מקום, בדרכו לניו־יורק. המטוס, שתוקן ושופץ אחרי מעשה החבלה, ערך חניית ביניים ברומא.

כפי שנודע סיימו עובדי אל־על וטכנאי החברה את כל עבודות ה־שיפוץ, כולל דפנות השריון בתא המטען של המטוס. המטוס ערך גם טיסת ניסוי ונמצא כשר לטיסה. היות ולוח הטיסות ביום ו' סודר עוד לפני שנגמרה עבודת התיקון של המטוס, הוא שובץ לטיסה של יום א'.

כ־160 נוסעים עלו למטוס אתמול מבלי לדעת שנעשה בו נסיון חבלה לפני ימים ספורים ברומא.

★ העבודות בכביש 13 ליד רמת השרון הוקפאו אתמול בעקבות צעדים משפטיים שנקטו התושבים.

הספקה מידית

ענק

וקומפקטי

מקרר זופז

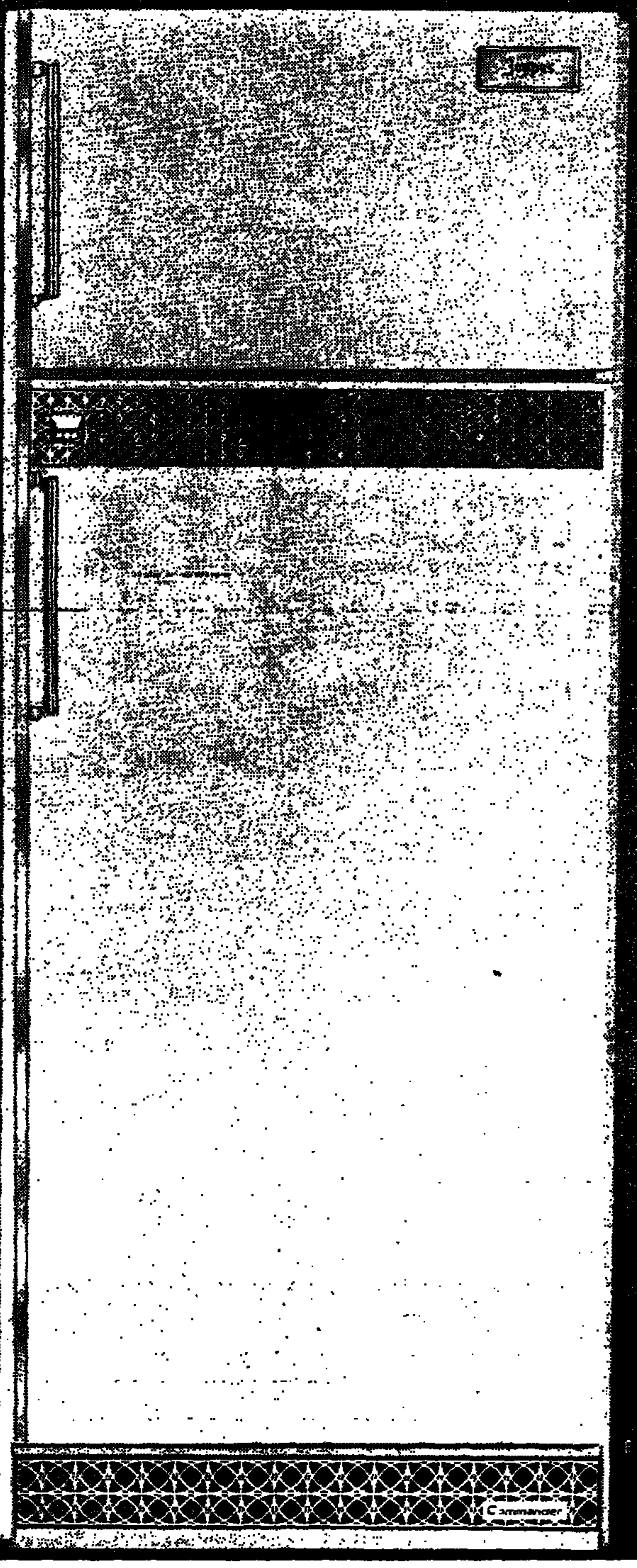

Superline

16 M

המקרר החדיש המותאם לאקלים בישראל

*** 3 כוכבים

לעולים חדשים תנאים מיוחדים

Zoppas אל-בן

הפצה ושרות אל-בן, ת"א, דיזנגוף 261, טל. 440312

هكذا من الأصل

مكزا من الأمل

זה קרה — בין פאריס לאוקלנד

4000 מרגלים סיניים מופעלים בצרפת

פאריס. מסעדות סיניות פורחות באחרונה ברחובי פאריס ו־צרפת — לשמחתם של בני הארץ ולמגינת לבם של שרותי הבטחון הצרפתיים. שכן כל מסעדה חדשה נחשבת בעיניהם כמוקד של ריגול.

אנשי שרות הריגול הנגדי של צרפת, טוענים כי כל מסעדה היא מקום מצוין לטיפוח פעולות ריגול. מתחילת השנה ועד עתה הגישו 48 סינים בקשות לרשיונות כדי שיוכלו להפעיל מסעדות סיניות בפאריס, גרנובל, ליון, מרסיי וניצה. ארבע הערים האחרונות ברשימה, מצויות במרחקים לא גדולים ממרכזי מחקר אטומיים וכורים גרעיניים.

מבין 300 המסעדות הסיניות בצרפת, חשודות לפחות 240 בקשרים עם שרותי הריגול הסיניים. מלצרים, טבחים ובעלי המסעדות נמצאים תחת עיקוב מתמיד — על ידי אותם סוכנים הנהנים ביניתיים מן האוכל הסיני המעולה.

מקורות מוסמכים בקהיליה הסינית המונה 3000 נפש, גילו כי כמה טבחים ועובדי מסעדה סיניים, טסו באחרונה לפקינג וחזרו, כאשר כל הוצאות נסיעתם שולמו על ידי הממשלה הסינית. גם כמה מן המסעדות שנפתחו באחרונה, מומנו בכספים של הממשלה הסינית.

ממשלת צרפת החליטה להגביל ביניתיים את הוצאת האשרות לסינים, אשר הדרכון מגלה את מקצועם כטבחים.

השבועון הצרפתי פארי מאטש כותב, כי השגרירויות הסיניות בבלגיה, הולנד ושוויץ משמשות מזה שנים מרכזי ביון. שרות הריגול הנגדי של צרפת הגיע למסקנה שפאריס נבחרה על ידי הסינים לשמש כמוקד פעולות הביון הסיניות באירופה ואפריקה. על פי הערכה זעירה פועלים בצרפת בלבד 4000 סוכנים סיניים.

כליות חללי אלסטר להצלת חשוכי מרפא

להרון. כליותיהם של קרבנות פעולות האיבה בצפון־אירלנד, נתרמות להצלת חייהם של חולים במחלות כליות, הזקוקים להשתלת אבר זה — מסרו מקורות רפואיים כאן.

חוגים בממשל הבריטי סירבו לאשר או להכחיש ידיעות אלה, בהסתמך על האתיקה הרפואית האוסרת גילוי שמו של תורם אבר. אבל דובר בלתי רשמי, פיטר ברומן אמר: „אין כל ספק שכליותיהם של כמה מקרבנות הרצח באלסטר, נוצלו להשתלה אצל חולי כליות. עם זאת אינני רשאי למסור דברים ברורים בענין זה."

מקורות רפואיים מסרו כי המקרה האחרון קשור לנער בן 17 אשר נורה ונהרג ברחוב בבלפסט. הוריו של הנער הסכימו לתרום את כליותיו למען צעיר בן 29 אשר נותר בחיים עד אז תודות לכליה מלאכותית.

מה התחביבן של נשים, אשר מקצוען יוצר לגביהן תדמית של שבריריות, כמו לדוגמא יועצת יופי בחברה הלנה רובינשטיין, כילבי רגנאו? — לא ניחשתם, אלא אם כן תביטו בתצלום, בו נראית כילבי בתחרות צניחה חופשית. היא ידועה כמפורסמת נלהבת, שזכתה במדליות זהב רבות. יש אומרים עליה שהיא היפה בין הצונחות והצנחניות הטובה ביותר בין היפהפיות. אולי...

פסיכולוגית בריטית:

מתפרעים זקוקים ליתר אהבה

בנגיסטר. פרחחים זקוקים לאהבה ולא למאסר — טוענת פסיכולוגית בריטית נודעת. אלימות והתפרעות לא תבלם על ידי עונשים חמורים ותוספת כח אדם למשטרה. לעומת זאת יש להעניק להם יותר אהבה וחום — אומרת הפסיכולוגית ד"ר מיאה פרינגל.

הסקר שערכה ד"ר פרינגל, נשלח לכל תחנות המשטרה בבריטניה ולמועצות חינוך מקומיות. „אין כל הוכחה שהפעלת כוח בתגובה על אלימות, עשויה להביא תועלת לטווח ארוך. למעשה נוצר מעגל קסמים אכזרי ביותר: האלימות מתגברת ויחד עמה נוספים אמצעי ענישה ופיקוח" — כותבת המומחית.

היא טוענת כי ילדים רבים נוהגים באלימות משום שחסר להם הבסיס הרגשי העמוק של אהבה ובטחון. „לצעירים אין מה לעשות בימינו. הם מחפשים פורקן. האלפים הרבים הזורמים לפסטיבלים של פופ, הם הוכחה לכך. תנו לנוער משהו מלהיב לעשותו ואז ימנע מפורקן אלים".

הבית בלב בית הקברות

לונדון. משפחת ויגמן, האם, האב וששת הילדים התרגלו — כך לפחות נראה הדבר כלפי חוץ — למקום מגורם. הדבר לא היה קל. שכן ביתם שוכן בבית קברות בגלוסטר, וכאשר משקיפים מבעד החלון החוצה, מתגלה נוף המצבות.

אבל שלווה זו היתה בנראה למראית עין. יום אחד יצאה אם המשפחה לקניות בעיר ולא שבה הביתה. מאז עושה המשטרה המקומית, בשיתוף פעולה עם בעלה של הנעלמת, שומר בית הקברות, מאמצים כבירים לגלות את עקבותיה. אולם ללא הועיל.

הבעל הזונח אמר השבוע לכתבים: „נדמה לי שהחיים בצל המצבות מרטו את עצביה של אשתי, והיא החליטה לעזוב. באחרונה סבלה מעצביה הרופפים. כאשר אינך חש בטוב, הרי בית קברות אינו המקום האידיאלי לגור בו..."

מדענים גילו שיטה לראות בפעולה את הקוד הגנטי

לוס אנג'לס. שני מדענים אמריקאים גילו, בניסיונות שערכו בצרפת, דרך להציץ לתוך אחד הסודות הכמוסים ביותר של הבריאה: הקוד הגנטי בפעולתו.

בדברם לפני עמיתים אמרו השניים כי באמצעות מיקרוסקופ אלקטרוני רב עצמה, ניתן לראות את אבני הבנין של החיים. החוקרים, ד"ר גארט תומאס ורוברט גלייזר, סיפרו כי תגליותיהם נעשו בעקבות מחקרים שנמשכו שנים אחדות באוניברסיטה של קליפורניה ובטולוז שבצרפת, שם הפעיל תומאס את אחד המיקרוסקופים האלקטרוניים הגדולים בעולם.

מיקרוסקופ אלקטרוני מנצל את עובדת היותם של האלקטרונים קטנים מאורך גלי האור הקצרים ביותר — להגדלת העצם הנבדק. דמות החומר מוצגת על מסך מיוחד, בתהליך דומה להקרנת תמונה על מסך טלויזיה.

באמצעות מיקרוסקופ כזה, הגיעו המדענים שניתן יהיה להגדיל עצם כלשהו פי מיליון.

עתה, בעקבות שכלול כלשהו בשיטת הבדיקה, נראה שאפשר יהיה לעמוד על מיסתרי מולות הסודן הקוד הגנטי — שעד כה עסקו בבדיקתם באמצעים אחרים ובלתי ישירים.

לדבריו של תומאס, יש אפשרות לראות באמצעות מיקרוסקופ בעצמה של 10 מיליון וולט, חלקיקים קטנים פי 8 מהעצמים הקטנים ביותר שנבדקו עד כה במיקרוסקופים אלקטרוניים. המדענים יהיו מסוגלים איפוא לראות את מרכיבי הד.נ.א. — פרידת היסוד של התא החי, ולעמוד על סודותיה.

בקצרה

* קהיר: שיפורים יעשו בקרוב באזור הפירמידות שליד קהיר. ממשלת מצרים עומדת לנטוע במקום פארק ציבורי, לבנות בית קפה ולהעמיד לרשות התיירים כלי רכב, מן הסוג בו השתמשו בימי הפרעונים, כדי להוליכם בין האתרים ההיסטוריים.
* לונדון: התיפושית לשעבר, ג'ורג' האריסון, זכה בסיבוב הראשון של מאבקו נגד הקמת בניין מגורים ענק מול ביתו שבהנלי, שעל גדות התמזה. השר הבריטי לענייני הסביבה, פיטר ווקר, דחה את ערעורם של הבונים, לאחר שחקר בענין.
* ביטורד. פועל מספנה נהרג בהתפוצצות שארעה על סיפונה של מיכלית ההולכת ונבנית באפולדר. סיבת האסון לא נודעה.
* אוקלנד: פועלי בתי הרושת לבירה באוקלנד, החליטו שלא לספק בירה לבתי מלון ו־מסבאות שישרתו את חברי קבוצת הראגבי של דרום־אפריקה שיגיעו לניו־זילנד בשנה הבאה. וזאת אם השחקנים יהיו כולם לבנים.

מחנך בריטי נודע טוען:

סיפרי מין – מסוכנים לאהבה

לונדון. סיפרי הדרכה למין, ובהם תצלומים איך לעשות מה — העומד באחרונה תחת שבט הביקורת של המחנך הבריטי הנודע, דוויד הולברוק. האיש כותב בבטאון לחינוך ורפואה, כי אנשים הקוראים בקפדנות את הכתוב בספרים אלה ומנסים להעתיק את הטכניקות המוצעות בהם, עלולים להפגע מבחינה רגשית ביחסי האהבה שלהם.

הולברוק, הידוע בהתנגדותו החריפה לכתירנות בכל צורותיה, טוען שסיפרי ההדרכה הנמכרים בכל דוכן עתונים, שמים דגש רב מדי על הטכניקות השונות של יחסי המין. עובדה זו עלולה לגרוע מן האנשים, בסופו של דבר, את החום והסיפוק שיש בפעילות המינית.

הולברוק אומר: „ספרים המביאים תאורים מפורטים בתצלומים, של טכניקות מין שונות, נמצאים עתה למכירה בחנויות ספרים מכובדות ולא רק בבוטיקים לאביזרי מין. השאלה הגדולה היא: מה ניתן להפיק מהם בכל הקשור לאהבה?" בהשיבו לשאלה זו אומר הולברוק: „לא הרבה".

לדעתו של הולברוק מראים הספרים תמונות רבות של טכניקה אהבה, בכמות שאדם ממוצע אינו מסוגל לראות בכל ימי חייו. התוצאה: „הגוף הופך למכונת הנאה ולמוקד תשומת הלב. כל מה שאנשים עושים בעקבות זאת, הוא חיפוש דרכים לנצל את היתרונות החושניים של הגוף — מבלי להתחשב ברגש וערכיו".

בוטל צו ביניים בקשר לבחירות לרבנות הראשית

ההחלטה תסמן מפנה במסכת ההכנות

(ע). בית המשפט הגבוה לצדק ביטל אתמול את צו הביניים שאסר לערוך את כנס הדיינים היום, לקראת הבחירות לרבנות הראשית. הצו הוצא בסוף השבוע שעבר לבקשת חבר המועצה הדתית בירושלים, מר דוד פרנקל.

השופטים מר מ. לנדוי, ד"ר י. קיסטר וד"ר כ. שציוני, החליטו לבטל גם צו־על־תנאי — שהסכימו להוציאו בעת הדיון כדי לזרז את החלטה בפרשה — בעניין חוקיות מפלגה של ועדת הבחירות לרבנות הראשית.

סוגייה נוספת שהובאה בעתירה, בעניין נציגות רבני השכונות בירושלים לבחירות לרבנות הראשית, נדחתה ע"י השופטים לעיון עד למתן החלטתם מחר.

סופר „הארץ" מעיר כי החלטת הבג"צ תסמן מפנה בפרשת הבחירות לרבנות. הגורמים הדתיים, המתנגדים לקיום הבחירות, הסתייעו עד כה בבג"צ כדי להשהות ככל האפשר את קיום הבחירות ולהעכיר את אווירתן. חוגים אלה התכוונו להגיש עתירות לבג"צ על כל צעד והחלטה של ועדת הבחירות ומועצת הרבנות הראשית, והם שאבו עידוד רב מההחלטה הראשונה של הבג"צ, שהיתה לטובתם. אין ספק שההחלטה של אתמול תוציא במידה רבה את הרוח ממפרשי חוגים אלה ועובדה זו בודאי תועיל לקיום בחירות לפני פקיעת תוקף הכהונה של הרבנות בעוד כשלושה חודשים.

הרופאים לא ירצו בבתיה"ס לאחיות

הרופאים לא יחדשו הרצאותיהם בבתי הספר לאחיות, בהיפתח שנת הלימודים בספטמבר — על כך נמסר מהסתדרות הרפואית בישראל.

הרקע נעוץ בסכסוך שבין הרופאים למשרד הבריאות על גובה התשלום בעד שעת הרצאה. מאז 1965 מקבלים הרופאים תמורת שעת הרצאה תשלום הנע בין 18 ל־24 ל"י ברוטו. התביעה לשינויים בגובה התשלום הוגשה על־ידי ההסתדרות הרפואית כבר בראשית 1971, אך עד היום לא סוכם הדבר.

הוראת ההסתדרות הרפואית לא לחדש את ההרצאות נוגעת לכ־200 רופאים בכל בתי הספר לאחיות. אי־חידוש ההרצאות ישתק כמעט להלכה את הלימודים.

מישאל: 56.3% בעד קשרים מלאים עם מערב־גרמניה

עמדת הציבור כלפי גרמניה השתפרה ביותר — מסתבר ממישאל דעת הקהל השוטף הכל־ארצי של מכון פורי — מחקרי דעת קהל לישראל, שהתפרסם בשבועון „אותו".

עורך המחקר, מר רפאל גיל, מסר כי רק 17.9 אחוז מכלל הציבור במדינה מתנגדים לקשרים עם גרמניה ורק 9.3 אחוזים מתנגדים לביקורו הרשמי הצפוי כאן של הקאנצלר וילי בראנדט. לעומת זאת מצדדים 56.3 אחוז בקשרים מלאים עם גרמניה (ועוד 17.5 אחוזים מצדדים ב„קשרים הכרחיים" בלבד) ו־65.9 אחוזים רואים בעין יפה את הזמנתו של ברנדט לביקור רשמי.

במישאל נמצא כי ככל שהשכלתם של המשיבים גבוהה יותר, כן רבה יותר תמיכתם בקשרים עם גרמניה. כן נמצא שלבני הגילאים הצעירים ולילידי הארץ יחס חיובי יותר כלפי גרמניה מאשר לבני הגילאים הקשישים ולילידי חו"ל.

תיירת: לישראל יש תודעה בטחונית ואין תודעת תיירות

(ע). — „ישראל נבראה, ארץ בעלת תודעת בטחון מפותחת, אולם תודעת התיירות במדינה כפי הנראה מפגרת מאוד" — אמרה ביום א' בבוקר תיירת אמריקאית ממורמרת שניצבה באחד התורים הארוכים שליד דלפקי אל על בבית הנתיבות בלוד.

„הגעתי לנמל כשלוש שעות לפני הטיסה שלי לניו־יורק, ועדיין אני ניצבת כאן בתור הארוך הזה ולא הגעתי עדיין אל אולם יציאת הנוסעים". היא הוסיפה: „אינני סבורה, שאבוא לביקור בישראל פעם נוספת נוכח הקשיים הנערמים כאן לפני התיירים, גם אם אני מודעת לעובדה שיש לנקוט באמצעי בטחון קפדניים".

התיירת וכמה מאות נוספים אחרים הצטופפו אתמול בבוקר בתורים ארוכים ליד כ־25 דלפקים של אל־על שהיו מוצפים נוסעים יוצאים. אנשי הבטחון בבית הנתיבות הגבירו עירנותם וערכו חיפושים מדוקדקים במזוודות הנוסעים.

לצפיפות הרבה, ששררה ליד דלפקי חברת אל על והחברות האחרות בלוד גרמו גם עשרות מלווים ישראלים, שלא נשמעו להוראות.

אמצעי בטחון נוספים ננקטו לאחרונה בנמל לוד. נוסעים היוצאים את הארץ, ורוכשים מצרכים שונים בחנויות ללא מכס, מתבקשים למסור כתובתם בחו"ל לאנשי אל־על. הקרטונים נלקחים מהם, מועברים לבדיקה בתא תת־לחץ, ויום לאחר מכן הם נשלחים לתעודתם בחו"ל.

בקשו הקצבה מעירית ירושלים למוסף פרסומי של „הצופה"

מאת גדעון אלון
סופר „הארץ" בירושלים

בטאון המפד"ל „הצופה" מתכונן לפרסם בגליון ראש השנה תשל"ג מוסף פרסומי מיוחד המוקדש לירושלים. עורכי העתון פנו בהצעה לעירית ירושלים שתאפשר לנציגי המפד"ל בעירית ירושלים לפרסם מאמרים במוסף זה תמורת תשלום שיוקצב על־ידי העיריה למטרה זו.

הנהלת עירית ירושלים שדנה בהצעה זו בישיבתה האחרונה, דחתה את הבקשה. כמה מחברי ההנהלה התרעמו שאין זה הולם שעירית ירושלים תשלם מתקציבה בעד פרסומם האישי של נציגי המפד"ל בעירית ירושלים, סגן ראש העיריה, מר שאר ישוב כהן וחבר ההנהלה, מר דוד ברגמן.

דובר העיריה מסר בהקשר זה כי עירית ירושלים מקמצת בהוצאותיה למטרות פרסום ואינה נוהגת לפרסם מודעות בתשלום בשום מוסף פרסומי.

שופט ביטל מכירת מלון טיראן בהרצליה

הורה למכור למי שהציע יותר

מאת סופרת „הארץ"

השופט ח. דבורין מבית המשפט המחוזי בתל־אביב ביטל הסכם מכירת מלון טיראן בהרצליה לקבוצת הסה ראלטי מניו־יורק ולקבוצת מרידור־קרמרמן, שיוצגו על־ידי עו"ד א. באמן, לאחר שהקונים לא עמדו בתנאי המכירה, שקבע השופט שלמה לוונברג, בעת המכירה הפומבית שנערכה בבית המשפט.

הביטול נעשה על פי בקשת היה פרץ מרדכי ובנציון, באמצעות עו"ד ג. לוי ממשרד ש. תמיר, שביקש מבית המשפט להורות לכונסי הנכסים של המלון למכור אותו לפרץ מרדכי ובנציון אשר הגישו במיכרז המקורי הצעה גבוהה ב־75,000 ל"י מקבוצת הסה, אך הפסידו, לטענתם, נוכח שיתופם של היה מרידור וקרמרמן בעיסקה. בזמנו הכחישה החברה להרבלת פרי שיתופה של קבוצת מרידור—קרמרמן לעיסקת הרכישה. לאחר מכן התברר כי הם בכל זאת שותפים לעיסקה; אולם עתה שוב לא מופיע שמם בחוזה הרכישה.

אחד מתנאי הרכישה קבע, כי חברת אלברס שלם בע"מ, המחזיקה כיום במלון ומנהלת אותו, תפנה את המקום ב־1.9.72, ותמסור את החזקה לרוכשים.

כן סוכמו תנאי התשלומים בסכום כולל של 3,240,000 ל"י כולל התשלום הראשון בסך 325,000 ל"י שאותו היו צריכים לשלם מיד. עוד נקבע כי הנושה העיקרית, חב' גמול, (הנושה בכחצי מיליון ל"י), תאשר את המכירה עד 20.8.72 ואם לא תעשה כן לא תצא המכירה בתוקף.

משצורף ההסכם לתיק בית המשפט, התברר כי אין בו כל התחייבות לפנות את חברת אלברס שלם, כל התשלומים נדחו בחצי שנה, כאישור בית המשפט, אך ללא ידיעת שאר המשתתפים במיכרז, והוקטן סכום הרכישה לעומת ההצעה המקורית של 3,420,000 ל"י ל־3,343,125 ל"י.

עתה מציעים היה פרץ ובנציון לרכוש המלון תמורת 3,495,000 ל"י ו־תשלום ראשון של 800,000 ל"י. השופט דבורין החליט להעתר לבקשה להורות לכונסי הנכסים, עוה"ד יעקב שטנברג ויגאל ויגר, לבטל את העיסקה המקורית ולחתום על הסכם חדש עם המבקשים, בתנאי שיפקידו תוך יום ערבות בנקאית בסך של 100,000 ל"י.

החלו בביעור קיני היתושים בנחל איילון

חברת נתיבי איילון ועירית תל־אביב כבר החלו בפעולות לביעור קיני היתושים בנחל איילון, בהתאם למסקנות ועדת הכנסת לאיכות הסביבה שדנה בענין ביום ו'.

מחברת נתיבי איילון נמסר, כי כבר ביום ו' הוחל בפתיחת מעבר בסוללה, שתאפשר גישה של עובדי הרסוס אל מוקדי היתושים. כן נעשות עבודות שתכליתן להחיש את זרימתם של השפכים בצינור המוליך אותם.

עובדי אגף התברואה העירוני יצאו לרסס את המקום בחומרי הדברה עם פריצת הגישה. דרך הסוללה ייעשה הריסוס גם במוקדי היתושים שבנחל עצמו.

„הקרב על שם הגשר קשה יותר מהקרב על הגשר עצמו"

לוחמי הראל מגיבים על התנגדות אלמוגי לקרוא לגשר הקסטל על שם החטיבה

(ע). „הקרב על שם הגשר קשה יותר מאשר הקרב על הגשר עצמו" — אמרו אתמול מפקדים ולוחמים של חטיבת הראל והורים שכולים של חללי החטיבה, בהביעם תדהמה על התנגדותו של שר העבודה, מר י. אלמוגי, לקריאת גשר הקסטל־מבשרת ירושלים בשם גשר הראל.

אורי בן־ארי

בססיבת עתונאים, שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב, תבעו החוברים מועדת־השרים לבניני־סמלים־וטקסים לאמץ את החלטתה הקודמת, שלפיה יכונה הגשר על שם החטיבה, אשר לוחמיה נפלו בקרבות על כיבוש הקסטל במלחמת השיחרור והשתתפו גם בשיחרור ירושלים במלחמת ששת הימים. הם ציינו, כי בעקבות ערעורו של מר אלמוגי, החליטה הממשלה להחזיר את הענין לועדה לדיון עקרוני.

מר אורי בן־ארי, מפקד פלוגה בחטיבת הראל במלחמת השחרור ומפקד חטיבת שריון במלחמת ששת הימים אשר לחמה על שחרור ירושלים, אמר כי בשתי המלחמות היה הקסטל מוקד המערכה. במלחמת השיחרור לחמו אנשי הראל על פריצת הדרך לירושלים ועל כיבוש הקסטל, ואילו במלחמת ששת הימים יצאו אנשי החטיבה שלו מהקסטל לכיבוש יהודה והשומרון. בשתי המלחמות תרמו הלוחמים תרומה מכרעת לשיחרור העיר. במלחמת השיחרור נפלו 416 מלוחמי הראל ומאות נפצעו, ואילו במלחמת ששת הימים נפלו 40 מאנשי חטיבת השריון ו־130 נפצעו.

מר בן ארי הוסיף, כי קריאת הגשר על שם הראל תנציח את הגבורה של הלוחמים שנפלו ותאפשר לחברי תנועות הנוער שיבקרו במקום, ללמוד את ההיסטוריה של שיחרור ירושלים.

„אחריי"

מר בני מהרשיק, קצין התרבות של הראל במלחמת השיחרור, ציין כי החטיבה ניהלה 72 קרבות באזור ירושלים, ושליש מ־1200 לוחמיה נפלו. כשנתבקשו לוחמי הראל להגן על הבירה וכבשו את קסמון הר ציון. בקרב בקסטל נולדה הפקודה „אחריי", כאשר 24 מפקדים חיפו על הנסיגה של הטוראים. 23 מהמפקדים נפלו. כניסתם של 90 לוחמי הראל לירושלים, לפי קריאה דחופה של האלוף דוד שאלתיאל, מפקד העיר, הרגיעה את תושבי הבירה, שהיו במצור וחששו מהתקפת הלגיון הערבי על רחביה.

מר מהרשיק הביע תמיהה על עמדתו של השר אלמוגי, החושש כי תקדים אם ייקרא הגשר על שם הראל. לדברי מר מהרשיק אין כל מקום להשוואה בין הנצחת זכר לוחמים לבין „להציב שיופצלו על ידי נדבנים וגופים בעלי השפעה" ביחס לקריאת שמות במקרים אחרים. כן אמר שמסתמנת מגמה לקרוא לגשר על שם מהנדס מציע שמות.

היה צמיקם גוריביץ ויורם קניוק, מלוחמי הראל, אמרו כי אין יסוד לחשש מפני תקדים, כפי שטען מר אלמוגי. ועדת השרים, בראשותו של השר ש. הלל, קיבלה בשעתו את הבקשה של מפקדי הראל בענין זה, ואין מקום עתה לקרוא לגשר בשם אחר.

מר מנחם רוסק, מפקד הגדוד החמישי של הפלמ"ח, הטעים כי ב־

שעתו רצו להקים אנדרטה לחללי הראל ליד הקסטל, נוסף למצבה שהוקמה בבית העלמין בקרית ענבים, אולם היתה התנגדות לכך, ועתה מונעים את ההנצחה פעם נוספת.

נציגי ההורים השכולים של לוחמי החטיבה, מר נח פרלמוטר, מזכיר מרכז יד לבנים, גב' שושנה ישראלית אם לשני בנים שנפלו, וגב' אורה כהן, רעייתו של המפקד המנוח נחום אריאלי, השמיעו במסיבה קריאה נרגשת לממשלה לשים קץ לויכוח, המעיד להכרתם על קהות חושים ושיכחה של לוחמים, שהקריבו את חייהם למען ירושלים. כן התריעו על כך, שמתייחסים להורים שכולים, הרוצים להנציח את זכר יקיריהם, כאל „קבצנים להוץ".

נציגי ההסתדרות והתעשיינים ייפגשו לדיון ביחסי העבודה בתעשיה

נציגי ההסתדרות והתעשיינים ייפגשו מחרתיים בתל־אביב לדיון בהתפתחויות והאירועים ביחסי העבודה בתעשיה. הדיון יהיה במסגרת שרב־עימות שיערוך המרכז הישראלי לניהול. בין המשתתפים יהיו מר מאיר עמית מנכ"ל כור, מר אברהם שביט — סגן נשיא התאחדות התעשיינים, מר אוריאל אברהמוביץ, יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, מר אברים דברת, יועץ שר האוצר, פרופ' מיכאל ברונו מהאוניברסיטה העברית, ומר יוסף עמי, המשנה לנשיא הטכניון.

הושלמו שיפוצים בהדסה בת"א

שיפוצים נרחבים הושלמו בבית־החולים הדסה בתל־אביב. השיפוצים כללו עבודות פנימיות במחלקות, במעבדות וביחידות רפואיות מיוחדות. כן נעשו שיפוצים חיצוניים במבנה בית־החולים.

כיום מכיל בית־החולים 328 מיטות. המחלקה האונקולוגית עברה למקום חדש ומספר המיטות הוגדל. במקום בו פעלה מחלקה זו לפני כן הולכים ונשלמים שיפוצים לפתיחת מחלקת עור. לידה תוקם מעבדת מחקר.

כן הורחבו ושופרו תנאי האישפוז במחלקות הילדים ולידן הוקמו מעבדה מטבולית ויחידת איבחון. עוד מוקמת במקום מעבדת מחקר אימונולוגית. לטיפול בילדים נפתחו גם מרפאה למחלות אלרגיות ומרפאת יום.

מסתיימת בניית קומה נוספת לבנין המעבדות. כן מרחיבים את בנק הדם. על חלק ממגרש החניה ברחוב בלפור הוחל בעבודות להקמת מיבנה לקליטת מכשיר. קרינה של קובלט נגד סרטן.

נציגי גח"ל ול"ע סירבו להשתתף בדיוני ועדה לחקירת זיופים בקלפי

מאת סופר „הארץ" בחיפה

ועדת חקירה שמינתה מועצת פועלי חיפה כדי לחקור האשמות בדבר אי־סדרים וזיופים באחת הקלפיות בבחירות להסתדרות הפקידים ב־27 ביוני, לא יכלה לקיים את הבירור מפני ששניים מחברי הוועדה, נציגי גח"ל ול"ע, סירבו להשתתף בדיוניה — מסר אתמול בחיפה מזכיר מועצת הפועלים מר א. מולק.

מר מולק הודיע כי פנה ליועץ המשפטי לממשלה וביקש ממנו חוות דעת כיצד לנהוג. תוך כך קבע שלא היה כל ספק כי באחת מתוך שבע הקלפיות נעשו זיופים. הדבר נתגלה בו בערב על־ידי ועדת הבחירות המרכזית בחיפה ואותה קלפי נפסלה. מר מולק טען כי להט השגת נצחון מוליד מחדלים חברתיים ומוסריים אצל כל המפלגות „ואף מפלגה לא יכולה להוציא את עצמה מן הכלל".

מכונת־כביסה בבניינים של שיכון ופיתוח

הנהלת שיכון ופיתוח עומדת לבנות החל משנה הקרובה בנינים ובהם הדירים עם מכונת כביסה — החלטה על כך נתקבלה בישיבת ההנהלה.

כל הבנינים שיהיו בני יותר מ־16 דירות יהיו מצויידים במכונת כביסה ובמכונת ייבוש שיותקנו בחדר כביסה. המכונות יועמדו לשימושם של דיירי הבית בלבד תוך שימוש באסימונים.

לפי החלטת ההנהלה לא יגרום הדבר לייקור הדירות.

* (ע.). גופת גבר בן 35 נמצאה אתמול מזרחית לכפר עצתה הסמוך לירושלים. המשטרה חושדת שנרצח. הוא זוהה כבושי בדוי העובד בבנין באיזור.

למשפחת בן־יעקב
הכתתפותנו בצערכם במות
יהושע בן־יעקב ז"ל
מי יתן ולא תוסיפו לדאבה עוד
פועלי דפוס „הארץ"

במלאות שנתיים לפטירת יקירנו הבלתי נשכח
עו"ד אהרן פרוינד ז"ל
תערך אזכרה ביום רביעי 23.8.72 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד שער בית העלמין.
התחבורה תצא מבית הכנות בשעה 4.00 אחה"צ, רח' היותמן 5.
המשפחה

במלאות שלושים למותו הטראגי של יקירנו
נחום קרן (כרסנתי) ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי י"ב באלול תשל"ב 22.8.72 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בחיפה.
אוטובוסים מיוחדים יצאו בשעה 4.00 אחה"צ מרח' אז"ר 9 נוה שאנן, חיפה, מרח' כפר יוסף 14א', חיפה ומקרית חיים רח' שבטי ישראל (י"א) 68.
המשפחה השכולה

במלאת שלושים לפטירה של אמנו וסבתנו היקרה
פייגה רוזנבלט ז"ל
(מקישינוב)
תתקיים אזכרה וגלוי מצבה ביום שלישי, י"ב באלול תשל"ב (22.8.72) בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין החדש בכפר סמיר. החבורה תצא בשעה 3.40 מפנת רח' רהל—הירקון.
יהודית וזאב בנימיני
אידה וישראל רוזנבלט
הנכדים והנינים.

אנו משתתפים בצערו של חברנו הותיק
אברהם גפני
במות עליו רעיתו ז"ל
הנהלת קרן גמלאות א. ג. א.
ארגון גמלאי אגד
„אגד" ההנהלה והחברים

לחברנו
מאיר היישטיין
תנחומינו על מות
אמך ז"ל
„מקורות מים" חברה לעבודות פתוח בע"מ
ההנהלה, ועד העובדים וחבר העובדים

לחברנו
אלכס פלד
השתתפותנו הכנה באבלו הכבד
במות עליך
אביך ז"ל
מגדל בנין — חברה לבטוח בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
טולי היין
אשתו: בטי
ילדיו: ליאונרד, רוברט ופמילה
אחותו: מרי
אחיו: מוסי ומשפחתו באוסטרליה

השתתפותנו הכנה באבל המשפחה
על מותו של
ד"ר הנס וולף
„אתא" חברה לטכסטיל בע"מ
„טתה" חברה לשיווק בע"מ

לאליהו סורוקה
והמשפחה
השתתפותנו באבלך הכבד
על מות אחיך
משה סורוקה ז"ל
הנהלת קואופרטיב „דן"

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
ד"ר ליאון גולביובסקי (חיים) ז"ל
קריניצה — ורשה—תל־אביב
ההלויה תצא מחר, יום שלישי י"ב אלול תשל"ב 22.8.72 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול. אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
המתאבלים: אשתו
וכל בני המשפחה

בלה גלרט
איננה
ההלויה תצא מבית החולים רמב"ם חיפה היום, יום שני, י"א אלול תשל"ב 21.8.72 בשעה 12 בצהרים לבית העלמין חוף הכרמל. התחבורה תעמוד לרשות המלוים.
מבכים על מותה
בעלה, בתה, בנה וחתנה
אחיותיה, נכדיה ובני המשפחה

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירת אבינו, אחי וסבנו היקר
ר' דב (בערל) ירניצקי ז"ל
שנפטר ביום ה' באלול, תשל"ב והובא לקבורה בו ביום בחיפה.
המתאבלים:
בנו: פרופ' ישעיהו; אברהם ירניצקי
בנותיו: עדינה ובן ציון הלפרין; דבורה ויששכר אפטר; חיים ואלכסנדר קוקינים; רבקה וניסן פרנקפורט
אחיו: שאול רבקה ירניצקי; נכדיו ושילשיו
השבעה בבית בנו ברח' עקיבא 31, חיפה.

במלאות שלושים לנפילת יקירנו
עודד רובנר ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי, י"ג אלול תשל"ב (23-8.72) בשעה 4.30 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.
התחבורה תצא בשעה 4.00 אחה"צ מרחוב ה־101 מס' 4, רמת־חן.
המשפחה

כלכלה ועסקים

הפסד פסיכולוגי

מהכתבה על הפחתות המכס ממוצרים המועדים להברחה כמצלמות, מוצרי חשמל ושעונים, אנו למדים כי אנשי המכס מסבירים את הפיתוי לייבא את הדברים ללא תשלום מס בהעלאת היטל הבטחון וגידול סכומי המכס בעקבות הפיחות. גם בהפחתות המכס שנועדו לצמצם את כדאיות ההברחה לא עשו השלטונות די. מהכתבה מסתבר, כי הפחתת המכס על מצלמות היא כה קטנה עד שגם לעתיד ספק עם יפחתו ההברחות במידה ניכרת. אנשי המכס מדגישים את המטרה הפיסקלית שבמעשיהם. אם יפחת המכס תגדל ההעברה הרשמית ויגדלו, כתוצאה מכך, הכנסות קופת האוצר מהגידול בכמויות שיהיה מרובה משעור הפחתת המכסים.

לאנשי האוצר לא ברורה כנראה במידה מספקת המשמעות הפסיכולוגית של המכסים הגבוהים והמחירים הגבוהים. אנשי פיננסים בארה"ב נדהמו לשמוע, כי בנקאים שוייצים מעריכים את כוח קנייתו של הדולר במידה מרובה על פי המחירים הגבוהים של בתי המלון בניו יורק. אנשי האוצר יהיו נדהמים אולי אם יתברר להם על־פי מה מעריכים גורמים כלכליים שונים את ערכה של הלירה הישראלית. מחירי מוצרים בני השוואה משמשים מודד לכוח קנייתה של הלירה ולערכו של הכסף הישראלי. ייקור מלאכותי של כמה מוצרים בולטים משפיע על כן את ההערכה על רמת המחירים האמיתית וגורם נזק העלול להיות גדול בהרבה מהכנסות הפיסקליות.

דבר זה נכון לגבי מוצרים הבולטים אף יותר מאותם מוצרים שמכסיהם הופחתו. די להזכיר במקרה זה מכוניות, מכונות כביסה ושאר אביזרים לשימוש ממושך, עתירי מסים שכל אחד מכיר את מחיריהם ומשווה אותם עם מחירם בארצות אחרות. נקודה זאת חייבת לשמש בסיס לשינוי שיעורי המסים לא פחות מאשר שיקולי הברחות ואבדן הכנסות פיסקליות.

יבוא הון

אם יבוא ההון הוא הגורם המרכזי כיום בגידול כמות אמצעי התשלום, כפי שטוען מר זנבר, רצוי שהתרופה תהיה צמודה עד כמה שאפשר למחלה. צודק מר זנבר בהסבריו, כי יש להימנע משיבוש צינורות המזרימים דרך קבע מטבע חוץ למדינה; אך יש לפקפק אם אמנם ניתן להבחין בין ההון הרצוי לבלתי־רצוי.

קשה האבחנה בין הלוואות לזמן ארוך להלוואות לזמן קצר, בין הלוואות ובין השקעת, בין יבוא הון עולים ובין שימוש בעולה לשם העברת הון. די להזכיר את 70 מיליון הדולר ממכירת מניות של חברת רסקו בחו"ל, ערב התמוטטות, שניתגלו לאחר מכן ברובן בגלוות לזמן קצר. התחייבות לפדות בחזרה את ההשקעה בכל עת, ההופכת השקעה למילווה קצר מועד, איננה פטנט של שנות ערב המיתון בלבד. תקופה של סילוק הדולרים מארצות שקלטו אותם באורח מסורתי, כשוויץ וגרמניה, איננה מבטיחה שדולרים הנוטים ללון לא יגיעו גם לארץ שבה הרצפה של הריבית איננה נופלת מ־16 אחוז.

הפוקב אחר הנעשה בתחום זה בעולם יודע, כי הפתרונות אינם מצויים בטווח השיג יד. אולם גם העדר פתרון קל איננו מסלק את הבעיה מעל פני השטח. הצגת התמונה בצבעים ורודים מדי עלולה להסיח את הדעת מכובד הבעיה. חיפוש הפתרונות עדיין מוצדק, גם אם ההצלחה איננה מובטחת מיד.

יצרני מרצפות מתנגדים להקלות מכס

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

ייבוא מרצפות מחו"ל מיותר ד התעשיה המקומית יכולה לספק את הדרישה של השוק אם יינתן לה עידוד להרחבת הייצור — טוענים יצרני מרצפות, המתריעים על מה שהם מכנים „הסובסידיה הגבוהה" הניתנת למרצפות מיובאות על־ידי הורדת מכסים.

בתי־החרושת למרצפות בארץ ה־גדילו את תפוקתם בשנתיים האחרונות כדי לספק את הדרישה ה־גדולה בשוק — אומר ש. שמואל, מנהל המכירות של „הסף", מפעל המרצפות הפרטי הגדול ביותר ב־ארץ. חלק מבתי החרושת רכש ציוד יקר לייצור מרצפות, כדי להגדיל את התפוקה. למרות זאת התלוננו קבלנים בחודשים האחרונים שיש מחסור במרצפות. ש. שמואל טוען, כי מחסור היה רק לקבלנים שלא היה להם כסף לשלם מקדמות בעת הזמנת מרצפות ואת הכסף שהיה להם הם העדיפו להשקיע בקניית מגרשים שעליהם יכלו להרויח ס־כומים גדולים. הם לא היו מוכנים לשלם מההון החוזר שלהם — כס־פים שקיבלו מקוני דירות בעד עבר דות בנין שביצעו לחברות שיכון.

עלו הוצאות הייצור

ש. שמואל מציין, כי הוצאות ה־ייצור של המרצפות עלו בשיעור ניכר בשנה האחרונה בגלל הפי־חות, מאחר וחומר הגלם המיובא, מלט לבן, מהווה גורם נכבד בהו־צאות. תוספת זו הכבידה היצרנים לא יכלו לשאת במימון הייצור אם לא קיבלו מקדמות.

היצרנים טוענים כי מחיר המרצ־פת המיובאות נמוך מהמחיר של המרצפות מייצור מקומי בשל ההק־לות המרובות. מחירו של מ"ר מר־צפות מיבוא צריך להגיע לסכום של 12.36 ל"י כולל מסים. אולם מר־צפות אלה נמכרות בארץ לקבלנים במחיר 11.20 ל"י, בשעה שמחיר מרצפת מקומית הוא 12 ל"י למ"ר.

התחשיב של מחיר מרצפות מ־יבואות הוא: מחיר ממוצע למ"ר, כולל הובלה — 2 דולר. למחיר זה מתוסף מכס של 45% ותוספת של 2.5 ל"י לכל מ"ר. היטל ומס קניה מוסיפים למחיר עוד 6.68 ל"י ד המחיר הסופי למ"ר בנמל הוא 12.36 ל"י.

לפי ההערכה עומדים לייבא כ־רבע מיליון מ"ר מרצפות לשנה וזה יחייב ויתור על מסים של למעלה מ־2.5 מיליון ל"י לשנה אם ידבר למכרם במחיר המחיר הנוכחי. לת־מיכה זו אין הצדקה — טוענים ה־יצרנים, המבקשים לתת להם עידוד להרחבת הייצור על־ידי הורדת מכס על ציוד. אם יימשך הייבוא, הם אומרים, יש חשש שהיצרנים יק־טינו את הייצור ויעדיפו לעסוק ב־ייבוא.

הפחתות במכס כאמצעי נגד ריבוי ההברחות

הוזלו מצלמות ומוצרי חשמל ✶ יהיו הפחתות מכס נוספות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הפחתות המכס הגדולות על מוצרים שההברחה בהן היא בהיקף גדול יוארכו מעבר לשנה אחת, כפי שנקבע באחרונה, אם יורידו התנדיות את המחירים לצרכנים. ההפחה ההיינה לזמן בלתי־מוגבל ד יתכן שתהיינה הפחתות מכס נוס־פות. הבטחה זו ניתנה על־ידי של־טונות המכס בעת הדיונים בועדה הציבורית המייעצת לעניני מכס.

רוב היבואנים כבר פירסמו את המחירונים שלהם ובהם מחירים קטנים מאלו שהיו לפני הורדות ה־מכס. עם זאת המחירים גבוהים ב־מקצת מאלה שהוערכו קודם להפח־תות. במכירות לצרכנים ההורדות מתבטאות בשוד פחות מכך. בין ה־יתר טוענים בעלי החנויות כי הם לא יכולים להעביר את מלוא ההו־זלות לצרכנים, מכיוון שהם מפסי־דים על המלאי הנמצא ברשותם מ־לפני הפחתות המכס ושאותו הם נאלצים למכור במחירים מוזלים.

תפחת כדאיות ההברחה

המוצרים שעליהם הורדו המכסים הם בענפי הצילום והחשמל, בהם גברה כדאיות ההברחה לאחר העל־אות המיסים (מכס, מס קניה והי־טל ייבוא) בשנתיים האחרונות. ה־הנחה היתה שההפסדים בהכנסות המכס בעקבות הורדת המסים יקו־זזו על־ידי הגדלת הייבוא הרשמי בעתיד. שלטונות המכס סבורים, כי הורדת המחיר בשיעור של 10% — 30% תשפיע על הקטנת ההברחות במידה ניכרת, היות והפער בין ה־מחיר לצרכן מהיבוא הרשמי ובין מחיר ההברחות יקטן ב־40%—70% וכדאיות ההברחה תקטן בהתאם.

8.7 מיליון ל"י הפסד הכנסות

ערך היבוא של המוצרים שעלי־הם הופחתו המכסים מגיע ל־28.5 מיליון ל"י, הכנסת המכס ממוצרים אלה מגיעה ל־36.5 מיליון ל"י. הפסד ההכנסות אם לא תהיה על־יה בייבוא מוערך ב־8.7 מיליון ל"י. כדי שלא תחול ירידה בהכ־נסות, על הייבוא לגדול בכ־30%. כתוצאה מהעלאות במיסים בשנים האחרונות ירד הייבוא בכ־28%. ב־התחשב בגידול הטבעי של הצריכה היה מקום לצפות לגידול בייבוא בשנים האחרונות, כך שלמעשה ה־ירידה בייבוא היא הרבה יותר גדו־לה.

מהטבלה הבאה ניתן ללמוד על הירידה הגדולה ביבוא הרשמי של כמה מוצרים, ומסילא גם בהכנסות בשלוש השנים האחרונות.

המכס על מצלמות

המכס על מצלמות ומבזקים היה 111% ותוספת של 10 ל"י. עתה הו־רד המכס ל־92% ובוטלה התוספת של 10 ל"י. ההורדה בשיעור זה, סבורים הסוחרים, לא תשפיע להק־טנת ההברחות, כי עדיין קיים פער מחירים גדול מידי בין המצלמה ה־מוברחת ובין המצלמה ששולם עליה מכס. במיוחד אמור הדבר במצל־מות יקרות.

דוגמא לכך היא מצלמה שמחירה לצרכן בחנות הוא 1800 ל"י. אותה ניתן לקנות לא בחנות במחיר של 800—900 ל"י. עתה ירד המחיר ל־צרכן בחנות ב־10%, כלומר ב־180 ל"י, ועדיין ישאר הפרש גדול מידי שיפתה לקנות מצלמה מוברחת. כדי לעשות את ההברחה לבלתי כדאית יש צורך בהורדה דרסטית. ואכן בועדה הציבורית הוצע להפחית את המכס ל־65 אחוז אך הצעה זו לא נתקבלה.

הוזלו סרטי־צילום

בסרטי צילום שחור לבן ההפחתה היא 55% וההורדה לצרכן צריכה להיות בשיעור של 20%—25%. ב־פילם צבעוני ההפחתה היא 16%. לצרכן יוזלו המחירים ב־8%—10%.

בשעונים קיים מלאי גדול אצל הסוחרים והורדת המכס ב־20% תת־בטא בהוזלה לצרכן בשיעור של 8%—15%.

המכס על רדיו וטייפים הוא 25%. הצרכן ייהנה מהוזלה גדולה משום שהמסחר במוצרים אלה חלש מאד באחרונה. במחסנים לטייפים צפויה הוזלה של 25%—30% ובצ־טים ומילויים 8%—12%.

ההברחות הן על־ידי תיירים ו־עולים, תושבים חוזרים וכן הבר־חות מקצועיות בקנה־מידה גדול על ידי ימאים האחרים. מכירת המוצ־רים נעשית על־ידי רוכלים „חנו־יות ימאים". סבורים, כי גם לחנו־יות המוכרות לפטורי מס יש חלק נכבד במכירות של סחורות מוברחות.

ענף	1969 יבוא רשמי (אלפי דולר)	1969 הכנסות ממכס (אלפי ל"י)	1970 יבוא	1970 הכנסות	1971 יבוא	1971 הכנסות
צרכי צילום	1088	3000	1444	3800	1353	5700
ציוד צילום	1156	2722	841	2985	746	3170
מוצרי חשמל	2159	9350	1420	7745	1600	10150
מקלטי רדיו	1608	8260	1048	7300	790	6300
שעונים	2800	4475	2400	4500	1920	4920
אחרים	205	738	239	943	209	1020
כה"כ	9016	28545	7092	27273	6610	31160

אושרה הקמת מפעלים בשטחים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

את כביסתו המלוכלכת יכבס צה"ל בעתיד הקרוב בנחל סיני... ועדת ה־מנכ"לים לעניני השטחים אישרה ב־ישיבתה האחרונה הקמת מכבסה ב־נחל סיני, בהשקעה כוללת של 630 אלף ל"י. מחצית סכום ההשקעה ב־מבנים ובתשתית תמומן על־ידי ה־סוכנות היהודית ומחצית תיכסר ל־נחל־סיני בהלוואות פיתוח.

ציוד המכבסה ימסר בתנאי השכ־רה על־ידי צה"ל, שאמור להיות גם הלקוח העיקרי של המכבסה החדשה. כיום שולח צה"ל את הכביסה של החיילים השוהים בסיני וברצועת עזה אל מכבסה צבאית הנמצאת ב־מרכז הארץ.

בנפת רמאללה אישרה ועדת ה־מנכ"לים פתיחת מחצבה, לפי בקשתה של חברת „לדבי", חברה לעבודות עפר, בנין וכבישים. החברה תרכוש מכונות גריסה ניידות לאבן ולחצץ ב־700 אלף לירות. לא הועמדו ל־רשותה הלוואות פיתוח או מענקים כלשהם. המחצבה תעסיק 20 עובדים מקומיים ובאישור מפקד הנפה כבר הוקצה לחברה היהודית שטח להפ־עלת המחצבה. הועדה אישרה את קבלת החברה כנכס בר־ביטוח.

אושרה גם פניתו של יזם מקומי בעזה שביקש להקים מאפיה מכנית בעיר, ב־264 אלף ל"י. המפעל יע־סיק עשרה עובדים. ועדת המנכ"לים לעניני השטחים אישרה לו הלוואת פיתוח של 132 אלף ל"י לתקופה של חמש שנים.

בטול־כרם תקום משחטה לארנ־בות. חברת רביטקו בע"מ, העוסקת בגידול ארנבות, שחיטה ועיבוד של מוצרי־לוואי, תקים משחטה ומתקני תעשיות־לוואי באיזור התעשיה ב־טול־כרם. החברה אושרה כמפעל באוקטובר 1970 על־ידי מרכז ה־השקעות.

ההשקעה המתוכננת במשחטה בטול כרם מסתכמת ב־800 אלף ל"י. ל־הקמת המפעל הוקצה שטח קרקע מתוך הקרקעות שבבעלות הממשל הצבאי, שימסר לחברה היהודית ב־תנאי חכירה. הועדה לא נתנה כל הלואה למימון התשתית, שיעשה כו־לו על חשבון היזם, כנראה בעקבות התנגדות חוגים דתיים בעבר למי־מון ממשלתי למפעל העוסק במאכל בשר שאינו כשר. הקמת המפעל כפופה לאישור משרד הבריאות.

יצואנים לא מנצלים הקלות יפניות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

היצואנים הישראלים אינם מנצלים במקפים רבים אפשרות לייצא ליפן מוצרים בשיעורי מכס מופחתים, ב־של הוסר מידע על מדיניות היבוא היפנית. בבדיקה שנערכה במטה סחר חוץ במשרד המסחר והתעשיה נמצא עוד שהיצואנים אינם מגלים התענ־יינות מספקת באפשרויות היצוא ל־יפן.

לפני כשנה, באוגוסט 1971, הכירה יפן בישראל כמדינה מתפתחת (ביחד עם אוסטרליה, אוסטריה, נורווגיה, ניו־זילנד, שבדיה ושוייץ) והעניקה לה עדיפויות ביבוא ליפן. בשנת 1971 הסתכם היצוא ליפן ב־48 מיליון דולר, כשמתוכם כ־35 מיליון דולר יצוא יהלומים, כ־7.5 מיליון דולר ייצוא של תעשיות טכסטיל, הלבשה ועור ו־4.3 מיליון דולר יצוא כימי־קלים. היבוא הישראלי מיפן ב־1971 הסתכם ב־58 מיליון דולר.

העדיפויות שניתנו לישראל, עם הכרתה כמדינה מתפתחת על־ידי יפן מתבטאות בהנחות מכס גדולות עבור קבוצה רחבה ומגוונת של מוצרים.

הקלות מכס אלו נעות בין 20% ל־100% ללא הגבלות כלשהן על ה־מיכסות. הייצוא של מרכז הקלאות ליפן הסתכם ב־31 אלף דולר בלבד.

במוצרי מכרות ומוצרים מעובדים, לגביהם חלה הגבלה של מכסות יבוא, נהוגות שלוש קבוצות שונות. האחת, הנחות מכס בשיעור של 50% לגבי 57 קבוצות מוצרים; השניה — עשרה מוצרים שהוצאו ממערכת העדיפויות ושלגביהם אין הנחות כלל; השלישית, מוצרים שזכו לפטור מלא.

ישראל מייצאת ליפן מוצרי מכרות ומחצבים ב־203 אלף דולר, כימי־קלים ב־4 מיליון דולר, מתכת — 113 אלף דולר, מכונות — 23 אלף דולר, ציוד חשמלי ואלקטרוני — 113 אלף דולר.

בבדיקה נמצא כי ההקלות במכס שהעניקה יפן חלות על כמעט כל מוצרי היצוא הישראלי. לכן על ה־יצואנים ללמוד את נושא העדיפויות היפניות.

תעל תשקיע 3.5–4 מיל' ל"י בתוכנית הרחבה

מפעל הלבידים תעל ישקיע בש־לוש השנים הבאות 3.5—4 מיליון ל"י בתוכנית שנועדה להגביר את כושר הייצור של המפעל.

מנכ"ל תעל מר אליהו סתרוב מסר, כי כ־35% מהיקף המימון של תוכנית ההרחבה יבואו מתקציב ה־פיתוח באמצעות הבנק לפיתוח ה־תעשיה. שאר המימון יבוא ממקורות עצמיים של המפעל. לפי התוכנית יותקן במפעל הסיבית קו ייצור נו־סף. כיום מייצר מפעל הסיבית 900 מטר מעוקב לחודש. השלמת הקו ה־נוסף יגדיל כושר הייצור עד 3000 מ"ק לחודש. כמחצית מכמות היי־צור, כלומר כ־1500 מ"ק סיבית ל־חודש תופנה ליצוא.

מפעל הלבידים יקבל תוספת ציוד, בין השאר מכבש נוסף ומיישרות זר־דשה. כיום מייצר המפעל 2700—2800 מ"ק לחודש. לאחר התקנת ה־מכונות החדשות יגדל כושר היי־צור ב־400 עד 500 מ"ק נוספים.

תוכנית הפיתוח של המפעל כול־לת גם הבאת ציוד לכמעל הרהי־טים של תעל, הנכנס באחרונה ב־קו הרחבה, נוכח הביקוש הגדל ב־משק.

הפחתה בריבית למגדלי הכותנה

מגדלי הכותנה יקבלו הטבה ניכרה באשראי. עד עכשיו הם שילמו בעד האשראי הניתן להם 9% ריבית וב־אחרונה עלה השיעור ל־12%. עתה ישלמו רק 6%. אשראי זה ינתן על הוצאות הייצור, פחות ההוצאה ה־קבועה. האשראי הוא רק על 40% מייצור הכותנה, החלק המוסגה ל־ייצוא.

מגדלי הכותנה אינם מסתפקים ב־כך ותובעים אותם התנאים גם ל־סיבים המעובדים בארץ ומיוצאים במוצרי טכסטיל. תשובה של המגד־לים היא, שאין כל קושי לייצא סי־בים אלה לחו"ל ולכן צריך לתת להם אותם התנאים כמו לסיבים המיוצ־אים.

החריפו חילוקי הדעות בין יצרני הקפה לצרכנים

בשוקי הסחורות

מאת כופר „הארץ"

חילוקי דעות חריפים נתגלו בסוף השבוע שעבר בין נציגי הארצות המגדלות קפה ובין נציגי הארצות הצרכניות, במסגרת הדיונים להשגת הסכם הקפה הבינלאומי. נציגי הצר־כנים הודיעו, כי ניתן יהיה להגיע להסכם רק בתנאי שתבוטל ברית ג'ינבה — כעין קארטל בין הארצות המגדלות קפה.

הצרכנים טוענים, כי אין טעם ל־המשיך בדיונים, אם יוסיפו המגדלים לנקוט בגישה חד־צדדית. לפיכך דרשו התחייבויות בכתב מצד המגד־לים שיכבדו כל הסכם שיושג. עמדת הצרכנים באה בתגובה על הצעת המגדלים להקפיא את מיכסות היצוא בשנה המתחילה באוקטובר 72 ל־49 מיליון שקים ולהעלות את מחירי רוב סוגי הקפה.

חילוקי הדעות בין הצדדים הם השנה כה גדולים, עד כי משקיפים סבורים שעתיד מועצת הקפה הבינ־לאומית מוטל בספק. כתוצאה מכך נוצרה אוירה עצבנית בשוקי הקפה, תוך תנודות חריפות במחירים. ב־סוף השבוע ירד מחיר הקפה ב־11.50 ליש"ט הטונה ל־388.25 ליש"ט.

סוכר: גם בשוק זה שררה השבוע אוירה עצבנית. בסוף השבוע עלה מחיר הסוכר ב־3 ליש"ט הטונה ל־61 ליש"ט, כלומר על רמה של יום ב' שעבר. תחילה נפוצו שמועות, כי ברית המועצות קנתה 100,000 טונות סוכר מאוסטרליה. אחר־כך נתקבלו הכחשות מקורות הארצות. נודע עוד, כי סין קנתה 70,000 טונות סוכר לבן לשווקים העולמיים, והדבר הגביר את הלחץ על המחירים. לקראת סוף השבוע אושרו הידיעות שסוחרים קנו מברזיל 300,000 טונות סוכר ו־קיבלו אופציה לרכוש כמות נוספת של 100,000 טונות.

כותנה: מחירי הכותנה נשארו יציבים לעומת השבוע הקודם — 424.25 ליש"ט הטונה.

זהב: מחיר האונקיה עלה במשך השבוע ב־80 סנט ל־65.55 דולר.

בדיל: עליה של 15 ליש"ט לטונה ל־1,532 ליש"ט בעסקות במזומנים.

כסף: עליה קלה במחירי העסקות למסירה מיידית לפי 75 פנס. היקף המסחר היה מצומצם.

בוא לשרתון לבילוי סוף שבוע של ראש השנה במחירים מיוחדים

אתה מגיע למלון שרתון תל-אביב אחה"צ ביום ששי, 8 בספטמבר.

אתה נהנה מבילוי סוף שבוע ארוך וחוזר הביתה ביום שני, 11 בספטמבר, אחרי ארוחת בוקר.

סוף השבוע כולל אירוח במזנון המפורסם של שרתון ובמועדון הלילה מרבד הקסמים ביום א' בערב.

עלה לך —.200 ל"י לאיש בחדר זוגי, כולל ארוחות וכל המסים.

באת לבד? עלה לך —.250 ל"י.

הבאת את הילדים והם ישנו אצלכם בחדר? עלה לכם רק —.120 ל"י לכל ילד. ובכן, לבילוי סוף שבוע ארוך של ראש השנה בוא לשרתון.

הזמנות: מלון שרתון תל-אביב, טלפון: 445111. כדאי להזמין מקום כבר היום.

מלון שרתון-תל אביב

חגי לבינזון אילון

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

איזור תל-אביב המרכז

קורס ניהול תעשייתי

(ניהול הייצור)

לימודי ערב דו־שנתיים בתל־אביב

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

הלימודים מיועדים למנהלי־ייצור ומנהלי מחלקות במפעלים תעשייתיים

תשקיף יישלח לפי פנייה טלפונית

פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' מולר 4, טל. 31־25־31 שלוחה 324

עדיין לא התקשרת ?!

לחברת מחשבי R.U.F

לרכישה ולהשכרה בדגמים שונים ובמחירים שבין 60–150 אלף ל"י.
הכנולה כשובה של תכנית מחסורת,
"יצור, הנהלת חשבונות, תמחיר וכו'

התקשר אלינו: א.נין-נון ושות' בע"מ
טל. 03-261896, 04-524302 לקבלת יעוץ והדגמה חינם!

פרסום פ.ב.ס

קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר!

אין לך מה להפסיד!

מיה"ה — המכון הישראלי לשיפור הקריאה מזמין אותך!
בפתיחת הקורס: בדוק מהירות קריאתך והבנתך — חינם
לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס

קריאה מהירה

מה תוכל להפיק מהשתתפותך בקורס? אתה תכפיל את מהירות קריאתך (שהיא כיום כ־150 מלה בדקה). פי־שנים, לפחות. אולם אתה מסוגל לקרוא פי־שלושה, פי־ארבעה ופי־חמישה יותר מהר. אם הנך כשרוני במקצת, אתה מסוגל לקרוא בצל 1000 מלים בדקה (כשלושה וחצי עמודים) וכל זאת, תוך קליטה והבנה של חומר הקריאה.

הקורסים יפתחו:

בתל־אביב, בבית ציוני אמריקה
בירושלים, בבית אלישבע (קטמון)
בחיפה, בבית רוטשילד
} היום

פתיחות כל הקורסים תתקיים בשעה 6.00 בערב.

✶ לקבוצות מאורגנות ולמוסדות — הנחות. פרטים: טל. 916185

קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר!

טעם אגסים כמנגינה ערבה לאוזן

השנה לרשותך שפע אגסים

המועצה לייצור ולשיווק של פירות

הבהלה לזהב !!

בלוגרף "סיגנום" - אינו עט לכל כיס ולכל הזדמנות!

בלוגרף "סיגנום" - עט היוקרה מהווה סמל למעמדך!

בלוגרף "סיגנום" - עשוי זהב, כסף או כרום במגוון עשיר של דוגמאות. מחירו נע בין 50 ל־400 ל"י.

בלוגרף "סיגנום" - מתנה נערצת אך גם מכשיר כתיבה מעולה.

אם אינך מוצא בלוגרף "סיגנום" אצל ספק מכשירי הכתיבה שלך או בחנות תכשיטים, פנה אל נתן קרביץ בע"מ

BALLOGRAF SIGNUM

תיק עזבונות 3182/72

הזמנה

בענין: עזבון המנוח אברהם קמי־ני ז"ל שנפטר ביום 22.3.72 בתל־אביב־יפו.

המבקשת: חיותה כהן ע"י ב"כ עוה"ד א. אולשנסקי ו/או י. גרנות מרחוב אחד העם 84, ת"א־יפו.

להווי ידוע כי המבקשת הגישה לבית המשפט בקשה למתן צו קיום צוואה של המנוח הנ"ל, ומנוי מנהלי עזבון.

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פר־סום הזמנה זו וליתן טעם אם יש לו טעם כלשהוא, מדוע לא ינתן צו קיום צוואה ומנוי מנהלי עזבון כמ־בוקש. שאם לא כן, יתן בית המש־פט צו כטוב בעיניו.

דוד דגן, שופט
רשם בית־המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3296/72

הזמנה

בענין: עזבון המנוח אליעזר בר־נר ת.ז. 0449347 שנפטר בפתח־תקוה ביום כ"ט אלול תשל"א, 18.9.71.

המבקשת: דינה ברנר, ע"י ב"כ עוה"ד ב. בירנבוים, שמענו למסירת כתבי בי־דין הוא: רחוב ביאליק 6, תל־אביב.

להווי ידוע כי המבקשת הנ"ל הגישה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח.

הנני מזמין בזה כל אדם להתיצב בבית המשפט תוך עשרה ימים מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם — אם יש לו טעם כל שהוא — מדוע לא יינתן צו המכריז על ירושת המנוח, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

(—) רשם

هكذا من الأصل

רווחי נייר חדרה גדלו ב־14%

עלייה במכירות בשיעור של 26.5%

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מכירות מפעלי נייר חדרה בשנת הכספים שנסתיימה ב־31 במארס 1972 הסתכמו ב־102.57 מיליון ל"י, לעומת 81 מיליון ל"י, גידול של 26.5. הרווח הנקי, לפני הפרשה ל־מס, הגיע בשנה האחרונה ל־8.5 מיליון ל"י, לעומת כ־7 מיליון ל"י בשנה הקודמת, גידול של 14%.

מאזן החברה ליום 31 במארס 1972 הסתכם ב־128 מיליון ל"י לעומת 117 מיליון ל"י שנה קודם לכן. הון המניות הנפרע עומד בתאריך המאזן על 28.78 מיליון ל"י. הקרנות וה־רווחים הבלתי מחולקים מסתכמים ב־24.37 מיליון ל"י. האמצעים ה־עצמיים מגיעים לסך 53.15 מיליון ל"י או לכדי 42% מהיקף המאזן.

למעשה שעור ההון העצמי מכלל המאזן גבוה יותר, משום שסכום של 25 מיליון ל"י הן הלוואה מיוחדת שניתנה למפעל וישה מאייר מאיר־סליה. ההלוואה בהתכמות לאחר הפי־רות האחרון ב־21.6 מיליון ל"י ובי־נתיים נוספה רבית בסך 5.53 מיליון ל"י.

החברה נתנית מנזילות גבוהה כפי שמעידים הנתונים על היחס השו־טף:

	31.3.72	31.3.71
רכוש שוטף	50,520,951 ל"י	49,426,609 ל"י
התחייבויות שוטפות	31,308,538 "	33,912,437 "
הון חוזר	19,212,413 "	15,514,172 "
יחס שוטף	1.6	1.4

המכירות בשנה האחרונה הסתכמו ב־61,937 טונות לעומת 59,537 טו־נות בשנה שעברה. היצוא ירד בשנה האחרונה לכמות של 4253 טונות, ש־הן 6.9% מכלל המכירות, לעומת 7629 טונות שהן 12.8% בשנה ש־עברה. הירידה נגרמה בשל החלטת המועצה לשיווק פרי הדר לצמצם כמויות הפרי המיוצא כשהוא עטוף, ועל־ידי קשיי התחרות בשוק הבינלאומי.

סעיף השכר גדל בשנה האחרונה בכך 3 מיליון ל"י בקירוב, כלומר ב־30% בקירוב. אולם מספר ה־עובדים גדל בשנה האחרונה ב־90 איש, מהם 77 עולים חדשים. לתוכ־נית שיתוף עובדים ברווחים בזמן פרישתם הוקצה בשנה האחרונה סכום של 300 אלף ל"י. התוכנית מקיפה כיום 66 עובדים.

תוצאות עיסקיות

	1971/72	1970/71
מכירות — נטו	102,570	81,063
עלות המכירות	82,290	62,324
רווח גלמי	20,280	18,739
הוצאות	2,323	1,984
מכירה	5,283	4,254
הנהלה	163	592
מימון — נטו	7,769	6,830
הוצאות אחרות	650	1,526
רווח נקי לפני מס	12,023	10,974
רווח ביחס למחזור	8.3%	8.6%
רווח נקי לאחר מס	8,505	6,994
ביחס להון המניות	29.5%	24.3%

ירידה תלולה בהכשרת הישוב

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

ירידה תלולה בשערי מניות הכ־שרת הישוב הסביחה תחובה על ה־מסחר בשוק המניות אתמול. פרט לתחלשה בענף המקרקעין, בעיקבות ההתפתחות האמורה, היה השוק חזק ומניות רבות הוסיפו לשפר מעמדן. המחזור היומי הסתכם ב־2.9 מיליון ל"י, מזה 1.26 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים. בשוק אגרות ה־חוב התנהלה פעילות ערה למדי ו־המחזור הסתכם ב־3.9 מיליון ל"י. שער הדולר נתיד בשאר יציב — 4.26 ל"י המחזור 75,000 דולר. בשוק ה־שחור נסחר הדולר לפי 4.40—4.41 ל"י. הזהב לפי 9,600 ל"י הק"ג.

היצע של 80,000 ל"י ערך נקוב הופיע בהכשרת הישוב למוכרים כבר בפתיחה ושערן ירד ב־9 נק' ל־288.5. במשהגים נמשכה הירידה עד 281.5 ביותר 16 נקודות ביום אחד. המחזור 87,000 ל"י ע"נ. אנשי בורסה אחדים סבנו כי זוהי תגובת אכזבה לאי־מתן בונוס, כפי שציפו רבים לקראת ההנפקה הקרובה. קשה ל־דעת מה אמת בהשערה זו, שכן ה־היצע הופיע כבר בשלב הפתיחה. אולם לקראת סיום המסחר אכן נמ־סר שהחברה החליטה לחלק לשנת הכספים שהסתיימה ב־30 ביוני 72 דיבידנד בשעור 11%. באותה הוד־עה נמסר עוד כי בשבוע הבא תתכנס מועצת המנהלים שוב לשם קביעה סופית של פרטי ההנפקה הקרובה.

בעקבות הכשרת הישוב הלכו כב־יה נוספות, בעיקר מענף המקרקעין, ששעריהן ירדו בסיבובים האחרונים של השערים המשתנים. אנשי הבו־רסה חוששים כי להתפתחות זו יהיו השלכות קשות על כל השוק, אלא אם יתערבו הגופים שקיבלו על עצ־מם את תפקיד החתמים על האמי־סיה של הכשרת הישוב. כאידך, הו־עלתה הסברה כי החתמים יהיו ל־מעשה מעוניינים בירידה נוספת של הכשרת הישוב, כדי לקבוע מחיר נוח לזכויות ושער ההמרה של אג־רות החוב.

7% דיבידנד בפאומי השקעות

חברת השקעות של בל"ל הודיעה על חלוקת דיבידנד ביניים בשעור 7% לשנת 1972.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	20.8.72	17.8.72
כל המניות	256.87	256.30
כספים וביטוח	197.28	196.99
מקרקעין	245.34	248.42
תעשייה ומסחר	399.79	400.55
חברות להשקעה	212.75	212.60
חברות נפט	231.66	229.21

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

17.8.72

מניות			
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	61.5		62
אליאנס ב' (ש)	814	−6	815
אלקו 1 (ש)	118		116
אלקו 2.5 (מ)	117		116
אלקטרה 1 (ש)	270	+7.5	280
אלקטרה 5 (ש)	271	+2.5	280
ארגמן (ש)	408	−8	406
ארגמן (מ)	400	−18	
אתא ב' (ש)	167.5	−2	167.5
אתא ג' (ש)	170		167.5
אתא משנה (ש)	158	−2	
בית הרכב (מ)	73.5	+0.5	72.5
דובק ר"מ (מ)	440.5	−4.5	443
קדור 1 (ש)	410		
קדור 10 (ש)	375	+2	372
כבלים (מ)	183.5		183.5
סריב ר"מ (מ)	152.5		153
ספנות (ש)	189.5		190
כימיקלים (ש)	63	−1	64.5
ל—אפ' ר"מ (מ)	102	+3	103
מולר (ש)	183		182
נחושתן ר"מ (מ)	300	+8	
טבע (ש)	845	−45	
טבע (מ)	945	+4	
פיניקיה ר"מ (מ)	115	−3	116
מפעלי ניר (ש)	565		580
עסיס ב' (ש)	270.5	−4.5	274
שמן ר"מ אקס (מ)	107.5	−6.5	108
תעל ב' (מ)	236	+2	242.5
עלית (מ)	126	+1	
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	132	−0.5	
אי ה' ה' (מ)	299.5		
אוצר לתעשיה (מ)	401	−4	403
אי. די. בי. ר"נ (ש)	205		205.5
אי. די. בי ב (ש)	225		
בנק אגוד (ש)	247	−2	248
אפותקי (מ)	208.5		208.5
איי בריט' ר"מ (מ)	270.5		
איי בריט' (מ)	250.5	+0.5	250
דיסקונט א' (ש)	435		435
בנק לחקלאות ר"מ (ש)	94	+1	
בנק מזרחי (מ)	131	−3	
פועלים (מ)	269	+2	269
פועלים ר"מ (מ)	283	+2	283
בנק כרמל (מ)	152	+1	157
לאומי רגיל (ש)	312.5		313
לאומי חדשות (ש)	309	+0.5	309
משכ' בנין (מ)	165	+1	165
סחר חוץ (מ)	360	−7	
פ' תעשיה 8% (ש)	85.5	−0.5	
פ' משכ' (מ)	206		
כלל תעשיות			
משכ' שכ' (מ)	177	+1.5	178
(ש)	182	+0.5	182
מרכזית ב' (ש)	220	+9	222
הסנה איקס (מ)	172.5	−22	171
ר' ק' מ' — 1. (ש)	210	−2	215
ר' ק' מ' — 10. (מ)	129		128
ספנות (מ)	203	−2	205
ספנות ר"מ (מ)	192.5		192.5
סהר ב' (מ)	155.5	+0.5	156
צור (מ)	146.5		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	153.5	−4	
אפריקה 1 (ש)	317	+7	
אפריקה 10 (ש)	277.5	−2.5	728
הכ' הישוב (ש)	282	−8	277
הכ' הישוב (מ)	288.5	−9	282
מטעי הדר (ש)	95	−1	95
ישרים (ש)	156.5		156
ג' ובנין (ש)	234.5	−2.5	232.5
נכסים חדשות (ש)	227	−2	224
מהדרין (ש)	185		185
פרי אור (ש)	153.5	+1.5	154
אנג'—ש' (מ)	125		
נאות אביב (ש)	83.5	−1.5	84
ריאלקו (ש)	133.5		133
רסקו ר"מ (ש)	105.5		104
רסקו (ש)	73	−1	73
דלק ונפט			
דלק ב' (מ)	185.5	−2.5	186
דלק (ש)	167	−1.5	167
ירדן א' (ש)	88.5	+1.5	
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	87.5	−1	88
אלרן (מ)	199.5	+2	
פועלים (מ)	230		231
יצוא (מ)	96	+0.5	95
פז (מ)	114	−1.5	114
אמפא א' (ש)	123	+1	122
דיסקונט (מ)	235.5	+3.5	236
דיסקונט חדשות (ש)	219.6	+2.5	222.5
עזו (ש)	182	−1	185
לאומי (ש)	211.5	+1.5	213
סחר חוץ (ש)	101	−2	102.5
מזרחי ב' (מ)	108.5	+0.5	
פריון ב' (ש)	85		83.5
כלל (ש)	150		150
שוק חופשי			
נפטא (ש)	74.5	+0.5	74.5
לפידות (ש)	163.5	+3.5	163
לפידות (מ)	180		
מניות בכורה			
אי. די. בי (ש)	210.5	+1	211.5
אמישר (ש)	69	+0.5	
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	129	+1	129
6.5% כור (ש)	167.5	−1.5	168
7% צים (מ)	242	−3	
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	79.5	+0.5	
8% אוניקו (מ)	91		
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	160.5		
6% פ' תעשיה גג (ש)	99.5	+0.5	
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	99		
גזית (ש)	65		
אגרות חוב	סגירה	שינוי	
אגרות חוב צמודות לדולר			
5% זוטא ים המלח	209.5		
5% אג"ח ים המלח (מ)	119.2	+0.9	
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	132.9	−0.1	
ולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	85.5		
הולליס 5	116.4		
הולליס 6	117.7	−0.8	
הולליס 7	119.2		
הולליס 8	104	+0.2	
הולליס 9	105.6	+0.1	
הולליס 10	103.4	−0.5	
הולליס 11	106.2		
הולליס 13	105.7	−1.4	
הולליס 14	106.3	−1.7	
הולליס 15	103.6	−1.3	
הולליס 16	105	+0.9	
הולליס 17	103.5		
הולליס 18	106	+0.2	
צמודות למדד קרן ורבית			
מלוה בטחון 1967			
סדרה ט	174		
סדרה יא	173	+0.4	
סדרה יס	165.8	−0.6	
מלוה בטחון 1968			
סדרה א	152.1	−0.4	
סדרה ה	154	+3	
סדרה מא	150.1		
מלוה בטחון 1969			
סדרה א	146		
סדרה ב	139.9	−0.4	
סדרה מא	141.2	+1.3	
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	153.6		
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	218.1	+0.1	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	199	−0.3	
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	180.5	−0.8	
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	152.8	+1.8	

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

זינוק של 30 מקומות לבנק הפועלים בדירוג הבינ"ל

בנק הפועלים „קפץ" השנה 30 מקומות בדירוג 500 הבנקים הגדו־לים בעולם. מהפרסומים ב„אמריקן באנקר" מתברר, כי כבשנים שעברו כלולים ברשימה זו כל שלושה ה־בנקים הגדולים — בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק דיסקונט. בנק לאומי נשאר גם השנה במקום הראשון בין שלושת הבנקים כשהוא תופס את המקום ה־103 (ירידה של 2 מקומות לעומת אשתקד). בנק הפועלים עבר את בנק דיסקונט, כשהוא עלה מה־מקום ה־208 אל המקום ה־178. בנק דיסקונט עלה בשני מקומות ונמצא השנה במקום ה־187.

בנק הפועלים, שמסר פרטים אלה, מציין עם זאת, כי רק שבעה בנקים, יפאניים ברובם, התקדמו בדירוג ה־בינלאומי שבמקומות ה־100 וה־200 בקצב מהיר יותר מבנק הפועלים. הדירוג הנערך על ידי הירחון האמ־ריקאי מבוסס על גודל הפקדונות ש־בידי הבנקים.

כלכלה ועסקים

יצרני הלבידים מציעים יצוא תמורת עיכוב הפחתת מכס

מאת מרדכי צבי
סופרו הכלכלי של „הארץ"

יצרני הלבידים פנו למשרד המסחר והתעשיה וביקשו לעכב את ההחלטה להוריד את המכס על יבוא לבידים ל־20% ולגבי סיבית ל־30%. במקום זאת התחייבו היצרנים להגדיל את יצוא הלבידים תוך השנה הקרובה ב־שעור של 10% וליבא לא פחות מ־1000 מטר עקוב לבידים מן הסוגים בהם קיים מחסור בארץ.

משרד המסחר והתעשיה הודיע ב־אחרונה ליצרני ענף הלבידים על כוונתו להוריד את שעורי המכס ב־מידה ניכרת, עד כדי חשיפת הענף ליבוא מתחרה, משום שהיצרנים ה־ישראלים הקטינו את היקף היצוא, בעוד שבשוק המקומי נוצר מחסור חמור בלבידים בעלי מיפרטים שו־נים.

בפגישה שנתקיימה בין אנשי מסו"ת ונציגי ענף הלבידים טענו האחרונים, כי הורדת המכסים ה־מוצעת תפגע קשות בענף וגם תח־טיא את המטרה המוצהרת, דהיינו הגברת היצוא ושיפור ההספקה ל־שוק המקומי. אנשי הענף טענו, כי פתיחת השוק ליבוא מתחרה תגרום להצפת השוק בלבידים מאיכות ירו־דה, בעיקר בתוצרת מזרח אירופה. מאידך לא יביא הדבר להגברת ה־הספקה של המיפרטים החסרים כיום, משום שגם היצרנים מחו"ל אינם מייצרים את המיפרטים האמורים, אלא במחירים גבוהים.

לפיכך מציעים המפעלים הישרא־ליים הגדלת היצוא בתקופה שבין 1.9.72—30.8.73 בשעור 10% לעומת הכמות שיוצאה בשנה שלפני תקופה זו. נציגי הענף טוענים, כי הגידול האמור יתבטא בהגדלת התמורה ה־כספית במטבע זר בשעור 15%. כל אחד ממפעלי הענף התחייב להגדיל את מיכסת היצוא שלו בהתאם לכוחו בענף לפי המפתח הבא:

קלס אפיקים	27%
תעל	27%
עץ לבד	22%
לבידי אשקלון	16.5%
ליר	9.5%

מפעל שייצר פחות מחלקו לפי ה־מיכסה האמורה יתחייב בתשלום 100 ל"י לכל מטר עקוב החוסר להשלמת מיכסתו. התשלום יופנה לקרן שתנו־הל על־ידי לבידי ישראל, שתערוך חשבון אחת לשלושה חודשים. הקרן תפצה את אותו מפעל שיגדיל חלקו מעבר למיכסתו.

מפעלי הלבידים מתחייבים גם ליי־בא ארצה כל כמות של לבידים ובי־מידות הדרושות לשם השלמת החוסר כיום בשוק. בשלב ראשון מתחייבים יצרני הלבידים לייבא כמות של 1000 מטר עקוב בשעורי המכס הקיי־מים. הלבידים יימכרו ללא כל רווח למפעלים או ללבידי ישראל.

עלייה ב־3.9% במדד מחירי תשומה בבנייה למגורים

מדד מחירי תשומה בבנייה למגו־רים עלה בחודש יולי 1972 ב־3.9 אחוזים והגיע ל־150.4 נקודות לעו־מת 144.7 נקודות בחודש יוני 1972 (הבסיס: ממוצע 1968 — 100.0 נקודות).

העליה במדד בחודש יולי מבטאת במיוחד עליה עונתית בעיקרה, ב־מדד שכר העבודה (ב־6.5 אחוזים) בעקבות המעבר משבוע עבודה של 47 שעות לשבוע של 42 בתקופת ה־קיץ. היות שהמעבר להסדר שעות קיץ חל ב־16 ליוני התבטאה כבר מחצית העלייה במדד יוני.

מחירי חומרי הבנייה עלו בחודש יולי 1972 ב־0.7 אחוזים. במיוחד התייקרו חצץ (ב־1.0 אחוז), בלוקי ולבני סיליקאט (ב־1.0 אחוז), ברזל לבנייה (כ־3.0 אחוזים), פרופילים מברזל (ב־2.8 אחוזים), פחים ל־בנייה (ב־2.2 אחוזים), מוצרי פירזול (ב־2.0 אחוזים), חומרי אינסטלציה סניטרית (ב־1.6 אחוזים), כגון צי־נורות פלדה (ב־4.9 אחוזים), צינו־רות מיציקת ברזל (ב־1.1 אחוזים), כלים סניטריים מקרמיקה (ב־3.1 אחוזים), דודי חשמל (ב־1.9 אחו־זים) וצינורות לאינסטלציה חשמלית (ב־1.4 אחוזים).

מחירי ציוד לבנייה עלו בחודש יולי 1972 ב־1.2 אחוזים, תיקוני רכב ב־1.8 אחוזים, שמנים לרכב ב־6 אחוזים וביטוח רכב ב־18.1 אחוזים.

מדד מחירי התשומה בחקלאות עלה ב־1.7%

מדד מחירי תשומה בחקלאות עלה בחודש יולי 1972 ב־1.7 אחוזים. ה־עלייה במדד משקפת בחלקה הגדול עלייה עונתית במדד שכר עבודה (ב־5.7 אחוזים) עקב המעבר משבוע עבודה של 47 שעות עבודה לשבוע של 42 שעות בתקופת הקיץ. היות שהסדר שעות הקיץ הופעל מ־16 ל־יוני התבטאה כבר במחצית לעלייה במדד חודש יוני 1972.

כן התייקרו בחודש יולי 1972 ב־מיוחד קמח אספסת (ב־4.5 אחוזים), שמני מנוע לטרקטורים (ב־6.3 אחו־זים) ושמנים אחרים כגון שמן בל־מים וכו' (ב־4.9 אחוזים), צינורות השקייה מפלדה (ב־4.4 אחוזים), אר־מנות (ב־2.8 אחוזים) ושקים ל־תפוחי אדמה (ב־5.3 אחוזים).

התעשיינים: השכר עלה ב־18% ב־1971/2

עלית המחירים שחלה בין ינואר 71 לסוף מארס 72 נובעת מהצטב־רות מספר גורמים, שהעיקרי בהם היה הפיחות מאוגוסט 1971 ולולא הפיחות היה שיעור עלית המחירים בתקופה זו נמוך בהרבה מ־13.3%. כך הגיב יועץ כלכלי של התאחדות התעשיינים על דו"ח של המכון לחקר כלכלי וחברתי של ה־הסתדרות, המצביע על פיגור עלות השכר ב־1971/2 לעומת העליה ב־מחירים („הארץ" 15.8).

אשר למידת השיעור בעלית ה־שכר באותה התקופה, טוען היועץ, המכון התעלם מתוספות השכר (כר־לל תנאים נלווים) עליהן הוסכם אחרי 1.4.72 והמשולמות רטרואק־טיבית מינואר 1972.

אם נמדוד היום את עליית השכר בתקופה 1971/72 ונוסיף את התוספת המיוחסת לינואר — מרס 1972 נמצא, כי השכר עלה בתקופה הנדונה לא ב־12.5%, שיעור המופיע בדו"ח, אלא לפחות ב־18% — לעומת עליית המחירים ששיעוריה, כאמור, 13.3% — מסכם היועץ הכלכלי, מר יוסף אלשיך.

המזגן השקט

מזגן אמקור

מיתרונות מזגן אמקור:
* פעולה שקטה ויעילה.
* נסיון וידע של 17 שנה (עשרות אלפי מזגני אמקור מותקנים בדירות, חנויות, קיבוצים ומשרדים).
* עיצוב מהודר.
* המוצר הנבחר 1972.

המפיצים: אמפא וסוחרים מורשים

לי תמכור רק אמקור

אמפא שרות עם כל הלב!

השירות הבולאי מודיע
היום נפתחו אשנבים חדשים:
* בקרית שמונה — בבית הדואר הראשי. שעות העבודה: בימים ב—ה בשעות 15.30—18.00
* באילת — בבית הדואר המרכזי. שעות העבודה: בכל יום בשעות 8.00—12.30
הצטרפו למנויי השירות הבולאי!

טעם אגסים כמנגינה ערבה לאוזן

השנה לרשותך שפע אגסים
המועצה לייצור ולשיווק של פירות
ה4

בית (וילה) 3½ חדרים, מרוהט מלא
להשכרה
החל מ־5.9.72 רח' שלומציון 10, הרצליה פיתוח
לפנות: עו"ד בנימין 268713

micam
היריד הבינלאומי ה־36
להנעלה, עור, מוצרי עור ומכונות — וויג'וונו
במילנו
בשטח גני התערוכה במילנו מתקיים מ־8 עד 11 בספטמבר 1972
תערוכה בינלאומית להנעלה, מוצרי עור ומכונות
יוצג מבחר המוצרים האיטלקיים
פרטים: Segreteria Generale MICAM, Via Correggio, 5, 20149 MILANO (Italy)

החברה לפיתוח יפו העתיקה בע"מ
ניתנת בזה הודעה
שהאסיפה הכללית השנתית (ה־11) של החברה תתכנס ביום חמישי, 31 באוגוסט 1972 בשעה 13.00 בצהריים בחדר הישיבות של מפעל הפיס ברח' הפטמן 3 בתל־אביב.
על סדר היום:
א. בחירת יו"ר האסיפה.
ב. דין וחשבון של חבר המנהלים.
ג. קבלת המאזן וחשבון רווח והפסד לתקופה שנסתיימה ב־31 במרץ 1972 ודיון בהם, בדו"ח חבר המנהלים ובדו"ח רואה החשבון של החברה.
ד. בחירת יו"ר חבר המנהלים וסגנו.
ה. מינוי רואה החשבון.
ו. שונות.
דן בורלי, מנהל החברה — 21.8.72

מפעל המים הרצליה, אגודה שתופית בע"מ
הזמנה
חברי מפעל המים הרצליה, אגודה שתופית בע"מ, מוזמנים בזה לאספה הכללית השנתית של האגודה, שתתקיים ביום ה', 31.8.72, כ"א אלול תשל"ב, בשעה 8.00 בערב, בבית האגודה ע"ש א' הירש, רח' העבודה 7, הרצליה.
סדר היום:
1. דו"ח פעולות לשנת 1971.
2. אשור מאזן לשנת 1971.
3. אשור תקציב לשנת 1972.
4. בחירה בלואים להנהלה, המועצה במקום היוצאים לפי התור ועדת בקורת.
5. אשור הסכם עם עירית הרצליה בדבר העברת נכסים *.
במקרה ובאספה זו לא יהיה מספר חוקי של משתתפים, תתקיים אספה שניה ביום ב', ד' תשרי תשל"ג, 12.9.72, באותו המקום, באותה השעה ובאותו סדר היום והיא תהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
* ההסכם עם העיריה ניתן לעיון לחברים במשרד האגודה בשעות העבודה.
ההנהלה

„אגרקסקו"
חברה ליצוא חקלאי בע"מ
הרינו להביא לידיעת הציבור כי לרגל חופשת קיץ ושיפוצים, יהיו משרדי ה־חברה בתל־אביב סגורים החל מיום 27.8.72 ועד ליום 6.9.72.
משרדי החברה בלוד, אשדוד, חיפה ו־מחסן האריזה יהיו סגורים בימים 3.9.1972 ועד 6.9.1972.

דרושות כספות
משומשות, גובהן 1.60
לפנות 04—243936 חיפה. בשעות צהרים או ערב.

„שער" מפרסם שערי ה„וול־סטריט"
הירחון הכלכלי „שער", החל באחרונה בפרסום כ־1200 שערי מניות מעודכנים של מניות הנסחרות ב„וול־סטריט".
„שער" הוא כיום העתון העב־רי היחיד בארץ, המביא רשימה כה רחבה ומעודכנת של שערי ה„וול־סטריט" והוא מקדים בכ־12 שעות את העתונים הלועזים המיובאים מחו"ל.
פרסום השערים — מלווה גם בדברי פרשנות קצרים על אירועי יום המסחר האחרון בבורסה.
ב„שער" ניתן למצוא גם ידי־עות כלכליות מעודכנות — וכן מדור שבועי מרתק ובלעדי של מחירי מטבעות זכרון, מדור שבועי של פסנטים וכן מדורים של מחירים ופרשנות על הבור־סה לניירות ערך בתל־אביב, מדור שבועי לפסיקה חוקית, ניתוחי מאזנים על חברות ובנקים, שערי מטבעות ברחוב ליליבלום וכו'.
בחלוקת מינויים
„שער", רח' חיסין 4 א
תל־אביב 284־64 טל. 281215־6

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון (34% s, אינדקס 66%)	120.15	117.15 ביר
דקל	377.7	358.8
ברוש	197.3	188.5

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 1030/72
בענין: עזבון המנוח חיים ליפשיץ ז"ל, מטבעון, שנפטר ביום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972).
המבקש: משה ליפשיץ מרחוב ה־תיבונים 8, בירושלים.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכ־רזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו ההתנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
ש. ריזי — שופט, רשם

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מדינות אפריקה נמנעו מאיומי פרישה בכנס האולימפי במינכן

הוועד האולימפי ישגר בשנה הבאה משלחת לרודזיה לבדיקת עובדות * 8 כושים במשלחת הרודזית למשחקים

מינכן, 20 (אי. פי.). הוועד האולימפי, המקיים כאן את הקונגרס השנתי שלו, החליט היום לשגר בשנה הבאה לרודזיה משלחת מיוחדת לבדיקת עובדות. זאת, בשעה שאיום הפרישה של מדינות אפריקה תלוי ועומד מעל המשחקים האולימפיים, שייפתחו בעוד 5 ימים.

התופעה החשובה ביותר, שבלטה היום במושב הקונגרס, היתה הימנעותן של 17 המדינות האפריקאיות המיוצגות בו מהזכרת איומי הפרישה שלהן במעמד הרשמי של הקונגרס. עובדה זו מחזקת את הנחות הפרשנים, הסבורים כי הידיעות על פרישת המשלחות האפריקאיות הן יותר בבחינת אמצעי לחץ על הוועד האולימפי, מאשר איומים אמיתיים.

הרעיון לשגר לרודזיה משלחת, שתבדוק את ניהול הספורט בה, הורכב מנציגי הלבנים והכושים בוועד האולימפי הבינלאומי. ועדה דומה, ששוגרה לדרום אפריקה ב־1967, מסרה עם שובה דו"ח קטלני ביותר על נוהלי הספורט והפרדת הגזעים בספורט בדרום אפריקה. בעקבות דו"ח זה הורחקה דרום אפריקה מן התנועה האולימפית.

מרות ממלכתית – אסורה

בינתיים נודע כי נשיא מועצת הספורט העליונה של אפריקה, אברהם אורדיאה, ואגיץ בעקיפין, נציגי הוועדים האולימפיים של מדינות אפריקה, להודיע רשמית על השארותן של המדינות האפריקאיות במסגרת המשחקים האולימפיים.

ההצעה לשתף את רודזיה באולימפיאדה, בחסות הדגל וההמנון הבריטי, הועלתה בשעתו על ידי הנציגים האפריקאים. נוכח התגובות החריפות מצד כמה גורמים בוועד האולימפי, הסירה מועצת הספורט העליונה של אפריקה את התנגדותה לשיתוף רודזיה, מאחר והתברר גם שמדינה זו מילאה אחר התנאים שנדרשו ממנה.

עתה מתברר כי הלחץ העיקרי הוא מצד ממשלות אפריקה, שנדחפו לפעול נגד ספורטאי רודזיה, בלחץ הארגון לאחדות אפריקה. על פי התקנון האולימפי אסור לוועדים אולימפיים לאומיים לקבל מרות של ממשלתם, בנושאים הנוגעים לספורט.

אוורי בראנדאג', הנשיא הקשיש של הוועד האולימפי הבינלאומי, העומד לסיים בימים אלה 20 שנות כהונה, אמר בשבת כי ועד אולימפי אשר יקבל את מרות ממשלתו בנושא פוליטי — כמו שאלת רודזיה — יורחק מן התנועה האולימפית. העבר מלמד כי בראנדאג' אינו מרבה להפר את דבריו.

עוד נתברר כי במשלחת הרודזית, המונה 43 ספורטאים, כלולים 8 ספורטאים כושים.

בקונגרס האולימפי הוחלט גם לקיים מושב מיוחד של מליאת הוועד האולימפי הבינלאומי, בין ה־30 בספטמבר ל־4 באוקטובר 1973, כדי לדון בעתידה של התנועה האולימפית, נוכח ההתפתחויות שחלו בשנים האחרונות בספורט העולמי.

מינכן 72
עוד 5 ימים

האולימפים היום למינכן

מאת כותב „ספורט הארץ"

15 ספורטאי המשלחת האולימפית של ישראל עומדים להמריא הבוקר בדרכם למינכן, שם תחל בשבת האולימפיאדה ה־20. המשלחת יוצאת לציריך בה יסיירו חבריה כ־6 שעות עד שיעלו למטוס למינכן.

בראש המשלחת האולימפית עומדים יוסף ענבר, חיים גלובינסקי, צבי פינקלשטיין, יצחק כספי, יצחק פוקס ושמואל ללקין, שחלקם כבר יצאו למינכן.

במשלחת הספורטאים: אסתר שחמורוב, ד"ר שאול לדני, שלומית ניר, זאב פרידמן, דוד ברגר, יוסף רומנו, כאהק סלאבין, גד צברי, אליעזר חלפין, דן אלון, יהודה וינשטיין, יאיר מיכאלי ויצחק ניר (שכבר יצאו לקיל) והנרי הרשקוביץ חליג שטרוך.

דייב בדפורד חמק ללונדון לאחר שגילח את זקנו

סירב לגלות את מבואו — אך יופיע במינכן

לונדון, 20 (שרות „ספורט הארץ"). דייב בדפורד, התקווה הגדולה של בריטניה למדליה זהב אולימפית בריצת 5,000 או 10,000 מטרים — גילה אתמול כיצד הצליח להתחמק מסס. מוריץ, מקום בו נערך מחנה האימונים של האתלטים הבריטיים, ולהגיע ללונדון, מבלי שאיש ידע להיכן נעלם.

מסתבר שבדפורד, עב הזקן ועתיר השער, גילח את זקנו, קיצץ את שער ראשו ויצא לדרך, כשאנשים עתונאים ממתינים לראיון אותו. איש מהם לא חשד בצעיר שעבר לידם, כי הוא בדפורד.

בדפורד עצמו, ששוחח טלפונית עם ראש המשלחת האולימפית של בריטניה למשחקי מינכן, אמר כי לא זנח את אימוניו וכי הוא מצוי בכושר מעולה. הוא סרב לגלות את מקום המצאו והבטיח להתייצב בנמל התעופה למועד ההמראה למינכן.

„כל מה שאני רוצה הוא למצוא מרפא להפרעות הקיבה שלי", הסביר בדפורד. הוא ציין, כי המריבות שלו עם חבריו למחנה האימונים, כבר יושבו.

לעומת זאת סבר מנהל הנבחרת הבריטית בסס. מוריץ, דניס ואטס, כי אם מישהו מכנה את בדפורד בובי פישר של האתלטיקה — אינו יכול למצוא הגדרה הולמת יותר להתנהגותו של אתלט זה.

הכדורגלן שידו נקטעה חוזר למגרש

מאת כותב „ספורט הארץ"

כדורגלן שידו נקטעה בתאונת דרכים לפני כשלושה חודשים — עומד להשיב בקרוב את פעילותו על מגרש הכדורגל.

המדובר ביעקב תחלון, החלוץ המרכזי המצטיין של הפועל תל־מונד, שנהג לפני כמה חודשים ג'יפ בדרך לירושלים, התנגש במשאית וכתוצאה מכך נקטעה ידו השמאלית. הוא קיבל לא מכבר אישור רפואי מד"ר מן, מבית החולים מאיר בכפר־סבא, לפיו יוכל להמשיך לשחק בכדורגל.

„בשנה הראשונה אשחק בהפועל תל־מונד, שירד לליגה ג' כתוצאה מהיעדרי בשבועות האחרונים. מאוחר יותר, אם אצליח לחזור לכושרי, אעבור לקבוצה בליגה יותר", אמר השחקן האמיץ בן ה־23.

אחיו של יעקב, שמעון תחלון, נפגע לפני חמש שנים במשחק כדורגל ונאלץ לעבור שורה ארוכה של ניתוחים. כאשר היה קיים חשש רציני לגבות — הפתיע וחזר לשחק בהצלחה במדי מכבי הרצליה מליגה א'.

יחזקאל סויבל שוער הפועל פתח־תקוה בנבחרת הנוער, עומד לעבור בזמן הקרוב ניתוח מניסקוס ברגלו.

ג'ק איינור (משמאל) וגבריאל גוזמרק דוחקים את הכדור לסל השוואדי, במשחק שבו ניצחה ישראל בשבת 68:74, ותפסה את המקום השביעי בדירוג הטורניר הקדם אולימפי באוגסבורג. ספרד (שניצחה את מכסיקו 69:75) ופולין (שגברה על בולגריה 65:83) זכו בבכורה והבטיחו את השתתפותן בשלב הגמר במינכן. (צילום ראדיו של אי.פי.).

החשוד בעיסקות תיווך במשחקי ליגה א' נעצר ושוחרר בערבות

מרדכי בן־משה זוהה כאיש שפעל בשליחות הפועל מרמורק והיה מעורב בנסיונות שיחוד * צפויים מעצרים נוספים בפרשה

מאת אבי ולנטין, סופר ספורט „הארץ"

מרדכי בן־משה, החשוד כי בין ה־28 במאי ל־30 בו פנה לשני כדורגלנים מקבוצת ליגה א' (דרום) בהצעת שוחד, כדי להכשיל את קבוצתם במשחקי ליגה — נעצר ושוחרר אתמול בערבות של אלף ל"י על ידי שופט בית משפט השלום בתל־אביב.

לסופר ספורט „הארץ" נודע, כי צפויים מעצרים נוספים בפרשה זו, בהם גם של אנשי הנהלת הפועל מרמורק, החשודים בהטיית משחקים בליגה א' בעונה שעברה.

מרדכי בן־משה חשוד בזה, שפעל בשליחות הפועל מרמורק לצורך הטיית תוצאות משחקי מכבי שעריים נגד הפועל אשקלון ב־27 במאי ונגד מכבי בת־ים ב־16 ביוני. הקבוצה עלתה כזכור לליגה הלאומית, אחרי שניצחה בדרבי עירוני שהיה בחופה את מכבי שעריים.

פגישה בתחנת הדלק

בן־משה, שפעל בשליחות הפועל מרמורק החליט, בשלב מסוים, לפעול נגד הקבוצה עמה היה בקשרי מסחר קרובים. הדבר היה אחרי שהבין, כי מרמורק מתכוונת לקשור אותו לעיסקה עם מכבי שעריים, כדי שחוקרי מודיעין אורזי — הפועלים מטעם ההתאחדות — יגלו פרשה זו, ואז יזפו בהשתדלותיהם כלפי המועדון המתחרה על זכות העליה לליגה הלאומית.

התכנון היה כזה: אנשי מרמורק פנו לבן־משה שייצור קשר עם אנשי שעריים ויציע להם את שרותיו (הוא אמר להם, שביכולתו „לקנות" שניים מכדורגלני הפועל מרמורק); היה עליו לארגן מיפגש עם אנשי שעריים בתחנת הדלק ליד יבנה, לשם הוזמנו גם אנשי מודיעין אורזי ובראשם הממונה על צוות החקירה של עניני הכדורגל, משה וייצמן.

אנשי הנהלת הפועל מרמורק דיווחו למודיעין אורזי על הפגישה הצפויה. לבן־משה עצמו ניתנה הוראה להתקשר עם משרדי מודיעין אורזי ולהזמין את וייצמן לפגישה הצפויה עם אנשי שעריים. הוא עשה כך. איש הנהלת הפועל מרמורק סיפר לחוקרי מודיעין אורזי, כי מתכוונים „לקנות" שני כדורגלנים מהמועדון תמורת 20 אלף ל"י. החוקרים יצאו לתחנת הדלק; אנשי הפועל מרמורק יצאו לעקוב אחרי חוקרי מודיעין אורזי ובן־משה המתין בתחנה. אנשי מכבי שעריים לא הגיעו למימוש עיסקה זאת. הפגישה בתחנת הדלק היתה ב־11 ביוני.

אחרי פגישה זו החליט בן־משה לפעול נגד הקבוצה עמה היה קשור בתקופה האחרונה. הוא הודיע לחוקרי מודיעין אורזי על פגישה שנקבעה בינו לבין שליח של הפועל מרמורק, חיים נץ, ב־13 ביוני בשעה 8.50 בערב בצומת [illegible]. אנשי המודיעין קיימו במקום תצפית. המיפגש אמנם התקיים ואיש הקשר חיים נץ הגיע לצומת. הוא נהג במכונית מסחרית בעלת לוחית זיהוי שמספרה 643—116. תמורת שיתוף הפעולה ביקש בן־משה להיות עד מדינה [illegible] הוא הבטיח לגלות [illegible] ספותו; אולם נראה שחוקרי המטה הארצי לא נענו לבקשתו, שכן הוא נעצר כחשוד בפרשה.

ביום ששי שעבר התקיים מיסוד דיון במשרדי המטה הארצי של המשטרה, שחקרה בענין זה. מכתם גלברע, האחראי על חוליות העיקוב של מודיעין אורזי (הוא שהה באחרונה בחו"ל ולכן התעכבה החקירה), זיהה את איש הקשר שהופיע לפגישה (בה השלמה עבודת החקירה של המטה הארצי והחומר הראיות יועבר בימים אלה לפרקליטות מחוז תל־אביב, לביצוע ההליכים המשפטיים).

מכאן החלו אנשי מודיעין אורזי לעלות על הקשר שבין המתווך לקבוצת הפועל מרמורק. על קשר זה נודעו לי הפרטים הבאים:

בן־משה פגש את נץ בבית קרוב משפחה. כאן התפתחה שיחה בקשר לשאיפת מרמורק להעפיל לליגה הלאומית, ובן־משה אמר בהקשר זה, כי תמורת כסף ניתן לעשות משהו בענין זה. בשיחה בביתו של קרוב המשפחה הודה בן־משה, כי עסק בתחום זה כבר בעבר. את שאלת המחירים היה על הצדדים לסכם למחרת הפגישה הזאת. בן־משה נפגש עם גבריאל עותמי בענין זה. תחילה היתה הצעה להפגש בבית קפה. בן־משה ביקש מקום יותר שקט, והם נסעו — במכוניות נפרדות — לקופת־חולים ברחובות. חיים נץ, שהיה בין הנוכחים, נכנס לקופת־חולים והשאיר את עותמי ואת בן־משה לבדם. עותמי התענין, כיצד אפשר להסדיר הפסדים להפועל חולון ולשעריים. בן־משה הסביר, כי בענין חולון אפשר לקנות אוהדים שיפרצו את משחק הקבוצה, וחולון תפסיד ליד שולחן הדיונים של ועדת המשמעת. בקשר לשעריים אמר, כי ניתן לקנות כמה שחקנים של המועדון. הדבר היה לפני משחק הפועל קרית־אונו עם הפועל חולון, בו ניצחו הראשונים.

לסופר ספורט „הארץ" נודע, כי במשחק זה, בו גבה איש מודיעין אורזי משה וייצמן, מחשש שימכר, נכח גם בן־משה שהמר על 500 ל"י כי קרית אונו תנצח. הוא זכה בכסף וטען, בשעתו, כי המשחק לא היה כשר, אך סרב לגלות פרטים. אנשי מודיעין אורזי לא מצאו פגם במשחק.

בפגישה בביתו של נץ, בה נכחו עוד שניים מחברי הנהלת הקבוצה, נאמר לבן־משה כי הוחלט לפעול. הם אמרו כי יצאו להביא את הכסף. בן־משה נשאר בבית, אולם אחרי זמן קיבל הודעה, כי העיסקה נדחתה לזמן מה.

השוער דחה ההצעה

אחרי המשחק בו הפסיד הפועל חולון להפועל קרית אונו, הובהר כי שעריים היא הקבוצה היחידה העלולה להוות מכשול להפועל מרמורק בעליה לליגה הלאומית, והוחלט לפעול בכיוון זה. כמה ימים אחרי משחק זה נפגש בן־משה עם חנגאל עדני, בידידו של נץ. עדני אמר, שצריך לפעול נגד שעריים.

אנשי הפועל מרמורק הציעו לבן־משה לקנות את צבי מרכוס, שוער מכבי שעריים, כדי לאתר את כתובתו של מרכוס, פנו לקרוב משפחה העובד בקפה רוהל בתל־אביב. בן־משה נפגש עם מרכוס, במקום עבודתו בחברת „אי.בי.אם." ברחוב לינקולן בתל־אביב. הפגישה היתה בלילה, כי מרכוס עבד במשמרת לילה.

בן־משה הגיע לאשנב המודיעין של החברה — בחוץ חנתה מכונית, בה ישב איש הפועל מרמורק שהיה עליו לסייע לבן־משה בזיהוי מרכוס — וביקש לקרוא לכדורגלן. איש מרמורק אישר בתנועה, כי בן־משה מדבר עם האיש הנכון ואז הציע לו המתווך לפעול להפסד קבוצתו במשחק נגד הפועל אשקלון. הוא הזדהה בשם אלי וטען, כי הוא מאשקלון. בן־משה הציע למרכוס מפרעה של כ־2,000 ל"י, והשאר — עד 2000 ל"י — אחרי המשחק. מרכוס סירב.

פגישה בחוף אשדוד

למחרת היה מיפגש נוסף עם אנשי מרמורק. בן־משה פגש את עדני ליד הקיוסק של בית־החולים קפלן. בשיחה בין השניים הציע עדני שיפעל בענין הכדורגלן יוסף כהן, גם הוא ממכבי שעריים. הוא אמר לו שינסה להסתפק בתשלום של 2,000 עד 3,000 ל"י. בפגישה עם הכדורגלן, בחוף ימה של אשדוד, הציע בן־משה לכדורגלן את העיסקה בנימוק שהוא איש מכבי יפו, וכי כל מבוקשו לצרפו למועדון בעונה הקרובה, ולכן עליו לגרום להפסד קבוצתו במשחקה הקרוב. כהן לא האמין לסיפור זה, ולאחר מכן אמר לו בן־משה שהוא מאשקלון. כהן דחה את ההצעה.

שני הכדורגלנים פנו להנהלת קבוצתם וזאת הורתה להם להתלונן במשטרה. במשטרת רחובות נפתחו תיקים בפרשה זו, מרכוס וכהן זיהו את בן־משה כאיש שהציע להם את שרותיו, במסווה זיהוי שהיה במשטרת רחובות.

פגישה נוספת תוכננה בין בן־משה לצבי מרכוס, בביתו של כדורגלן מכבי שעריים. למקום הוזמנו שני אנשי משטרה לבושים אזרחית, ואנשי מודיעין אורזי הכינו את הציוד שלהם בביתו של מרכוס. אולם פגישה זו לא יצאה לפועל, מאחר שמארב אנשי המודיעין ליד ביתו של נץ נגלה והבלשים זוהו. התצפית ליד ביתו של נץ זיהתה את בן־משה ברגע שנכנס לדירה.

את פרשת הפועל מרמורק חקרו אנשי המטה הארצי של המשטרה. את החקירה ניהל פקד משה שבתיאל, יחד עם מפקח משנה עמית.

כאשר נתבקשו אנשי מודיעין אורזי לאמת את חלקם בפרשה, אמרו לי: „אין תגובה".

תשובת אוסטריה בעניין משחק עם ישראל — מחרתיים

מאת כותב „ספורט הארץ"

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, זאב בר־סבר, יקבל מחרתיים תשובה בקשר לאפשרות קיום משחק בין נבחרות אוסטריה וישראל בארץ. הוא דן אתמול עם ראשי ההתאחדות האוסטרית בענין זה.

בשיחה טלפונית גילה בר־סבר, כי נבחרת אוסטריה לא תקיים כאן אימונים בארץ, כפי שסבר תחילה, כאשר ההתאחדות האוסטרית כבר סיכמה בחיוב בענין זה עם ההתאחדות האיטלקית.

זכו בטוטו

איש לא ניחש השבת 13 משחקים עם חידוש ניחושי הטוטו על משחקי הליגה האנגלית בכדורגל, ולפיכך יועבר סכום הפרס לשבת הקרובה.

31 משתתפים, שניחשו 12 תוצאות נכונות, יחולקו בפרס השני וכל אחד מהם יקבל 625 ל"י; 330 משתתפים, שניחשו 11 תוצאות נכונות, יתחלקו בפרס השלישי וכל אחד מהם יקבל 52 ל"י; 2601 משתתפים, שניחשו 10 תוצאות נכונות, יתחלקו בפרס הרביעי וכל אחד מהם יקבל 7.5 ל"י.

בניחושי השבת הקרובה הם המחזורים לעונת 1971/72 של הטוטו ולפיכך יחולקו בהם כל הפרסים; המינימום לכלל הפרסים יהיה 160 אלף ל"י, והמינימום לפרס הראשון יהיה 100 אלף ל"י.

מקור בכיר במשרד החינוך:

ידלין מחפש מועמד המקובל על הכל לתפקיד נשיא ההתאחדות

מאת גדעון אלון, סופר „ספורט הארץ" בירושלים

נשיא ההתאחדות לכדורגל, ח"כ אהרון ידלין, ממשיך להתחקות אחר מועמד מתאים שימלא את מקומו עם פרישתו באוקטובר.

מקור בכיר במשרד החינוך מסר לי אתמול, כי הפרסומים בעניין מינוי מפכ"ל המשטרה לשעבר פנחס קופל, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות ישראל קיסר ומנהל רשות הנמלים אהרון רמז, הם חסרי יסוד בשלב זה.

ח"כ ידלין מתחקה אחר מועמד מתאים המעורה בחיי הספורט והמקובל על המרכזים השונים, ובמסגרת מגעיו שוחח גם עם שלושת האישים ששמותיהם הוזכרו.

עם זאת אמר המקור הבכיר במשרד החינוך, כי ח"כ ידלין לא יקבע את שם המועמד, כי אם ימליץ עליו בפני סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יגאל אלון, האמור לחזור מחר מחופשתו.

מכל מקום נראה, כי תוך שבוע יוברר מי יהיה הנשיא הבא של ההתאחדות לכדורגל, ולאחר מכן תכונס האסיפה הכללית של ההתאחדות לכדורגל כדי לאשר את בחירתו.

בית"ר תל־אביב — הכה רמת־גן 0:4

במשחק אימון בכדורגל שהיה אתמול אחר־הצהריים באיצטדיון העירוני ברמת־גן הביסה קבוצת בית"ר תל־אביב, בהדרכתו של המאמן יצחק שניאור, את הכח רמת־גן בשיעור 4:0. את השערים הבקיעו: אליעזר צייג (2), רפי פריל וראובן גמני. המשחק חולק לשלושה חלקים.

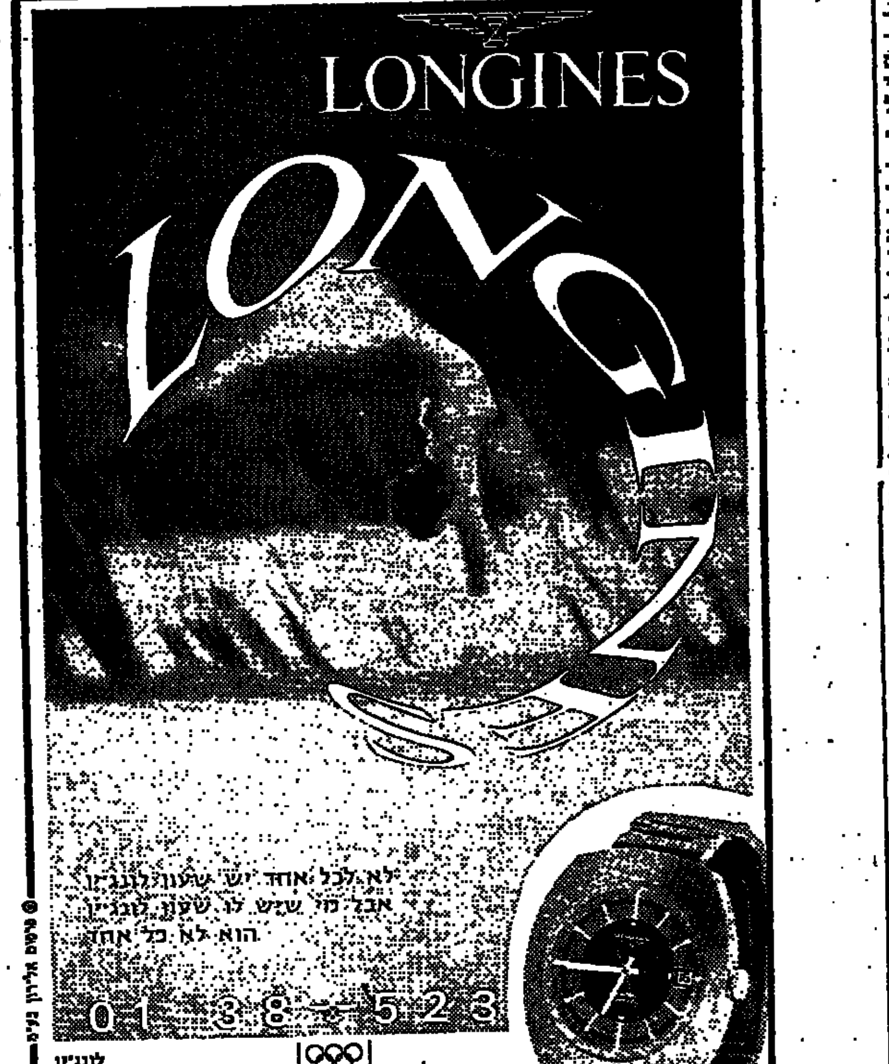

לונג'ין
מודד הזמן הרשמי
במשחקי האולימפיאדה ה־20,
מינכן 1972.

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

משרד העבודה בשיתוף עם מכון וינגייט עומד לפתוח ב־3.9.72 במכון וינגייט

קורס בן 11 יום

למצילי בריכה

על המעוניינים לפנות בכתב למשרד העבודה, האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, רח' יונה הנביא 13, ת"א או טלפונית ל־50231—03.

חנוך ליבנה (ליסקובסקי — ירושלים) **שריל קאופמן** (רסין, וויסקונסין — ארה"ב)

נ ש ו א י ם

רסין, 20 באוגוסט 72.

למר נחום ורכון ומשפחתו

ברכותינו הלבביות

לנשואי בתו עב"ל

סניף „הארץ" חיפה

סימה וצבי גלפנד יפה ודב רפפורט

מודיעים על נשואי בניהם

ברמלה ושוקי

החופה נערכה בחוג המשפחה

חיפה, 17.8.72

ניצה ועוזי בלוך

שמחים להודיע על

הולדתם בתם

אחות לשירלי ולירון

נכדה ל:

רבקה ושמואל בלוך — יונתה יקלס

ט' באלול תשל"ב, 19.8.1972

איה ודוד הרשקוביץ

שמחים להודיע על הולדת

בנם

אח לטליה, תמר ונורית

ומזמינים את קרוביהם וידידיהם לטקס הכנסתו בבריתו של אאע"ה שיתקיים אי"ה ביום רביעי, י"ג אלול תשל"ב (23.8.72) בשעה 11.30 לפנה"צ באולם בית המהנדס, רחוב דיזנגוף 200 תל־אביב

הארץ שלנו

מגיש השבוע:

הצגת הספורט הענקית
לקראת אולימפיאדה מינכן

ע'קים מבקרים בגלי־צה"ל
[illegible]

במבי
סיפור מאת אודי אורלב

כוף מסתובבת למטוס
במדור חידות הפרט

בשביל לריב – צריך שניים
במדור הפסיכולוגיה שלנו

בחחות התקשורת ללוויינים
[illegible]

טיל ספרותי
במדור רן הספרן

נקמת שודד הים היהודי
פרשה מן ההיסטוריה

קוקו בגריניוויץ' ווילג'
מכתב מניו־יורק

הארץ שלנו
שבועון לילדים ולנוער

שאל את המומחה

„אגפא מלווה אותי באמנות"

מר יהודה כהן
(פוטו „גיל"
אשקלון, רחוב צה"ל 4)
החל בעסקי הצילום
בשנות ה־50 לאחר
שהשתחרר משירותו הצבאי
ביחידה קרבית.
בשנים הראשונות
היתה לו חנות לצרכי צילום
וסטודיו ברמת־גן. לאחר מלחמת ששת הימים הדרים לאשקלון, בה פתח את חנותו הנוכחית כשלידה יש לו סטודיו ומעבדה לפיתוח. „עם אגפא אפשר לעבוד בעיניים עצומות", אומר יהודה כהן, „במשך 15 השנים שאני עוסק במקצוע תמיד „אגפא" מלווה אותי באמנות" — וממשיך, „לפיתוח אני משתמש רק בנייר צילום של „אגפא" ולצילום תמונות צבעוניות אני ממליץ ללקוחותי על סרטי צילום C.N.S. ו־C.N. 17".

Agfa
AGFA-GEVAERT

עם אגפא זה מצליח

פרסום גלבוע

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

מס נסיעות ופטורים ממס זה יוסדרו בחברות נסיעות תמורת 10 ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הסדר חדש לתשלומי מס נסיעה ופטור ממס זה יונהג בקרוב. לפיו יועבר הטיפול בשני הנושאים לידי משרדי הנסיעות. עד כה היו משל־מים את המס בבנקים ואת הפטור היו צריכים לסדר במשרד האוצר. משרדי הנסיעות יקבלו הסבות כ־תמורה לטיפול בנושא זה, המטיל עליהם מעמסה אדמיניסטרטיבית.

עד כה הוסדרו בבנקים

האוצר מכין עתה את התקנות ה־חדשות המתחייבות מההסדר החדש. ההסדר לא יהיה מחייב ומשרדי ה־נסיעות יצטרפו אליו אם ירצו. האח־רים יוכלו להמשיך לפעול במתכונת הקיימת. מר י. מולד, מזכיר הת־אחדות סוכני הנסיעות, סבור כי רוב המשרדים יצטרפו להסדר.

האוצר מעונין בהסדר כדי להג־ביר את הפיקוח על תשלומי המס. עד עתה היתה הביקורת קשה ואף אפשר היה להערים על האוצר ולא לשלם את המס. עתה יהיה הפיקוח מושלם וייסתמו פירצות. כן העבר־זה במחלקת מס נסיעות, שישתחרר מהטיפול השוטף במס, יופעל לפי־קוח.

ההקלות

כדי להמריץ את משרדי הנסי־עות לטפל בנושא ינתנו להם ההק־לות הבאות:

- את כספי המס שיגבו מהנוס־עים יוכלו המשרדים להחזיק אצלם שבוע ורק אחרי מועד זה יצטרכו להעבירם לאוצר. במשך תקופה זו יוכלו ל„גלגל" את הכסף;
- תמורת הטיפול בתשלום מס הנסיעות נהגו המשרדים לגבות סכום של 10 ל"י מהנוסע. מסכום זה שילמו 3 ל"י כדמי עמלה לבנ־קים. עתה יוכלו לקחת את 3 הל"י לעצמם.

פטור

- עד כה קיבלו המשרדים פטור ממס נסיעות לעובדים שלהם העוס־קים ישירות במכירות. היקף הפטור נקבע לפי גדלו של המשרד. עתה יתנו הפטור ללא הגבלה של מספר פעמים בשנה שהיתה עד כה.

נוסעים שלא ירצו להשתמש ב־שירותים של משרדי הנסיעות, שת־מורתם כאמור משלמים כיום 10 ל"י, יוכלו גם בעתיד לשלם את המס במשרדי מס נסיעות. מבחינה זו תהיה הכבדה על הנוסעים, שעד כה יכלו להכנס לכל סניף בנק ולשלם את המס בלי לשלם בעד שירות זה. בעונת הנסיעות עלול להיווצר לחץ במשרדי מס נסיעות והנוסעים יאל־צו לפנות אליהם ולשלם בעד שי־רות שעד כה יכלו לקבלו חינם.

הקלה גדולה תהיה לאלה שנהנו מפטור, מלא או חלקי, מהמס. הללו יכלו לקבל את הפטור רק במשרדי מס נסיעות, ואילו עתה יוכל לעשות זאת כל משרד נסיעות בהתאם ל־הנחיות שיקבל מהאוצר.

מתכננים להפוך רחובות נוספים בת"א לחד־סטריים

יעקובי: ירידה במספר הרוגי תאונות בשבעה החודשים הראשונים השנה

מאת א. קרן
סופר „הארץ"

מספר ההרוגים בתאונות דרכים בשבעת החודשים הראשונים של ה־שנה ירד לראשונה מזה שנים רבות — מסר סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי, בהרצאתו בפני הנהלת חב־רת מקורות ומנהלי יחידותיה. מר יעקובי אמר כי בעוד שבחודשים המקבילים של 1971 היה מספר הה־רוגים 367, הגיע מספרם השנה ל־338, כלומר ירידה של כ־7%. הוא אמר שאין להיתפס לאשליות מוק־דמות, אולם יתכן שיש לראות בכך ראשית מיפנה.

תכנית שיפור התחבורה

מר יעקובי הביא עיקרי תוכנית בת חמישה סעיפים לשיפור מערכת התחבורה בשנים הבאות: מערכת הסעה ציבורית רב־מפלסית; ביצוע ריאורגניזציה בתחבורה הציבורית; קידום הסדרי תנועה חדשים בערים; הגברת ההשקעות בפיתוח דרכים וכבישים ושימוש טוב יותר במימד הזמן ושינוי המיבנה המוניציפאלי והממשלתי העוסק בפיתוח התחבורה.

לדבריו יגיעו בכבישים ב־1980 כ־800 אלף כלי רכב וההשקעה ב־תשתית שתידרש לכל כלי רכב תה־יה כעשרות אלפים ל"י.

מר יעקובי ציין כי מתוכננת כיום הפיכת רחובות ארלוזורוב, ז'בוטינסקי, פינסקר והמלך ג'ורג' בתל־אביב לחד־סטריים לתחבורה ציבורית. נבדקת אפ־שרות לקביעת נתיבים מיוחדים לתחבורה ציבורית.

משרד התחבורה מתכוון גם להמ־שיך בביצוע הריאורגניזציה לשינוי תואי התחבורה הציבורית בגוש דן ולהכניס שיפורים מרחיקי־לכת בר־כבת על ידי שינוי לוחות הזמנים ורכישת קרונות וקרונאים חדשים שיגבירו את השימוש ברכבת.

סגן השר נגע גם באפשרות של שימוש גמיש בזמן על ידי קביעת שעות שונות להתחלת העבודה במש־רדי הממשלה, בתעשיה ובשירותים למניעת שעות עומס בתנועה. כן נבדקת אפשרות לאסור על רכב כבד כניסה לערים בשעות מסויימות בהן רבה התנועה במיוחד. מר יעקו־בי עמד גם על התוכנית להקמת שתי ערי מיטען במרכז הארץ וצפונה, לשם יועברו מיטעני מכולות שי־פורקו לשאר הערים במשאיות קלות.

900 מיליון ל"י

בדברו על הצורך בסגירת הפער בין ההכנסות בגידול צי הרכב להשק־עות ציין מר יעקובי כי כיום מכ־ניס צי הרכב החולק למדינה כ־900 מיליון ל"י בעוד שההשקעה בתש־תית היא 180 מיליון ל"י בלבד. על הממשלה, לדעתו, לקבוע פרופורציה מתאימה יותר.

ספק אם עובדי הביטוח הלאומי יישמעו לקריאת הוועד

בבית הדין לעבודה בירושלים נע־רך אתמול דיון בדרישת מינהלת ה־מוסד לביטוח לאומי להוציא צו ש־יחייב את ועד עובדי המוסד לקרוא לציבור העובדים לשוב לעבודה.

יו"ר הועד החדש, מר בן בסט, הסביר כי גם אם יותן הצו הועד יציית לו, ספק אם ציבור העובדים יישמע לקריאת הועד.

אזולאי — ראש ועדת העבודה בבירה למזרח ירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

סגן ראש עיריית ירושלים, מר עקי־בא אזולאי, ימונה יו"ר הועדה לענ־ייני מזרח ירושלים במפלגת העבודה בבירה, בעקבות החלטת לשכת מפ־לגת העבודה מסוף השבוע להתיר פעילות מפלגתית בקרב ערביי מזרח הבירה.

מר אזולאי יעמוד בראש ועדה ש־תורכב מנציגי המפלגה, העיריה ו־ההסתדרות. הוקם לשכה לענייני מז־רח ירושלים בסניף המפלגה. יוחל בהפעלת חוגי בית וייערכו אסיפות.

נראה כי עם הפעלת הלשכה ה־אמורה, אחרי החגים, יתחדש הוי־כוח בין ראשי המפלגה בבירה לגבי פירוש ההחלטה שהתקבלה בלשכת המפלגה ביום ששי שעבר. ח"כ משה ברעם ומזכיר המפלגה בבירה צבי רוזן הביעו תמיכתם בפעילות פולי־טית אולם ראש העיריה טדי קולק מתנגד.

כיום פועלים במזרח ירושלים מפ"ם והמפד"ל.

טדי קולק מציע משרד־על לעניינים אורבניים

הצעה להקים משרד־על לעניינים אורבניים הועלתה על ידי ראש עי־רית ירושלים, מר טדי קולק, בישי־בת הועדה המוניציפאלית של מפ־לגת העבודה שהתכנסה אתמול ב־תל אביב.

מר קולק ציין כי כשם שהקמת המדינה חייבה את יצירת צה"ל על ידי איחוד ההגנה, הפלמ"ח ואצ"ל, כך יש לאחד מספר משרדים ממשל־תיים למשרד אחד, או ליצור משרד על לעניינים אורבניים.

תובעות שיתופן בגוף הבוחר למועצת הרבנות הראשית

חברות מפלגת העבודה תובעות שיתופן בגוף הבוחר למועצת הרבנות הראשית ודורשות דיון בלשכת המפ־לגה בנושא זה.

מזכירות מחלקת החברות התכנסה אתמול לנוכח תשובה שלילית של מזכ"ל המפלגה, מר אהרן ידלין, ל־פנייתה של יו"ר המחלקה גב' באוה ארד, לשתף חברות בגוף הבוחר ל־מועצת הרבנות.

המזכירות סיכמה שכל עוד מפ־לגת העבודה משתתפת בבחירות ל־רבנות אין להסכים שלא יהיה ייצוג בגוף הבוחר, שהרי לא יותכן להחיל על חברות חוק המעניק סמכות להב־נות לגביהן, בלי לתת להן זכות בחירה וייצוג.

המזכירות החליטה להאבק בענין זה במסגרת המפלגה ומוסדותיה, ו־אם יהיה צורך בכך אף להופיע בפ־ני בית־הדין העליון של המפלגה.

מחירי נעלים ומוצרי עור אחרים יעלו בפחות מ־5%

מנדלבאום: השנה עלו מדי מחירי הנעלים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ" בירושלים

מחירי הנעלים ומוצרי עור אחרים כמו בגדי עור וארנקים, יעלו בפחות מחמישה אחוזים בעקבות ביטול ה־פיקוח על המחירים בענף העורות ו־השלחין — אמר אתמול הממונה על המחירים במשרד המסחר והתעשיה, ד"ר משה מנדלבאום, בתשובה לשא־לת סופר „הארץ".

ד"ר מנדלבאום אמר כי בשנה ה־אחרונה חלה בשוק העולמי התייקרות של חומרי הגלם לתעשיית עור ה־נאמדת בין 100 ל־250 אחוז. כתו־צאה מכך ביקשו היצרנים העלאה של 25 אחוז במחירי העורות. משרד ה־מסחר והתעשיה דחה בקשה זו והח־ליט להנהיג תחרות חופשית בענף וביטול הפיקוח, מאחר שיש תחרות גדולה בין יצרני הנעלים בארץ, ש־אליה הצטרפו לאחרונה גם יצרנים מאיזור חברון. יש גם תחרות בעי־בוד עורות היבוא הגורמת הורדת מחירים.

עוד אמר הממונה על המחירים, כי הורדת המכס על יבוא נעלים מ־8 ל"י לזוג ל־4 ל"י לזוג בינואר השנה, תבוא לידי ביטוי רק לקראת עונת החורף הקרובה, הורדה זו תחייב את היצרנים הישראלים שלא להעלות את מחירי הנעלים מתוצרת מקומית. לדבריו עלו מחירי הנעלים במשך השנה יותר מכפי שמוצדק. לאור כל הגורמים הללו אין לצפות לעליה מעבר לחמישה אחוזים. אם יעלו מעבר לכך, עשוי המשרד להוריד את שיעורי המכס הקיימים, כדי להג־ביר את היבוא.

מציעים דרכים לצמצום מספר פועלי השטחים בישראל

מרכזים תעשייתיים ברצועה ובגדה

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ" בירושלים

הצעה להגביר את ההשקעות ב־שטחים כדי לצמצם את מספר הפו־עלים משם העובדים בישראל ואת הפער ברמת החיים בין השטחים ל־ישראל, הועלתה לאחרונה על ידי חוגים כלכליים בירושלים.

על פי ההצעה תפעל הממשלה ל־עידוד משקיעים ערביים, גורמים בין לאומיים וארגונים וולונטריים, לה־קים ברצועת עזה ובגדה מרכזים ת־עשייתיים שיעסיקו פועלים ערביים העובדים כיום בישראל. הממשלה, על פי הצעה זו, תפעל להקמת ה־תשתית התעשייתית והמיבנים ליד הערים הגדולות בשטחים. מרכזים תעשייתיים אלה יימסרו למשקיעים ערביים בתנאי שיעסיקו פועלים מ־קומיים ויותרו בתנאים שוים עם ה־תוצרת הישראלית.

פעולה דוגמת הצעה זו נעשתה כבר בצפון רצועת עזה ליד קיבוץ ארז, שם הוקם מרכז תעשייתי שבו השקיעו בעלי הון מהרצועה ושות־פים ישראליים בהקמת שורה של מפעלים תעשייתיים. הצעתם של ה־חוגים הכלכליים היא להרחיב פעולה זו למקומות נוספים בשטחים.

3 נהרגו בתאונות

(ע). הולך רגל, בן מלוף (60), מרחוב מצולות ים 20 בגבעתיים, נדרס אתמול למוות בדרך פתח תקוה בתל־אביב על ידי גורר שהו־ביל שילדת משאית.

דינה שלמה (42) נהרגה אתמול בתאונת דרכים בשדרות מפגיעת מכונית מסחרית.

פעוטה בדוית נהרגה בשבת מ־פגיעת מונית בכביש ארז — עזה.

נהרגה מפגיעת סירה בחוף שארם

(ע). אורית ציתי (18) ממושב ניר ישראל ליד אשקלון נהרגה ב־סוף השבוע מפגיעת סירת מירוץ ב־חוף שארם־א־שייך. הובאה למנוחות במושב.

מעילה בקרן הביטוח לפועלי בנין בבירה

הושעה פקיד בכיר

מאת גדעון אלון
סופר „הארץ" בירושלים

פקיד בכיר בקרן ביטוח לפועלי בנין בירושלים, הושעה לאחרונה מ־תפקידו לאחר שהתעורר חשד כי מעל בכספי הקרן בסכום הנאמד ב־עשרות אלפי לירות.

לפני כחודש גילתה הנהלת הקרן אי־סדרים כספיים והוחשד הפקיד הנזכר. הוא הושעה והנושא הועבר לטיפולו של הועד המבקר של מר־צת הפועלים. הפקיד טען בפני וע־דת הבקורת כי מעל ב־2000 ל"י בל־בד. אולם לאחר חקירה הוברר כי מעילתו נמשכה שנים ומסתכמת ב־עשרות אלפי לירות.

לפני כשבועיים החליט הועד ה־מבקר להעביר את הטיפול בפרשה למשטרה שפתחה בחקירה.

התעורר!

עכשיו כדאי לך יותר מתמיד לרכוש בתנאים נוחים את ספרי־היסוד של „מסדה" שממילא מוכרחים להיות בביתך — ולהשתתף במבצע הפרסים שטרם היה כמוהו, בו יחולקו מכונית אלפא רומיאו, 12 תמונות מקוריות של גדולי הציירים בישראל ששווין רבבות לירות ופרסים נוספים רבי־ערך.

ההגרלה השניה בעוד 9 ימים.

התעורר!

מבצע ספרים ללא תקדים * מבצע פרסים ללא תקדים

מבצע הוצאת מסדה
כל אחד זוכה!

לבחירתך 12 סדרות של ספרי־יסוד מפוארים בתנאי תשלום נוחים
ובתוספת פרסי־ענק לחותמים — ופרס־הפתעה לכל משתתף!

פרטים והחתמה בחנויות מסדה ואצל המפיצים

פרסום מלכלום

ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית

כנוס הדיינים

ועדת הבחירות מודיעה כי כנוס הדיינים מתקיים כפי שנקבע בהזמנות ובמודעות בעתונים — ביום שני י"א אלול תשל"ב 21.8.72, בשעה 12 בצהרים בהיכל שלמה, בירושלים.

מרדכי סורקיס
יו"ר ועדת הבחירות
למועצת הרבנות הראשית

איגוד העובדים הליברליים בישראל

לתשומת לב חברי מזכירות איגוד העובדים

הישיבה שנועדה להתקיים ביום חמישי 24.8 בהשתתפות יו"ר ה"כ ד"ר אלימלך רימלט

נדחתה

למועד אחר

הערב בטלויזיה

משדר שירות

מטעם משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות.

בנס ציונה בבמה נהדרת

מגרשים מיועדים לבניה

מוקפים וילות ובתים רבי קומות
בהזדמנות מיוחדת 8000 ל"י
והיתרה בתשלומים נוחים

לטלפן 284712
רח' שינקין 6 ת"א, „ארזים".

הלוח הכפול

עמודים 18, 19

הכל בכל בלוח הכפול

מה קוסם לאנשים מבעד לאשנבים?

„קרמית"-מרצפות קרמיות לריצוף ולציפוי קירות
במבחר רב של גדלים וצבעים.
„קרסינית"-אריח חרסינה בעל מוניטין
קרמיקה-מרצפות מוצרים. בישראל ע"י
נגב-קרמיקה בע"מ
על מידע אסתטי

תצוגה ומשרד מכירות:
רח' המלך ג'ורג' 24 תל-אביב טל. 245342-3

נגב קרמיקה בע"מ

למנהלנו
מר זאב רפואה
ולרעיתו עדנה
איחולים לבביים
להולדת הבת
מאחלים: מנהלי ועובדי חברת „ניקובי"

ERSTMALIG:

EINE
DEUTSCHE
AUSGABE DES
PLAYBOY
August 1972

AUS DEM INHALT:
★ Geschichten von Tennessee Williams; *Irvin Shaw* + *Heinrich Heine*
★ Die schoene Maedchen von Muenchen
★ Das Playmate des Monats (zum ausklappen)
★ Die Liebe eines Paares
★ Ferien auf den Seychellen
★ Der C111 von Mercedes
★ Esther Vilar ueber die Freiheit des Mannes

להשיג בקיוסקים

סוכנות בתכנון בע"מ

10 מגרשים

בני 1000 מטר בכנען צפת
בגוש 13739 עם פרצלציה. נוף
נהדר, קרוב לאיזורי בניה.
נצלו את ההזדמנות האחרונה
5000 ל"י במזומן
והיתרה בתשלומים נוחים.

לטלפן 284712, רחוב שינקין 6, תל־אביב, „ארזים".

למה לך להתרוצץ?

פנה אלינו!
לנו מבחר גדול של דירות מפוארות בצפון תל-אביב

אוזיל ציטרין מנדלסברג

תל־אביב, ככר מלכי ישראל 5, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7

פקח עין

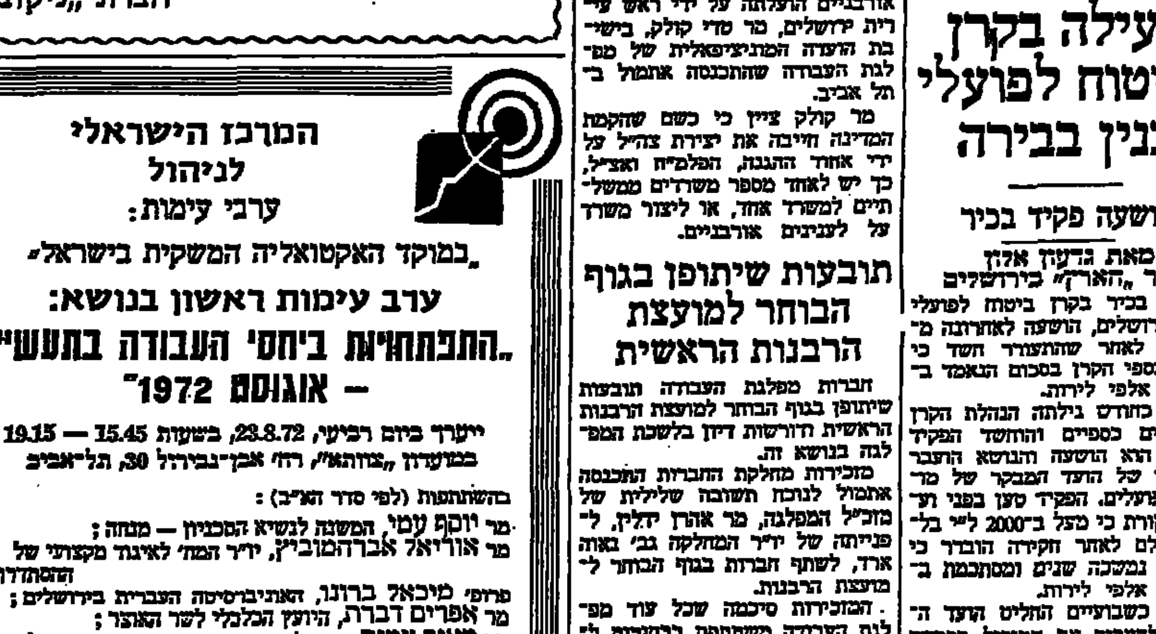

בטרם תחליט במה להשקיע תמורת הפדיון של מילווה בטחון 1967

בנק ישראל
מציע לך
השקעה צמודה
ומגוונת
בנלווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

המרכז הישראלי לניהול
ערבי עיונות:
„במוקד האקטואליה המשקית בישראל"
ערב עיונות ראשון בנושא:
„התפתחויות ביחסי העבודה בתעשיה — אוגוסט 1972"

ייערך ביום רביעי, 23.8.72, בשעות 15.45 — 19.15 במועדון „צוותא", רח' אבן־גבירול 30, תל־אביב

בהשתתפות (לפי סדר הא"ב):
מר יוסף עמי, המשנה לנשיא המכון — מנחה;
מר אוריאל אברהמוביץ, יו"ר המז' לאיגוד מקצועי של ההסתדרות;
פרופ' מיכאל ברונו, האוניברסיטה העברית בירושלים;
מר אפרים דברת, היועץ הכלכלי לשר האוצר;
מר מאיר עמית, מנכ"ל כור תעשיות בע"מ, יו"ר המי"ל;
מר אברהם שבים, המשנה לנשיא התאחדות התעשיינים.

דמי השתתפות: 30.— ל"י (לחברי המי"ל 25.— ל"י)

● המעונינים להשתתף יפנו בהקדם לסניפי המי"ל: ירושלים, טל. 224141; תל־אביב, טל. 257202; חיפה, טלפון 640678.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

איזור תל-אביב והמרכז
לימודי ניהול השיווק
ייפתחו בחודש אוקטובר 1972
מיועדים: למנהלי מפעלים ומוסדות, ולמנהלי שיווק.

● פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' סולד 4, קומה א' חדר 28, טלפון 31־31־25 שלוחה 315

השבוע בלוטו

בהגרלה 34/72
מינימום פרס ראשון
130,000* ל"י
(כולל העברה)
היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו
* כפוף לעירעורים

אצטבאות מתכת לאפסון למשרד ולתעשיה

יצרן ללא תווכים
ארגמן בע"מ
אליעזר נרקיס
תל־אביב, רח' ... טל. 612821, 612945

אפנת הקיץ ובדי הקיץ
במחירי סוף העונה
הנחות 20% — 30% — 50% של
משכית
ת"א בנין אל־על, בן־יהודה 32
הרצליה, מלון השרון.
חיפה, נורדוי 6
— פתוחות ברציפות כל היום —
ירושלים, יפו 33